

Dobry początek Adama Małysza w Pucharze Świata

Skok na podium

Adam Małysz (w środku) w towarzystwie Świętego Mikołaja i Śnieżynki po wczorajszym konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich
Fot. PAP/EPA

Najlepszy zawodnik minionego sezonu Adam Małysz rozpoczął sezon w skokach narciarskich od drugiej lokaty w Kuusamo. Polak skakał daleko – 132 i 134 metry, ale wczoraj nie zdołał pokonać Fina Matti Hautamaeki, który w pierwszej serii poszybował najdalej

w całym konkursie (139 m), a w drugiej miał 133,5 m. – *Nie jestem jeszcze w najwyższej formie, na treningach skaczę „w kratkę”* – mówił Małysz. – *Cieszę się, że się zmobilizowałem i zajęłem drugie miejsce, choć w pierwszej serii mocno spóźniłem odbicie.*
Szczegóły – str. 18

Irackie zagrożenia

Debata w Sejmie

Nadrzędnym celem polskiego zaangażowania w Iraku jest jak najszybsze przekazanie Iraku Irakijczykom – powiedział w piątek w Sejmie minister obrony Jerzy Szmajdzński. Wystąpienie zostało przerwane na trzy kwadranse, gdy posłowie „Samobrony” rozpostarli transparent z hasłem: „Żołnierze do domu... Kwasniowski, Miller – Rokita, bracia Kaczyńscy do Iraku”.

Minister przedstawił wczoraj posłom informację o sytuacji w Iraku i zagrożeniach dla przebywających tam polskich żołnierzy. Przyznał, że sytuacja w strefie zaangażowania Polaków pogorszyła się. Powtórzył opinię, że z chwilą powołania w czerwcu 2004 r. rządu tymczasowego, od niego będą zależały decyzje o dalszym zaangażowaniu obcych wojsk w Iraku.

Jak wynika z listopadowego sondażu Centrum Badania Opinii Społecznej 46 proc. Polaków zdecydowanie sprzeciwia się obecności Wojska Polskiego w Iraku.

„Zagrożona mównica” – str. 3

Konstytucyjne „konklawe” w Neapolu

Czyszczenie przedpola

Ministrowie spraw zagranicznych 25 obecnych i przyszłych członków Unii rozmawiają w Neapolu o nowej konstytucji, która ma przygotować Unię do poszerzenia w 2004 roku. Włochy, które obecnie przewodniczą UE, zaapelowały do państw członkowskich, aby poświęciły swoje interesy narodowe dla dobra Europy. Delegacje polska i hiszpańska wyraziły rozczarowanie włoskimi propozycjami kompromisu.

Konstytucyjne „konklawe” – spotkanie nazwano tak dlatego, że ministrowie mają obradować aż do osiągnięcia porozumienia – ma przygotować grunt pod uzgodnienie eurokonstytucji przez szczyt przywódców 25 państw, który odbędzie się 12-13 grudnia w Brukseli. Podczas brukselskiego szczytu ma dojść do przyjęcia konstytucji. Uczestnicy spotkania dyskutują przygotowane przez Włochów kompromisowe propozycje ostatecznej redakcji tych artykułów projek-

tu, na które nie chcą się zgodzić wszyscy aktualni i przyszli członkowie Unii Europejskiej.

Włochy zaplanowały cztery sesje „neapolskiego konklawe” – dwie odbyły się wczoraj, dwie mają odbyć się dzisiaj. Jeżeli będzie taka potrzeba, politycy usiądą do stołu rokowań również jutro, w niedzielę. Wśród obserwatorów spotkania dominuje jednak opinia, że konferencja będzie prezentacją stanowisk, a do rozstrzygnięć dotyczących zapisów europejskiej konstytucji może dojść dopiero za dwa tygodnie podczas szczytu UE w Brukseli.

Już na początku spotkania polska minister do spraw europejskich Danuta Hübner i hiszpańska szefowa dyplomacji Ana de Palacio wyraziły rozczarowanie, że we włoskich propozycjach kompromisowych nie ma ani słowa o zmianie systemu głosowania w organach Unii Europejskiej.

Dokończenie – str. 6

Bez limitu

Dodatek alimentacyjny

Nie będzie limitu dodatku alimentacyjnego w wysokości 510 złotych dla rodzin samotnie wychowujących dzieci – zdecydował wczoraj Sejm.

Senat, podobnie jak wcześniej rząd, chciał ustalenia maksymalnej wysokości dodatku alimentacyjnego na 510 zł (trzykrotność dodatku na jedno dziecko, wynoszącego 170 zł). Sejm odrzucił poprawkę Senatowi większością jednego głosu.

(PAP)

Piotr Mierzejewski odwołany

Prokurator zbada

Dyrektor departamentu gospodarki lekami NFZ Piotr Mierzejewski został wczoraj odwołany ze stanowiska przez prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Krzysztofa Panasa. Mierzejewski był wcześniej kierownikiem Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Minister zdrowia Leszek Sikorski złożył do warszawskiej prokuratury zawiadomienie w sprawie niezgodnego z pra-

wem zarejestrowania kilkuset leków, fałszowania dokumentów i niedopełnienia obowiązków przez Ministerstwo Zdrowia. Nieprawidłowości wykryła kontrola ministerstwa, która obejmowała okres od października 2001 do marca 2003 r. Nadzór nad polityką lekową pełnił wówczas wiceminister zdrowia Aleksander Nauman, a szefem resortu do początku 2003 r. był Mariusz Łapiński. Obaj twierdzą, że nie mają ze sprawą nic wspólnego.

„Podwójny numer” – str. 4

Dziś wraz z „Dziennikiem Polskim” kolejny zeszyt

ATLAS TURYSTYCZNY OKOLIC KRAKOWA

Ustawa o VAT

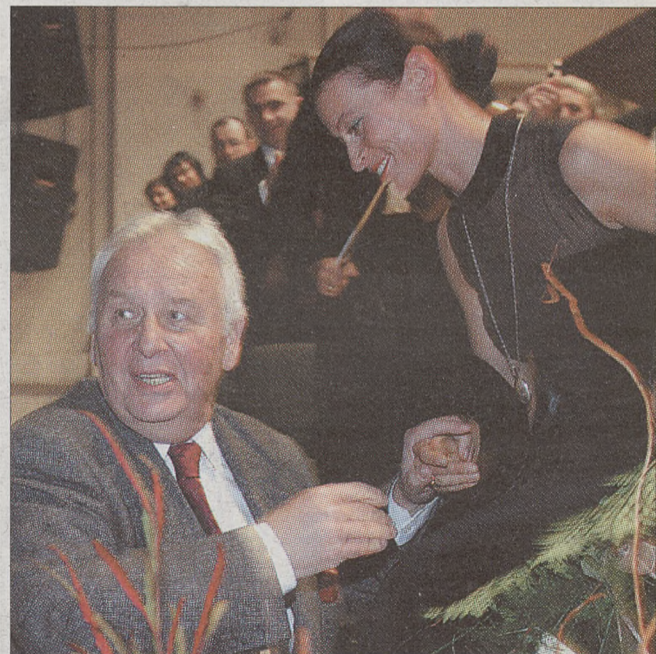
Naprawa na gorsze

Wczoraj sejmowa Komisja Finansów zajmowała się rządowym projektem Ustawy o podatku od towarów i usług. Zdaniem ekspertów, wymaga on zmian, gdyż przepisy w zaproponowanym brzmieniu tylko skomplikują system podatkowy.

Szerzej – str. 8

Festiwalowy prezent

Jubileusz Henryka Mikołaja Góreckiego

Henryk Mikołaj Górecki i sopranistka Joanna Woś w Filharmonii Krakowskiej
Fot. Anna Kaczmarz

(INF. WL.) Wczoraj wieczorem w Filharmonii Krakowskiej rozpoczął się „Jubileusz Henryka Mikołaja Góreckiego”. Na kilka dni przed urodzinami twórcy, które wypadają 6 grudnia, Kraków postanowił – trzydniowym festiwałem – uhonorować kompozytora.

Szerzej – str. 7

Jak wyleczyć szpitale

Zanim wyzdrowieją, muszą przejść okres długiej rekonwalescencji

(INF. WL.) Umożnienie części zobowiązań szpitali wobec skarbu państwa, przejęcie połowy pozostałych długów przez samorząd i zamiana ich na obligacje, przekształcenie szpitali w spółki prawa handlowego, dzięki czemu będzie możliwe postawienie ich w stan upadłości – to podstawy rządowego planu, który ma wyprowadzić szpitale z zapaści. – *Rząd umarza długi najmniej znaczące, natomiast te, które faktycznie prowadzą do upadku, przerzuca na samorządy* – odpowiadają na to starostowie z Małopolski.

Minister zdrowia Leszek Sikorski twierdzi, że jedną z głównych zalet rząd-

owego projektu restrukturyzacji szpitali jest umorzenie części zobowiązań szpitali wobec skarbu państwa. Tymczasem Krzysztof Kłós, dyrektor Departamentu Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego, nie kryje sceptycyzmu: – *Przecież te płatności szpitale regulują na ogół terminowo. Na ponad 100 mln złotych długów placówek podległych marszałkowi wszystkie zaległości wobec skarbu państwa wynoszą raptem kilka milionów.*

Najpoważniejsi wierzyciele szpitali to pracownicy i dostawcy, ale – w myśl rządowego programu – połowę tych zob-

wiązań przejmą organy założycielskie szpitali (które potem będą mogły zamienić zobowiązania na obligacje). Niestety, ów pomysł w wielu rejonach może okazać się zapisem martwym, bo istnieją określone limity, ponad które marszałek czy starosta nie mogą zadłużyć kasy swojego urzędu.

– *Projekt ma na celu ochronę finansów publicznych, natomiast nie widać w nim troski o pacjenta. Wydaje się oczywiste, że jeżeli plan wejdzie w życie, wówczas część placówek upadnie, co pogorszy sytuację chorych* – uważa dyrektor Kłós.

Dokończenie – str. 4

A w nich:

- Grzyb skalny w Bigorówce
- Klejnot na uboczu
- 13 hrabstw u stóp

Podróże z

DZIENNIKIEM

DZIŚ NA STR. 34-36

Cudzym słowem

Doradca prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego i były wice-minister spraw zagranicznych Jerzy Makarczyk uważa utworzenie sieci powiązanych ze sobą placówek muzealnych za „najmądrzejsze rozwiązanie” sporu o upamiętnienie ucieczek i wypędzeń w Europie.

„Taka sieć mogłaby posiadać centralny sekretariat umiejscowiony przy Radzie Europy lub Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE)” - powiedział Makarczyk w wywiadzie opublikowanym w piątek na łamach dziennika „Die Welt”.

Polski prawnik wyjaśnił, że uczestnikami sieci mogłaby być także niemiecka placówka w Berlinie, Poczdamie lub „każdym innym niemieckim mieście”. Nie może ona jednak pełnić roli „centrum” całego przedsięwzięcia - zastrzegł.

Projekt budowy w Berlinie Centrum przeciwko Wypędzeniom jest forsowany od trzech lat przez fundację utworzoną z inicjatywy przewodniczącej Niemieckiego Związku Wypędzonych (BdV) Eriki Steinbach. Głównym celem placówki ma

być upamiętnienie losu milionów niemieckich wypędzonych. Polska, Czechy, a także rząd Niemiec uważają, że zdeterminowana przez ziomkostwa placówka z siedzibą w Berlinie nie gwarantuje obiektywnego przedstawienia problematyki wypędzeń.

Makarczyk ocenił propozycję Steinbach jako „obliczoną na poklask” oraz „szkodliwą i nieodpowiedzialną”.

Deklaracja prezydentów Kwaśniewskiego i Johanna Raua była natomiast - jego zdaniem - udaną próbą „przyzwyczajenia europejskiej opinii” na propozycję ziomkostw. Podkreślił, że deklaracja skierowana jest przeciwko materialnym roszczeniom niemieckich wypędzonych. Kwaśniewski i Rau wydali miesiąc temu w Gdańsku oświadczenie, w którym wezwali do europejskiego dialogu o wysiedleniach i wypędzeniach.

Makarczyk wskazał na „eskalację antypatii, a nawet wrogości”, do której doszło w obu krajach w wyniku sporu o wypędzenia. „Každą akcją wywołuje reakcję” - zauważył.

(PAP)

Liczby

17 razy w ciągu jednego dnia znalazł się w stanie śmierci klinicznej pewien 64-letni Serb pochodzący z Bośni. Chory ostatecznie pozostał przy życiu. Ljubomir Cebic został przyjęty do szpitala w Foca. Tam poddano go kilkunastokrotnej reanimacji za pomocą defibrylatora. „W trakcie zawatu serca zdarzyła się przypadki śmierci klinicznej, ale po raz pierwszy widzę pacjenta, któremu udaje się przeżyć 17 zatrzymań pracy tego organu” - powiedziała ratująca go lekarka. Chory o własnych siłach wyszedł ze szpitala.

Źródło: Onet.pl

32,4 miliarda euro wyniesie w 2004 r. budżet wojskowy Francji. Będzie on większy od tegorocznego o 4,3 proc. Pozwoli to m.in. na: wystrzelenie dwóch satelitów (obserwacyjnego i komunikacyjnego) oraz zwiększenie zakupów uzbrojenia i sprzętu (aż o 9,2 proc.). Lotnictwo otrzyma m.in. 5 wielozadaniowych myśliwców Rafale i 110 pocisków samosterujących dalekiego zasięgu. Marynarka dostanie natomiast trzeci podwodny okręt atomowy i 4 wielozadaniowe fregaty. Wojska lądowe wzbogacą się o 50 czołgów leclerc.

Źródło: Raport WTO (PS)

W prostym zwierciadle

Nadal walczy się sprawa czterech kopalń, które chce zamknąć właściciel, czy III RP reprezentująca ogół obywateli. Po Sejmie sprawą zajmuje się Senat...

W normalnym kraju decyzję o fuzji, zamknięciu czy budowie kopalń podejmuje ob. Kowalski (Smith, Goldberg czy Schwartz). Ktoś, kto od 30 lat zajmował się prowadzeniem kopalń, zna się na tym, i wkłada w to własne pieniądze. Więc bardzo mu zależy na tym, by interes dobrze szedł.

W Poroniu decyzję o tym podejmuje tzw. rząd, czyli ludzie, którzy nie włożyli w ten interes ani grosza, a za rok-dwa przestaną nim zarządzać. Oraz z WDost Senatorowie i WCzc Posłowie, którzy na kopalniach nie znajdują się w ogóle - i bardzo zależy im tylko na jednym: by w następnej kadencji znów zajmować Krzesła i Fotele.

A także WDost Senatoressy i WCzc. Posłanki. Zimno mi się robi na myśl, że o losie kopalń może decydować WDost. Maria Szyszowska i WCzc. Renata Begerowa!

JANUSZ KORWIN-MIKKE

Przeczytane

Nowy gubernator Kalifornii Arnold Schwarzenegger zaproponował drastyczne cięcia wydatków socjalnych. Dzięki temu ma nadzieję zaoszczędzić prawie dwa miliony dolarów i zmniejszyć dziurę w budżecie tego najbardziej zadłużonego stanu Ameryki. Oszczędności dotkną m.in. niepełnosprawnych oraz emerytów i rencistów. „Super Express” w informacji „Schwarzenegger oszczędza bardziej niż Hausner”.

(PS)

Druga strona

Dzisiaj 333. dzień roku

* W Krakowie Słońce weszło o godzinie 7.14, zajdzie o 15.43

D Księżyc weszł o godzinie 12.32, zajdzie o 21.46

❖ Dzień będzie trwał 8 godzin i 29 minut

☀ Imieniny obchodzą Błażej i Walter

☑ Dzień Podchorążego

Mitość potrzebuje swobody i czasu na wydanie najpiękniejszych kwiatów.

1830 - noc listopadowa. Członkowie sprzysiężenia Piotra Wysockiego rozpoczęli w Warszawie akcję, która doprowadziła do wybuchu powstania. Wielki książę Konstanty uciekł z miasta, ale po stronie powstańców opowiedziała się tylko część wojska.

1860 - w trzydziestą rocznicę wybuchu powstania listopadowego przed kościołem Karmelitów w Warszawie po raz pierwszy odśpiewano pieśń „Boże, coś Polskę” ze zmienionymi słowami: „Ojczyznę, wolność racz nam wrócić, Panie”.

1901 - w Krakowie odbyła się premiera dramatu „Książka Marek” Juliusza Słowackiego.

1918 - na Wawelu, z okazji obchodów rocznicy powstania listopadowego, odbyła się uroczysta msza polowa.

1918 - w Warszawie powstała kawiarnia „Pod Picadorem”, gdzie zaczęli spotykać się młodzi poeci, muzycy, malarze. Wiersze recytowali Słonimski, Tuwim, Lechón.

1930 - w teatrze Bagatela występował w listopadzie rewiowy zespół murzyński. Prezentował operetkę „Luizjana”, która cieszyła się w Krakowie dużym powodzeniem.

1934 - w listopadzie w Krakowie powstało Towarzystwo Prehistoryczne. Jego celem było informowanie o przypadkowych odkryciach i znaleziskach, ochrona zabytków i propagowanie wiedzy archeologicznej. Czasopismem Towarzystwa było: „Z otchłani wieków”.

1936 - w Krakowie zakończyła się wystawa prac Wojciecha Kossaka. Cieszyła się ona rekordową popularnością.

1949 - zakończył się Kongres Jedności Ruchu Ludowego, na którym utworzono Zjednoczone Stronnictwo Ludowe.

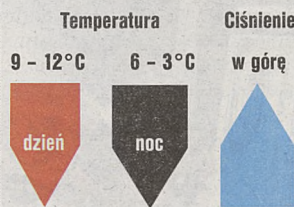
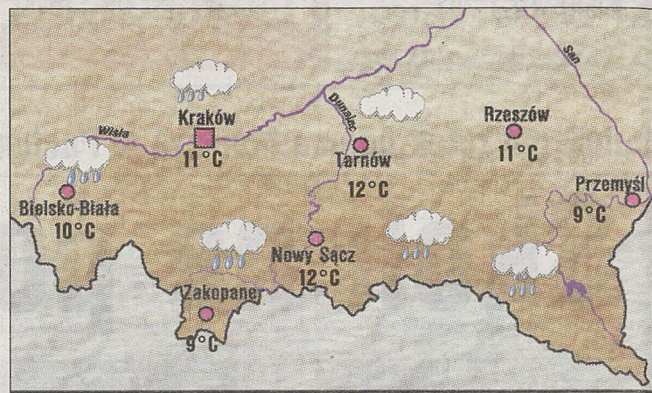
1952 - prymas polski Stefan Wyszyński został mianowany kardynałem.

1957 - w Warszawie odbyła się prapremiera „Iwony, księżniczki Burgunda” Witolda Gombrowicza.

1966 - władze nie zgodziły się na przyjazd do Polski papieża Pawła VI. MS, PS

Do sylwestra pozostały 32 dni

Chłodniej

Sytuacja baryczna

Polska południowa jest pod wpływem niżu, z centrum nad Dolnym Śląskiem. Z południa w głąb kraju przemieszcza się front chłodny. Za frontem napłyne nieco chłodniejsza masa powietrza polarnomorskiego.

Prognoza pogody

Dzisiaj będzie zachmurzenie umiarkowane i duże. Miejscami opady deszczu. Temperatura maksymalna od 9 do 12 st., na Podhalu 9 st., w Tatrach 5 st. Wiatr słaby i umiarkowany, z południowego wschodu i południa. W nocy pochmurno z przejaśnieniami. Miejscami słaby deszcz.

W Tatrach i na szczytach Beskidów śnieg. Temperatura minimalna od 6 do 3 st., niewykluczony lokalny przymrozek do -1 st., na Podhalu 1 st., w Tatrach -4 st. Nad ranem miejscami mgły. Wiatr słaby i umiarkowany, z południa.

Prognoza orientacyjna na dzień następnny

W dzień będzie pogodnie z ławicami wysokich chmur. Nie powinno padać. Więcej chmur na Podkarpaciu i tam miejscami słaby deszcz, na szczytach gór śnieg. Temperatura maksymalna od 7 do 9 st., na Podhalu 7 st., w Tatrach 0 st. Wiatr słaby i umiarkowany, z południa.

W nocy pogodnie, tylko na Podkarpaciu więcej chmur i tam miejscami słaby deszcz, w górach śnieg. Temperatura minimalna od -1 st. lokalnie na Śląsku, w Małopolsce do 2 i 5 st. na pozostałym obszarze. Na Podhalu od -2 do 0 st., w Tatrach -4 st. Wiatr słaby i umiarkowany, z południa.

Sytuacja biometeorologiczna

Niekorzystna, spowoduje wydłużenie czasu reakcji, obciążenie układu oddechowego.

Uwaga kierowcy

Warunki drogowe dobre, tylko w strefie opadów deszczu drogi będą śliskie.

Ciśnienie

w Krakowie: 978,9 hPa = 734,2 mm Hg, tendencja: wzrost

Zdjęcie dnia

„Supermarket w powietrzu” to instalacja hiszpańskiego artysty Tomy Ceballosa. Wózki zawieszono na drzewach można podziwiać przy ul. Tymienieckiego w Łodzi. Fot: PAP/Andrzej Zbraniecki

Horoskop codzienny

- BARAN (21 III - 20 IV):** Towarzyski i pełen radości - wkraçasz, tanecznym krokiem, w krainę przyjemności.
- BYK (21 IV - 21 V):** Wahania. W prawo czy w lewo? Na ostro, łagodnie? Gdy idzie mróz, to wdziej ciepłe spodnie.
- BLIŹNIĘTA (22 V - 21 VI):** Rzuć się w wir życia i przeżywaj radość. Przed Tobą - wielkie święto! Szampana podają.
- RAK (22 VI - 22 VII):** Cieszysz się z tego, co masz, a przyszłość zapowiada miłe zmiany. Wypijmy za to!
- LEW (23 VII - 22 VIII):** Rozkojarzony - miałeś gdzieś iść? Coś załatwić? Poskramiaj demony chaosu, płonącej wyobraźni.
- PANNA (23 VIII - 22 IX):** Głupie myśli oddal od siebie. Już wkrótce będzie Ci jak w niebie.
- WAGA (23 IX - 22 X):** Mistrz organizacji pracy i tytan biznesu - jak Atlas trzymasz nad sobą sklepienie. Aż mury runą, runą, runą... przed emeryturą.
- SKORPION (23 X - 21 XI):** O tajemnicza i piękna pani: Lepiej ominę Cię z daleka, zanim...
- STRZELEC (22 XI - 21 XII):** Nowe drogi, nowe szanse, nowe możliwości, nowe perspektywy. I biznes - prawdziwy.
- KOZIOROŻEC (22 XII - 20 I):** Ostateczne rozwiązanie! Trzask, prask - już po wojnie. Teraz trzeba wywalczyć pokój.
- WODNIK (21 I - 18 II):** Odetchnąć: spokojnie, z uczuciem radości. Robota! Tak wiele roboty. - *Ja muszę do Moskwy!*
- RYBY (19 II - 20 III):** Szybki, elokwentny, wiesz, czego chcesz i dokąd dążysz - załatwiasz sprawy z wdziękiem orła.

JAKUB CIEŹKIEWICZ

Księżyc w znaku Wodnika - naciąga pierwsza kwadra. Przed nami czas przemiany. Śmiech tętni w gardłach.

DZIENNIK POLSKI
WYDAWNICTWO JAGIELLONIA SA
 31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, tel. 61-99-200
Zarząd: WOJCIECH TACZANOWSKI - prezes, TOMASZ DOMALEWSKI - wiceprezes, ANTONI KOWALSKI - wiceprezes, CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI - wiceprezes
 tel. 422-07-12, fax 422-08-78
redaktor naczelny: ANDRZEJ LENCZOWSKI
 tel. 619-92-55, fax: 619-92-75,
 e-mail: redakcja@dziennik.krakow.pl
Druk: Drukarnia Polska Spółka z o.o.
 ul. Centralna 51, 31-586 Kraków, tel./fax 641-36-39

Centrala: tel. 619-92-00
 (łączy ze wszystkimi działami)
 Dział Łączności z Czytelnikami: tel. 619-92-62,
 Sekretarz Redakcji: tel. 619-92-64
 Dział Krajowy: tel. 619-92-41
 Dział Ekonomiczny: tel. 619-91-93
 Dział Zagraniczny: tel. 619-92-44
 Dział Kultury: tel./fax 619-91-27
 Dział Miejski: tel. 619-92-60
 Dział Sportowy: tel. 619-92-96
 Ekspozytura:
 MIECHÓW, ul. Sienkiewicza 25, p. 114,
 tel./fax (0-41) 383-14-04
 MYSLENICE, ul. Kląkarki 2 (1 piętro),
 tel./fax (0-12) 274-01-70, 274-01-71
 PROSZOWICE, Rynek 18,
 tel. (0-12) 386-28-25, fax (0-12) 386-18-97

ODDZIAŁY:
NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel./fax (0-18) 443-54-49, 443-54-78, 443-85-45
PODHALE, ZAKOPANE, ul. Krupówki 48, II p., tel./fax (0-18) 201-59-85, 206-40-18
 NOWY TARG, al. Tysiąclecia 37, tel./fax (0-18) 264-60-53, 266-30-72
OŚWIĘCIM, ul. Dąbrowskiego 11a, tel. (0-33) 844-55-20 do 22, tel./fax (0-33) 843-31-86
 Ekspozytura:
 CHRZANÓW, ul. Krakowska 21a, tel./fax (0-32) 623-84-57
 OLKUSZ, ul. Rynek 20, tel./fax (0-32) 754-37-30
 WADOWICE, ul. Mickiewicza 3 (2 piętro), tel. (0-33) 873-12-90
 ŻYWIEC, tel./fax (0-33) 861-41-32
RZESZÓW, ul. Księdza J. Jałowego 29. Redakcja: tel./fax (0-17) 85-22-479
 Biuro Ogłoszeń: tel./fax (0-17) 85-22-478, tel. 85-22-386
 Ekspozytura:
 DEBICA, ul. Rzeszowska 15, tel./fax (0-14) 670-87-72
 KROSNO, ul. Słowackiego 4, tel./fax (0-13) 43-622-90
TARNÓW, ul. Legionów 2/4, tel./fax (0-14) 62-135-20, 62-231-48
 Ekspozytura:
 BOCHNIA, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax (0-14) 61-256-22
 BRZESKO, ul. Głowackiego 29 (I piętro), tel./fax (0-14) 66-300-77

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zapatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca.
 Prenumeratę krajową przyjmują wszystkie Oddziały Terenowe RUCH S.A., zagraniczną RUCH S.A. Oddział Warszawa, ul. Towarowa 2

Biura Reklam i Ogłoszeń:
KRAKÓW, ul. Wielopole 1, tel. 421-99-77, fax 421-97-77, Informacja: tel. 619-91-76
 e-mail: bo@jagiellonia.krakow.pl
 ul. Starowiślna 2, tel. 619-91-76
 ul. Wiślna 2, tel. 422-70-89
 kasy czynne w godz. 8-18 w soboty 10-14
Nowy Sącz, tel. (0-18) 444-21-50
Oświęcim, tel. (0-33) 844-47-54
Nowy Targ, tel. (0-18) 266-30-72
Tarnów, tel. (0-14) 622-33-42
 (za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada)

Podzielona komisja śledcza

Świadek prezydent

Rys. Henryk Sawka

Renata Beger (Samoobrona) ma zgłosić we wtorek wniosek o wezwanie prezydenta przed sejmową komisją śledczą badającą sprawę Rywina. Popiera ją Zbigniew Ziobro (PiS). Szef komisji Tomasz Nałęcz (UP) jest przeciwny przesłuchaniu Aleksandra Kwaśniewskiego, a Jerzy Szteliga (SLD) – jak powiedział – na razie jest „pół na pół”.

Sam Kwaśniewski we wczorajszych „Sygnałach dnia” tłumaczył, że woląby stawić się przed komisją śledczą badającą aferę Rywina, ale nie zezwala mu na to, jako prezydentowi, konstytucja, której jest strażnikiem. Powtórzył, że nie ma nic więcej do powiedzenia ponad to, co już zeznał w prokuraturze.

Najbliższe posiedzenie komisji zaplanowano na wtorek. Wówczas Beger, jak zapowiedziała, zgłosi wniosek o wezwanie prezydenta, a także ponownie naczelnego „Gazety Wyborczej” Adama Michnika. Niewykluczone, że zostaną także odczytane zeznania prezydenta, które złożył w prokuraturze. W czwartek Prokuratura Apelacyjna w Warszawie zdjęła klauzulę tajności z tych zeznań.

Zdaniem Nałęcza, każdy członek komisji może przywołać zeznania prezydenta w prokuraturze, nawet w całości. – *Nic mi nie jest wiadomo, żeby były jakieś limity w przywoływaniu zeznań. Można przywołać jeden akapit, można przywołać całe zeznanie* – powiedział. Powtórzył też, że nosi się z zamiarem odczytania we wtorek zeznań Kwaśniewskiego.

Również inni członkowie komisji – Szteliga, Lewandowski i Ziobro – uważają, że zeznania prezydenta należy odczytać.

Z kolei zastępca prokuratora generalnego Kazimierz Olejnik uważa, że Nałęcz nie powinien publicznie odtajnić przez prokuraturę zeznań prezydenta.

– *Uchylenie klauzuli poufności oznacza tylko i wyłącznie to, że można z tymi dokumentami postępować jak z dokumentami jawnymi. To wcale nie znaczy, że można te dokumenty upubliczniać, upowszechniać, rozdáwać. Te protokoły zawierają informacje istotne z punktu widzenia postępowania karnego i nie wolno ich upowszechniać bez zgody organu prowadzącego postępowanie* (obecnie Sąd Okręgowy w Warszawie – red. PAP) – powiedział Olejnik wczoraj w radiowej „Trójce”. (PAP)

Miesiąc w zawieszeniu?

Rywin może wystąpić o dobrowolne poddanie się karze

(INF. WŁ.) – *Teoretycznie Lew Rywin może wystąpić o dobrowolne poddanie się karze bez prowadzenia procesu, ponieważ zarzucono mu występki zagrożony karą nieprzekraczającą 8 lat więzienia* – mówi prof. Stanisław Waltoś, kierownik Katedry Postępowania Karnego Uniwersytetu Jagiellońskiego. – *To jednak tylko w teoria. Aby doszło bowiem do tego rodzaju ugody, najpierw musi się na nią zgodzić prokurator, a potem sąd. Sąd natomiast może przychylić się do wniosku oskarżonego tylko wtedy, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości.*

W poniedziałkowej „Trybunie”, nieformalnym organie SLD, pierwsze dwie strony niemal w całości były poświęcone dywagacjom na temat tego, czy Rywin podda się karze, a tym samym niemożliwi proces, który ma się rozpocząć w najbliższym tygodniu przed warszawskim Sądem Okręgowym. O udaremnieniu procesu jest głośno przynajmniej od kilku miesięcy.

Sędzia Marek Celej, przewodniczący składu orzekającego, który ma sędzić Rywina, nie kryje, że obrońców producenta filmowego poinformował o możliwości poddania się karze przez ich klienta. Sędzia wyjaśnił, że zobowiązywało go do tego prawo. Zaprzeczył natomiast, aby z propozycji ugody wystąpił sąd, co sugeruje Rywin za pośrednictwem Jana Gościmskiego, przedsiębiorcy, który taką informację przekazał „Gazecie Wyborczej”. Gościmski przyznał „Wyborczej”, że rozmawiał z Rywinem na temat dobrowolnego poddania się karze przez producenta.

Prof. Stanisław Waltoś przypomina, że wniosek o poddanie się karze może złożyć jedynie sam oskarżony. Piotr Rychłowski, jeden z adwokatów Lwa Rywina, w rozmowie z Polską Agencją Prasową stwierdził, że do tej pory jego klient nie zdecydował, czy wystąpi z takim wnioskiem czy też będzie dowodził w sądzie swojej niewinności. Rywin na podjęcie decyzji

ma czas do chwili zakończenia pierwszego przesłuchania na rozprawie.

Wedle własnego uznania

Rywinowi postawiono zarzut z artykułu 230 kodeksu karnego, który brzmi: „Kto, powołując się na swoje wpływy w instytucji państwowej, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.

Gdyby Lew Rywin wystąpił o poddanie się karze, musiałby się przyznać do złożenia korupcyjnej propozycji Agorze, wydawcy „Gazety Wyborczej”. W zamian przysługiwałoby mu wystąpienie o wymierzenie kary w granicach dolnego zagrożenia kodeksowego. W praktyce zatem mógłby wnioskować o... odstąpienie od wymierzenia mu kary, ponieważ artykuł 230 kodeksu karnego nie przewiduje minimalnej kary. Można jednak założyć, że skoro z ogólnych zasad prawa wynika, iż najniższa kara więzienia wynosi miesiąc, to Rywin mógłby dostać właśnie taki wyrok; z reguły jednak jest on orzekany z zawieszeniem wykonania kary na określony okres próbny.

Wątpliwości prokuratora

Prof. Stanisław Waltoś uchylił się od jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy prokuratura i sąd powinny zgodzić się na poddanie się karze przez Rywina, gdyby z takim wnioskiem wystąpił. – *Nie znam sprawy – mówi – ale każdy, kto uważnie śledzi sprawę Rywina, sam powinien wiedzieć, czy wszystko w niej jest jasne, a precyzyjniej mówiąc: czy okoliczności czynu popełnionego przez Rywina budzą czy nie budzą wątpliwości.*

Z odpowiedzią na to pytanie nie miał natomiast problemu Kazimierz Olejnik, zastępca prokuratora generalnego. Wczoraj w radiowej „Trójce” stwierdził, że nie wyobraża sobie, aby mogło dojść do ugody sądowej zamiast procesu. Zdaniem prokuratora Olejnika, ugoda jest teraz absolutnie niedopuszczalna, bo

do tej pory Lew Rywin nic nie powiedział i wiele wątpliwości nie zostało wyjaśnionych.

„Poza sporem jest natomiast – mówił w „Trójce” Kazimierz Olejnik – że zgłosił propozycję korupcyjną, albowiem to zostało utrwalone na taśmie magnetofonowej”. Prokurator podkreślił, że niewyjaśnione są natomiast inne kwestie dotyczące tej sprawy, np. z kim Rywin współdziałał, z kim rozmawiał, jaka była jego faktyczna rola oraz jaka była rola innych osób. „Odpowiedzi na te pytania nie ma – przypominał prokurator, dodając: – *Nie da się więc powiedzieć, że pan Lew Rywin już wszystko wyjaśnił, a okoliczności czynu nie budzą wątpliwości. Choćby ta przesłanka nie zezwala na dyskretne, gabinetowe zamknięcie postępowania. I druga sprawa: wyrok, w którym nic nie zostało otworzone, byłby absolutnie niezrozumiały dla społeczeństwa.*”

Cena ugody

January Gościmski twierdzi, że ugoda z sądem byłaby na rękę Rywinowi, który odzyskałby paszport i mógłby, jak wcześniej, prowadzić interesy poza granicami Polski. Byłaby też korzystna dla Agory, która prowadziła interesy z Rywinem, m.in. polegające na odkupieniu od niej przez producenta, czy raczej za jego pośrednictwem, udziałów w Canal+.

Gdyby jednak – bo w Polsce wszystko jest możliwe – Rywin zawarł ugodę z sądem, wówczas musiałby przyznać się, że wszystkie jego wcześniejsze oświadczenia składane przed komisją śledczą oraz prokuratorem były nieprawdziwe. Musiałby zatem przyznać się do złożenia Agorze propozycji korupcyjnej (17,5 mln dolarów w zamian za korzystne zapisy Ustawy o rtv). Musiałby potwierdzić, że przyszedł do Adama Michnika i Wandy Rapańczyńskiej w porozumieniu z grupą „trzymającą władzę”. Musiałby też przyznać, że za prawdę należy uznać to, iż 17,5 mln dolarów miało trafić na konta SLD.

WŁODZIMIERZ KNAP

■ **NIEMCY NIE DOSTRZEGAJĄ ŻŁA.** Wywoływanie w Niemczech u progu XXI wieku tematu wysiedleń może spowodować zakłócenie procesu pojednania polsko-niemieckiego – wskazywano na wczorajszym spotkaniu historyków w Warszawie. Dyskusja o wypędzeniach, która w pierwszym rzędzie powinna interesować historyków, stała się dziś tematem politycznym. Niemcy widzą tylko swoją krzywdę, nie dostrzegając żła, które wyrządzili innym – podkreślano na sesji.

■ **GORZEJ O PREZYDENCIE.** Pracę prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego pozytywnie ocenia 67 proc. ankietowanych (o 6 pkt proc. mniej niż w październiku), złe oceny wystawia mu 22 proc. (wzrost o 5 pkt proc.) – wynika z listopadowego sondażu CBOS. Są to najgorsze oceny urzędu prezydenta od początku jego obecnej kadencji.

■ **POPARCIE DLA UNII.** 63 proc. ankietowanych wyraża poparcie dla przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (o 6 proc. mniej niż w październiku), przeciwnych naszemu członkostwu jest 30 proc. badanych (wzrost o 7 proc.) – wynika z listopadowego sondażu CBOS. Wysokie poparcie dla naszej akcesji osłabło po raz pierwszy od referendum.

■ **UPRAWNIENIA DLA REFERENDARZY.** Sejm przyjął wczoraj poprawki Senatu do znolizowanej ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, wojskowych i o prokuraturze. Senat zaproponował m.in. wzmocnienie pozycji referendarzy, czyli kwalifikowanych urzędników sądowych, dając im – podobnie jak sędziom – możliwość sprzeciwienia się przeniesieniu.

Redaktorzy wydania:

Marek Lovell
Jarosław Kostrzewa

Zagrożona mównica

Posłowie Samoobrony zakłócili debatę w parlamencie

(INF. WŁ.) Posłowie Samoobrony pikietowali podczas wczorajszej debaty o zagrożeniach dla polskich wojsk. „Zawieszenie broni” osiągnięto po negocjacjach wicemarszałka Sejmu Tomasa Nałęcza (UP). Długo, nudnie i o niczym – tak posłowie w kuluarach podsumowali debatę o zagrożeniach dla polskich wojsk w Iraku. Jedyным emocjonującym momentem była demonstracja posłów Samoobrony.

Biorący udział w dyskusji parlamentarzyści czasami sprawiali wrażenie, że nie wiedzą, o czym mówią. Przedstawiciel PSL mylił Iran z Irakiem. Andrzej Lepper znaczną część swojego wystąpienia poświęcił wicepremierowi Jerzemu Hausnerowi i prezesowi NBP Leszkowi Balcerowiczowi. Ku zdumieniu słuchaczy nie padła jednak ulubiona kwestia wodza Samoobrony: „Balcerowicz musi odejść”. Tym razem Lepper chciał, aby do Iraku zamiast żołnierzy wyjechali: prezydent, premier oraz politycy popierający nasz

udział w misji pokojowej. Jego partyjni koledzy przygotowali nawet specjalny transparent z hasłem: „Żołnierze do domu. Kwaśniewski, Miller – Rokita, Bracia Kaczyńscy do Iraku”. Rozwinęli go w trakcie przemówienia ministra obrony Jerzego Szmajdziańskiego. Tym działaniem niemal na godzinę zablokowali obrady. Po 50 minutach najwyraźniej zmęczony się trzymaniem transparentu i zwinęli go. Do akcji wkroczył wówczas wicemarszałek Nałęcz, który wynegocjował „zawieszenie broni” i obrady potoczyły się dalej.

Większość parlamentarzystów poparła udział naszych wojsk w misji w Iraku. Padły jednak liczne uwagi krytyczne pod adresem polityki prowadzonej w tej sprawie przez rząd. – *Potrzeba angażować się w świecie, bo Polska nie jest zaściankiem Maćka Dobrzyńskiego z „Pana Tadeusza” ani miejscem, w którym mogą się rozgrywać najwyższe lepperiady. Polska chce być poważnym krajem uczestniczącym w życiu politycznym świata* – oświadczył

Jan Rokita. Lider PO wytykał jednak rządowi błędy. Według niego, otrzymujemy zbyt małą pomoc finansową od USA na prowadzenie działań w Iraku. Dziwił się również, czemu Polska nie stara się o kontrakty handlowe w Iraku.

– *Jeśli to są działania koalicyjne, to powinniśmy móc korzystać ze sprzętu sojuszników. Powinniśmy mieć możliwość używania amerykańskich wozów opancerzonych, a nie jeździć odkrytymi samochodami, bo może się zdarzyć taka tragedia jak kilka tygodni temu – wspierał go Marek Jurek (PiS).*

Minister Szmajdziański obiecywał posłom, że zostały już wyciągnięte odpowiednie wnioski. Bezpieczniej poczuły się jednak dopiero żołnierze, którzy niedługo zastąpią obecny kontyngent. – *Kolejne grupy wyjeżdżające do Iraku otrzymają nowy sprzęt – zapewniał minister Jerzy Szmajdziański. Na razie zostają tylko poprawione umocnienia wokół obozów, w których stacjonują nasze wojska.* (YAN)

Z trybuny w dzień sejmowy takie słyszy się przemowy

Dramat w jednym akcie

(INF. WŁ.) Posłowie podczas głosowania nad projektem ustawy o Narodowym Planie Rozwoju mieli zdecydować, do której z trzech proponowanych komisji ma trafić ustawa w celu jej dalszego opracowania. Głosowania nikt by nie zauważył, gdyby nie niespodziewany wybuch posła Jana Rokity (PO).

Jan Rokita: – *Mam przed sobą dokument – kuriozum parlamentarne, pod którym jako żywo figuruje podpis Józefa Oleksego. Jak wiadomo, jest spór o to, w jakich komisjach ma być rozpatrywana ta ustawa. Są wnioski, aby zajęły się tym: Komisja Europejska i Komisja Samorządu Terytorialnego bądź Komisja Nadzwyczajna.*

Tymczasem pan poseł Oleksy, jak rozumiem znając wynik głosowania i izbie, ogłosił postępowanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Komisji Europejskiej w sprawie tej ustawy. Chciałbym zapytać pana marszałka, na jakiej podstawie prawnej Józef Oleksy ogłosił posiedzenie komisji, przeciwko której zamierzamy głosować? Oczekujemy, że marszałek Sejmu wyjaśni tę sprawę natychmiast na zwołanym spotkaniu Konwentu Seniorów.

Wicemarszałek Janusz Wojciechowski (PSL): – *Wydaje mi się, że sprawa nie jest aż tak dramatyczna jak ją pan przedstawia. Posiedzenie komisji ma się odbyć w zależności od wyniku głosowania, czyli albo się odbędzie albo nie. Oczywiście możemy tę kwestię przedyskutować w innym trybie.*

Jan Rokita: – *Mam rozumieć, że pan marszałek odmawia przerwy na wniosek PO i zwołania konwentu. Czy się przesyłaszem?*

Janusz Wojciechowski: – *Przedstawię tę kwestię marszałkowi Borowskiemu niezwłocznie po zakończeniu głosowań i jego decyzji pozostawię zwołanie Konwentu Seniorów.*

Jan Rokita: – *Wnoszę o ogłoszenie przerwy i zwołanie Konwentu Seniorów w sprawie nadużycia władzy przez przewodniczącego Komisji Europejskiej pana posła Józefa Oleksego.*

Janusz Wojciechowski: – *Panie posle, niezależnie od drastyczności ocen ta sprawa nie wymaga przerwania obrad.*

Jan Rokita: – *Pan łamie obyczaje sejmowe. Klub Platformy Obywatelskiej opuszcza posiedzenie.*

Rokita i posłowie PO wychodzą.

Andrzej Lepper (Samoobrona): – *Proszę o zwołanie Konwentu Seniorów i o poruszenie sprawy naganego zachowania pana posła Rokity. Lider Samoobrony zaczyna parodiować sposób przemawiania Rokity.*

Andrzej Lepper: – *Stanie na trybunie z łapami w kieszeniach świadczy o tym, Wysoka Izbo, że poseł uczy się inteligencji, a nie urodził się z nią.*

Janusz Wojciechowski: – *Proszę się wstrzymać od uwag o charakterze osobistym. Chciałbym dokończyć głosowanie. Konwent zwołamy, jak już skończymy tę sprawę.*

Posłowie głosują. Przechodzi propozycja, aby ustawą zajęły się Komisje Samorządu i Europejska. Oleksy się uśmiecha. Rokita zniknął gdzieś w kuluarach.

Notował YAN

(INF. WL.) Od kilku dni celnicy pracują z czarnymi opaskami na rękawach. Iwona Fołta, przewodnicząca Federacji Związków Zawodowych Służby Celnej twierdzi, że ponad 15-tysięczna rzesza jej kolegów i koleżanek jest zdecydowana zastrzyć formy protestu, gdyby oczekiwane przez nich negocjacje z władzami Ministerstwa Finansów nie doszły do skutku i nie dały spodziewanych efektów.

Iwona Fołta, celniczka z Krakowa, bez przerwy odbiera telefony z różnych stron Polski. W grubym zeszyte notuje kolejne przypadki funkcjonariuszy przenoszonych na wschodnią granicę bez oglądania się na ich sytuację rodzinną. Na czerwono podkreśliła te, które dotyczą kobiet w ciąży i matek samotnie wychowujących dzieci. Odnotowała cztery takie sprawy. Jeszcze bardziej drastyczne jest skierowanie na dwie różne placówki celniczek i celnika, którzy są małżeństwem i wychowują dwoje dzieci.

- Alokację, czyli przeniesienie celników na wschodnią granicę przeprowadzono

Celnicy grożą zastrzeniem protestu

Z czarną opaską na rękawie

Polsko-słowackie przejście graniczne w Chyżnem
Fot. Grzegorz Momot (PAP)

w sposób nieprzemyślany i niezgodnie z Ustawą o Służbie Celnej - mówi Iwona Fołta. - Ustawa ta m.in. stwierdza, że funkcjonariuszowi, którego przenosi się służbowo w inne miejsce, należy zapewnić mieszkanie i pieniądze na zagospodarowanie się. Koledzy przenieszeni na wschodnią granicę np. w Białymstoku musieli spać w samochodzie, bo nie mieli pieniędzy, aby wynająć mieszkanie. Ceny mieszkań na „ścianie wschodniej” ostatnio znacznie poszły do góry. Za wynajęcie wcale nie komfortowego lokum np. w Białymstoku trzeba obecnie zapłacić około 600 zł miesięcznie plus opłaty za media.

Spółród prawie 15 tys. funkcjonariuszy Służby Celnej alokacja ma objąć 2,5 - 3 tys. osób. W opinii związkowców, w najtrudniejszej sytuacji są obecnie pracownicy przejścia granicznego

w Cieszynie i Izby Celnej w Katowicach. W regionie działania krakowskiej Izby Celnej (obejmuje ona również urzędy w Nowym Targu, Nowym Sączu, Tarnowie i Kielcach) alokacja objęła jak dotąd 13 funkcjonariuszy. Trzy osoby, w tym jedna na własną prośbę, zostały zwolnione ze służby.

Związkowcy wręczyli dyrektorowi krakowskiej Izby Celnej uchwałę w sprawie wszczęcia sporu zbiorowego. Przedstawili osiem żądań. Domagają się m.in. przeprowadzenia alokacji zgodnie z Ustawą o Służbie Celnej, a nie - jak dotąd - na podstawie Ustawy o Wojewódzkich Kolegiach Skarbowych, włącznie funkcjonariuszy celnych do systemu emerytalnego służb mundurowych, zapewnienia świadczeń dla przenoszonych na wschodnią granicę i odpraw oraz środków na osłony socjalne, w tym na

przekwalifikowanie się dla tych, którzy z powodów osobistych nie mogą przyjąć proponowanych warunków.

Robert Starmach, rzecznik prasowy Izby Celnej, twierdzi, że dyrektor w najbliższym czasie ustosunkuje się do żądań związkowców.

Szeregowi celnicy z przejść granicznych wzbraniają się przed rozmową z dziennikarzem. Jak się nieoficjalnie dowiadujemy, kierownictwo resortu finansów zakazało funkcjonariuszom będącym w mundurze i w pracy, kontaktowania się z dziennikarzem, że poinformowali społeczeństwo, jak przebiega alokacja i przytoczyli kilka punktów Prawa prasowego, w których jest mowa m.in. o tym, że kierownicy jednostek organizacyjnych są zobowiązani umożliwić dziennikarzom nawiązanie kontaktu z pracownikami oraz swobodne zbieranie wśród nich informacji i opinii. - Czy zapisy te nie są znane w resorcie finansów? - pytała związkowcy.

GRAZYNA STARZAK

Senator Marek Balicki, były szef resortu zdrowia:

Nie rozumiem decyzji premiera

(INF. WL.) - Nie rozumiem i do dzisiaj nie rozumiem decyzji premiera Leszka Millera, który w marcu tego roku wbrew mojej decyzji, a byłem wówczas ministrem zdrowia, nie zgodził się na odwołanie Aleksandra Naumana z kierownictwa Narodowego Funduszu Zdrowia - mówi senator Marek Balicki (UP).

- W szczegółowym raporcie oraz w prywatnej rozmowie z szefem rządu przedstawiłem zastrzeżenia do polityki lekowej, za którą odpowiedzialny był pan Nauman. Choć nie miałem aż tylu danych, ile ma ich dzisiaj mój następcę, Leszek Sikorski, jednak udostępniłem szefowi rządu i tak sporo informacji na temat

nieprawidłowości. Nie mogę przedstawić szczegółów raportu i rozmowy, ale podkreśliłem, że skoro premierowi nie przeszkadzał pan Nauman i jego prawa ręka, Piotr Mierzejewski, mimo wiedzy na ich temat dostarczonej mu choćby przeze mnie, to ponosi on jakby podwójną odpowiedzialność za wszelkie patologie w resorcie zdrowia - dodaje senator Balicki.

Nasz rozmówca resortem zdrowia kierował zaledwie dwa miesiące. Do dymisji - przyjętej przez premiera niemal natychmiast - podał się 1 kwietnia tego roku. Powodem odejścia Marka Balickiego z Ministerstwa Zdrowia było właśnie poparcie Leszka

Millera dla kandydatury Naumana na stanowisko prezesa NFZ. W czasie swojego krótkiego urzędowania na stanowisku ministra zdrowia Marek Balicki m.in. odwołał Piotra Mierzejewskiego z funkcji kierownika Komisji Rejestracji Leków. Mierzejewski wygrał konkurs na to stanowisko, a na czele komisji konkursowej stał Nauman.

Senator Balicki uchylił się od odpowiedzi na pytanie o to, dlaczego Leszek Miller tak zaciekle i tak długo bronił Aleksandra Naumana. - Być może kiedyś uzyskamy odpowiedź na to pytanie. Mam domysły, ale nie chcę ich wyjawiać. Nie chciałbym skrzywdzić nikogo, bo nie mam dowodów - mówi senator. (K.W.)

Trudny dostęp

List rzecznika praw obywatelskich

Propozycja zorganizowania podstawowej opieki zdrowotnej za pośrednictwem publicznych zakładów opieki zdrowotnej, w tym głównie szpitali i stacji pogotowia ratunkowego, budzi istotne zastrzeżenia - napisał rzecznik praw obywatelskich do prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia.

Przed wszystkim powstaje wątpliwość, co do faktycznej możliwości zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych przynajmniej na dotychczasowym poziomie oraz do realizacji ustawowego prawa wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej - napisał RPO.

Niewątpliwie, w wielu przypadkach dojdzie do utrudnionego dostępu do lekarza, szczególnie w przypadkach zorganizowania podstawowej opieki zdrowotnej w lokalach istniejących szpitali i przychodni specjalistycznych. Istotne znaczenie ma tu nie tylko odległość od lekarza, ale również koszty i możliwość dojazdu - zauważył prof. Zoll. (PAP)

Podwójny numer

Ministerstwo zapewnia, że leki znajdujące się na rynku są bezpieczne

Nie wiadomo na razie, w jaki sposób powstały dwie wersje jednej ze stron protokołu po posiedzeniu Komisji Rejestracyjnej 30 września 2002 roku - powiedział wczoraj Konrad Stolarski, p.o. dyrektor departamentu nadzoru i kontroli w Ministerstwie Zdrowia. W trakcie i po tym posiedzeniu komisji - według kontrolerów - doszło do nieprawidłowości.

- Nieuprawnione jest twierdzenie, że nastąpiło to na polecenie kogoś. To ustali prokuratura - twierdzi Stolarski.

Jedyne co nie ulega kwestii, to istnienie dwóch stron o tym samym numerze w protokole. - Nie wiadomo, która jest autentyczna, choć obie znajdowały się w oryginałach - powiedział Stolarski.

Choć według kontrolerów doszło do zarejestrowania leków na podstawie niewiarygodnych dokumentów, Ministerstwo Zdrowia oraz Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych podkreślają, że wszystkie znajdujące się na rynku leki są bezpieczne, bowiem nieprawidłowości dotyczyły procedur formalnoprawnych.

Centrum Monitorowania Działania Niepożądanych Leków nie zanotowało do tej pory zgło-

sznienia, które potwierdzałyby działanie niepożądane preparatów, które zostały zawarte w analizowanych materiałach - głosi komunikat Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego.

Według kontrolerów, do uchybień doszło m.in. przy procedurach rejestracji leków, którymi w ostatnim dniu września zajmowała się Komisja Rejestracji. Jak głosi raport, podjęła ona wtedy uchwały o zarejestrowaniu ponad 200 leków. Według ustaleń kontroli, punkt o zakończeniu ich rejestracji dopisano do protokołu później, prawdopodobnie na polecenie kierownika Urzędu Rejestracji.

- Każdy protokół był zatwierdzony przez komisję. Ponieważ posiedzenie było ostatniego dnia działalności, komisja nie mogła go zatwierdzić, bo już jej nie było - powiedział wczoraj przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych prof. Michał Pirożyński.

Jego zdaniem w posiedzeniu komisji 30 września brali udział zarówno ówczesny wiceminister zdrowia Aleksander Nauman, jak i Piotr Mierzejewski. Nauman powiedział w czwartek, że nie brał udziału w posiedzeniach Komisji Rejestracji. (PAP)

W Zakopanem Ratunkowe cięcia

(INF. WL.) Radni powiatu tatrzańskiego uchwalili wczoraj zmiany w strukturze zakopiańskiego szpitala zakładające redukcję 112 etatów, 35 łóżek szpitalnych, likwidację oddziału zakaźnego, przyłączenie oddziału noworodkowego do ginekologiczno-położniczego.

Zarządzająca od dwóch miesięcy placówką Regina Tokarz planuje, że restrykcyjna dyscyplina finansowa w połączeniu z głęboką restrukturyzacją, ale także zaangażowaniem załogi pozwoli za pięć lat wyprowadzić szpital na prostą.

Za pierwsze dziewięć miesięcy 2003 r. szpitalne zobowiązania wyniosły 15 mln 925 tys. 257 zł. Do tego należy dodać roszczenia wewnątrzszpitalowe (podwyżki wynagrodzenia zgodnie z tzw. ustawą 203).

- Suma całego majątku trwałego i obrotowego na koniec 2002 r. wyniosła 14 mln 773 tys. 776 złotych, zaś wszystkie zobowiązania zamknęły się kwotą 19 mln 835 tys. 859 złotych. Co oznacza, że zakład powinien zaprzestać swojej działalności, gdyż cały majątek nie jest w stanie zaspokoić wszystkich roszczeń wierzycieli - podkreśla Regina Tokarz. Same odsetki i koszty komornicze za 9 miesięcy br. wyniosły 2 mln 47 tys. 423 zł. (RAV)

Jak wyleczyć szpitale

Krakowski „Rydygier” przygotował własny program naprawczy

Dokończenie ze str. 1

Jeszcze więcej obaw mają starostowie. - Kto kupi obligacje szpitala zadłużonego na wiele milionów złotych? Przecież one będą miały wartość papieru, na którym zostaną wydrukowane. Może się okazać, że przejmując długi naszego szpitala, podetniemy gałąź, na której siedzimy - mówi Mirosław Nowak, starosta wadowicki. Andrzej Pająk, starosta suski, mówi krótko: - Dokąd nie zostanie ustabilizowany system finansowania służby zdrowia, w którym zapanował totalny chaos, żadne plany restrukturyzacji szpitali nie mogą się udać.

W skuteczność koncepcji rządu nie wierzy również Witold Kochan, starosta gorlicki. Tutejszy szpital zadłużony jest na około 14 mln zł, przede wszystkim wobec pracowników i dostawców. - Rząd powinien zdjąć z nas wszystkie zobowiązania, za które jest odpowiedzialny, czyli m.in. wyplacić podwyżki z tytułu tzw. ustawy 203. Niestety, brakuje woli politycznej; pieniądze znalazłyby się, bo na restrukturyzację innych branż, np. górnictwa, rząd wydaje nieporównywalnie więcej niż wynoszą wszystkie długi służby zdrowia - podkreśla starosta.

Dla borykającego się z jeszcze większymi problemami

szpitala w Myślenicach (około 16 mln długu) najważniejszy jest czas. - Już w czerwcu zaczęliśmy wdrażać własny program naprawczy, ale resort zdrowia wstrzymał nasze działania, obiecując, że jego projekt restrukturyzacji wejdzie w życie lada dzień. I tak mijają kolejne miesiące - mówi Adam Gumularz, starosta myślenicki, rozczarowany „kooperacją” z resortem.

Długa rekonwalescencja

Bardziej optymistycznie patrzy na problem szpitali starosta tatrzański Andrzej Gąsienica-Makowski. - Przy spełnieniu wielu warunków - jednym z nich jest ustabilizowanie zasad funkcjonowania Narodowego Funduszu Zdrowia - koncepcja Ministerstwa Zdrowia może przynieść efekty. Planuję połączenie obydwu szpitali na moim terenie - zadłużonego na blisko 15 mln zł szpitala powiatowego z powiatowym szpitalem specjalistycznym, który ma czyste konto. Ale to będzie proces, na który potrzeba czasu, bo zanim szpitale wyzdrowieją, muszą przejść okres długiej rekonwalescencji - mówi starosta i dodaje: - Od czegoś trzeba zacząć, optymalnego programu opracować nie sposób.

Projekt, przyjęty już przez Radę Ministrów, ma wejść

w życie 1 stycznia. Na początku grudnia w Sejmie odbędzie się jego pierwsze czytanie.

Pomysł na przetrwanie

Nie wszyscy jednak czekają na decyzje rządu i parlamentu. Krakowski Szpital im. Rydygiera przygotował własny program naprawczy, który został zatwierdzony przez Zarząd Województwa Małopolskiego. Program przewiduje m.in. zamianę długów krótkoterminowych na długoterminowe - w wyniku emisji przez bank weksli, pod które szpital zaciągnie kredyt. Dług w końcu trzeba będzie jednak spłacić; będzie to możliwe m.in. poprzez sprzedaż gruntów, aktywniejszą niż dotąd dzierżawę nieruchomości, wprowadzenie oszczędności na lekach (zamiana droższych medykamentów na tańsze) oraz nowego systemu dyżurowania. Ważne jest, że program w żadnym punkcie nie kłóci się z rządową koncepcją restrukturyzacji. Dyrektor Krzysztof Kiciński podkreśla jednak, że jeśli nawet uda się zrealizować go w całości, bez zwiększenia kontraktu zawartego z Narodowym Funduszem Zdrowia, jest to tylko pomysł na przetrwanie. (DOROTA STEC-FUS)

Mogilniki do likwidacji

Usunięcie składowisk będzie kosztować prawie 3 miliony złotych

(INF. WL.) Do końca lutego przyszłego roku w Małopolsce znikną wszystkie mogilniki, czyli składowiska przeterminowanych środków ochrony roślin. Usunięcie tej ekologicznej bomby i rekultywacja terenu będzie kosztować 2,93 mln zł.

Połowę potrzebnych funduszy wyłoży Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 48,43 proc. - Wojewódzki FOŚiGW, resztę - wojewoda. Prace rozpoczęto już dwa lata temu, ale z powodu odwołania decyzji o przyznaniu dotacji przerwano roboty i wznowiono je dopiero w listopadzie tego roku (gdy NFOŚiGW i WFOŚiGW przyznały pieniądze).

Problem mogilników już dawno rozwiązano w województwie krakowskim, ale po utworzeniu nowego województwa okazało się, że na terenie Małopolski jest jeszcze 7 składowisk przeterminowanych substancji chemicznych i 17 magazynów z takimi materiałami. Ponieważ trudno było

znaleźć właściciela tych substancji (często pochodzą one z lat 60. i 70.), z problemem musiał poradzić sobie wojewoda. Oszacowano, że w składowiskach i magazynach jest 250 ton silnie toksycznych odpadów, które teraz trafiają do specjalnej spalarni w Dąbrowie Górniczej (początkowo zakładano ich wywóz poza granice Polski). Betonowe bunkry i doły ziemne, gdzie do tej pory przechowywano niebezpieczne substancje, zostaną zlikwidowane, a cały teren będzie rekultywowany.

Jako pierwszy do likwidacji został przeznaczony mogilnik w Baligówce (gmina Czarny Dunajec), gdzie zgromadzono od 70 do 100 ton przeterminowanych środków ochrony roślin. Dzięki dotacjom z funduszy ekologicznych znikną też składowiska takich środków w: Klonowie (gmina Raclawice), Świebodzinie (gmina Pleśna), Łękawicy (gmina Skrzyszów), Pałeczniczy, Libiążu i Chełmcu. (GEG)

Przeegrany proces

Słuszne roszczenie

(INF. WL.) Gmina Kraków nie otrzyma od spółki Forte blisko 2,5 mln zł zapłaty za bezumowne dzierżawienie terenów przy ul. Radzikowskiego - zdecydował wczoraj Sąd Okręgowy w Krakowie. Wyrok nie jest prawomocny.

Jak powiedział „Dziennikowi” sędzia Sławomir Jamróg, rzecznik krakowskiego Sądu Okręgowego, roszczenie gminy co do zasady było słuszne. Ze względu na fakt, że w innym procesie spółka Forte domaga się od gminy 400 mln zł odszkodowania za bezpodstawne wypowiedzenie umowy na 40-letnią dzierżawę nieruchomości, sąd uznał, że to roszczenie spółki zostanie pomniejszone o niezapłacone gminie 2,5 mln zł.

W 1996 r. Rada Miasta Krakowa przyjęła uchwałę o bezprzetargowym przekazaniu Forte w 40-letnią dzierżawę 6,7 ha nieruchomości przy ul. Radzikowskiego z motelem Krak. Spółka miała tam wybudować centrum handlowo-kongresowe. W czerwcu 1999 r. Zarząd Miasta wypowiedział Forte umowę z powodu opóźnienia wpłaty za legalski z tytułu poprzednich umów. Pieniądze miały wpłynąć do 31 grudnia 1997 r.; spółka wystawiła fakturę 31 grudnia, ale przelew wpłynął 2 stycznia 1998 r. Od grudnia 1999 r. Forte zaczęła płacić tylko 1 proc. należnego gminie czynszu, zachowując 99 proc. na poczet roszczeń odszkodowawczych. Gmina wystąpiła z pozwem przeciwko spółce, wyliczając, że za bezumowne dzierżawienie terenów należy się jej blisko 2,5 mln zł.

Półtora roku temu spółka Forte wygrała z gminą proces o bezprawne wypowiedzenie umowy i na tej podstawie domaga się 400 mln zł odszkodowania. (STRZ)

(INF. WL.) Krakowski Sąd Apelacyjny nadzwyczajnie złągodził wczoraj z 5 lat do 2 lat i 8 miesięcy karę więzienia dla 24-letniego Krzysztofa K., skazanego nieprawomocnie za zabójstwo w warunkach przekroczenia obrony koniecznej. Sprawa była nietypowa, bo uniewinnienia oskarżonego domagał się prokurator.

Wczoraj sąd uznał, że mężczyzna „przekroczył warunki obrony koniecznej, używając nadmiernych środków obronnych”. 24-latek posłużył się bojem nożem w sytuacji, gdy napastnicy nie mieli niebezpiecznych narzędzi. Sąd zastosował

Ukazywanie Europy

Plany Międzynarodowego Centrum Kultury

(INF. WL.) Rada Programowa i przyjaciele krakowskiego Międzynarodowego Centrum Kultury spotkali się wczoraj w Rynku Głównym. Była to okazja do zapoznania się z propozycjami programowymi na 2004 r. i obejrzenie niektórych dokonanych mijającego roku. Pierwszym punktem programu było zwiedzenie wystawy rzeźb i rysunków Igora Mitoraja eksponowanej w nowo przebudowanej galerii.

Dyrektor Jacek Purchla przedstawił (wciąż uzupełnianą) bibliotekę centrum, skomputeryzowaną, funkcjonującą w międzynarodowej sieci bibliotecznej.

Na 2004 r. galeria MCK przygotowuje pięć wystaw; zasygnalizujemy dziś tylko planowaną na kwiecień - maj kolejną prezentację grafiki z kolekcji Polskiej Akademii Umiejętności. W tym roku będzie to „Sie-

dem grzechów głównych” w grafikach m.in. Albrechta Dürera, Lucasa Cranacha, Lucasa van Leydena, Pietera Breughla Starszego, także Rubensa, Rembrandta, Calotta, Hogartha.

Kontynuowane będą główne kierunki działalności centrum: edukacyjny, naukowy, wydawniczy. Zaplanowane na rok przyszły kolejne seminarium z cyklu „Przestrzeń kulturowa Europy Środkowej” dotyczące będzie stanu zachowania dziedzictwa kulturowego i problemów jego ochrony na pograniczu węgiersko-austriackim.

W przygotowaniu są nowe pozycje wydawnicze, m.in. następne tomy serii „Kościoły i klasztory dawnego województwa ruskiego” pod redakcją prof. Jana Ostrowskiego. Ukazuje się także rosyjska wersja językowa książki „Kraków w Europie środka” prof. Jacka Purchli. (AN)

Ten rok nie jest wyjątkowy

Ciepły listopad

Za sprawą wiosennej aury na krzewie forsycji rosnącej na posesji pana Tadeusza Capa w Przemyślu znów pojawiły się kwiaty

Fot. Darek Delmanowicz (PAP)

(INF. WL.) Przez najbliższy tydzień nadal będzie ciepło i dość słonecznie. Tegoroczny listopad odbierany jest jako wyjątkowo ciepły, ale w poprzednich latach było podobnie.

- Już nie pamiętamy, że w ubiegłym roku też mieliśmy bardzo ciepły listopad - mówi Zofia Adamczyk z Biura Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie. - W dniach 13 - 26 listopada 2002 r. maksymalne temperatury były powyżej 10 stopni, a w dniach 16 i 17 listopada sięgały 20 stopni. Bardzo ciepły był także listopad w 2000 r.

Rekord ciepła padł 2 listopada 1968 r., kiedy termometry wskazały 22,5 stopnia.

- Oczywiście były też bardzo zimne miesiące, np. 28 listopada

1985 r. temperatura spadła do minus 17,2 stopnia, a przy gruncie wynosiła nawet minus 25,3 stopnia. To, co powszechnie przyjmujemy za nietypowość w listopadzie, jest właśnie typowe dla tego miesiąca - raz jest ciepło, a raz zimno - mówi Zofia Adamczyk.

Pięciodniowa prognoza pogody przewiduje, że nadal będzie ciepło. W niedzielę będzie na ogół pogodnie i bez opadów, tylko lokalnie przewidywany jest wzrost zachmurzenia, a w nocy - mgły, temperatura od 7 do 11 stopni, w nocy może spaść do minus 2. W poniedziałek będzie podobnie, we wtorek wzrośnie zachmurzenie. W środę i czwartek ma być jeszcze cieplej - noce bez przymrozków, a w dzień - nawet do 13 stopni, w górach może wiać halny. (GEG)

Jak opisać dym z komina?

Konferencja nauczycieli w Krakowie

(INF. WL.) - Czy autor bez wykształcenia matematycznego może pisać o matematyce? Oczywiście, że tak - uważa prof. Michał Szurek z Uniwersytetu Warszawskiego. Wczoraj - w pierwszym dniu konferencji matematycznej zorganizowanej przez Krakowski Oddział Stowarzyszenia Nauczycieli Matematyków - pedagogzy dyskutowali na temat najnowocześniejszych metod nauczania matematyki przez pryzmat jej historii.

Prof. Szurek - na przykładzie znanych tomików rozrywek matematycznych „Lilavati” i „Śladami Pitagorasa” autorstwa Szczepana Jeleńskiego - dowodził, że aby interesująco pisać o matematyce, nie trzeba mieć specjalistycznego wykształcenia w tej dziedzinie.

- Lilavati to znaczy uroczą, czarującą. Taka właśnie jest matematyka - mówił prof. Szurek. - Kim był autor dający takie świadectwo praw-

dzie? Nie był wcale matematykiem, nie budował kolei ani maszyn parowych. Można go nazwać humanistą w najlepszym sensie tego słowa.

Zdaniem dr. Zdzisława Pogody z Uniwersytetu Jagiellońskiego, w matematyce XX wieku istnieje wiele zagadnień, które nie znajdują odzwierciedlenia w szkolnych programach nauczania, mogą jednak zainteresować uczniów.

- Jednym z takich zagadnień jest teoria fraktali i związana z nią teoria chaosu - mówił dr. Pogoda. - Od czasów pitagorejczyków i Platona badano tylko figury idealne i za ich pomocą opisywano rzeczywistość. Fraktale umożliwiły opis obiektów, które dotychczas nie chciały poddać się modelowaniu. Jak opisać kształt chmury, dymu z komina, korony drzewa czy linii brzegowej między lądem a morzem? Za pomocą fraktali stało się to możliwe.

(MWK)

Obrona niezależności

(INF. WL.) Rośnie presja na niezależność dziennikarską. Świadczy o tym przede wszystkim liczba postępowań prokuratorskich toczących się przeciwko dziennikarzom, ale też naciski różnych grup interesów, które usiłują wpływać na to, co drukuje się w gazetach.

Często gra idzie o duże pieniądze, o korzyści polityczne, ale też i o wpływ na dziennikarza. W tej sytuacji tajemnica dziennikarska bywa jedyną tarczą ochronną. Takie głosy powtarzały się podczas wczorajszej dyskusji - zorganizowanej przez Stowarzyszenie Dziennikarzy Absolwentów UJ - poświęconej dziennikarstwu śledczemu.

Czy jednak dziennikarz zawsze powinien chronić swoje źródła informacji? - pytała Anna Marszałek, reporterka „Rzeczpospolitej”. - Kiedyś pisałam o powiązaniach posła Kolasirskiego i senatora Gawronika z mafią pruszkowską - opowiadała. - Przy okazji poznałam „Masę” oraz okoliczności, w jakich zdecydował się on ubiegać o status świadka koronnego. Wiedziałam i miałam dowody na to, że aby być wartościowym dla prokuratury świadkiem złożył fałszywe zeznania, pomawiając policjanta, który go „prowadził”, o żądanie łapówki za tzw. ochronę. Policjant został natychmiast aresztowany. A ja miałam do wyboru: zachować w tajemnicy dane moich informatorów albo zgłosić się

do prokuratury i wskazać ich, bo tylko to mogło oczyścić z zarzutów policjanta.

Dziennikarka przyznała, że w tamtej sytuacji zdecydowała się wyjść z typowej roli dziennikarza i ingerować w śledztwo. Jej zeznania w olsztyńskiej prokuraturze pozwoliły jednak na zwolnienie z aresztu policjanta fałszywie oskarżonego przez świadka koronnego „Masę”.

Doświadczeniami w zbieraniu i dokumentowaniu materiałów do reportaży śledczych dzieliły się także nasze redakcyjne koleżanki: Elżbieta Borek i Ewa Kopcik. Mówiły o tym, że dziennikarstwo śledcze na tzw. prowincji wydaje się niezbyt pożądaną przez wiele instytucji, które rzadko kiedy reagują na ujawniane przez dziennikarzy nadużycia. Bywa, że jedyną reakcją prokuratury jest postawienie dziennikarzowi zarzutu: „rozpowszechniania informacji z postępowania przygotowawczego” lub zatajenia danych informatorów.

We wczorajszej dyskusji oprócz wykładców z Instytutu Prawa i Dziennikarstwa UJ uczestniczyli także studenci. Jeden z nich, Artur Bogacki, uznany przez Stowarzyszenie Dziennikarzy Absolwentów UJ za najlepszego studenta dziennikarstwa, otrzymał Nagrodę im. Andrzeja Wężyka. Jest nią sześciomiesięczny staż w redakcji „Dziennika Polskiego” ufundowany przez Wydawnictwo Jagiellonia SA. (PN)

Krótko

■ **POSTRZELONY W ZASADZCE.** W zasadzce zorganizowanej przez tarnowską policję w Wesołowie koło Wojnicza postrzelony w rękę został mężczyzna podejrzany o próbę wymuszenia okupu. Okup w wysokości 2 tys. zł miał zostać odebrany od mężczyzny, któremu z budowanego domu skradziono wyposażenie warte 8 tys. Poszkodowany poinformował policję, która zorganizowała zasadzkę. W przekazaniu pieniędzy brał udział poszkodowany oraz policjant udający jego szwagra. Po okup zgłosił się 15-letni chłopiec, ale w chwili gdy zakładano mu na ręce kajdanki, zza zarośli wyskoczył nieznanemu mężczyźnie. Przedmiotem wyglądającym na metalową rękę zaatakował funkcjonariusza. Broniący się policjant oddał trzy strzały. Podejrzany został zraniony w rękę i obecnie przebywa w szpitalu w Tarnowie.

(ZIOB)

■ **OSKARŻONY BYŁ PO-LICJANT.** O trzykrotne przyjęcie łapówki w zamian za odstąpienie od ukarania mandatem za wykroczenie drogowe oskarżyła rzeszowska prokuratura byłego policjanta z Komendy Miejskiej Policji w Rzeszowie, 49-letniego Krzysztofa M. Akt oskarżenia skierowano w piątek do sądu.

(PAP)

■ **P O D E J R Z A N Y W ARESZCIE.** Krakowski sąd aresztował na wniosek prokuratury 55-letniego Marka W. pod zarzutem seksualnego wykorzystania 3-letniej dziewczynki - poinformowała wczoraj rzeczniczka Prokuratury Okręgowej Mirosława Kalinowska-Zajdak. Jak ustaliła prokuratura, mężczyzna wciągnął do bramy bawiącą się z bratem 3-letnią dziewczynkę i tam dotykał ją w miejscach intymnych.

(PAP)

Konstytucyjne „konklawe” w Neapolu

Czyszczenie przedpola

Dokończenie ze str. 1

Stanowisko obu pań poparł minister spraw zagranicznych Włodzimierz Cimoszewicz, ostrzegł, że brak propozycji kompromisu w sprawie trybu głosowania zwiększa ryzyko niepowodzenia rokowań nad przyszłą unijną konstytucją.

- Minister zaapelował, żeby przewodniczące Unii Włochy przedstawiły propozycje we wszystkich sprawach, które mają być dyskutowane. Powiedział, że brak propozycji niesie ryzyko, że zbyt wiele będzie zależało od politycznej decyzji na końcowym spotkaniu szefów państw i rządów - które odbędzie się w grudniu - ze wszelkimi konsekwencjami. Wówczas rosną ryzyko politycznego niepowodzenia, a tego wszyscy chcemy uniknąć - relacjonował słowa Cimoszewicza dyrektor Departamentu UE w MSZ Paweł Świeboda.

Na zgłaszane przez delegację polską i hiszpańską zarzuty przewodniczący obradom szef włoskiej dyplomacji Franco Frattini odpowiedział, że czas na dyskusję ministrów o problemach instytucjonalnych, w tym o trybie podejmowania decyzji przez Radę UE, będzie w sobotę rano.

Frattini oświadczył, że na tym etapie Włochy nie były w stanie przedstawić na papierze żadnej propozycji w sprawie głosowania w Radzie UE, ale że inne państwa mają wolną rękę i mogą proponować swoje rozwiązania.

Propozycja włoskiej prezydencji, żeby zamieścić odwołanie do chrześcijańskiego dziedzictwa Europy we wstępie do unijnej konstytucji, spotkała się wczoraj z zadowoleniem Polaki, ale wywołała protesty kilku państw. Według unijnych dypl-

Szefowa szwedzkiej dyplomacji Laila Freivalds i polski minister spraw zagranicznych Włodzimierz Cimoszewicz podczas obrad konstytucyjnego „konklawe”

Fot. PAP/AP

matów, nim jeszcze propozycja konkretnych zapisów ujrzała światło dzienne, zastrzeżenia zgłosili ministrowie spraw zagranicznych: Grecji, Francji, Belgii, Danii i Finlandii.

Grecki minister Jeorjos Pappandreu apelował, według dyplomatów, o zagwarantowanie „tolerancji religijnej” i pozostanie przy leżącym na stole projekcie konstytucji, sporządzonym przez Konwent Europejski. Odwołuje się on do „dziedzictwa religijnych”, nie precyzując, o które religie chodzi.

Stanowisko to poparli ministrowie z Francji, Belgii i Danii, a minister z Finlandii sugerował wręcz rezygnację z preambuły.

Zdaniem cytowanych dyplomatów, może to utrudnić Włochom zaproponowanie kompromisowego zapisu, nawet jeśli - jak zapowiedziały - odnoszą się on nie tylko do chrześcijańskiego dziedzictwa, ale także do

„laickiego charakteru państw UE”.

Delegacja polska pochwaliła włoskie propozycje w sprawie podstaw prawnych dla przyszłych europejskich struktur obronnych, które idą w dobrym kierunku. Przepisy te mają pozwolić mniejszym grupom państw członkowskich tworzyć struktury obronne mniej lub bardziej niezależne od NATO.

- Sądymy, że propozycja prezydencji włoskiej idzie w bardzo dobrym kierunku. Zapewnia dużo większą otwartość, dużo cenniejsze zasady przystępowania i zawiązywania współpracy strukturalnej - ocenił Paweł Świeboda.

Nim jednak przystanie na proponowane zapisy, Polska chce się zapoznać z zapowiadanym protokołem zawierającym kryteria zdolności wojskowych państw, które chcą uczestniczyć w europejskiej współpracy obronnej.

(PAP)

Wczorajsza prasa włoska obszernie omawiała rozpoczęte w Neapolu spotkanie ministrów spraw zagranicznych. Ton komentarzy nie był optymistyczny.

Przewodniczący Komisji Europejskiej Romano Prodi na łamach „Corriere della Sera” wzywa Włochy, by podczas szczytu „nie zadawały nowych ciiosów Unii”. „La Repubblica” pisze, że w Neapolu „wszyscy są przeciw wszystkim”.

Prodi w liście do redakcji włoskiego dziennika wyraża zaniepokojenie z powodu niezastosowania się ministrów finansów Unii, obradujących w nocy z poniedziałku na wtorek pod przewodnictwem ministra finansów Włoch Giulia Tremontiego, do paktu stabilizacyjnego z 1977 roku, zgodnie z którym Francja i Niemcy, po przekroczeniu ustalonej wysokości deficytu, powinny zastosować określone środki zaradcze.

Prodi obawia się, aby nie był to pierwszy krok do wyeliminowania z Traktatu Konstytucyjnego nowej Unii ważnych zasad, na których powinna się ona opierać.

Dziennik „La Repubblica” zapowiada „neapolitański chaos w europejskim deficycie”, odnosząc powstanie w sprawach finansowych sytuację także do kwestii europejskiej konstytucji.

Prasa włoska pisze również o oburzeniu, jakie po decyzji europejskich ministrów finansów zaplanowało w Hiszpanii, dla której decyzja ta jest potwierdzeniem obaw przed zmianą nicejskiego sposobu ważenia głosów w Unii, oraz o wysuwaniu przez Wielką Brytanię zdecydowanym żądaniem prawa weta w kwestiach dotyczących polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, a także polityki podatkowej.

(PAP)

Krnąbrna dyplomacka

Czesi wycofali szpital polowy z Iraku

Rząd Czech postanowił w trybie natychmiastowym odwołać ambasadora w Kuwejcie, Janę Hybaszkową, która na łamach dziennika MF DNES ostro skrytykowała władze państwowe oraz dowództwo armii za ściągnięcie z powrotem do kraju czeskiego szpitala polowego działającego od roku w irackiej Basrze.

Zdaniem Hybaszkowej wycofanie szpitala z Basry w takim momencie świadczy o tym, że „Czesi poddali się ekstremizmowi” i może zaszkodzić czeskim interesom w Iraku. „Chciałam zwrócić uwagę na alarmującą sytuację w czeskiej armii” - stwierdziła na łamach MF DNES pani ambasador - „Główną przyczyną, dla której szpital został odwołany z Iraku, oprócz finansów jest argument, że nie ma kto wymienić dotychczasowego personelu. Wojskowa pomoc medyczna jest przy tym jedną z rzeczy, które oferujemy NATO” - zaznaczyła w wywiadzie dla gazety.

Swojego niezadowolenia z decyzji podjętej przez Pragę nie ukrywają zarówno Amery-

kanie, jak i Brytyjczycy dowodzący południowoiracką strefą. Czeski rząd tłumaczy się, że nie ma chętnych, którzy chcieliby wymienić personel medyczny szpitala polowego w Basrze. Zamiast liczącego ponad 400 osób kontyngentu „szpitalnego”, który powróci do Czech jeszcze w grudniu - Praga zamierza wysłać do Iraku 80 policjantów.

Czeski rząd jest oburzony zachowaniem ambasadora Hybaszkowej. Według ministra spraw zagranicznych Cyrila Svobody, ambasador powinien reprezentować rząd i tłumaczyć jego decyzje, a nie krytykować je i prezentować własne poglądy w oficjalnych wypowiedziach. Svoboda zarzuca też Hybaszkowej, że miesza się w kompetencje ustanowione w czerwcju czeskiego ambasadora w Iraku.

Ostatecznie o losach krnąbrnej pani ambasador zdecydował prezydent Vaclav Klaus, który w myśl konstytucji powołuje i odwołuje przedstawicieli dyplomatycznych.

MARIUSZ PACZKOWSKI (Praga)

Morderstwo na zlecenie

Surowe wyroki za zabicie byłego premiera Bułgarii

Cała piątka oskarżonych w procesie o zabójstwo byłego premiera Bułgarii Andreja Łukanowa została skazana na karę dożywotniego pozbawienia wolności. Skazani zostali przedsiębiorca budowlany Angeł Wasilew - który zlecił zabójstwo - dwaj jego współpracownicy oraz dwaj obywatele Ukrainy, wykonawcy zlecenia.

Do zabójstwa Łukanowa doszło 2 października 1996 r. Był premier, wówczas poseł z ramienia rządzącej Partii Socjalistycznej, został zastrzelony przed wejściem do swojego domu. W oskarżeniu twierdzi się, że przeskadzał w interesach kręgowi przedsiębiorcy związanym z ówczesnym kierownictwem sprawującej władzę partii byłych komunistów. Zleceniodawcą morderstwa był przedsiębiorca budowlany Angeł Wasilew, który zapłacił za to 85 tys. dolarów. Jego współpracownicy znaleźli płatnych morderców, obywateli Ukrainy Aleksieja Kiczatowa i Aleksandra Rusowa. Strzelał ten ostatni.

W stosunku do czterech oskarżonych sąd orzekł jednoznacznie najwyższy wymiar kary przewidywany przez bułgarski kodeks karny - dożywocie bez możliwości wcześniejszego wyjścia na wolność. Jeden ze współpracowników przedsiębiorcy został skazany na dożywocie - z możliwością złagodzenia kary - gdyż w trakcie śledztwa przyznał się do udziału w przygotowaniu do zabójstwa Łukanowa.

Obroncy oskarżonych zapowiedzieli wniesienie apelacji. W ich opinii wyroki są rażąco pomyłką, gdyż dowody w procesie są bardzo wątpliwe i ich klienci powinni zostać uniewinnieni.

Andrej Łukanow był przez wiele lat jedną z najbardziej wpływowych figur na bułgarskiej scenie politycznej. Urodzony w Moskwie polityk uchodził za głównego rzecznika jej interesów i za kogoś w rodzaju ojca chrzestnego uwiązanej nomenklatury partyjnej.

PAWEŁ JANOWSKI (Sofia)

Świat

PRZEGRYWAMY Z AIDS. Sekretarz generalny ONZ Kofi Annan powiedział, że dla niektórych krajów AIDS stał się „bronią masowego rażenia”, a świat przegrywa walkę z epidemią. Przed przypadającym w poniedziałek 1 grudnia Dniem Walki z AIDS Annan wezwał światowych przywódców do większego zaangażowania w zwalczanie choroby.

BAZY USA W BULGARII. Ambasada USA w Bułgarii rozpoczęła w ciągu dwóch tygodni negocjacje na temat możliwości rozmieszczenia samolotów amerykańskich sił powietrznych na bułgarskich lotniskach - poinformowała agencja BTA, powołując się na attache wojskowego Stanów Zjednoczonych w Sofii Christophera Macdonalda.

UNIEWINNENIE FOTOGRAFÓW. Paryski sąd uniewinnił wczoraj od zarzutu naruszenia prywatności trzech francuskich fotografów, którzy w 1997 roku zrobili zdjęcia na miejscu tragicznego wypadku samochodowego księżnej Diany i jej przyjaciela Dodiego al Fayed.

ZAWIESZONA FUZJA. Rosyjski koncern naftowy Sibneft poinformował wczoraj, że zawiesza fuzję z koncernem Jukos, z którym miał utworzyć największą w Rosji i czwartą na świecie kompanię naftową. Oświadczeniu nie towarzyszyły żadne wyjaśnienia.

CENZURA AUTORYZACYJNA. - Niemiecy politycy nadużywają prawa do autoryzowania swoich wywiadów, ograniczając tym samym wolność prasy - twierdzi lewicowy niemiecki dziennik „Die Tageszeitung”.

CHARYTATYWNY BAZAR ONZ. Krakowska Havelka bierze udział w zorganizowanym przez jedną z agend ONZ Międzynarodowym Bazarze Charytatywnym, który odbywa się dzisiaj w Wiedniu. W imprezie uczestniczą przedstawiciele wielu krajów z różnych kontynentów świata, a całkowity dochód ze sprzedaży smakołyków będzie przeznaczony na leczenie chorych dzieci w państwach Trzeciego Świata.

Prezydent Rosji Władimir Putin pozwalający sobie na mało delikatne komentarze i jego wszechwładne biuro prasowe, cenzurujące doniesienia z Kremla - to obraz rosyjskiej władzy, przedstawiony przez Jelenę Triegubową w książce „Bajki kremlo-wskiego nurka”.

Książka 30-letniej Triegubowej, dawnej korespondentki dziennika „Kommiersant” i bywalczyny rosyjskich salonów władzy, wydana tuż przed wyborami parlamentarnymi, wprawiła w nie lada zakłopotanie kremlo-wskich urzędników. 10-tysięczny nakład rozszedł się w mgnieniu oka, kolejne dodruki są rozchwytywane w ciągu kilkunastu minut.

Triegubowa twierdzi m.in., że zabraniano pisać o jakichkolwiek potknięciach Putina lub jego ludzi. „W szpitalu w Pietrozawodsku Putinowi nie zrobiło się żal maleńkiego chłopca o kulach, potrąconego przez samochód. Putin powiedział mu: - No i widzisz, nie będziesz więcej tumać przepisów! Nic dziwnego, że maleńka dziewczynka, którą próbował zaraz potem pogaskać, zrobiła unik i wyszeptała ze łzami, że się go boi. O tych epizodach biuro prasowe Putina zabroniło pisać pod groźbą natychmiastowego pozbawienia akredytacji” - relacjonuje autorka.

Z książki wyłania się obraz Rosji jako kraju, w którym panuje cenzura, a prezydent Putin został przedstawiony jako polityk pozbawiony taktu i wrażliwości.

„Natychmiast po zwycięstwie Putina w wyborach prezydenckich w kwietniu 2000 roku jego sekretarz prasowy już zupełnie jawnie i niczego się nie wstydząc poinformował dziennikarzy o wprowadzeniu na Kremlu cenzury - relacjonuje Triegubowa. - Możecie oczywiście pisać dowolne artykuły, tylko potem się nie dziwcie, jeśli was nie wpiszemy na listę z akredytacjami na kolejną imprezę z udziałem prezydenta - otwarcie ostrzegł Aleksiej Gromow”.

Tajemnice Kremla

Z książki Jeleny Triegubowej wyłania się obraz Rosji jako kraju, w którym panuje cenzura

Według Triegubowej, Gromow natychmiast wyłożył istotę „nowej polityki informacyjnej”. „Nikt nie ma prawa zadawać prezydentowi pytań, których wcześniej nie ustalono ze mną osobiście. Nikt też nie ma prawa w czasie wyjazdów podchodzić do członków delegacji towarzyszącej prezydentowi” - relacjonuje dziennikarka słowa Gromowa.

Jej zdaniem, podobnie było, gdy prezydentowi zdarzały się lapsusy językowe, a nawet wtedy, gdy pod koniec ub.r., w czasie powro-

Na niewiele ponad tydzień przed wyborami parlamentarnymi w Rosji - które odbędą się 7 grudnia - w wywiadzie udzielonym wczoraj rosyjskim stacjom telewizyjnym Putin zachęcał Rosjan do udziału w głosowaniu i wybrania parlamentu „zdolnego do działania”, a nie takiego, który będzie się zajmował tylko „wewnętrznymi sporami”, zaś deputowani będą dbać jedynie o to, by jak najkorzystniej wypaść w telewizji. Prezydent wyraźnie poparł centrową partię „Jedna Rosja”. Podkreślił, że ugrupowanie to jest siłą, na której się opierał i która jego popierała w ciągu ostatnich czterech lat. Zaznaczył jednak, że nie jest członkiem tej partii.

(PAP)

tu z azjatyckiej podróży Putina, samolot z dziennikarzami miał przy musowym lądowaniu. „Gdy tylko podwoje samolotu dotknęło ziemi w środku przedziału pasażerskiego stanęła nowa szefowa biura prasowego Putina, Natalia Timakowa i głośno uprzedziła prasę: - Partystwo dziennikarce! Macie oczywiście prawo napisać o tym awaryjnym lądowaniu, ale i my mamy prawo nie akredytować was na kolejnym wyjazd z prezydentem”.

Triegubowa twierdzi, że nawet konferencje prasowe Putina to fałsz, a jego rzecznik zawczasu „zamawia” pytania u dziennikarzy. Środowisku dziennikarskiemu Triegubowa zarzuca z kolei, że bez oporu podporządkowało się nowym regułom gry. Część dziennikarzy - twierdzi - przyjęła je wręcz entuzjastycznie.

„Najbardziej zadziwiła nawet nie to, że oficjalny przedstawiciel Kremla śmiał mówić wszystko o cenzurze na głos przed sporym audytorium dziennikarskim, lecz to, że nikt oprócz dwójga-trojga ludzi nawet nie próbował wyrazić oburzenia z powodu nowych, represyjnych porządków” - pisze.

Triegubowa opowiada o nerwowych reakcjach, które - według niej - pojawiły się na Kremlu po publikacji książki, i cytuje słowa wyowiedziane według niej przez ministra prasy Michaiła Lesina, wzywające dziennikarce „wilczy bilet”. Na razie - jak twierdzi - stracił pracę w „Kommiersancie” za „uchylanie się od pracy”.

Autorka uważa, że za opisywany przez nią system cenzury i represji wobec dziennikarzy ponosi odpowiedzialność sam Władimir Putin. - Jestem ostatnią osobą, która by wierzyła w dobrego cara i złych bojarów. O cenzurze decyduje osoba Putina i jego charakter - charakter człowieka, które całe życie odstąpił w KGB - mówi.

Oficjalnie Kreml nie komentuje treści książki Triegubowej.

(PAP)

Układanka z czasu

Mira Skoczek-Wojnicka wyróżniona we Florencji

Reprodukcja obrazu „Układanka z czasu”

(INF. WL.) Dziś w Pallazzo Vecchio we Florencji odbędzie się uroczyste rozstrzygnięcie i uhonorowanie laureatów XXI edycji Premio Firenze. W sekcji Arti Visive, w gronie 10 nagrodzonych i wyróżnionych (spośród ok. 100 uczestników) znalazła się krakowska malarka i graficzka Mira Skoczek-Wojnicka, która otrzymała jedno z wyróżnień.

Mira Skoczek-Wojnicka po raz kolejny została dostrzeżona na Premio Firenze; już wcześniej nagradzano i wyróżniano jej grafikę. Tym razem otrzymała wyróżnienie za obraz „Układanka z czasu”, przedstawiony już zresztą krakowskiej publiczności na niedawnej wystawie w Sukiennicach.

(AN)

70. urodziny Henryka Mikołaja Góreckiego Festiwal w prezencie

(INF. WL.) – Jak się czuję jako jubilat? A jak się mogę czuć? Będziecie w tym wieku, co ja, to zobaczycie, jaką rozkoszą jest jesień życia. Chociaż ze Śląska jestem, wolę jednak obchodzić imieniny. Wtedy nikt nie pyta, ile lat kończę – mówił Henryk Mikołaj Górecki, podczas wczorajszego spotkania w Polskim Wydawnictwie Muzycznym w Krakowie.

Wczoraj wieczorem w Filharmonii Krakowskiej rozpoczął się „Jubileusz Henryka Mikołaja Góreckiego”. Na kilka dni przed urodzinami twórcy, które wypadają 6 grudnia, Kraków postanowił – trzydniowym festiwalem – uhonorować kompozytora. Organiza-

torzy jubileuszu – PWM, Filharmonia Krakowska i Biuro Kraków 2000 – zdecydowali się pokazać symfoniczną, chóralną i kameralną twórczość kompozytora. Wczoraj podczas inauguracji zabrzmiały utwory: *Ad Matrem* na sopran, chór i orkiestrę, *Kantata* na organy, *Pieśni kurpiowskie* na chór mieszany a cappella oraz najbardziej znany utwór *III Symfonia pieśni żalonych*.

Twórca opowiadał o swoich największych przeżyciach. Pier-

sze związane jest z wykonaniem w 1979 roku utworu zamówionego jeszcze przez Karola Wojtyłę – *Beatus vir*. – *Myśmy zagrali to tu, w Krakowie, papieżowi raptem po niepełnych dwóch próbach. Ale wtedy tyle się działo. Biegaliśmy za Ojcem Świętym, a nie myśleliśmy o próbach* – mówił.

Drugim najbardziej szczęśliwym dniem był dla kompozytora 30 października tego roku, kiedy to wraz z żoną spotkał się z papieżem. – *Musiałem wyjaśnić,*

dłaczego na rok 2000 nie skomponowałem mszy. Papież tak słuchał moich wyjaśnień i nagle powiedział: „Oj, przybyło nam lat” – wspomina kompozytor. – *Obiecałem, że napiszę mszę. Ale nie wiem, czy to zrobię, boję się, że nie.*

Zapytany, jak po latach ocenia sukces swojej muzyki, zwłaszcza *III Symfonii*, kompozytor odparł: – *Spoglądam do tyłu, tylko jak jadę samochodem. A w utworach, stało się, minęło, trzeba patrzeć do przodu, choć czasem korci mnie, aby coś poprawić. Nie analizowałem sukcesu. Wiem, co pi-szę. Najlepsza krytyka mnie nie zepsuje, a najgorsza nie zmartwi.* (AMS)

CZY WIECIE JAKĄ MOC MA NOWY ZAPRZĘG ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA?

MOC PREZENTÓW !!!

369 / 199
69 / 30
149 / 79
189 / 119
399 / 249
99 / 49
269 / 99
329 / 229
129 / 59
389 / 199
399 / 299
99 / 39

PUMA
puma.com

* oferta ważna do wyczerpania zapasów

NAJLEPSZE WARUNKI ŚNIEGOWE

Lizum axamer

40 km tras z pewnym śniegiem

6 noclegów z 2 posiłkami
5-dniowy karnet i skibus

Olimpijski region narciarski Innsbruck

hotel **** od **368** euro

www.ski-innsbruck.at
strona również w języku polskim

www.axamer-lizum.at

Koncerty pod patronatem Prezydenta Miasta Krakowa prof. Jacka Majchrowskiego

Organizatorzy:

JUBILEUSZ

HENRYKA MIKOŁAJA GÓRECKIEGO

W KRAKOWIE

28-30 listopada 2003

Bilety na koncerty do nabycia w kasie Filharmonii Krakowskiej, ul. Zwierzyniecka 1

14332903

FO Kraków C.H. Zakopianka, ul. Zakopiańska 62, 30-418 Kraków, pawilon MS3A

Gospodarka

Zdaniem ekspertów, projekt ustawy o VAT wymaga zmian **Naprawa na gorsze**

Wczoraj sejmowa Komisja Finansów zajmowała się rządowym projektem Ustawy o podatku od towarów i usług. Zdaniem doradców podatkowych i ekspertów Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych, wymaga on zmian, gdyż przepisy w zaproponowanym brzmieniu tylko skomplikują system podatkowy. Poza tym szereg przepisów jest niezgodnych z unijnymi dyrektywami.

Niewiele jest przepisów w polskim systemie prawnym, które napsułyby tyle krwi przedsiębiorcom, co ustawa o VAT. - Przez kilkanaście lat nie udało się rozwiązać problemów z klasyfikacją towarów i usług prowadzoną przez urzędy statystyczne - mówi Krzysztof Kowalczyk, dyrektor działu PR PKPP.

Zdarza się, że na ten sam produkt obowiązują dwie stawki. Tak jest np. z wapnem. W zależności od tabeli, do jakiej zaszereguje ją GUS, obowiązuje na nie zerowa albo 7-proc. stawka. W pierwszym przypadku zwolnienie dotyczy wapna stosowanego w rolnictwie. Jeśli jednak jest kupowane za przeznaczeniem na cele budowlane, wówczas podatek wynosi 7 proc.

Czasem o wysokości VAT-u, jaki musi odprowadzić podatnik, decydują prawne niuanse. Załóżmy, że prowadzi szkolenia z zakresu obsługi powszechnie dostępnego oprogramowania komputerowego. Wtedy jest on zwolniony z podatku. Jeśli jednak przedmiotem szkolenia będzie obsługa programu, który napisał sam prowadzący kurs, wtedy za taką usługę zapłaci 22 proc. VAT-u.

Do niedawna prawdziwym nieszczęściem dla podatników było to, że regionalne oddziały GUS miały wolną rękę w podejmowaniu decyzji, jak zaszereguować produkt lub usługę. Jeden z do-

radców podatkowych opowiada, że do jego firmy zgłosił się producent szczotek do pielęgnacji zwierząt. Właściwy urząd statystyczny zakwalifikował ten produkt do grupy towarów objętych 22-proc. podatkiem. Tymczasem kontrahenci producenta w innych regionach Polski płacili od tego samego produktu zerową stawkę - zgodnie z klasyfikacją nadaną przez urzędy statystyczne, którym podlegali.

Do prawdziwych dramatów dochodzi wówczas, gdy do interpretacji przepisów zabierają się urzędnicy skarbowi. Przekonała się o tym krakowska firma zajmująca się produkcją pomocy naukowych. Dwa lata temu we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej, nagrała ona edukacyjne filmy na kasetach wideo. GUS zaszeregował je do grupy podręczników szkolnych, obłożonych 7-proc. VAT-em. Kiedy ruszyła sprzedaż kaset, jeden z odbiorców poinformował producenta, że kontrola skarbową w jego firmie stwierdziła, iż na tego rodzaju produkty obowiązuje 22-proc. podatek. W tym samym czasie dokumenty producenta były dwa razy kontrolowane przez służby skarbowe, które ani razu nie dopatrzyły się uchybień. Przedsiębiorca zwrócił się jednak do właściwego urzędu skarbowego o potwierdzenie stawki VAT. US powtórnie skontrolował firmę i po kilku miesiącach oczekiwania na decyzję stwierdził, że zgodnie z informacją nadesłaną z GUS na tego rodzaju kasety obowiązuje 22-proc. stawka.

Sprawa po ponad roku odwołań zakończyła się umorzeniem naliczonego VAT-u. W tym czasie firma praktycznie nie mogła prowadzić działalności, gdyż jej konta zajął fiskus.

Sponsoring to reklama

Telewizja Polska kontra fiskus

(INF. WL.) Czy sponsoring jest formą reklamy? Zasadniczo tak, ale przy tego typu sprawach trzeba każdą umowę sponsoringu rozpatrywać oddzielnie. Ma to zasadnicze znaczenie przy obliczaniu podatku VAT - uznał Naczelny Sąd Administracyjny.

Sprawę wniosła do sądu Telewizja Polska, której fiskus kazał zapłacić około 500 tys. zł i odsetki od zaległego VAT-u za wskazywanie w emitowanych programach logo, nazwy i profilu działalności firmy, która dofinansowała ich produkcję. Drugą kwestią to reklamowanie przez TVP kaset wideo z filmami rozprowadzanymi przez firmę Polmedia. Organa skarbowe nie rościły pretensji do filmów, do których TVP miała prawa autorskie; jako autoreklama nie podlegały one opodatkowaniu VAT. Fiskus kazał jednak zapłacić podatek od tych kaset, do produkcji których telewizja nie przyłożyła ręki.

TVP zarzuciła fiskusowi, że nie odróżnia sponsoringu od reklamy. Według niej, wskazanie w programie informacji o sponsorze nie jest wymienione w ustawie o VAT, natomiast sponsoring i reklamę rozróżnia Ustawa o radiofonii i telewizji - i taką definicją należy się posługiwać. Katalog czynności ob-

jętych VAT-em powstaje na podstawie klasyfikacji Głównego Urzędu Statystycznego, a telewizja dysponowała opinią GUS, że zamieszczanie na ekranie informacji o sponsorze przekazywaną określoną kwotą na określony program nie jest klasyfikowane jako usługa. Podobną opinię wydało Ministerstwo Finansów.

Pełnomocniczka fiskusa przedstawiła wcześniejszą opinię GUS, sporządzoną na prośbę izby skarbowej. W tym stanowisku sponsoring był usługą wymienianą w klasyfikacji w dziale „usług reklamowych pozostałych”. Sąd zgodził się, że sponsoring jest „usługą reklamową pozostałą”, ale uchylił decyzję fiskusa o nałożeniu podatku. Izba skarbową nie oceniła bowiem każdej z umów z osobna.

- Była np. umowa TVP z Komisją Europejską, zgodnie z którą telewizja miała po programie zamieszczać planszę z napisem: „Realizatorzy dziękują Komisji”. Tego nie można potraktować jako reklamy - uzasadniał sędzia Jerzy Rypina.

Sąd podzielił też pogląd izby skarbowej co do autoreklamy: są to wyłącznie reklamy programów, do których telewizja ma prawa autorskie. Reklamy innych produkcji obłożone są VAT-em. (JBR)

Optimus SA

Prezes zrezygnował

Andrzej Winderszpil, prezes Optimusa, zrezygnował z zajmowanego stanowiska - poinformował Marek Maciasz z działu PR nowosądeckiej spółki. Rada nadzorcza Optimusa przyjęła dymisję.

Według Maciasia, istotny wpływ na podjętą przez Andrzeja Winderszpila decyzję miały „kwestie osobiste i konieczność poświęcenie większej ilości czasu sprawom rodzinnym”.

Andrzej Winderszpil, były prezes zarządu Compaq Computer, kierował spółką od maja 2002 r. Zastąpił na tym stanowisku Romana Kluskę. „Pan Andrzej Winderszpil przeprowadził spółkę przez trudny okres restrukturyzacji finansowej i ekonomicznej i tym samym zakończył swoją główną misję realizowaną na stanowisku prezesa zarządu” - napisano w oficjalnym komunikacie. Termin wyboru nowego prezesa nie został jeszcze wyznaczony.

Prezes zrezygnował po podjęciu przez Naczelny Sąd Administracyjny korzystnej decyzji o zwrocie Optimusowi 17 mln zł podatku VAT. Uchylił tym samym wcześniejsze decyzje organów skarbowych i uznał, że Optimus nie wyłudzał VAT, eksportując komputery i sprowadzając je z powrotem do Polski. Decyzja ta miała wpływ na poprawę kondycji finansowej spółki i sprawiła, że mniej pilna stała się planowana emisja akcji serii D.

(B.CH.)

Koniunktura		
↓ WIG 20	1448,88	(-0,45%)
↑ W. Kruk	11,80 zł	(9,3%)
↓ Bauma	4,50 zł	(-10,9%)
↑ 1 dolar*	3,9350 zł	(0,46%)
↑ 1 euro*	4,7127 zł	(1,00%)
↑ ropa naftowa**	28,92	USD
↑ Nasdaq***	1950,97	(1953,31)

* kurs średni NBP
 ** cena otwarcia na Międzynarodowej Giełdzie Paliw w Londynie za baryłkę ropy Brent z Morza Północnego, z dostawą natychmiastową
 *** wskaźnik giełdy nowojorskiej Nasdaq, wczorajszy kurs otwarcia, w porównaniu z kursem zamknięcia w dniu poprzednim (w nawiasie)

(b.ch.)

Bogaty zawsze ubezpieczony

Tylko co czwarty Polak ma polisę na życie

Zaledwie co trzeci Polak ubezpieczył swój majątek, a co czwarty wykupił polisę na życie. Do najbardziej przeczornych należą osoby zajmujące stanowiska dyrektorskie, menedżerowie i lekarze - prawie połowa z nich płaci składki, chcąc ubezpieczyć na przyszłość. Z ubezpieczeń majątkowych korzystają również przede wszystkim dyrektorzy (72 proc. wykupiło polisę), lekarze (64 proc.), architekci (61 proc.) i inżynierowie (60 proc.). Udecydowanie najrzadziej ubezpieczają się rolnicy - jedynie 14 proc.

Najnowszy raport firmy Claritas, specjalizującej się w gromadzeniu i przetwarzaniu informacji o stylach życia polskich konsumentów, potwierdza, iż zapobiegliwi są przede wszystkim zamożni, którzy mają co i za co ubezpieczyć. Jeśli bowiem wśród gospodarstw domowych, w których miesięczny dochód netto jest niższy niż 600 zł z ubezpieczeń majątkowych korzysta 18 proc., to w gospodarstwach z docho-

dem powyżej 5 tys. zł swoje dobra ubezpieczyli aż 70 proc.

Podobnie jest w przypadku polis na życie, które wykupują przede wszystkim osoby lepiej sytuowane. Ubezpieczenie takie posiada połowa ankietowanych, których dochody przekraczają 4 tys. zł miesięcznie. Co jednak ciekawe, również w grupie osób najmniej zarabiających - poniżej 600 zł - całkiem spory odsetek zabezpiecza się na przyszłość. Według badań firmy Claritas 11-proc. respondentów zadeklarowało, iż regularnie płaci składki na polisę na życie.

Raport pokazuje, że czyhającymi zagrożeniami bardziej przejmują się osoby z wyższym wykształceniem niż pozostali. Wśród ankietowanych posiadających dyplom wyższej uczelni 42-proc. posiada ubezpieczenie na życie, a 61 proc. majątkowe. W grupie osób z wykształceniem średnim odsetki te wynoszą odpowiednio: 29 proc. i 45 proc., a w przypadku wykształcenia zawodowego: 16 proc. i 24 proc. (ET)

Spory o gwarancję

Odpowiedzialni „pod warunkiem”

Jeśli nie liczyć rozklejających się butów, najczęściej spornych spraw związanych z gwarancją na zakupiony towar dotyczy telefonów komórkowych - dowiedzieliśmy się w Krakowskim Klubie Federacji Konsumentów. Powodem nieuwzględnienia praw gwarancyjnych była najczęściej wskazanie na wadę użytkownika - np. zalanie telefonu lub jego upadek na twarde podłoże, który nie pozostawił trwałych śladów na zewnątrz aparatu, jednak, jak tłumaczą sprzedawcy - „spowodował uszkodzenie niewidocznych, wewnętrznych podzespołów”.

W przypadku gdy gwarant odmawia naprawy lub wymiany aparatu telefonicznego wskazując na jego niewłaściwe użytkowanie, konsument najczęściej bywa bezradny. Niewiele osób decyduje się na karkołomne dochodzenie swoich praw przez sądem powszechnym, a na ugodę przed obliczem Polubownego Sądu

Konsumentkiego niechętnie godzą się sprzedawcy czy producenci.

Oprócz telefonów komórkowych spory o gwarancję zgłaszane do Krakowskiej Federacji Konsumentów dotyczą przede wszystkim sprzętu komputerowego.

- Prawo sprzyja konsumentowi, bowiem od początku br. dawną roczną rękojmię zastąpiło dwuletnią odpowiedzialnością sprzedawcy za zgodność towaru z umową - usłyszeliśmy w Krakowskiej Federacji Konsumentów. Bywa, że owa dwuletnia odpowiedzialność wciąż potocznie nazywana bywa rękojmią, jednak takiego terminu już w obowiązującym prawie nie ma. Obecna „odpowiedzialność” daje konsumentowi prawa podobne (a nawet w niektórych kwestiach nieco większe) jak każda pełna gwarancja.

- Żaden ze sprzedawców nie może odmówić uznania wspomnianej „odpowiedzialności za zgodność towaru

z umową”, choć niewiedza klientów powoduje, że często odsyłani są z kwitkiem do producenta - usłyszeliśmy w Krakowskiej FK. Gdy na dany towar jest odrębna gwarancja producenta lub dystrybutora, sprzedawcy często uchylają się od odpowiedzialności i sugerują klientowi, aby ten we własnym zakresie dostarczył sprzęt w wymienione w gwarancji miejsce. Tymczasem od bieżącego roku sprzedawca, niezależnie od gwarancji producenta, jest odpowiedzialny za zgodność towaru z umową i nie może uchylić się od tego obowiązku. Krakowska Federacja Konsumentów radzi nawet, aby wykorzystywać w pełni zapisy o „odpowiedzialności” i zgłaszać się do sprzedawcy w sytuacji gdy np. zakupiona elektryczna golarzka nie goli. Sprzedawca nie może zasłaniać się stwierdzeniem, że tania golarzka pochodzi od nieznanego producenta i jest gorszej jakości. (DER)

Kursy w kantorach - w złotych

■ **KRAKÓW** - dolar, skup: 3,870-3,890, sprzedaż: 3,940-3,950, euro, skup: 4,640-4,650, sprzedaż: 4,710-4,720, funt, skup: 6,640-6,650, sprzedaż: 6,740-6,790, frank szw., skup: 2,970-2,980, sprzedaż: 3,020-3,060, korona czeska, skup: 0,1430, sprzedaż: 0,1470-0,1490, korona słowacka, skup: 0,1100, sprzedaż: 0,1140-0,1160.

■ **TARNÓW** - dolar, skup: 3,845, sprzedaż: 3,970 euro, skup: 4,570, sprzedaż: 4,670, funt, skup: 6,560, sprzedaż: 6,820, frank szw., skup: 2,960, sprzedaż: 3,080, korona czeska, skup: 0,1420, sprzedaż: 0,1490, korona słowacka, skup: 0,1130, sprzedaż: 0,1142.

■ **NOWY SĄCZ** - dolar, skup: 3,880, sprzedaż: 3,960, euro, skup: 4,640, sprzedaż: 4,720, funt, skup: 6,670, sprzedaż: 6,780, frank szw., skup: 2,980, sprzedaż: 3,060, korona czeska, skup: 0,1410, sprzedaż: 0,1450, korona słowacka, skup: 0,1090, sprzedaż: 0,1140.

(B.CH.), (JT), (K)

Tabela NBP nr 232/2003 (z 28 XI) Kurs średni zmiana w %

Australia	1 AUD	2,8500	0,69
Cypr	1 CYP	8,0752	1,15
Czechy	1 CZK	0,1470	0,89
Dania	1 DKK	0,6336	1,04
Estonia	1 EEK	0,3011	0,94
Hongkong	1 HKD	0,5065	0,48
Japonia	100 JPY	3,6004	0,38
Kanada	1 CAD	3,0249	0,94
Litwa	1 LTL	1,3651	0,97
Łotwa	1 LVL	7,1867	0,53
Malta	1 MTL	10,9866	1,24
Norwegia	1 NOK	0,5772	0,98
RPA	1 ZAR	0,6146	0,92
Rosja	1 RUB	0,1322	0,38
Słowacja	1 SKK	0,1148	0,79
Słowenia	100 SIT	1,9931	0,97
Szwajcaria	1 CHF	3,0469	1,09
Szwecja	1 SEK	0,5231	1,22
UGW	1 EUR	4,7127	1,00
Ukraina	1 UAH	0,7394	0,69
USA	1 USD	3,9350	0,46
Węgry	100 HUF	1,7770	0,17
W. Brytania	1 GBP	6,7600	0,88
MFW(SDR)	1 XDR	5,7358	1,00

Kurs złotego w piątek na początku dnia osłabił się do rekordowo niskiego poziomu wobec euro, później odrobił straty. Na rynku międzybankowym około godz. 17.15 euro kosztowało 4,675 zł, o 0,5 gr więcej niż na czwartkowym zamknięciu, zaś dolar 3,905 zł, o 1,72 gr mniej.

Otwarte Fundusze Emerytalne wartości jednostek rozrachunkowych z 27.11.2003 r.

OFF	27-11-2003	26-11-2003	zmiana w proc.
AIG	15,63	15,58	0,32
ALLIANZ POLSKA	16,34	16,30	0,25
BANKOWY	16,67	16,61	0,36
COMMERCIAL UNION	16,95	16,93	0,12
DOM	17,03	16,98	0,29
KREDYT BANK	14,41	14,34	0,49
ING NATIONALE NEDERLANDEN	17,92	17,87	0,28
SAMPO	17,73	17,68	0,28
ERGO HESTIA	16,80	16,75	0,30
PEKAO	15,51	15,47	0,26
POCZTYLION	15,62	15,58	0,26
POLSAT	18,07	18,02	0,28
PZU (Złota Jesień)	16,96	16,91	0,30
SKARBIEC-EMERYTURA	15,84	15,80	0,25
CREDIT SUISSE	16,31	16,26	0,31
GENERALI	16,95	16,90	0,30

28 listopada 2003 r.

Notowania Giełdy Papierów Wartościowych

sesja nr 2701

Notowania rynku jednolitego

AKCJE	Ostatni kurs zł	Zmiana %*	OBRÓT		P/BV C/WK	P/E C/Z
			Wartość (tys. zł)	Wolumen (sztuki)		
7Bulls	1,60	0,0	0,0	0	1,33	x
AL-Pras	2,40	0,0	0,0	0	12,16	x
Ampli	0,76	-5,0	2,1	1400	0,42	23,50
Beefsan	0,80	3,9	7,7	4828	x	x
Best	2,85	0,0	0,0	0	x	9,10
Budopol	0,50	0,0	0,0	3	2,99	x
Bytom	3,45	1,5	4,6	660	x	x
Drosed	35,00	0,0	0,0	0	1,01	x
DZ POLSKA	13,50	0,0	0,9	33	2,66	60,30
Ekdrobot	1,41	3,7	29,1	10322	x	75,00
Enap	1,45	0,0	0,0	0	1,48	6,10
Energopol	3,00	7,1	2,4	400	0,30	25,10
Ferrum	2,81	0,0	0,0	0	0,57	x
Fon	0,70	0,0	1,4	970	0,65	x
Fortis	52,80	-2,2	21,3	200	1,56	23,50
Gant	1,23	0,0	0,0	0	0,47	x
Garbarnia	6,05	0,0	0,0	0	13,52	x
Hydrobud	21,10	0,0	0,0	0	1,04	22,60
Indykpol	22,60	0,9	5,0	110	1,13	9,20
Instalkrak	3,90	0,0	0,0	0	0,65	21,30
ŁDA	0,15	0,0	0,0	0	x	x
Masters	1,64	0,0	0,0	0	0,76	x
Mitex	12,60	0,0	0,0	0	1,54	11,50
Nafta	3,74	0,0	3,0	401	0,62	x
NDA	14,85	-0,7	2,8	104	1,05	x
Novita	7,50	-1,3	18,0	1198	0,46	35,80
Odlownie	1,85	0,0	0,0	10	1,94	5,10
Pekabex	0,72	-6,5	1,6	1100	0,16	x
Pekpol	2,11	4,5	8,3	1959	6,91	x
Pemug	1,65	0,0	0,0	0	x	x
Permedia	18,55	0,0	0,0	0	1,84	9,90
Polna	2,80	0,0	0,0	0	0,36	x
Pozmeat	6,00	0,0	0,0	0	13,12	x
PPWK	3,69	0,0	0,0	0	1,10	x
Prolektor	12,10	0,4	9,7	400	1,15	2,70
Sanwil	3,35	3,1	0,2	25	0,61	x
Skotani	4,40	-1,1	0,0	1	0,44	x
Tonsil	0,23	0,0	0,0	25	x	x
TUP	0,44	10,0	8,8	10000	x	x
Unimil	41,50	0,0	0,0	0	1,74	10,30
Wafapomp	5,45	0,0	0,0	0	0,47	5,20
WFM Oborniki	0,93	0,0	0,0	0	0,21	1,50
ZEG	6,80	0,0	0,0	0	0,29	9,60

Notowania ciągłe - podsumowanie

AKCJE	KURS		Zmiana %*	OBRÓT		P/BV C/WK	P/E C/Z
	Otwarcia zł	Zamknięcia zł		Wartość (tys. zł)	Wolumen (sztuki)		
Akcje							
Agora	44,90	43,80	-0,9	6365,5	72066	2,37	115,60
Amica	25,30	24,90	-1,2	2162	4282	0,98	x
Apar	41,10	41,50	-1,2	77	930	3,36	22,00
Atlantis	0,70	0,68	-1,4	44,8	32681	0,65	x
Baca	170,50	176,00	3,5	2756	7929	0,98	13,00
Bauma	5,25	4,5	-10,9	647,6	62955	0,60	x
Bedzin	38,00	38,0	0,0	13,9	183	1,80	13,9
Bank Handlowy	54,00	54,20	0,4	116,8	1081	1,20	32,20
BICK	1,63	1,56	-4,9	18,5	5923	20,30	103
Borysów	53,80	53,20	-0,4	764,1	7175	7,48	46,70
BOS	51,00	51,00	0,0	2	20	1,18	25,90
BPH PBK	322,00	320,00	-1,5	14934,1	23155	1,75	31,00
BRE	88,50	88,50	-1,1	10402,8	58714	1,22	x
Budimex	34,50	34,00	-0,0	762,5	11207	1,50	91,60
BZWBK	73,90	72,00	-2,7	3729,8	26140	2,04	28,20
CenStalGd	7,00	7,25	3,6	103	19307	0,39	88,60
Cersanit	72,90	73,00	1,2	206,6	1426	5,08	2180,90
Comarch	48,40	48,10	-0,8	370	3852	2,65	23,10
ComputerLand	81,30	82,00	1,0	15958,6	98599	3,06	99,60
CSS	16,20	16,45	2,8	119,6	3659	1,88	26,70
DBPBC	1,15	1,12	-2,6	19,3	4087	1,98	170,70
Dębica	117,50	117,50	1,3	909,2	3891	2,58	17,30
Duda	53,00	52,10	-0,2	1619,4	15370	2,87	18,60
Echo	59,00	59,20	-1,2	1135,1	9491	2,07	81,00
Efekt	8,00	7,90	-2,5	12,3	785	0,33	9,70
EPL	53,30	56,80	-1,6	98,4	909	3,24	46,10
Elektrobudowa	15,25	15,00	-0,7	254,2	8493	0,95	81,50
Eldorado	26,10	26,40	0,0	620,2	1910	2,41	22,40
Elektrim	2,78	2,81	1,4	280,7	5089	1,08	x
Elektroex	0,47	0,45	-2,2	30,3	32953	x	x
Elkop	4,32	4,37	0,2	2	230	0,31	x
ElmontWar	0,77	0,79	2,6	6,7	4247	0,34	x
Elzab	11,50	11,70	2,2	138,4	5819	0,47	x
Emax	94,50	93,00	-1,1	1512,3	8094	6,31	47,80
Energospid	17,60	13,00	-3,0	37,2	507	x	x
Energopin	5,75	6,15	2,5	36,5	3262	0,27	x
Farmacol	68,50	66,20	-1,7	707,4	5251	2,28	13,70
Fasing	3,14	3,09	-0,7	45,8	7391	0,24	6,40
Forté	8,75	8,45	0,0	825,9	48689	1,25	20,80
Frantschach	75,60	77,00	0,7	977,8	6368	5,83	20,80
Gatn	1,54	1,63	5,2	1418,1	446627	1,98	x
Grójec	181,50	173,00	-3,8	55,5	1527	0,47	14,60
Groclin	89,60	89,00	-0,0	97,1	545	3,46	19,70
Hoga	3,24	3,24	-0,3	2,2	340	3,33	x
Hoop	19,10	20,60	9,0	2014,6	50288	2,29	34,20
Howell	0,50	0,49	-0,0	29,1	30042	x	x
Hütmen	15,05	15,25	-0,7	80,9	2014	0,52	16,70
Hydrofor	5,70	5,70	0,0	30,0	3020	0,42	6,90
I&BSYSTEM	0,94	0,89	-4,3	63,2	34866	x	x
IGroup	1,25	1,27	0,8	11,9	4900	0,45	x
Impel	26,00	26,00	0,0	6277,8	124336	4,76	19,10
Impexmet	33,00	34,50	5,8	4601,3	68846	0,97	36,00
ING BSK	310,00	315,50	1,1	106,4	170	1,51	2096,40
Instal	0,75	0,79	-1,2	4,3	2825	0,33	x
Intaria.pl	7,45	7,50	-0,7	8,9	5529	0,07	x
Irena	12,90	14,00	0,0	6,4	233	1,42	26,60
Jelfa	44,10	43,90	-0,2	620,5	7058	0,88	23,90
Jutrzenka	31,60	31,90	-0,3	99,4	1572	0,91	15,20
Kable	12,60	12,70	1,6	88,3	3548	0,63	x
Kaly	114,00	114,00	-0,4	820,5	2719	4,11	34,30
KCHM	22,90	22,60	-0,4	2875,3	62856	1,08	13,80
Kogeneracja	15,35	15,45	0,6	366,1	12579	0,39	57,40
Kompap	3,79	3,80	0,0	3,6	470	0,38	x
Kopex	43,20	44,90	4,4	2162,1	24327	1,20	9,20
Krakchemia	9,00	9,10	0,0	8,1	448	0,73	9,60
Kredyt Bank PBI	7,60	7,50	-0,7	677,9	45283	0,85	x
Krośno	77,70	78,90	-0,0	310,7	1972	1,89	19,10
Kruszowica	25,50	25,70	1,6	173,4	3308	1,26	8,10
Lantex	21,00	20,80	-1,0	910,3	21748	0,85	24,30
LPP	440,50	442,00	0,2	64,6	73	5,10	25,70
LTL	0,13	0,19	5,6	258,3	695064	x	x
Lubawa	6,35	6,35	0,0	137,9	10948	0,78	7,30
Macrosoft	9,65	9,45	-2,1	19,2	1009	1,46	15,50
Mamometry	0	0,15	0,0	0,0	1,08	x	x
MOI	0,95	0,93	-3,1	430	232588	1,03	80,20
Mennica	24,50	25,20	3,3	18	380	0,69	25,50
Mieszko	10,10	10,00	-0,0	85,6	4274	1,55	x
Millennium	2,44	2,46	0,8	248,3	50768	1,19	x
Milmet	6,50	6,45	-0,8	30,2	2375	0,39	18,90
Mostaiexp	1,03	1,04	2,0	1451,2	705320	0,35	x
Mostostal	10,50	10,85	3,3	128,9	6003	0,38	x
Mostalski	10,20	10,60	4,0	163	7792	1,92	6,90
Mostaiwar	12,20	12,30	-0,4	32,1	1313	1,12	x
Mostalzar	0,66	0,65	-1,5	19,6	15270	x	x
MpecWro	6,05	5,80	-4,1	44,7	3815	0,71	214,7
Muza	5,00	5,35	7,2	5,6	561	0,64	48,30
Netia	3,75	3,77	0,5	12486,3	168437,1	0,96	x
Okocim	22,50	23,50	3,1	79,2	1724	1,54	x
Otawa	29,70	29,10	-1,4	34,2	585	1,68	14,40
Onet.pl	16,90	16,90	-2,9	92,6	2741	1,13	49,50
Optimus	7,60	7,50	-2,0	1116,6	74682	4,18	6,70
Orbis	24,60	24,50	-1,2	11231,3	230054	0,93	17,40
Orfe	19,65	19,65	1,8	0	0,86	x	x
Papad	6,00	6,00	0,0	5,7	4729	0,84	x
Peko	105,50	104,00	-1,0	27519,4	132676	2,44	-15,70
Pepes	34,00	35,00	0,0	9,9	143	5,66	48,20
PGF	42,00	41,80	-0,5	2973,6	36191	2,00	14,70
PKN	23,80	23,30	-1,3	48519,5	1029012	1,25	12,10
Polfa Kutno	234,00	234,50	-0,8	316,8	675	2,80	16,40
Polifarb CW	7,45	7,40	-0,0	33,4	22605	0,92	31,10
Polaria	17,00	17,00	3,1	110,2	3200	0,55	x
Pollana	8,10	8,15	-3,0	39,9	2476	1,00	x
Poinard	12,00	13,00	8,3	17	710	0,47	18,00
Ponar	16,90	16,80	-0,0	1468,5	41627	0,69	x
Prochem	8,00	8,00	1,3	3	190	0,89	38,50
Projprzem	7,35	7,50	-0,7	135,2	9188	1,15	15,00
Prokom	161,00	160,00	-0,3	10856,1	34050	2,80	19,10
Prosper	14,90	14,45	-3,3	66,3	2322	0,79	10,70
Prochnik	0,49	0,49	2,1	18,7	19307	x	x
Rafako	5,40	5,45	0,0	309,8	28626	0,68	13,10
Raipol	60,40	60,90	-0,2	749	6278	1,73	x
Remak	5,95	6,10	0,0	34,9	2931	0,62	10,60
Rolimpep	11,20	11,30	0,0	907,8	39724	2,91	13,60
Ropczyce	12,50	12,35	-0,0	120,1	4954	0,52	9,60
SanoK	95,30	100,00	0,0	64,9	325	2,43	18,80
Simple	2,13	2,15	2,4	6,9	1639	0,74	x
Softbank	26,00	25,10	-2,0	3874,6	75737	4,20	x
Sokołów	3,44	3,42	-0,9	471	68887	1,19	56,30
Stalexport	1,52	1,52	0,0	2071,2	684931	x	x
Stalprodi	23,20	22,80	-1,7	227,7	4942	1,24	15,60
Stargard							

Pełna kieszeń

NR 148

Ostry dyżur

Łupieżcy czy łaskawcy?

- „Myślę, że warto się zainteresować najnowszym pomysłem Banku BPH PBK na złupienie skóry z klientów. Otóż, zgodnie ze zmianami w regulaminie rachunków osobistych, wprowadzono ostatnio miesięczną opłatę 2 zł za tzw. obsługę karty. Dotyczy to podstawowej karty, służącej do wypłacania pieniędzy z bankomatu (debetowej). Przedstawione to zostało oczywiście jako wielkie dobrodziejstwo związane z przejściem odpowiedzialności przez bank za transakcje do kwoty 150 euro, wykonane ukradzioną kartą jeszcze przed zgłoszeniem tego faktu - napisał do nas jeden z Czytelników Zbigniew Tabarowski. - Druga zmiana w regulaminie to już zupełne kuriozum. Otóż jeżeli kartą (tą samą) nie dokonam w ciągu miesiąca przynajmniej czterech transakcji bezgotówkowych (tzn. zakupów w sklepach), to karnie zapłacę dodatkowo 2,50 zł. W głowie się nie mieści. Ja, owszem, płacę kartą w sklepach, ale jeżeli ktoś używa jej tylko do wybierania pieniędzy z bankomatu, to dlaczego go za to karać?!

Poprosiliśmy o stosowne wyjaśnienia inkryminowany Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA. A oto fragmenty odpowiedzi, podpisanej przez rzecznika prasowego BPH PBK Jacka Balcera...

- Od 12 października tego roku Bank Przemysłowo-Handlowy PBK, jako pierwszy spośród wydawców kart płatniczych, wprowadził znacznie szerszy niż przewiduje ustawa zakres ubezpieczeń kart. Jednocześnie zmieniliśmy pewną filozofię opłat. Otóż w stosunku do kart

wydawanych po 12 października, zamiast opłat za wzniesienie karty, duplikat, kartę dodatkową czy wydaną w miejsce zastrzeżonej, wprowadzono jedną opłatę - za obsługę karty. W wysokości zaledwie 2 zł miesięcznie - i nie jest to związane z dobrodziejstwem rozszerzonego ubezpieczenia transakcji.

Kolejna opłata wspomniana w liście do redakcji wynosi 2,50 zł i jest pobierana tylko wtedy, jeśli użytkownik nie dokonuje transakcji bezgotówkowych. Wielokrotnie już wyjaśnialiśmy, że próbujemy przekonać wszystkich, iż obrót bezgotówkowy jest o wiele bezpieczniejszy od płatności gotówką. Zrozumienie tego faktu uważamy za wielką społeczną sprawę. Zrabowanej gotówki, także tej wypłaconej z bankomatu, klient przecież nie odzyska, natomiast jego pieniądze „ukryte” w karcie płatniczej są bezpieczne, nawet jeśli tę kartę straci. Wystarczy dokonać za pomocą którejkolwiek z posiadanych kart czterech transakcji bezgotówkowych, a opłata nie jest pobierana. Aby zachęcić wszystkich nie przekonanych, do końca roku wprowadziliśmy promocję - wystarczy zrealizować zaledwie dwie transakcje, aby opłaty nie ponosić. Oczywiście, to klient decyduje, w jaki sposób chce korzystać z karty, ale po cóż wyciążać pieniądze z bankomatu, jeśli całkowicie bezpiecznie można tą samą kartą za zakup zapłacić”.

Jednym słowem - chcemy wam, za drobną opłatą, zrobić dobrze i powinniście to docenić...

(RYM)

Karta dobrych uczynków

Zamiast wrzucać drobne do puszek, może lepiej zrobić zakupy?

Zamiast wrzucać pieniądze na zbożny cel do puszek kwestujących wolontariuszy, może lepiej zrobić zakupy przy użyciu karty kredytowej? W ten sposób także wspomozemy daną instytucję lub organizację charytatywną - pod warunkiem że dysponujemy kartą typu „affinity”.

Słowo to oznacza „pokrewieństwo”. Karty „affinity” są najczęściej wspólnymi projektami banków i organizacji społecznych lub podmiotów gospodarczych. W Europie Zachodniej i USA, gdzie mija właśnie 25 lat od wydania takiej właśnie karty, cieszą się one ogromnym uznaniem. Na polskim rynku karty „affinity” obecne są stosunkowo od niedawna i dopiero teraz zyskują popularność.

- Karty „affinity” nie różnią się od zwykłych kart kredytowych, pod względem oprocentowania, limitu kredytowego czy terminu spłat zadłużenia - mówi Grzegorz Adamski, rzecznik prasowy Banku Zachodniego WBK. - Jedyna różnica polega na tym, że część opłaty, a niekiedy także prowizji od dokonywanych transakcji, trafia na konto organizacji, z którą współpracujemy - dodaje.

Niespełna rok temu, w listopadzie, na rynku pojawiła się karta „Uniwersytet Jagielloński” - wspólne przedsięwzięcie najstarszej polskiej uczelni i BZ WBK. 29 zł od każdej wydanej karty przekazywane jest na konto UJ, głównie w wsparcie Funduszu Królowej Jadwigi, przeznaczanego na stypendia dla studentów i naukowców z Europy Środkowo-Wschodniej. W maju tego roku UJ wydał również kartę wspólnie z Bankiem Przemysłowo-Handlo-

wym PBK - w tym przypadku prowizja od każdej operacji dokonanej przy jej użyciu (0,25 proc.) trafia do Funduszu Pigionia, który wspomaga ubogich studentów z południowo-wschodniej Polski.

- To trafione inwestycje - zachwala rzecznik UJ Leszek Śliwa. - Do tej pory na konto Funduszu Królowej Jadwigi wpłynęło już blisko 5 tys. zł z tytułu wydanych kart BZ WBK, a wpływy z prowizji za zapłaty kartą BPH PBK sięgają 2 tys. zł - dodaje.

BZ WBK posiada także w swojej ofercie kartę Visa „Akcja Pajacyk”, wydaną wspólnie z Polską Akcją Humanitarną. Karta występuje w dwóch wersjach „Silver” (58 zł) i „Gold” (220 zł), oprocentowanie kredytu wynosi odpowiednio 30,42 proc. i 29,46 proc., maksymalny limit kredytowy - 10 tys. i 50 tys. zł, okres spłaty to 51 dni. Natomiast BPH PBK jest także wydawcą kart wspólnie z trzema innymi krakowskimi uczelniami - Akademią Ekonomiczną, Akademią Górniczo-Hutniczą i Akademią Rolniczą oraz Starym Teatrem w Krakowie. Oferta ta jest identyczna jak w przypadku karty UJ - ich wyrobienie kosztuje 75 zł (dla pracowników uczelni i posiadaczy kont Srebrny lub Złoty Sezam za darmo). Karty oferują nawet 52-dniowy bezpłatny kredyt, którego oprocentowanie wynosi 22,90 proc. dla transakcji bezgotówkowych i 27,90 proc. dla gotówkowych. W tym tygodniu na rynek trafiła też wspólna karta BPH PBK i Staro Teatru w Krakowie.

- Wprowadzona w październiku karta „Pekao Orkiestra” pozwala Wielkiej Orkie-

strze Świątecznej Pomocy grać przez cały rok - mówi Robert Moreń z Pekao SA. - Na konto WOSP przekazywane jest 2 zł od każdej transakcji (1 zł ze strony klienta, 1 zł ze strony banku) oraz połowa rocznej opłaty za kartę. Środki te mają służyć do zakupu specjalnego sprzętu do przesiewowych badań słuchu u noworodków. Liczymy na większe zainteresowanie tą ofertą w styczniu, kiedy rozpocznie się coroczna akcja WOŚP - dodaje.

Deutsche Bank PBC i Invest Bank proponują karty „affinity” z odroczonym terminem płatności (typu charge). Część opłaty za wydanie karty DB PBC Visa Classic Sieci Partnerów PCK i część prowizji płatnych przez sprzedawców trafia na konto Polskiego Czerwonego Krzyża, zaś 0,5 proc. wartości transakcji dokonanych kartą Invest Bank Eurocard/Mastercard Affinity Charge przekazywana jest na rzecz Fundacji Polsat, zbierającej pieniądze na dofinansowanie operacji oraz specjalistycznego sprzętu medycznego dla dzieci.

Wśród polskich kart „affinity” jest też jedna karta debetowa - Visa Electron z Sercem, wydawana przez Inteligo. Część prowizji płatnych przez sprzedawców za transakcje dokonywane tą kartą trafia na konto Programu Budowy Polskiego Sztucznego Serca, kierowanego przez prof. Zbigniewa Religę. Może uzyskać ją każdy posiadacz konta w tym banku zamiast standardowej karty debetowej Visa Electron. Wydanie pierwszej karty jest bezpłatne, za każdą kolejną pobierana jest opłata w wysokości 1,59 zł. Miesięcznie korzystanie z karty kosztuje 0,99 zł.

BEATA CHOMĄTOWSKA

Duża kasa

Pieniądz bywa wieczny

Raz sprzedany obraz przestaje przynosić twórcy jakiegokolwiek dochody. Muzeum nie płaci artyście gratyfikacji od liczby zwiedzających, którzy przystąpili przed owocem jego pracy. Żadne dodatkowe zobowiązania finansowe nie ciąży także na prywatnym nabywcy, który umieszcza zakupione dzieło sztuki w swojej kolekcji i pokazuje je znajomym.

W podobnej sytuacji znajdują się również dziennikarze. Owszem, człowiek o powszechnie znanym i uznanym nazwisku, do tego cieszący się statusem tzw. wolnego strzelca, czyli niezwiązany etatowo z żadną redakcją, może opublikować ten sam felieton czy reportaż jednocześnie w kilku gazetach lub czasopismach i zainkasować wielokrotnione honorarium, ale na tym koniec. Później tekst, choćby najbytłskotliwszy i wciąż aktualny, całkowicie traci wartość rynkową.

Lepiej mają wzięci pisarze. Każde kolejne wydanie książki oznacza dla nich nowe pieniądze. Specjalnie uprzywilejowani są jednak twórcy muzyki, zwłaszcza rozrywkowej. Znamy przypadki ludzi, którzy całkiem dobrze żyją z tantem od jednego jedynego skomponowanego przez siebie przeboju, który stał się światowym standardem, wciąż obecnym w rozgłośniach radiowych, na płytach, koncertach.

Muzycy zarabiają nawet... po śmierci. Stawce najlepiej opłacanych, choć niezjących gwiazd show-biznesu od kilku lat bezapelacyjnie przewodzi król rock and rolla Elvis Presley, który w ubiegłym roku zarobił (właściwie zarobili jego spadkobiercy) 40 mln dolarów. Na liście sporządzonej przez magazyn „Forbes” wysoko (4. i 5. miejsce) uplasowali się także dwaj byli członkowie zespołu The Beatles, John Lennon i George Harrison, których konta powiększyły się w 2002 r. odpowiednio o 19 i 16 mln USD. Raper Tupac Shakur (pozycja numer 8) zarobił 12 mln USD, a Bob Marley (9) - 9 mln. Pierwszą dziesiątkę najlepiej zarabiających zmarłych uzupełniają: autor komiksu „Fistaszki” Charles Schulz (32 mln USD), pisarz J.R.R. Tolkien (22 mln USD), autor książki dla dzieci Theodor „Dr Seuss” Geisel (16 mln) i aktorka Marilyn Monroe (8 mln).

Do tego grona twórcy zestawienia zaliczyli również kierowcę rajdowego Dale'a Earnhardta (15 mln USD).

Chciałoby się powiedzieć: żyć nie umierać, ale jakoś nie wypada...

(RYM)

Cennik codzienny

Obywatelu, zbieraj złom

złom stalowy makulatura:	0,30 zł/1 kg
- gazeta	0,20 zł/1 kg
- karton falisty	0,12 zł/1 kg
- karton makulatura mieszana: książki, zeszyty	0,10 zł/1 kg
butelki:	
- 1 l	0,10 zł/1 kg
- 0,75 l	0,10 zł/1 kg
- 0,7 l	0,10 zł/1 kg
- baniaczki 1 l	0,10 zł/1 kg
metale kolorowe:	
- miedź	5,20 zł/1 kg
- aluminium	3,60 zł/1 kg
- mosiądz	3,20 zł/1 kg
- cynk	1,50 zł/1 kg
- żaluzje	0,70 zł/1 kg
- ołów	0,70 zł/1 kg
„nierdzewka”	2,20 zł/1 kg
puszki aluminiowe	3,00 zł/1 kg
chłodnice aluminiowe	2,80 zł/1 kg
chłodnice mosiężne	2,70 zł/1 kg
chłodnice miedziane	3,30 zł/1 kg
folia aluminiowa	1,00 zł/1 kg
żaluzje aluminiowe	1,00 zł/1 kg
akumulatory	0,10 zł/1 kg

Ceny zanotowano w jednym z punktów skupu surowców wtórnych
Opr. MP

Kto zarobił? Kto stracił?

Ostatni tydzień listopada na warszawskiej GPW nie przyniósł znaczących rozstrzygnięć - inwestorzy raczej oczekiwali na dalszy rozwój wydarzeń, co sprzyjało „średniakom” - wysoko w hierarchii uplasowały się m.in. Bauma, Polnord, Impexmetal i Zakłady Mięsne

Duda - zainteresowanie nową emisją akcji tych ostatnich przerosło oczekiwania. Zyski sumowali też udziałowcy browarów Strzelec.

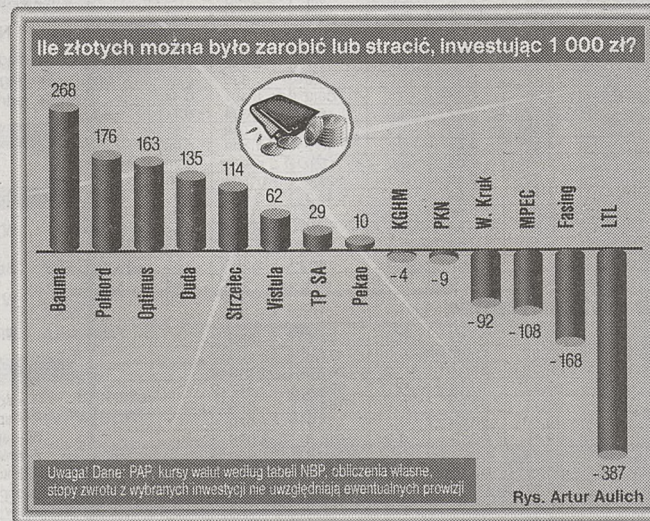
Handlowym hitem okazał się Optimus, na którym, inwestując złotówkę, można było zarobić 160 zł - przyczynił się do tego wyrok sądu w słynnej i kontro-

wersyjnej sprawie dotyczącej re-eksportu komputerów.

Spośród większych spółek najbardziej trafioną inwestycją okazali się reprezentanci branży telekomunikacyjnej: Netia, Elektrim i TP SA, które - co ciekawe - zupełnie nie zaszkodziła niekorzystna decyzja w sprawie podwyżki cen na usługi ISDN. Z kolei dobre prognozy odnośnie rynku miedzi nie wywindowały znacząco w górę akcji KGHM, kończącemu tydzień niewielką stratą. Mimo piątkowego „odbicia”, sporo stracił W. Kruk. Warto zauważyć też dobrą kondycję małopolskich firm - Vistuli i Krak-Chemii.

Za nami również przedostatnie w tym roku podsumowanie giełdowego miesiąca. I w tym przypadku okazało się, że parkiet należał do średnich spółek - najwyższe notowania osiągnęły akcje Bauma, Dudy i Kopeksu. Najgorzej wypadł LTL, który zanotował spadek o ponad 74 proc., dystansując sporo następny „na minusie” Kredyt Bank (który stracił w sumie ponad 27 proc.).

(B.CH.)

Profesorowi dr. hab. Włodzimierzowi Ostrowskiemu
prezesowi Towarzystwa Obrony Zachodnich Kresów Polski, serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci SYNA składają
Członkowie Towarzystwa

Drogiej Koleżance
Donacie Łęgockiej
szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci OJCA składają
Koleżanki i Koledzy z pracy

Drogiemu Koledze
Janowi Madziarowi
wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci OJCA składają
Współpracownicy z Zespołu Szkół Specjalnych nr 10

Za
śp. JASIA HALSKIEGO
w 20. rocznicę śmierci msza święta odbędzie się 30 XI 2003 r. w kościele św. Piotra i Pawła o godz. 18.00, o czym zawiadamia
Rodzina

Każdemu daj śmierć jego własną, Panie Daj umieranie, co wynika z życia, gdzie miał swą miłość, cel i biedowanie
R. M. Rilke
Za wcześnie odeszła nasza serdeczna sąsiadka
MAŁGOSIA LESIŃSKA
miły, ciepły i dobry człowiek. Pozostanie w naszej pamięci.
Rodzinie składamy serdeczne wyrazy współczucia.
Lucyna i Waldek Kowalikowie z Kasią i Mackiem

Ś + p
AGATA MIĄCZYŃSKA z domu Krzyształowicz
przeżywszy lat 94, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 26 listopada 2003 r.
Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej odprawione zostanie w poniedziałek, 1 grudnia 2003 r. o godz. 13.00 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku
Córka, Zięć i Wnuk
Prosimy o nieskładanie kondolencji.

W rocznicę śmierci
HELENY OKULSKIEJ i JANUSZA OKULSKIEGO
zostanie odprawiona msza św. w kościele św. Barbary dnia 5 grudnia o godzinie 18.00, o czym zawiadamiają
Syn i Brat

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
ul. Rakowicka 35a, tel. 411-47-76, pn.-pt. 7.00 - 16.00, sob. i św. 8.00 - 14.00
ul. Reduty 1, tel. 411-35-26, pn.-pt. 7.00 - 16.00
cm. Grębałów, tel. 645-31-61, pn.-pt. 7.30 - 15.30, sob. 8.00 - 14.00
cm. Podgórze, tel. 656-55-11, pn.-pt. 7.30 - 15.30
ul. Pielęgniarek 6, tel. 632-31-77, pn.-pt. 7.00 - 15.00
DYŻUR CAŁODOBOWY - PRZEWOZY Z MIESZKAŃ również w soboty i święta pod tel. 411-45-02 lub 04 BATOWICE, UL. REDUTY 1
Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien, obsługa żałobników, transport kraj i zagranicą, kremacja, nekrologi, wieńce, formalności w USC itd.
REALIZUJEMY WSZELKIE ZASIŁKI POGRZEBOWE

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.
Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16
poleca
BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS
Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.
KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW
Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań, również w niedziele i święta. ☎ 637-88-76

Polska Akademia Umiejętności z głębokim żalem żegna swego członka
Prof. dra hab. STEFANA GRZYBOWSKIEGO
wybitnego prawnika, Przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego Kwartalnika Prawa Prywatnego, zmarłego dnia 25 listopada 2003 r.
Zarząd PAU

NZOZ-PROSMED Pomoc w najtrudniejszych chwilach
Tel. 658-21-11
CAŁODOBOWE POGOTOWIE POGRZEBOWE
Rakowicka 33 a, tel. 412 87 81 (8.00 - 21.00)
● wystawianie kart zgonu ● przewóz zmarłych z mieszkań

Firma pogrzebowa KARAWAN s.j.
całodobowo tel. 658-21-11, ul. Bieżanowska 24
8⁰⁰ - 15⁰⁰ 632-11-22, ul. Dolnych Młynów 3
8⁰⁰ - 21⁰⁰ 412-89-83, ul. Rakowicka 33a
8⁰⁰ - 15⁰⁰ 413-63-46, cmentarz Batowice
Najtańszy pogrzeb na terenie Krakowa w cenie 1200 zł obejmuje: trumnę, krzyż, tabliczkę, transport i obsługę żałobników.

Ogłoszenia ekspresowe

Praca

DO dociepleń, remontów. 0601-97-57-33. 145563/A
MALARZA zatrudnię. 508-156-824. 145673/A
MŁODYCH, uczących się, z książeczką sanepidu do pracy przy dostawianiu towaru w hipermarkecie. Tel. 0603-097-016. 144668/A
POSZUKUJĘ pracownika do montażu okien i robót wykończeniowych. 012/386-85-50. 145579/A
ROZNOSENIE ulotek. 0606-44-33-40. 21823/A
ZATRUDNIĘ brygady do tynków gipsowych, 0-507-397-300. 1786/B

Szukam pracy

SPRZĄTANIE. 0607-426-346. 145545/A

Nauka

MAT. - fiz., chem. Skutecznie! 0600-394-725, /012/427-10-23. 21740/A
NIEMIECKI. 0603-654-192. 21765/A

Kupno

KOMÓRKII! 0600-422-200. 134922/A
KOMÓRKI. 0502-82-82-82. 132888/A

Motoryzacyjne

A. A. A. Auta powypadkowe zdecydowanie kupię. 012/281-15-50, 0601-86-25-04. 129903/A
AUTOSKUP. 012/388-59-34. 130267/A
CITROEN Picasso 1,8 3-letni, homologacja ciężar., klima, wyposażenie, sprzedam. 0502-715-927. 143681/A
KANGOO 1.2, 1998, 19.500 zł. Tel. 0601-533-388. 145513/A
SPRZEDAM Peugeot Partner Saint-Tropez, rok 2000. /012/638-21-09, 0609-085-629. 21450/A
SPRZEDAM Skodę Felicię 1997 rok. 0609-489-552. 144819/A
TOYOTA Corolla, 2003 po stłuczce, sprzedam. 0501-38-41-03. 145569/A

Lokale

DO wynajęcia kawalerka. /012/658-17-62. 145169/A

DWUPOKOJOWE umeblowane, centrum, studiującym. /012/422-49-88. 21797/A

POKÓJ dla studenta. /012/425-29-19. 21717/A

POKÓJ do wynajęcia. /012/654-39-29. 145240/A

WYNAJMĘ część lokalu ok. 30 m² na biuro, usługi, pracownię, 0503-767-028. 21792/A

Nieruchomości

DOM z 1 hektarem niedrogo sprzedam. 0694-263-370. 145692/A
DOMEK rekreacyjno - całoroczny widok na górę, 85 tys. zł sprzedam, 20 km od Krakowa. 0694-263-370. 145690/A
KRAKÓW, 2 pokoje sprzedam. 0694-263-370, 012/272-15-40. 145691/A
SPRZEDAM działkę budowlaną 32 a, 250-67-23. 145508/A

Uroczystości

MIKOŁAJ, doświadczenie. /012/266-64-72. 144916/A

Cyklinowanie

012/643-11-59. 143130/A

Usługi budowlane

TYNKI, wylewki, docieplenia, reegips. 012/270-64-83. 144998/A

Komunikaty

SKRADZIONO samochód marki Mercedes 200 D, nr rej. PKR V234, kolor szary, wczoraj dnia 27/XI między 19.00-20.00. Proszę o kontakt osobę, która może udzielić informacji. Nagroda! 0501-923-547. 145687/

DZIENNIK POLSKI BIURA OGŁOSZEŃ

KRAKÓW, ul. Wielopole 1, tel. 421-99-77, fax 421-97-77, ul. Starowiślna 2, tel. 619-91-76, ul. Wiślna 2, tel. 422-70-89. **NOWY SĄCZ**, ul. Narutowicza 6, tel./fax (018) 444-21-50 **RZESZÓW**, Księża Jałowego 29, tel./fax (017) 85-22-478 **TARNÓW**, ul. Legionów 2/1, tel./fax (014) 622-33-42. **OSWIĘCIM** ul. Dąbrowskiego 11a, tel./fax (033) 844-47-54, fax (033) 844-47-55. **NOWY TARG** al. Tysiąclecia 37, tel./fax (018) 266-30-72.
ORAZ AGENCJE
AKCES, Bochnia, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel. 014/611-51-51, 611-51-55. **DOMENA**, ul. Józefińska 21, tel./fax 656-10-96, 423-59-91. **COMBEX**, os. Handlowe 9, tel./fax 644-52-37, fax 642-16-48, ul. Jerzmanowskiego 14, tel. 658-74-29, ul. Barska 3, tel./fax 266-63-63. **SZANSA**, ul. Lea 231, tel./fax 637-10-64. **STUDIO L**, ul. Ślińska 16 /róg Kalwaryjskiej/, tel./fax 296-32-66, 296-32-96, 423-57-76. **ROANO**, ul. Dajwór 14/15, tel. 422-57-83, 422-79-93, fax 421-62-16. **ANONS**, ul. Westerplatte 18, 421-59-75, 422-03-27. **GARMOND**, ul. Stolarska 1, tel. 421-77-70, fax 422-93-86. **NASTROJE**, al. Beliny-Prądmowskiego 41/3, tel./fax 012/411-51-38, 0501-437-232, 417-31-47. **DANTE**, ul. Wallek Walewskiego 4, tel./fax (012) 636-32-22, 636-92-93. **GRAPRESS**, al. Jana Pawła II NCK, tel. 643-44-33, fax 643-66-33. **MULTI MEDIA CONTACT**, ul. Lubicz 25, pok. 435-437, tel. 61-97-495, tel./fax 61-97-496. **NOWA**, Mysłenice, ul. Gałczyńskiego 7, tel. 012/274-41-24. **TRANS-SEB** Kraków, ul. Królewska 9/2, tel./fax 423-38-14, 623-74-66. **PROMOCJA**, Wadowice, tel. 033/873-22-22, 873-32-80.

Różne

OBWIESZCZENIE

W dniu 3 grudnia 2003 r. o godz. 11.00 w Krakowie, przy ul. Bulwarowej 33 A odbędzie się przeprowadzona przez Notariusza na wniosek Syndyka masy upadłości "eCenter" S.A. w Krakowie

LICYTACJA PUBLICZNA

- następujących ruchomości masy upadłości:
1. Sprzęt sieciowy k40113 - 120/ec ruter Cisco 7200 - cena oszacowania 31.000,00 zł
  2. Serwer SAN Enterprise 4500 ec/20 - cena oszacowania 20.000,00 zł
  3. Pamięć masowa ec/12 Macierz dyskowa SUN - cena oszacowania 10.000,00 zł
  4. Serwer Intel ec/01 - cena oszacowania 1.500,00 zł
  5. Serwer Intel - cena oszacowania 12.000,00 zł

Licytacja zostanie przeprowadzona w trybie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 1935 r. wydanym w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu o trybie dokonywania licytacji publicznej ruchomości w postępowaniu upadłościowym. Ruchomości można oglądać w biurze syndyka Kraków ul. Bulwarowa 33a od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 14.00.

Praca

A. Nowo otwarty klub nocny zatrudni panie. Gwarantujemy spokojną pracę i wysokie zarobki. 0602-122-504, 012/430-61-03 po 18.00. 142852/A

AGENCJA-club w Poznaniu zatrudni dziewczyny, zakwaterowanie (wysokie zarobki). Tel. 0501-706-708, 061/8142-554. 119725/A

AGENCJA dobre warunki, przyjmie panie. 0501-425-536. 20661/A

APARTAMENT! Zatrudnię młode atrakcyjne dziewczyny w ekskluzywnym lokalu we Wrocławiu. Gwarantuję bardzo wysokie zarobki, (12-15 tys./miesięcznie) zakwaterowanie, bezpieczeństwo, dyskrecję, luźne godziny i dni pracy. 0603-688-119, 0693-557-275. 142733/A

APTEKA w Proszowicach zatrudni magistra farmacji. 0604-477-424, 012/386-16-77. 139320/A

AVON, praca. 012/636-72-89, 619-76-41, 0501-470-026. 132020/A

BABYSITTER www.mdj.krakow.pl 131899/A

BRUKARSKIE brygady zatrudnią. 0501-653-953. 143400/A

CHAŁUPNICTWO (dlugopisy). Tel. /034/317-93-11. 132365/AE

CHAŁUPNICTWO 033/844-26-22 970/A

CHAŁUPNICTWO. /012/640-19-90. 95772/A

INTERNISTĘ na część etatu. /012/422-19-61. 142403/A

KIEROWCĘ BCE z praktyką HDS. 0603-743-687. 138785/A

KLUB zatrudni dziewczyny. 0600-424-258. 133912/A

MASAŻYSTKI tancerki. /032/253-82-20. 107642/A

MECHANIKA, blacharza, lakiernika zatrudni serwis samochodowy, Bochnia. /014/61-05-323 1551/A

MURARZA na kliniek. Oferty my/511/03 Biuro Ogłoszeń Myślenice, Klaurki 2. 143891/A

NIEMCY, podatek. /012/411-87-73. 138836/B

ODBIERZ niemiecki podatek. 012/423-52-32. 131869/A

POSZUKUJEMY sekretarki do kancelarii adwokackiej, oferty 2160203B1, Kraków, Wiślna 2. 21602/A

PRACA od zaraz, dobre warunki. 0505-987-478. 143395/A

PRZYJMĘ dziewczyny (również początkujące) do bardzo eleganckiego apartamentu we Wrocławiu. Gwarantuję bardzo wysokie zarobki (ok. 3,5 - 4,5 tys./tygodniowo) zakwaterowanie, bezpieczeństwo, dyskrecję. 0502-837-727, 0603-688-118. 142733/B

PRZYJMĘ z samochodem dostawczym. 0508-154-465. 143932/A

STUDENTKI, studentów zaocznych, absolwentów psychologii, resocjalizacji, szkół teatralnych, dyspozycyjnych, zatrudni Studio Teatralne ART-Re Kraków ul. Nowoczerwacka 44, budynek Telewizji Kraków. Osobiście w godz. 10.00-14.00. 139780/A

TAPICERKA zatrudnimy. 0504-719-258. 144390/A

ZESPÓŁ poszukuje do współpracy saksofonistki-saksofonisty lub gitarzysty. /012/654-21-38, 0606-38-64-11. 142395/A

ZIELONA karta, wysyłam wnioski. 0602-74-84-07. 136552/A

Szukam pracy

KIEROWCA kat. BC, poszukuje pracy. 0501-359-884. 143731/A

PIELĘGNIARKA zaopiekuję się dzieckiem. Doświadczenie. 012/265-73-81. 143617/A

ZAOPIEKUJĘ starszą osobą, posprzątam, umyję okna. /012/654-94-70, 0503-534-553. 142724/A

„ZŁOTA ręczka”, samochód, remonty. /012/270-53-50. 143990/C

Nauka

A. A. A. Autoszkola kat B,C,D. /012/658-56-17, www.szkolajazdy.com 132843/B

A. A. Autokursy „Pirat”, Kalwaryjska 9, 012/656-04-61. 132894/A

A. Autoszkola „Rolminex”. 012/644-17-08. 130816/A

ANGIELSKI, Business English, Sophis /012/656-20-48. 137688/A

ANGIELSKI, tanio. /012/267-36-46, 0607-532-376. 142345/A

ANGIELSKI, tłumaczenia, tanio. /012/266-52-34. 140695/A

ANGIELSKI. /012/412-69-89. 20082/A

ANGIELSKI. /012/657-69-57. 21681/A

ANGIELSKI. 012/267-43-48, 137493/A

CHEMIA korepetycje. 0604-930-789. 21289/A

CHEMIA. /012/262-26-48. 139097/A

CHEMIA. /012/681-14-83. 144165/A

ELEKTROAKUPUNKTURA szkolenia. 0606-666-858. 21079/A

FIZYKA. 0501-347-152. 140939/A

FORTEPIAN. 012/294-72-11. 140275/A

FRANCUSKI. 0504-232-614. 21415/A

FRANCUSKI, student. 0694-296-341. 143323/A

HISZPAŃSKI. 0604-221-167. 21286/A

KOMPUTEROWE, indywidualne kursy. /012/422-07-30, 0501-179-640. 138123/A

MATEMATYK, tanio, solidnie, skutecznie, matura, egzaminy. 0507-151-657. 21546/A

MATEMATYKA, /012/658-39-29. 136128/A

MATEMATYKA absolwent. 0602-825-494. 93147/A

MATEMATYKA dojeżdżam. 012/423-62-47. 139103/B

MATEMATYKA doktorant. 0503-830-241. 142713/A

MATEMATYKA efektywnie, przystępnie, tanio. 012/421-58-53. 131828/A

MATEMATYKA fizyka. /012/643-00-89. 138796/A

MATEMATYKA Huta. 0504-428-068. 142212/A

MATEMATYKA, fizyka, nauczyciel LO. 0501-801-553. 20832/A

MATEMATYKA, nauczyciel. /012/421-38-09. 129601/C

MATEMATYKA. /012/266-17-63. 131948/A

MATEMATYKA-FIZYKA.KOREPETYCJE.NET/NAUCZYZICIELE 0604-88-69-87. 137719/A

NIEMIECKI tanio! 0608-574-975, 012/634-45-90. 142997/A

NIEMIECKI, centrum. /012/411-29-28. 142202/A

NIEMIECKI. /012/430-20-84. 19817/A

POLSKI, każdy poziom. 0501-801-553. 20982/A

POLSKI, nauczyciel, dojeżdżam. 0603-452-004. 21658/A

POLSKI, studentka, V rok Uniwersytet Jagielloński. 0506-964-498, /012/637-44-33 wewn.204. 21044/A

POLSKI, świetne korepetycje. 0606-194-401. 139514/A

ROSYJSKI. 0609-648-934. 139002/A

TANIEC. 0604-473-666. 132585/A

Biura matrymonialne

A. A. A. A. A. A. A. Bezpłatnie, profesjonalnie, zapoznajemy. /012/631-58-71. 143561/A

A. Bezpłatnie. /012/631-58-71. 143561/B

A. „Razem”. /012/296-17-70. 140790/A

ALIANS, www.alians.krakow.pl, /012/681-39-60. 20773/A

BAL, atrakcje „andrzejek”. /012/423-25-10, 0604-380-896. 133599/A

BALUJEMY, poznajemy. /012/422-28-14, 0604-380-896. 133599/B

BIURO Venus. /012/421-35-65. 136965/B

TELEFONOSWATKA zadzwoni zapoznasz. 012/411-59-73. 137466/A

/012/631-58-71. 143561/C

/012/631-58-71. 143561/D

Matrymonialne

WDOWA lat 51, ładna, wykształcona, pracująca pozna odpowiedniego pana (wdowca), wiek 51 - 55 lat. Oferty 14357003 Kraków, Starowiślna 2. 143570/A

Kupno

A. A. A. Antyczne bibeloty, meble, obrazy, zegary. Gotówka! /012/451-45-24. 132365/AB

A. A. Antyki, obrazy, meble, srebra, zegary. Gotówka. /012/638-46-05. 19045/A

A. Antyki, obrazy, meble, srebra, inne. 012/427-25-33, 0501-251-136. 135276/A

ANTYKI, meble zegary, obrazy. Również bardzo zniszczone. /012/276-30-49. 141153/A

ANTYKI, obrazy, srebra, meble kupimy zdecydowanie. Pożyczki pod zastaw obrazów. /012/422-26-32, 0601-511-332. 19903/B

DRZEWO dębowe do wycięcia. Tel. 0504-674-866. 139885/A

K. Komórki, skup, sprzedaż, sim-lock. 0507-586-000, 012/296-42-25. 130029/A

KOMÓRKA największe. 0501-925-872. 139321/A

KOMÓRKA, komis, skup. 012/638-63-14, 0501-14-96-31. 130026/A

KOMÓRKA, najlepsze ceny! 0501-422-200. 134921/A

KOMÓRKA, skup, sprzedaż. 012/684-26-66. 130023/A

KOMÓRKA. 0501-193-444. 15599/A

KOMÓRKA. 0501-80-28-28. 132888/B

KRUSZARKE, /012/264-93-94. 130481/B

MAKULATURA, złom, odpady folii, tworzyw sztucznych, PET. „Sinoma” /012/644-19-02, /012/425-96-96. 143492/B

Sklepy

CZARNA odzież, Starowiślna 28. 130689/A

FLAGI. 012/638-61-16. 113072/A

GASTROKOMIS. 0501-472-743. 132388/A

KOMIS komputerowy, skup podzespołów. 012/644-93-18. 129882/A

NOWA hurtownia odzieży używanej. Przewóz 55. 012/653-12-07, 0609-482-162. 143423/A

ODZIEŻ używana (hurt). 012/681-45-75, 0501-508-001. 130212/A

ORYGINALNY niesort z Holandii, Danii i Niemiec. Co tydzień nowa dostawa. Bezpośredni importer. Tel. 012/285-16-40, 0605-419-403. 102038/A

PIEROŹKI Smakoszki, wyroby garmażeryjne, Długa 47. 141852/A

Sprzedaż

A. A. A. Polsat promocja tanio. /012/296-02-76, ul. Zabłocie 39. 139011/A

BALUSTRADY, segmenty, kraty. 012/635-17-54. 131921/A

BARLINEK -autoryzowany salon sprzedaży. Brodzińskiego 2a. 012/656-25-20. 131740/A

BLASZAKI ocynkowane (3x5)- 890,-. Transport, montaż w cenie. Tel./ fax: (012)372-31-90-91; 92. 117792/A

BRAMY garażowe, uchyłne (z uszczelkami od 120,- zł/m² montaż gratis!) Automatyka. (018) 332-02-55, (012) 655-17-29, (018) 334-22-13. 130392/A

BRAMY garażowe, wjazdowe, automatyka, ogrodzenia. Gwarancja, rachunki, najtaniej. /012/296-02-76, Zabłocie 39. 139543/A

CAMINO kotły żeluzne, części. 012/636-83-92. 129998/A

DESKI podłogowe, sosna, 0602-21-35-88. 131629/A

DESKI podłogowe, sucha tarcica. 012/681-15-15. 133404/A

DIETA Cambridge, najtaniej. 012/41-41-333. 133768/A

DIETA Cambridge. /012/643-42-22. 135907/A

DREWNO kominkowe. /012/267-55-54. 19771/A

DREWNO kominkowe. 012/267-55-54. 139742/A

DREWNO kominkowe. 012/267-58-46, 0504-529-289. 139187/A

DREWNO kominkowe. 0502-33-96-34. 114264/A

DREWNO kominkowe. 0602-72-72-79. 137040/A

DREWNO kominkowe. Tel. 012/272-01-66 wew. 69, 0609-37-16-85. 137487/A

DREWNO kominkowe. Tel. 012/654-72-16, 012/288-16-77, 0602-53-66-83. 137486/A

FUTRO (norki). /012/278-20-83. 142394/A

GARAŻE 840, (012)271-58-70, (018)332-01-22. 1042/A

GARAŻE ocynkowane (3x5)- 890,-. Transport, montaż w cenie. Tel./fax (012) 271-55-10, (012) 271-55-71, 0601-34-99-34. 117792/B

GARAŻE ocynkowane 890,-, montaż producent. (018)332-00-23, (018)332-10-52, (012)655-17-29. 130406/A

GAZ w butlach 11 kg, dostawa na telefon. /012/411-33-22. 19965/C

GROBY, grobowce, regulacje prawne. 012/421-38-41, 0603-796-888. 126009/A

JODŁĘ ciężką sprzedam. /012/423-11-29, 0607-633-060. 21361/B

KASY fiskalne, raty. /012/415-33-60. 99921/A

KIOSKI, sklepy. /012/264-90-11. 138491/A

KONFEKCJA damska w cenach producenta. /012/632-09-06. 21543/B

KOPARKA Case 16 z przyczepą do przewozu oraz zagęszczarka Dynapac LT62. 0602-212-400. 142399/B

KOTŁY mialowe, węglowe. Dojazdów 109, 012/387-14-19. 129289/A

KOTŁY, grzejniki, CO, CWU. 012/636-83-92, www.cholewinski.pl 141853/A

KRATY antywłamaniowe. 012/635-21-51. 131930/A

MAGLOWNICA (prasownica niekrowa, elektryczna) profesjonalna, dł. walca prasującego 1750 mm. 012/413-27-27, 14.00-18.00, 0606-695-744. 142983/A

NOWA hurtownia odzieży używanej sortowanej. 0121/650-33-21, 0501-604-607. 143016/A

NOWA hurtownia odzieży używanej. Kraków Kościuszki 3. Bezpośredni importer. Sort. Niesort. Niemcy, Holandia, Dania. 692-477-747. 132992/A

NOWA pasmanteria. Jubilat. 20800/A

OLEJ opalowy, dowóz. 0502-412-233. 136935/B

PACZKI mikolajowe. 0692-588-608. 141975/A

PARKIET tanio, schody produkcja montaż. Gwarancja, transport gratis. /012/413-65-52. 139072/A

PARKIET, produkcja. 012/274-54-20. 128951/A

PARKIET, promocja, producent. 012/637-50-17. 113617/A

PARKIET, sprzedaż, cyklizowanie, układanie, raty, gwarancja, VAT. 012/429-47-30, 0601-47-17-75 (10.00-18.00). 133762/A

PARKIET. -Jak parkiet to tylko „Krak-Parkiet”, parkiety krajowe „Dąbex”, egzotyczne, sprzedaż, usługi, kleje, lakiery, oleje firm Bona, Deva. Wypożyczanie cyklizniarek, polerek, osuszaczy, Brodzińskiego 2a. 012/656-25-20. 131739/A

PARKIETOMOZAIKĘ tanio. 0606-530-290. 130610/A

PRZEDWOJENNE meble. /013/442-95-57. 135723/A

SCHODY dębowe, 65zł, (018)440-11-87. 1682/A

SOLARIA. 012/642-24-24. 132900/A

SPRZEDAM urządzenia gastronomiczne i chłodnicze (patelnie elektryczne, stoły produkcyjne, szafy chłodnicze, zamrażarki, itp.). /012/638-40-47, 0607-565-135. 21340/A

SUKNIA ślubna, bardzo tanio. /012/430-55-39. 144089/A

SZAMBA betonowe, wodoszczelne. Hurt, detal. Tel. (048)32-15-351, 0602-307-581. 106701/C

B. (Autoskup). 012/647-57-93, 0501-322-188. 131468/A

B. Autoskup. 012/388-59-34, 0502-522-388. 130269/A

CINQUECENTA, Daewoo, Opla, Poloneza, Felicję, Uno, Punta kupię. /012/276-80-70. 19940/A

CINQUECENTO kupię. 012/643-47-42, 501-32-32-17. 130922/A

CORDOBA, Astra, Corsa, Brava, Punto, Uno kupię. 012/647-57-93, 0501-322-188. 131472/A

D. (Daewoo) kupię. 012/641-53-68, 0502-652-433. 140037/A

D. Daewoo kupię. 012/647-57-93, 0501-322-188. 131477/A

OPONY 3 = 4 MICHELIN ul. Dobrego Pasterza 120 tel. 411 60 43 pl. Lagiewnicki 14 tel. 267 38 77

DAEWOO (kupię). 012/641-53-68, 0502-652-433. 135205/A

FAVORIT kupię. /012/ 284-11-85. 130929/A

FELGI stalowe, aluminiowe, opony (używane). Ul. Płaszowska 24. 0604-845-889. 140312/B

KAŻDE auta kupię. 012/647-57-93, 0501-322-188. 131470/A

KAŻDE kupię (gotówka). 012/388-59-34, 0502-522-388. 130295/A

KUPIĘ Cinquecento. 012/425-78-88, 501-32-32-18. 130921/A

KUPIĘ Poloneza, Cinquecento, Uno, 126p, Daewoo, zachodnie, krajowe. 012/657-79-21. 140724/A

OPONY, akumulatory, sprzedaż, wymiana. „Centrogum”, Głowackiego 14, 012/636-54-24. 97517/A

OPONY, felgi używane zachodnie. NH Płaszowskiego 19. 129863/B

OPONY, serwis, tanio, raty. 012/656-17-79. 132128/A

POLONEZ (kupię). 012/284-11-85. 130931/A

POLONEZA kupię. 012/425-78-88, 0501-32-32-18. 130916/A

POLONEZA kupię. 012/425-81-81, 0501-32-32-17. 130918/A

RENAULT Megane, 1996, salon, bezwypadkowy. 0603-794-931. 143294/A

RESORY, serwis. Wymiana opon, Wieliczka, ul. Bogucka 24, 012/278-61-49. 131729/A

SPRZEDAM Lagunę 1.9 DTi. 0600-990-107. 143233/A

OPONY 3 = 4 MICHELIN ul. Okulickiego 71 tel. 648 02 15 ul. Siewna 26 tel. 415 71 36

SPRZEDAM Matiz, 1999, przebieg 43.000. 012/649-73-14. 142457/A

SPRZEDAM Mercedes 123, 1981 3.0 D felgi aluminiowe, szyberdach, elektryczne szyby, alarm, centralny zamek, zadbany. /012/ 388-24-58, 0602-45-77-08. 143484/A

SPRZEDAM Peugeot 205 1.4 obce tablice 1988, cena 1400. 0608-018-846, /041/383-64-87. 143760/A

SPRZEDAM samochód ciężarowy Mercedes 808, tel. 012/655-17-23. 21623/A

TŁUMIKI najtaniej. Prądnicka /012/623-79-44. 134284/A

TOYOTE Carinę sprzedam. 012/656-10-53, 012/278-44-67. 135062/A

UBEZPIECZENIA najtaniej. 012/655-17-02, 012/681-33-88. 130265/A

ZŁOMOWANIE gotówka zaświadczenia transport gratis, skup samochodów uszkodzonych. 0603-582-048 1434/A

ZŁOMOWANIE i transport gratis, zaświadczenia. 0609-314-995, (0-12)278-64-13. 117198/A

ZŁOMOWANIE wyrejestrowywanecze samochodów, skup, zaświadczenia. /012/281-60-41. 131276/A

Usługi motoryzacyjne

AMORTYZATORY. /012/413-04-37. 130227/A

AMORTYZATORY. /012/418-26-89. 139079/G

AMORTYZATORY. /012/658-65-41. 139079/B

AUTOGAZ. 012/267-28-08. 130094/A

AUTOKONSERWACJA „Rust Check” Valvoline. /012/633-00-54. 142255/A

HAKI. /012/413-04-37. 130227/B

TŁUMIKI, haki, klocki, szczerki. 012/648-23-38, 648-27-62. 133767/A

WWW.WEST.KRAKOW.PL- wypożyczalnia samochodów. Tel. (0-12)648-75-44, 0601-098-786. 117678/A

WWW.WYOZYCZALNIA.AUTO.PL Najkorzystniej. 012/292-41-09. 102955/A

WYOZYCZALNIA aut. /012/427-24-54. 142331/A

WYOZYCZALNIA samochodów. /012/413-04-37. 130221/A

WYOZYCZALNIA samochodów. 012/291-03-30. 139793/C

ZŁOMOWANIE, transport promocja. 012/266-79-93. 129809/A

Lokale

A. A. A. A. A. A. A. A. Agencja „Drażkiewicz” Starowiślna 83, 012/413-11-22. 153398/D

A. A. A. A. Agencja „Lekawski”. /012/423-47-03, www.lekawski.krakow.pl 130900/A

A. A. A. „Alliance”. Pilnie poszukujemy mieszkań, lokali użytkowych. Szybka, rzetelna realizacja zleceń. 012/638-60-00.

A. Olsza, firma kupi dwupokojowe. /012/423-06-05, 0501-077-460. 142702/A

A. „Aneks”, licencjonowane pośrednictwo kupi, sprzedaż, wynajęcie. 012/638-29-50 www.aneks.krakow.pl 113621/A

A. „Atut” Senatorska 15. /012/427-27-34. 141987/I

AKTUALNA oferta: www.baluckiego12.krakow.pl 142732/B

AL. Pokoju, 4-pokojowe, 70 m², właściciel, sprzedam. 012/389-41-28. 141160/A

ANP. Dywizjonu 303, 73-metrowe, 155.000. 012/428-13-20. 139032/A

BOCHNIA, budynek handlowy, 500 m², sprzedam. 0604-166-445. 132499/A

BRONOWICKA, trzypokojowe wynajęcie. Studenci wykluczeni. 0608-59-31-51. 142862/A

CENTRUM C 8, pokoje 200 zł. 0603-677-649. 21239/A

CENTRUM, 3-pokojowe, 130 m², umeblowane, wyposażone, wynajęcie właściciel. 0603-974-569. 139731/A

CZERNICHÓW - mieszkanie o pow. 80 m², nowe. tel. 608-317-161. 21641/A

CZTEROPKOJOWE na mniejsze. 012/648-49-91. 21584/A

CZTEROPKOJOWE, Halszki, 86-metrowe, właściciel, 180.000. /012/654-38-64. 142530/A

CZYŻYNY, 50 m², 130.000. /012/648-32-90. 142702/D

DIETLA, sprzedam lokal 58-metrowy, oficyna parter, dwa wejścia, na biuro, gabinet, usługi. 0601-57-66-25. 20636/A

DO wynajęcia 1-pokojowe, Nowa Huta. /012/413-86-86 po 19.00. 139794/A

DO wynajęcia 2-pokojowe, Śródmieście. /012/654-75-34. 141387/A

DO wynajęcia 3-pokojowe niemeblowane, 61 m² N. Bieżanów. 0601-848-685 lub po 18.00 012/654-73-12. 142108/A

DO wynajęcia 56 m². /012/641-41-43. 141154/A

DO wynajęcia dwupokojowe, Azory, 0503-188-798. 21660/A

DO wynajęcia dwupokojowa kawalerka na Klinach. 0502-137-238. 141718/A

DO wynajęcia jednopokojowe, os. Złocień. /012/423-17-93. 143778/A

DO wynajęcia lokal 100 m², parter. /012/638-48-72, 0609-197-847. 141337/A

DO wynajęcia lokal przy ul. Grodzkiej w Krakowie, I piętro. 0608-66-33-97, /032/623-96-88. 21392/A

DO wynajęcia, ul. Radzikowskiego, nowe, 36 m², I piętro. Tel. /012/636-08-14 lub 0501-251-787. 143200/A

DWUPOKOJOWE 65 m², z możliwością garażu, na osiedlu domków Jugowice, do wynajęcia. 012/266-80-83, 0501-340-100. 21618/A

GARAŻ do wynajęcia, Królewska. 012/633-36-33. 142150/A

GARAŻ, Kasztelańska, sprzedam, wynajęcie. /012/412-30-91, /012/294-20-29. 144128/A

GARAŻ, ul. Kantora Śliczna, sprzedam 0691-48-28-18. 143588/A

GARSONIERA, Wrocławska, 79.000 sprzedamy. 012/428-13-20. 141476/A

JEDNOKOJOWE 700,-. /012/412-27-84, 0600-74-32-69. 142385/A

JEDNOKOJOWE w Hucie kupię bezpośrednio. 0601-074-679. 142498/A

JEDNOKOJOWE wynajęcie właściciel. /012/653-03-63. 143604/A

KOMANDOSÓW, 45 m², garaż, 150.000. /012/423-06-05, 0501-077-460. 142702/B

KUPIĘ dwupokojowe w okolicach: ul. Lotnicza, Olsza, II Pułku. /012/412-21-60, 0501-578-196. 143489/A

OKAZJA! Dwupokojowe 111 m², pięcioletnie, ul. Fatimska, pilnie sprzedam. /012/641-54-96, 0604-26-22-46. 20629/A

OLSZA, dwupokojowe, 140.000,-. /012/423-06-05, 0501-077-460. 142975/A

POKÓJ centrum, komfort, niekrepujący, tanio, dla mężczyzny. /012/ 633-52-31. 143789/A

POKÓJ spokojnej. 012/653-22-21. 141948/A

POKÓJ umeblowany do wynajęcia, Kurdwanów. /012/416-35-75. 144126/A

POKÓJ. /012/655-36-12. 140922/A

POKÓJ. /012/657-83-59. 142051/A

POKÓJ. 012/659-04-95. 137820/A

POKÓJ. 0608-021-812. 143999/A

POSZUKUJĘ pary studentów współlokatorów do wynajmowanego mieszkania. 012/411-95-87 wieczorem. 144356/A

RADZIKOWSKIEGO, czterdziestometrowe wynajęcie. 0602-327-661. 142875/A

SPRZEDAM pomieszczenie (działalność), 180-metrowe wraz z nadbudową mieszkalną 130-metrową w pełni wykończoną, Rybitwy. 012/266-30-85 po 17.00. 143649/A

TBS, jednopokojowe, dwupokojowe odkupię. 0602-824-471. 140960/A

TYMBARK- handlowo-produkcyjny, 1000 m² z rampą, (018)337-45-22, 0-604-152-432. 1684/A

WSPÓŁLOKATORKE do pokoju studentckiego. 0501-40-20-25, 012/636-86-84. 143892/B

WSPÓŁLOKATORKO! Tanie mieszkanie. 012/429-35-02. 21636/A

WWW.POSZUKUJE-KUPIE.AUTORNET.PL 137934/A

DZIENNIK POLSKI Ogłoszenia drobne teraz taniej! 3 zł brutto za ogłoszenie do 15 słów. Z tym kuponem zamieścisz swoje ogłoszenie drobne w niedzielnym wydaniu „Dziennika Polskiego” w promocyjnej cenie. Szczegółowe informacje pod nr. tel. (012) 619-91-45.

KUPIĘ lokal 25-30 m². /012/655-67-13. 143846/A

KUPIĘ mieszkanie jedno- lub 2-pokojowe (85.000,-), bez pośrednictwa. 012/637-25-11. 21552/A

KUPIĘ mieszkanie w okolicach sądu, oferty 2160303B1, Kraków, Wiślna 2. 21603/A

LOKAL 270 m² do remontu, ul. Augustiańska, wynajęcie. 0507-33-80-80. 143238/A

LOKALE do wynajęcia Kraków Krowodrza, tel. 0604-534-050. 985/A

LOKALE do wynajęcia, ul. Smoleńsk 22. 012/422-26-32, 0601-511-332. 19902/A

LOKALE do wynajęcia, Włoska. /012/654-25-69, 0503-036-770. 144344/A

LOKALU do 30 m² na działalność handlową poszukuję. /012/430-68-74. 143885/A

MIESZKANIA do wynajęcia. Kraków Mały Rynek: poddasze 40 m², II p. 47 m², I p. 44,5 m² II p. 30,5 m². 014/674-30-18, 0501-52-19-83. 142310/A

MIESZKANIE 3-pokojowe, 50,5 m², wyremontowane sprzedam właściciel. 012/648-50-24, 0602-221-244. 143482/A

MIESZKANIE 47 m² Myślenice centrum sprzedam. 012/274-27-93, 0693-74-94-83. 143207/A

MIESZKANIE z lokatorem kupię. 0501-651-003. 21545/C

NIEZALEŻNY pokój. 0505-977-951. 142169/A

NOWY Sącz- 70 m², 0-18/441-52-63. 1759/A

OBOŻNA, 95-metrowe, 4-pokojowe, dwupokojowe, III/IV p, wysoki standard, ochrona, bezpośrednio sprzedam. 0608-40-51-76. 21169/B

WYCENA. /012/632-41-29, 0601-43-35-75. 131114/A

WYNAJMĘ dwa mieszkania. 012/656-47-09. 140894/A

WYNAJMĘ dwupokojowe, Borek Fałęcki. /012/267-07-70, 0608-215-811 143841/A

ZAMIENIĘ 27-metrowe na podobne. Może być piec. Trzebinia Gwarków 2/57. 136248/A

ZYBLIKIEWICZA, mieszkania 40 -120 m², strych do nadbudowy, piwnice, sprzedamy. Możliwość sprzedaży całej wolnej kamienicy. Pośrednictwo Zenon Skreń, Pijarska 21, 0501-651-003, 0501-651-004. 21545/D

Nieruchomości

A. A. A. „Alliance”. Pilnie poszukujemy domów, działek, hal, magazynów. Szybka, rzetelna realizacja zleceń. 012/638-60-00. 133352/O

A. Atrakcyjny, nowy, superstandard dom, ul. Gromadzka wynajęcie właściciel. 0601-482-629, 012/643-20-78. 136393/A

ADMINISTRACJA - bezpłatne porady, zarząd. /012/655-70-22, 0502-530-998, 012/294-69-35. 139852/A

ADMINISTRACJA nieruchomości. 012/294-52-80, 0607-646-122. 19923/A

ADMINISTRACJA, zarządzanie kamienicami prywatnymi, wspólnotami, licencja. /012/ 430-65-07, 0602-19-79-89. 21627/A

ADMINISTRACJA, zarządzanie nieruchomości. /012/413-74-75. 136942/A

ADMINISTROWANIE, zarządzanie nieruchomości. /012/423-13-12. 20907/A

ADMINISTROWANIE, zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi, budynkami komercyjnymi i nieruchomościami. Licencja państwa. 012/296-34-57, 012/296-34-58, fax 012/656-64-30, e-mail: zarzadca@vdi.dsi.pl 134334/A

DOM nowy, dwupokoleniowy dworek, działka 13 arów, kompletne media, Wieliczka, bezpośrednio. 012/278-60-21, 0606-30-30-13. 142748/A

DZIAŁKA rekreacyjna z campingiem, sprzedam. 0604-302-518. 142720/A

DZIAŁKĘ 24-arową gmina Liszki. 0602-212-400. 142399/A

DZIAŁKĘ budowlaną sprzedam, pod Krakowem, 012/425-10-61. 21257/A

KUPIĘ bez pośredników działkę do 10 a lub lokal do 250 m² w rejonie ul. Radzikowskiego, Jasnogórskiej, Opolskiej. 0501-211-226. 142688/A

KUPIĘ dom, kamienicę, może być do remontu. 0603-791-265. 137701/A

KUPIĘ stary dom do remontu w Krakowie, (018)444-75-68, 0-504-792-981. 1734/A

ŁAGIEWNIKI, 275-metrowy 415.000. ANP, 012/428-13-20. 137737/A

NIEPOŁOMICIE- Podłężę, nowy dom stan surowy zamknięty, sprzedam właściciel. 0601-93-16-92. 142262/A

PLAC, magazyny, powierzchnie zadane 20 km od Krakowa, tel. 608-317-161. 21641/B

PÓLNOCE obrzeża Wieliczki 1/4 domu. 0505-115-125. 142489/B

PÓLNOCE obrzeża Wieliczki działka budowlana 14 arów. 0505-115-125. 142489/A

RABKA, dom 278.000,-. 012/422-27-10, 0606-13-15-60. 21688/B

SKAWINA, sprzedam działkę 70 a, teren przemysłowy, prąd, woda, gaz, pozwolenie na budowę hali 1664 m², wykonane fundamenty. Tel. 0606-320-133. 143792/A

SPRZEDAM 15 arów budowlanych, 50 arów rolnych, Czernichów. 0501-942-201. 142396/C

SPRZEDAM budynek z bali drewnianych. 0693-236-437 359/B

SPRZEDAM dom w Kalwarii. /012/632-68-23. 142335/A

SPRZEDAM dom z ogrodem w centrum Miechowa. 041/383-08-95. 140567/A

SPRZEDAM działkę 5-arową rekreacyjną uzbrojoną z widokiem na dolinę Raby i tamy w Dobczycach. /012/657-87-60, po 18.00. 142511/A

SPRZEDAM

Usługi

A. A. A. A. A. A. Opróżnianie mieszkań, piwnic. 012/657-40-22. 137816/A

ALARM. 012/262-92-17. 131232/A

ALARMOWE instalacje, kamery, monitoring, wideodomofony. www.cs.krakow.pl/0609-611-918, 012/420-19-11. 143838/A

ALARMOWE systemy. /012/423-55-44. 141514/B

ALARMY, anteny, kamery montaż. /012/632-04-33. 141996/A

ALARMY. Tel.: 012/415-87-30. 118808/A

ANTENY wszystko. 0602-10-95-10. 134343/A

ANTENY, montaż, naprawa. 012/645-13-92. 134339/A

ANTENY. /012/656-48-85. 132663/A

ANTYWL. kraty, rolety, drzwi. 012/635-17-54. 131933/A

ANTYWLAM. Zamki, tapicerki. 012/626-08-96. 113619/A

ANTYWLAM., drzwi, zamki. 0501-47-11-33, 012/411-84-25. 132654/A

BALUSTRADY, ogrodzenia, bramy. 012/635-21-55. 131939/A

„BRAMEN” automatyka bram wjazdowych, garażowych. Brama. /012/273-06-62. 139153/A

BRAMY „Almes” /012/626-46-60. 20839/B

BRAMY garażowe, 012/658-72-33. 142730/A

BRAMY garażowe, Rosz-Dekor, 012/623-12-70. 136464/C

BRAMY, ogrodzenia, balustrady kute. 012/420-81-10. 131941/A

BRAMY, rolety. Orlita 012/261-09-46, 012/623-04-65. 131148/A

CYKLINIARKI, elektronarzędzia wypożyczam. /012/285-81-38, 0501-166-083. 138057/A

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki. 0501-737-388. 137413/B

DOMOF. Domofon. 012/388-16-72. 136601/A

DOMOFON naprawa. /012/645-29-58. 136272/A

DOPASOWYWANIE, uszczelnianie okien. 012/626-08-96. 129687/A

DRZEWA, ścinka. 0502-745-064. 136313/A

„ELEKTRAAWARIA”. /012/429-58-68. 118169/B

ELEKTROAWARIA, elektroinstalacje. 012/267-69-48. 137941/A

ELEKTROINSTALACJA. /012/276-73-86, 0601-86-45-30. 133974/A

ELEKTROINSTALACJE, ogrzewanie, przyłącza, remonty, odgromy, domofony, anteny. 012/269-71-90. 139399/A

ELEKTRYK ekspres. 012/423-42-45, 0604-828-907. 136837/A

ELEKTRYK ekspres, uprawnienia. /012/417-37-73. 137531/A

ELEKTRYK, całodobowo. /012/411-61-41. 139284/A

ELEKTRYK, uprawnienia. 0604-819-970. 139651/A

FRYZJERSTWO w domu klienta. 0604-782-944. 142455/A

GENERALNE sprząatanie. 012/623-95-70, 506-999-075. 138647/A

HYDRAULICZNE. 0696-462-275. 141279/A

HYDRAULIKA całodobowa gaz, uprawnień. 012/645-94-06. 138459/A

HYDRAULIKA przeróbki. 012/421-62-54. 19177/A

HYDRAULIKA. Awaryje. 012/280-54-58. 19177/D

HYDRAULIKA. Awaryje. 012/280-55-13. 19177/C

HYDRAULIKA. Awaryje. 0605-599-144. 19177/B

INSTALACJE CO wod.kan. tanio. 0505-502-745. 3284/C

INSTALACJE wod., kan, co. gaz. 012/685-05-29, 0695-400-931. 138928/A

KOŁDRY, pierzyny, przeróbki. 012/656-16-57. 131881/A

KRATA. 012/635-21-51. 131936/A

KRATY antywłamaniowe. 012/635-17-47. 131929/A

KRATY kute. 012/635-21-55. 131932/A

KRATY najtaniej. 012/635-17-54. 131931/A

KRATY, zadaszenia. 012/451-78-40.

KRATY. 012/420-81-10. 131938/A

MEBLE na wymiar. Kuchnie. 012/422-08-05. 131847/A

MEBLE, kuchnie. 012/264-44-80. 142234/A

MOSKITIERY, żaluzje, rolety, markizy. 0501-737-388. 137413/A

MYCIE okien, sprząatanie. /012/415-72-01. 140388/C

OKNA drewniane, PCV, ul. Dietla 93. Tel. 423-03-32. 761/A

OKNA -okna, rolety, sprzedaż -montaż. 012/386-85-50. 133029/A

OKNA PCV. 012/644-13-63. 129790/A

PANELE fachowo. 012/655-87-05. 133112/A

PANELE, remonty. 012/451-36-33. 129886/A

PRZEPISUJĘ. /012/658-99-07. 134815/A

PRZEPISYWANIE prac. /012/632-77-72, 0692-292-328. 20741/A

PRZEPISYWANIE. /012/ 421-51-10. 131208/A

PRZEPISYWANIE. 012/648-44-22, 0504-424-724. 128921/A

PRZEPROWADZA „Domus”. 012/421-22-75, 0601-49-67-40. 138654/B

PRZEPROWADZA ABC. 012/636-61-63. 19670/B

ROLETY „Almes”. /012/ 626-46-60. 20839/A

ROLETY, bramy, kraty. Orlita 012/261-09-46, 012/623-04-65. 131147/A

ROLETY, żaluzje- pełny zakres usług, 012/265-14-21. 136464/B

ROLETY, żaluzje, 012/658-72-33. 142730/B

ROLETY. /012/633-42-44. 21250/B

SCHODY, balustrady. 0609-472-908. 134070/A

SPRZĄATANIE mieszkań, mycie okien. Szybko, tanio, solidnie. 012/427-15-36, 0504-133-621. 21051/A

SPRZĄATANIE tanio. 012/387-18-29, 0602-11-19-18. 142096/A

SPRZĄATANIE, okna. /012/643-15-73, 0695-415-066. 133692/A

SPRZĄATANIE. /012/415-11-34. 140388/B

STOLARSTWO, (schody, poręcze). /012/388-44-30. 142355/A

SZKLARSKIE pogotowie najtaniej. 012/649-15-94. 129841/A

SZKLARSKIE, dojazd gradit. 012/644-27-07. 118369/A

SZKLARSKIE. 012/644-13-63. 129842/A

SZKLARSTWO całodobowe. 012/425-71-20. 129839/A

ŚLUSA. A. A. Awaria zamki /012/412-46-12. 132399/B

ŚLUSA. A. A. Awaria zamki /012/417-35-85, 0501-425-022. 132399/A

ŚLUSA. A. A. Awaria, zamki. /012/38-82-954, 0606-112-987. 139095/A

TAPICER tanio. /012/411-07-76. 131609/A

TAPICER. 012/638-61-16. 113605/A

TAPICERSTWO, stolarstwo, renowacje. 012/422-08-05. 131839/A

WIDEOFILMOWANIE, nagrywanie DVD. /012/632-33-46. 20219/A

ZŁOM, wywóz, skup. /012/413-69-00. 21529/A

ŻALUZJA, roleta, najtaniej. Zakopiańska 58. /012/290-71-28. 117375/A

ŻALUZJE „Almes”. 012/626-46-60. 20839/D

ŻALUZJE tanio produkcja montaż gwarancja. 012/636-89-45. 136968/A

ŻALUZJE, moskitiery. Orlita 012/261-09-60, 012/623-04-65. 131143/A

ŻALUZJE, rolety- pomiar, montaż, serwis. Rosz-Dekor, 012/623-12-70. 136464/A

ŻALUZJE, rolety, markizy, moskitiery. Vertena. 012/412-35-20. 137585/A

ŻALUZJE. /012/633-42-44. 21250/A

Cyklinowanie

A. A. A. A. Bezpylowe cyklinowanie. Układanie. Gwarancja. Sprzedaż parkietu. /012/413-65-52. 139072/C

A. A. A. Absolutnie bezpyłowe. Wójków. 012/636-69-72, 012/648-29-62. 142154/A

A. A. A. Bezpylowe cyklinowanie, solidnie. /012/282-55-94. 139795/A

A. A. Bezpylowo, układanie. 012/648-66-27. 136599/A

A. 012/643-29-40. 138828/A

BARLINEK -autoryzowany salon sprzedaży. Brodzińskiego 2a. 012/656-25-20. 131742/A

CYKLINOWANIA, układania. 012/657-03-80. 130445/A

CYKLINOWANIA. 012/257-12-45. 142138/B

CYKLINOWANIA. 012/292-65-75. 142138/A

CYKLINOWANIA. 012/267-27-92. 139070/A

CYKLINOWANIA. 012/658-13-97. 131603/A

CYKLINOWANIA. Układam parkiety. /012/655-95-75, 0604-25-63-98. 118037/A

CYKLINOWANIE, układanie, sprzedaż parkietów, raty, gwarancja, VAT. 012/429-47-30, 0601-47-17-75 (10.00-18.00). 133764/A

DUO- Parkiet. Kompleksowe usługi parkieciarskie. Promocja! Parkiet gr. 22 mm 39 zł. 0691-255-390. /012/285-43-37. 139074/A

JAK parkiet to tylko „Krak- Parkiet”, parkiety krajowe „Dąbex”, egzotyczne, sprzedaż, usługi, kleje, lakiery, oleje firm Bona, Deva. Wypożyczanie cykliniarek, polerek, osuszaczy. Brodzińskiego 2a. 012/656-25-20. 131741/A

KURDZIEL Parkiety. Rok założenia 1976. Układanie, cyklinowanie, lakierowanie, polerowanie, sprzedaż. Profesjonalny sprzęt. Referencje, gwarancja. Sklep: Kapelanka 2A, Kraków. 012/266-96-16. (0601-669-616). 135280/A

PARKIET, promocja, producent. 012/637-50-17. 113615/A

SALON parkietowy, ul. Józefa 14. 012/430-65-38, 0601-406-342. 134443/A

SALON parkietowy. Jesienna promocja! Wypożyczalnia cykliniarek, polerek. 012/296-19-17, www.parkiety.net 140277/A

SOLIDNIE. 012/451-83-53. 142283/A

Czyszczanie

A. A. A. A. A. Karcherem. 012/634-38-09. 137198/B

A. A. A. A. A. Antyalergiczne. /012/63-76-776. 135975/B

ANTYALERGICZNE, kriby. /012/647-19-18. 140298/A

CZYSZCZENIA dywanów. 012/649-92-39. 141713/A

CZYSZCZENIA. 0505-840-320. 142746/A

CZYSZCZENIE dywanów, 1,5,-/m². 0696-47-49-44. 128410/A

KARCHER. 012/649-57-59. 128895/A

KARCHEREM, tanio. 507-770-094. 139254/A

KARCHEREM. /012/413-82-20. 140677/A

KARCHEREM. /012/654-01-96. 140677/C

KARCHEREM -1,5 zł/m², 0-600-021-072. 131264/A

PROFESJONALNIE. 012/636-10-86. 139676/A

REWELACYJNIE, 0504/402-959. 131832/A

SYSTEM-EM suchego czyszczenia dywanów. /012/415-58-50. 139270/A

Flizowanie

FLIZOWANIE, remonty. /012/296-67-95. 142401/A

Malowanie

AKRYLOWE tapety natryskowe, 8,90/m². 012/281-12-18. 140784/A

GLĄDź, remonty. 012/296-67-55. 141197/A

NAJTANIEJ. /012/268-16-22. 18722/A

TAPETY. 012/685-01-08, 0503-036-805. 140816/A

Usługi budowlane

A. A. Brukarska, „Bruk-Pol”. 0602-597-415, /012/275-33-79. 130750/A

ABSOLUTNIE solidnie roboty budowlane, nadzory budów, faktury. 0601-273-786. 143123/A

ADAPTACJE, remonty kompleksowo. /012/266-90-63, 0609-502-370. 127376/A

„APARTHOUSE” kompleksowe usługi remontowo-budowlane. 0501-599-732. 132873/A

BLATY, parapety, granit, marmur. 0604-54-74-08. 131171/A

BRAMY ogrodzeniowe. 012/281-33-47, 507-190-179. 131690/A

BRAMY, balustrady, ogrodzenia. 012/420-81-10. 131942/A

BRUKARSKA firma. 012/654-03-50, 0501-233-134. 130216/A

BRUKARSTWO profesjonalnie. 012/644-48-92, 0501-148-287. 130025/A

BRUKARSTWO tanie. 0691/13-76-71, 012/636-76-73. 136723/A

BRUKARSTWO. 012/285-51-89, 0607-612-170. 135946/A

BUDOWA domów, remonty. /012/623-75-82, 0604-775-857. 138531/C

DACHY, panele ścienne, podłogowe, renowacja bram. /012/411-18-73. 144385/A

DACHY. /012/648-18-79. 143053/A

DACHY. 0506-814-930. 142779/A

DOMKI letniskowe 013/43-539-94. 792/A

DŹWIG 13 ton. /012/636-75-47, 0602-432-791. 20933/A

FIRMA Remontowo-Instalacyjna poleca pełny zakres usług. Konkurencyjne ceny, gwarancja 5 lat. 0604-338-726, 0604-695-744. 348/H

GEODETA. /012/657-13-29. 122849/A

GRUZ- składowanie, Kraków ul. Fabryczna (blisko centrum), Skawina. 0609-612-086, 012/411-15-95. 143300/A

KOMINKI profesjonalnie. 0506-665-735. 1513/A

KOMINKI, faktura VAT. 0503-363-406. 21227/A

KOPARKOŁADOWARKA. 012/645-98-95, 602-249-184. 143371/A

KRATY, balustrady, ogrodzenia. 012/635-17-54. 131935/A

KUCIE betonu, 012/637-43-33. 129997/A

MALOWANIE, szpachlowanie, tanio. 012/284-55-57. 142618/A

OGRODZENIA, bramy, kraty. 012/262-94-30. 131112/A

OGRODZENIA. 012/654-03-50, 0501-233-134. 130237/A

OKNA dachowe, montaż, sprzedaż. 0608-417-955, www.bemar.krakow.pl 130303/A

PANELE, remonty, najtaniej. 0507-665-698. 142173/A

PAWILONY, zadaszenia. 0-12/264-90-11. 138491/B

REMONTY. 012/685-01-08, 0503-036-805. 140815/A

SCHODY, balustrady, tel. 012/655-40-45, www.teko.net.pl 130688/A

SCHODY, balustrady. 0609-472-908. 134071/A

SCHODY, parkiet, produkcja, montaż. /012/ 413-65-52. 139072/B

SPRZEDAŻ okien thermoplast. 0604-534-050. 984/A

STOLARNIA ul. Na Zjeździe 8. 012/430-65-38, 0601-406-342. 134443/B

SUCHE tynki. 012/641-48-79, 0501-412-961. 137375/A

SUFITY podwieszane, suche tynki, tapeta natryskowa, kompleksowe remonty. 012/412-24-98. 136186/A

TYNKI gipsowe „Knauf”, maszynowo. 0505-099-961. 138919/A

TYNKI gipsowe (Knauf) tradycyjne, suche tynki, wylewki, elewacje (referencje). 0604-200-930. 4/K

TYNKI, gładź, malowanie, panele. 012/373-66-51. 142992/A

TYNKI, remonty. /012/278-38-77, 0501-24-83-87. 138248/A

WANNY, odnawianie. 0602-717-791. 144166/A

WYLEWKI maszynowe. 0501-498-021. 111783/A

WYPOŻYCZALNIA sprzętu budowlanego, 012/637-43-33. 129995/A

Usługi dla biur

KOMPUTEROWE. 0602-74-84-07. 135290/A

Naprawy

A. Automatyyczne pralki. 0604-927-963. 137019/A

AGD serwis. Bojlery, pralki, lodówki, zmywarki. Krowoderskich Zuchów 26, 012/630-94-00. 130233/B

BOJLERY, kotły, piecyki, przeplywowe, pralki. 0602-717-791. 144168/A

ELGAZ, Elka, kotły gazowe. 0694-434-698. 137042/A

GAZ piecyki łazienkowe. 012/262-50-17. 153400/B

GAZ piecyki łazienkowe. 012/658-11-34. 153402/A

KOMPUTER. /012/647-20-41. 130662/A

KOMPUTER. 012/422-50-67, 0607-36-38-34. 134335/A

LODÓWEK. /012/635-20-71. 19943/A

LODÓWEK. 012/425-51-92, 0501-420-451. 133901/A

LODÓWEK. 012/425-86-14. 129845/A

LODÓWEK. 012/647-51-22. 129844/A

LODÓWKI, pralki. 012/648-00-30. 129294/A

LODÓWKI, zamrażarki. 012/411-49-66. 127976/A

LODÓWKI. 012/654-53-46, 632-30-26 (8.00-20.00). 139062/A

NAPRAWA pralek. 012/411-54-69. 137788/A

NAPRAWA profesjonalna ekspresowa telefonizatora, monitora u klienta. Tanio. /012/649-01-16, 0696-085-641. 142140/A

NAPRAWA profesjonalna, RTV, Sanyo, Sony, gwarancja, dojazd gratis. /012/285-92-75. 19788/A

PIECYKI. 0502-991-698. 21586/A

RTV, anteny. /012/422-45-25, 0603-773-762. 130647/A

TELEWIZORY, magnetowidy. /012/267-61-67. 142462/A

Transport

A. A. A. A. Opróżnianie mieszkań, piwnic. 012/657-40-22. 137817/A

A. A. A. Absolutny wywóz wszystkiego. /012/6549-367, 0502-075-470. 141312/A

A. Transport. 0502-136-777. 137165/A

AUTOBAGAŻÓWKA. 0604-057-318. 130496/A

AUTOKARY, busy. /012/654-40-08, 0604-428-808. 135069/A

AUTOTRANSPORT, piasek, kamień. 012/649-89-41, 0501-250-667. 137389/A

BAGAŻOWY, Mercedes. 012/658-58-68, 0502-962-002. 139022/A

BUS, kraj, zagranica. 012/412-07-25, 0608-62-12-52. 135953/A

BUS. /012/648-65-18. 128595/A

DUKATEM Max. 0609-620-556. 132994/A

GRUZ, kamień, piasek, ziemia. /012/270-31-76, 0501-484-555. 130480/B

GRUZ, piasek, ziemia. 012/654-97-57, 0501-601-321. 132505/A

IFA, 6t. 012/644-27-57, 0694-78-65-89. 130077/A

KAMAZ, piasek, kamień, gruz, koparkoładownicza 4x4. 0600-551-972. 138727/A

KONTENERAMI wywóz gruzu, ziemi. Tel. 0696-909-904, /012/278-66-06. 139231/A

KONTENERY, wywóz śmieci, gruzu. 0502-33-96-34. 114267/A

KRAJ, zagranica. 506-023-338. 129881/A

NOWY bus dla firm, hoteli. 012/278-36-14. 136727/A

PIANINA, przeprowadzki, sejfy. /012/260-15-20, 0601-502-800, /012/432-31-61. 131119/A

PIASEK, inne. /012/637-06-68, 0600-562-532. 136787/A

PIASEK. 0501-48-94-65. 130507/A

PRZEPROWADZA „Domus”. /012/421-22-75, 0601-49-67-40, biura, mieszkania, pojemniki bezpłatnie. 136654/A

PRZEPROWADZA ABC. 012/636-61-63. 19670/A

PRZEPROWADZA tanio. /012/415-81-67, 0601-71-60-57. 120653/A

PRZEPROWADZA. „King-Pol”. 012/656-29-11, 0601-439-015. 131835/A

PRZEPROWADZA. 012/425-59-84. 129258/A

PRZEPROWADZKI. 012/291-03-30. 139793/B

PRZEPROWADZKI. 0503-44-17-44. 21153/A

PRZYWÓZ piasku, wywóz gruzu, śmieci. 0691/13-76-71, 012/636-76-73. 136724/A

TANI transport. 012/291-03-30. 139793/A

TANIO Transitem. 0696-720-288. 142125/A

TRANSPORT, Ducato.0608-381-958. 1560/A

WYKOPY, wyburzenia, niwelacja terenu, własna załoga. 0502-136-236. 21690/A

WYWÓZ gruzu. /012/655-99-68, 0501-450-960. 135221/A

ZIEMIA czarna. 012/423-11-29. 19543/A

ZIEMIA, piasek. 0602-73-72-69. 142334/A

ŻUK. 012/41-91-349. 136434/A

ŻUK. 0505-694-564. 139248/A

Biznes

A. A. A. A. Absolutnie zadłużoną firmę przejmę, profesjonalnie. 0503-879-017. 133421/A

A. A. A. Przejmę zadłużone spółki lub zarząd, szybko, solidnie, 0-602-576-702. 476/D

A. A. „Biuro Rachunkowe” księgi handlowe, VAT, ZUS, miesiąc gratis, biznesplan. 012/423-77-70, 0607-101-758. 945/A

A. Biuro Rachunkowe, księgowość, ZUS. 012/632-11-19. 21405/A

A. Księgowość, tanio. /012/422-08-86. 119113/A

AS. Biuro Rachunkowe. Tel. /012/266-11-44. 116713/A

BHP. 012/633-16-00. 130891/A

BIEGŁY rewident, księgi, podatki, ZUS. 0601-476-217. 123799/A

BIURO Księgowe całodobowe. 012/643-69-17. 131231/A

BIURO Rachunkowe „Per-Saldo”. 012/422-56-66. 133907/A

BIURO Rachunkowe (Huta). 012/685-56-80. 138454/A

BIURO rachunkowe pełny zakres usług, ZUS przekaz elektroniczny. 012/411-10-22. 134807/A

KSIĘGOWOŚĆ. 012/266-87-52. 20062/A

NIEMCY, podatek. 012/411-87-73. 138836/A

POMOŻĘ bezinteresownie osobom wyjeżdżającym do USA a posiadającym „kartę zieloną” w znalezieniu pracy oraz mieszkania. /012/626-35-18. 141504/A

PRZYJMĘ pożyczkę, zabezpieczenie, duże odsetki, 0501-030-665. 137711/D

REKLAMY, konstrukcje. 0605-485-810. 141997/A

SPÓŁKĘ z o.o sprzedam, 0609-475-905. 20931/A

SZWALNIA przyjmie zlecenia. /012/632-09-06. 21543/A

WINDYKACJA bezzaliczkowo. 012/417-37-30. 135487/A

WWW.PODSLUCHY007.PL, 0504-535-070. 99375/A

ZAKŁADANIE firm, pełna obsługa rachunkowo-księgową, rejestracja KRS, CIT, PIT, VAT, ZUS. /012/637-37-00, /012/413-05-35. 133679/A

Pożyczki

A. A. A. A. A. Chwilówki natychmiast bez zaświadczeń o dochodach od 200 zł. Euro Cash /012/ 415-95-86, po 17.00 0801-807-807 (koszt połączenia Jeden Impuls lokalny). Współpraca dla agentów.

A. Korzystne pożyczki lombardowe pod zastaw Nowosądecka 56, 012/265-13-92.

A. Lombard. Wolnica 14. /012/430-57-82.

A. „Lombard”, Grzegorzeczka 17, najtańsze pożyczki pod zastaw. 012/429-19-92.

AGENCJA chwilówki. 012/422-14-52.

AGENCJA Kredytowa MCHI. Kredyty: lombardowe (szybka pożyczka), grunty, nieruchomości: domy, mieszkania; bankowe: hipoteczne, gotówkowe. /012/ 426-21-30, 0602-186-059, ul. Grzegorzeczka 39.

ATRAKCYJNE chwilówki i lombard. 012/656-03-53.

ATRAKCYJNE chwilówki, kredyty. 012/632-59-79.

ATRAKCYJNE chwilówki. 012/623-72-19.

ATRAKCYJNE kredyty w 3 dni, Grzegorzeczka 10. 012/421-36-91.

ATRAKCYJNE kredyty, pożyczki hipoteczne. 012/422-61-89, 0600-373-054.

ATRAKCYJNE pożyczki pod zastaw. Lombard Kaps2, Długa 47. /012/633-22-23.

BEZ opłat, bez zgody współmałżonka, bez poręzczyeli. (0-12)415-33-80.

DO 10.000,-. Zadłużeni. Skutecznie. 0601-457-837.

EKSPRESOWY kredyt. /012/429-66-80.

KORZYSTNY lombard działamy tylko Kalwaryjska 18. /012/65-65-150, www.lombard.L.pl

KREDYTY. 012/295-08-85

KREDYTY. 012/423-38-14, 012/623-74-66.

POŻYCZKI lombardowe pod zastaw nieruchomości, samochodów, inne. 0501-031-024.

SZYBKIE, bezwilkowe. Długa 17. /012/430-00-55.

/012/421-70-04, Miodowa 36.

AKTYWNY wypoczynek, wczasy: Wigilia, święta, sylwester, zabiegi odnowy biologicznej, fitness, narty, joga. Hulewicz zaprasza do Piwnicznej: „Smrek” 018/44-64-261, „Koliba” 018/44-64-140, 44-64-141, www.hulewicz.pl

AUTOBUSOWE bilety komunikacji międzynarodowej z dostarczeniem do domu, Kraków. 012/431-05-88.

CENTRUM Turystyki, bilety autobusowe, superpromocje. Wczasy: święta, sylwester. Ferie: Polska, Słowacja, Czechy, Włochy. Last minute: Egipt, Teneryfa, Tunezja. Kazimierza Wielkiego 43, 012/632-20-10, 633-49-69, Rynek Główny 18, 012/430-26-74, Worcella 1, 012/422-24-04.

RYTRO, hotel Janina, wypoczynek indywidualnie, grupowo, ferie. Tarnio. 018/446-90-11, 0609-055-888.

SYLWESTER, ferie- Słowacja, Austria, Polska, Włochy: hotele, kwatery, chaty, apartamenty. /012/427-13-27, /012/294-01-56.

ŚWIĘTA- Poronin tani pensjonat (018)207-47-22.

ZAKOPANE -góralskie chatki. 012/421-53-13.

ZAWOJA - święta, sylwester, pokoje z łazienką, TV-Sat, 300 m od wyciągów. /033/ 877-51-59, /033/ 863-63-57.

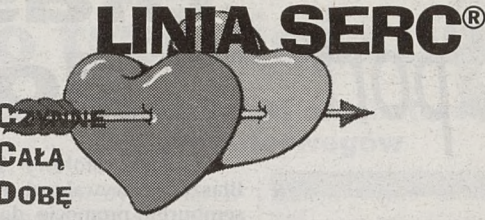
Towarzyskie

/012/421-78-02. 141729/B
012/421-38-74. 142895/F
012/423-58-83. 143964/A
012/633-18-86. 142895/E
0503-588-291. 142895/B
0504-547-512. 144039/A
0507-24-64-38. 132573/A
0694-15-60-50. 143733/A
508-82-90-96. 144014/A

JAK NADAĆ OGŁOSZENIE?

(022) 629-95-70
(022) 627-24-95
Pon. - Pt. od 8.00 do 21.00
Nadaj ogłoszenie - podyktuj treść, a otrzymasz numer skrytki głosowej do nagrań dodatkowych informacji i tajny kod do odsłuchiwania napańnych do Ciebie wiadomości.
Zapewniamy anonimowość!

605 708 067
Z telefonu komórkowego Plusa
(4.22 zł/min z VAT)

*740 83 44
Z telefonów komórkowych Idea/Era
(4.88 zł/min z VAT)

0700-88-30-44
Z telefonu stacjonarnego
(7.63zł/min z VAT) Legjon Polska

JAK ODPOWIEDZIEĆ?

Zadzwoń. Podaj numer skrzynki głosowej interesującej Cię osoby. Nagraj wiadomość dla osoby, do której dzwonisz. Ogłoszeniodawca nawiąże z tobą kontakt.

PANI POZNA PANA

Wolna, niezależna wdowa po 50. pozna samotnego, niezależnego wdowca, w wieku 50-60, który chce kochać i być kochanym. Kraków, Skawina i bliższe okolice. Skrytka głosowa: 4495
Puszysza, niepaląca 39-latką wykształtowaną, odpowiedzialną, z poczuciem humoru pozna wykształconego Pana w wieku do 45 lat. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 4508
Wysoka, szczupła blondynka 2 dzieci, zamieszkała w Szwecji pozna Pana, zainteresowanego wyjazdem do USA. Pan min. 180 cm, do 45 lat, najchętniej z możliwością ślubu kościelnego. Skrytka głosowa:4042
Atrakcyjna wdowa Polka lat 60 mieszkająca w Holandii pozna miłego Pana w odpowiednim wieku. Szczerość i uczciwość na pierwszym miejscu. Tylko poważne oferty. Skrytka głosowa:4018
Atrakcyjna Ukrainka, 34/158, ciepła, kochająca pozna ucieźwego, normalnego Pana z poczuciem humoru, w stosownym wieku, powyżej 175 cm wzrostu, który byłby oparciem w życiu. Polska. Skrytka głosowa: 3967
Interesująca, zgrabna, niezależna panna lat 31 pozna sympatycznego, inteligentnego kawalera z Krakowa lub okolic. Cel matrymonialny. Skrytka głosowa: 3980
Pan Bogdan, który nagrał się 11.07 na skrzynkę głosową nr. 3797 prosi o ponowny kontakt z w/w (3797) skrzynką i podanie nr. telefonu. Skrytka głosowa:3952
Wolna, zadbana, 50/167/70, wykształtowaną, wrażliwą o spokojnym charakterze pozna ucieźwego, odpowiedzialnego i wolnego Pana do 55 l. który pragnie związku opartego na przyjaźni Skrytka głosowa:3959
44-letnia, atrakcyjna, 172/60, po ślubie cywilnym, 2 dzieci, wykształtowaną, zam. w Szwecji pozna miłego Pana min. 180 cm, do 45 lat, najchętniej mogącego wziąć ślub kościelny. Skrytka głosowa: 3932
Ładna, szczupła, wolna i niezależna 40-latką z małym dzieckiem pozna wykształconego mężczyznę z klasą, by móc wspólnie spędzać wolne chwile. Małopolska. Skrytka głosowa:3886
Zadbana 43-latką mieszkającą w Holandii szuka kulturalnego Pana w wieku do 52 lat, który myśli poważnie o życiu. Skrytka głosowa:3842
Cieszymy się życiem razem wdowa, lat 50, 160/65, blondynka, średnie wykształcenie, pracująca zawodowo, pozna sympatycznego, wysokiego Pana do lat 55. Małopolska. Skrytka głosowa: 3830
Poznam wdowca, przystojnego, wysokiego, w wieku 48-58 lat, wędkarza, zmotoryzowanego, bez zobowiązań. Jestem blondynką 166/62, podkarpacie. Cel kumpelski związek (na razie). Skrytka głosowa:3800
Interesująca, szczupła, z klasą, po 40., z biegłą znajomością języka angielskiego pozna wykształconego Pana również z klasą. Kraków, Polska i zagranicą. Skrytka głosowa:3797
Atrakcyjna, wysoka, zgrabna, 26-latką, wykształtowaną, własne M, pozna wysokiego Pana pow. 180 cm, w wieku do 32 lat, z poczuciem humoru. Cel - trwały związek. Kraków i nie tylko. Skrytka głosowa:3781
Mam 31 lat, samotnie wychowuję 8-miesięcznego synka, szukam przyjaciela, który zaprzyjaźni się z nami. Kraków. Skrytka głosowa: 3768
Pan Jurek z Krakowa I. 43, który nagrał się na skrzynkę głosową nr 3158 dn. 13.04 prosi o ponowny kontakt z w/w skrzynką i podanie nr. telefonu. Skrytka głosowa:3718
Elegancka, zadbana, wesoła i z klasą Pani po 50. szuka koleżanki (panów brak) na wspólny urlop, wypad w góry itp. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:3728
Podobno atrakcyjna, pogodna, wysoka zgrabna 26-latką (wykształtowaną, pracującą) pozna wysokiego pow. 180 cm, miłego, odpowiedzialnego mężczyznę 26-32 lata. Małopolska Śląsk. Skrytka głosowa: 3700
Szczupła, subtelna, pełna ciepła i optymizmu czterdziolatka pozna kulturalnego Pana z wyższym wykształceniem, niepalącego, z poczuciem humoru. Małopolska. Skrytka głosowa:3677

Lukusowa, niezależna pozna ucieźwego, wykształconego Pana po 50. Kraków. Skrytka głosowa: 3937
Poznam Pana i dwie Panie w wieku 45-50 lat na wakacyjną wędrowną po kraju, a może na dłuższą. Skrytka głosowa: 3644
24-letnia fotomodelka, atrakcyjna, spontaniczna pozna zamożnego Pana w celu spotkań towarzyskich. Małopolska. Skrytka głosowa: 3647
Ładna, szczupła bizneswomen, o nieco południowej urodzie, elegancka średniolatka z klasą, z braku czasu tą drogą pragnie poznać zamożnego Pana biznesmena. Śląsk i okolice. Skrytka głosowa: 3645
Poznam przystojnego Pana bez zobowiązań, niezależnego finansowo, w wieku 48-57 lat, delikatnego romantyka, wędkarza, posiadającego samochód. Cel - kumpelski związek. Podkarpackie. Skrytka głosowa: 3655
Wysoka, przystojna blondynka, Lara, 38 lat, 2 nastoletnich synów, mieszkająca w Rosji, pozna obco krajowca znanego j. rosyjski, w podobnym wieku lub starszego. Cel matrymonialny. Skrytka głosowej:3627
49-latką średniego wzrostu pozna sympatycznego i ucieźwego Pana z wykształceniem zawodowym, w stosownym wieku. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 3664
W wędrowce życia nie ogląda się czasu”. Jestem 45-letnią, podoba mi się blondynką, 164/55, mam wszystko, co potrzebne w życiu, pracuję za granicą, poznam przyjaciela, wiek 48-55. Skrytka głosowa: 3604
Brunetka, wolna i niezależna, szczupła, dobrze sytuowana, studia wyższe, własna firma, pozna przystojnego Pana pow. 55 lat, z wykształceniem z Małopolski. Skrytka głosowej:3626
Bardzo atrakcyjna, energiczna żywiołowa 40-kilkuletnia blondynka z klasą pozna wolnego, wysokiego, przystojnego, inteligentnego i nietuzinkowego Pana, 38-45 lat, Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 3605

31-letni kawaler, wysoki bez nalołów i zobowiązań, pracujący i studiujący zaocześnie pozna atrakcyjną kobietę na dobre i na złe. Małopolska. Skrytka głosowa:4015
40-letni kawaler, wykształtowany, wyższe, pozna Panią do lat 42. Preferowane Panie o kobiecych, okrągłych kształtach, ale niekoniecznie. Mam możliwość wyjazdu i pracy w USA. Małopolska. Skrytka głosowa:4020
Poznam Panią po 40. Cel towarzyski. Skrytka głosowa: 3987
30-letni kawaler bez nalołów, pracujący, studiujący zaocześnie. Tylko trwały związek. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 3986
Kawaler 33/192, dobra prezentacja średnia budowa, wykształtowany, woj. śląskie, pozna niepalącą, wysoką dziewczynę o ładnym ciele i umyśle. Skrytka głosowa:3957
60-letni emeryt szuka Pani, z którą mógłby zamienić jesień życia na wiosnę. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 3916
Poszukuję zmysłowej, otwartej i odważnej przyjaciółki - kochanki w wieku 19-24 lat. Jestem ciepłym, osamotnionym chłopakiem. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:3469
36-letni inżynier pozna niezależną, zadbana Panią do lat 50. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:3991
Mam 46 lat gigantyczne poczucie humoru wypracowane jako były nauczyciel, prowadzę dział. gospod. Szukam kobiety-przyjaciela na dłuższą, niekoniecznie wykształconą i ładkowo pięknej. Skrytka głosowa: 3934
Wolny, spokojny 40-latek pozna niezależną, spokojną domatorkę - Panią wykształconą mieszkanką w miarę ładną w wieku 36-40 lat. Tylko stały związek. Kraków. Skrytka głosowa: 3942
Proszę o pozostawienie numeru Panią Gosię, która nagrała się 02.07 na skrzynkę nr 3748. Skrytka głosowa:3905
Kawaler 36-lat, 178 cm, pozna panie w wieku 28-32 lat, szczupłą, sympatyczną, niepalącą. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:3907
30-kilkuletni, wysoki, przystojny, wysportowany, niezal. finansowo, zabierze młodą, zgrabną, nowoczesną dziewczynę na wakacje. Skrytka głosowa: 3890
44-latni brunet, 182 cm, pozna Panią spokojnego usposobienia, niezależną finansowo, w celu towarzysko-matrymonialnym. Kraków. Skrytka głosowa:3856
Rozwiedzony lat 36, 176 cm, pozna Panią w wieku do 36 lat z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:3847
21-letni chłopak szuka dziewczyny z Nowego Sącza w celu towarzyskim. Skrytka głosowa: 3354
Sympatyczny i samotny, 21-letni student poszukuje dziewczyny w wieku 19-22 lat, bez nalołów, ale z temperamentem i fantazją. Kraków i Małopolska. Skrytka głosowa:3861
Wysoki, szczupły 30-latek pozna kobietę z Krakowa i okolic w celu spotkań towarzyskich. Skrytka głosowa: 3753
Kawaler pozna atrakcyjną, szczupłą, zgrabną, wysoką, (170-176 cm), dziewczynę, 24-25 lat, naturalną brunetkę o niebieskich oczach, spod znaku Raka, bez zobowiązań, z Krakowa. Skrytka głosowa:3865
Kawaler lat 31, 172 cm, szatyn z poczuciem humoru, bez nalołów i zobowiązań pozna Panią w wieku 27-32 lat z Krakowa i okolic. Skrytka głosowa:3869
34-latek bez nalołów, z kulturą pozna Panią w podobnym wieku z Krakowa, w celu stworzenia trwałego związku. Skrytka głosowa:3825
Kawaler lat 34, trochę zapracowany poszukuje panny, niekoniecznie samotnej, która wyciągnęłaby go na urlop w góry i nie tylko. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:3549
Rozwiedzony nie z własnej winy, bez nalołów, spokojny o jasnym umyśle i różnych zainteresowaniach poszukuje przyjaciółki do lat 50. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:3829
Jestem 24-latką, szukam dziewczyny w moim wieku, nie tylko do zabaw erotycznych ale do stałego związku. Woj. małopolskie. Skrytka głosowa: 3760

PAN POZNA PANIĄ

Przystojny 46-latek z Krakowa pozna szczupłą, sympatyczną Panią do lat 30. Skrytka głosowa: 4519
Wesoły i fajny Pan lat 38 pozna Panią lekko puszystą i z fantazją, w wieku do 43 lat. Cel towarzyski. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 4505
Wolny, 48/176/76, wykształtowany, wysportowany, bez nalołów i zobowiązań pozna szczupłą, zmysłową Panią niezależną finansowo, lat 35-40, w celu towarzyskim. Kraków i okolice. Skrytka głosowa: 4496
43-latek z wykształceniem, wyszcypły, 182 cm, odpowiedzialny, o spokojnym usposobieniu, bez nalołów pozna bezzędną, niepalącą Panią w wieku do 38, z poczuciem humoru. Kraków. Skrytka głosowa: 4506
36-latek na stałe zamieszkały w Niemczech pozna miłą Panią w wieku do 35 lat w celu trwałego związku. Cała Polska. Skrytka głosowa: 4509
Hiszpan, 37 lat, 170 cm, kucharz, prowadzący chronirownię w Szwajcarii, szuka Pani w wieku do 35 lat. Jedno dziecko nie stanowi przeszkody. Skrytka głosowa: 3554
34-latek, niezależny finansowo bez zobowiązań, z okolic Zakopanego pozna dziewczynę w wieku do 40 lat. Cel matrymonialny. Skrytka głosowa:4021
Wolny, przystojny 31-latek, 192 cm, pozna wysoką, atrakcyjną dziewczynę w wieku 25-30 lat, w celu stworzenia stałego związku. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:4027
Profesor akademicki, a także przewodnik górski, kajakarz, 180 cm, lat 63, wolny pozna młodszą, atrakcyjną i pogodną Panią z wykształceniem wyższym, ciepłą i z odrobiną fantazji. Kraków. Skrytka głosowa:4000
Sympatyczny, przystojny 47/176/80, wolny, wykształcony, bez nalołów pozna młodszą, atrakcyjną i wykształconą Panią w celu stworzenia trwałego związku. Zapewniam mieszkanie w W-wie. Skrytka głosowa:4002
Bardzo proszę o ponowny kontakt sympatyczną Panią, lubiącą góry i narty, która nagrała się na skrzynkę głosową nr 3748 w celu pozostawienia nr telefonu na w/w skrzynce. Skrytka głosowa:4007

Różne

HANDEL · USŁUGI · PRODUKCJA oraz treść ogłoszeń drobnych z ostatniego tygodnia w „Dzienniku Polskim” 94-77 Telefoniczna Agencja Informacyjna http://www.tai.com.pl

Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. Inspektorat w Zakopanem

zawiadamia o anulowaniu następujących druków ścisłego zarachowania: 1. Polisy ubezpieczenia Zielonej Karty numer PI/02/28945101 2. Karty identyfikacyjnej ubezpieczenia Międzynarodowych Kosztów Leczenia i Następstw Nieszczęśliwych Wypadków numer 926495 BEL.

5 grudnia specjalny dodatek w wydaniu piątkowym DOM Z ULGĄ prezentujący szczegółowe informacje dotyczące możliwości wykorzystania ulg i odliczeń podatkowych. Reklamy przyjmujemy do 1 grudnia 2003 r. Szczegółowe informacje pod nr. tel. (012) 619-91-53.

Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie przy ul. Strzeleckiej 2

PISEMNY PRZETARG OFERTOWY

na sprzedaż dwóch aparatów medycznych: - zestawu stomatologicznego „Unit” według stawki wywoławczej w wysokości 4500 zł, - urządzenia do plazmaforezy typ BSM-22 SC z wyposażeniem według stawki wywoławczej 6000 zł.

Oferty należy składać w sekretariacie szpitala przy ul. Strzeleckiej 2 w Krakowie w terminie dwóch tygodni od następnego dnia po ukazaniu się ogłoszenia. Bliższych informacji o przetargu udziela kierownik Działu Administracyjno-Technicznego - Witold Krupowski, w godz. 9.00-11.00, tel. 430-31-21.

Skanska S.A. Oddział Sprzęt i Transport - Lokalna Baza Sprzętu w Krakowie

PRZETARG OFERTOWY

na sprzedaż następujących urządzeń: Lp. marka rok produkcji 1. Samochód ciężarowy Jelcz - nr ew. 5094 1983 2. Samochód dostawczy Żuk - nr ew. 8682 1988 3. Samochód ciężarowy Star A-200 - pogot. - nr ew. 8704 1989 4. Ciągnik samochodowy - nr ew. 5097 1987 5. Samochód cięż. - osob. Nysa 522 - nr rejestr. KVA 4632 1990 6. Koparka gaśnicowa M-250H - nr ew. 673 1974 7. Betonomieszkarka Tatra T-815 - nr ew. 1063 1988

Sport

Błaszczyk do Aten

Tenisista stołowy Lucjan Błaszczyk wywalczył w Luksemburgu promocję do olimpiady w Atenach. Polak przebrnął przez dwie rundy turnieju kwalifikacyjnego i jako pierwszy z grona jego uczestników zdobył awans do igrzysk.

W drugiej rundzie Polak pokonywał kolejnie, wymagające przeszkody: Duńczyka Monrada, Rosjanina Kuzmina i w finale grupy R Holendra Keena. Błaszczyk jest pierwszym polskim pingpongistą z ateńską przepustką, w igrzyskach olimpijskich wystąpi po raz trzeci, a w turnieju singlistów po raz drugi - w Atlancie był tylko debiowym partnerem Andrzeja Grubby.

Szansę na wywalczenie kwalifikacji zachowali także pozostali reprezentanci Polski, którzy przebrnęli przez pierwszą rundę turnieju, a wczoraj przegrywali w drugiej. Tomasz Krzeszewski i Bartosz Such potykali się na za-

wodnikach, którzy także świętowali wczoraj olimpijski awans. Krzeszewski przegrał z reprezentantem Serbii i Czarnogóry Karakasevicem (awansował też jego rodak Grujic), Such z Czechem Korbelem. Gdyby któryś z nich wywalczył kwalifikację, w Atenach zagrałby także polski debel.

Dalsza część rywalizacji też toczyć się będzie w grupach, dziś wyłoniona zostanie kolejna czwórka kwalifikantów.

Wyniki Polaków. Mężczyźni. Gr. R: Błaszczyk - Monrad (Dania) 4-1 (-11,8,16,9,7), Błaszczyk - Kuzmin (Rosja) 4-1 (-10,12,8,7,10), Błaszczyk - Keen (Holandia) 4-1 (12,9,5,-12,4). Gr. S: Krzeszewski - Pazsy (Węgry) 4-1 (10,7,-10,8,6), Krzeszewski - Karakasevic 2-4 (6,-14,-9,9,-11,-9). Gr. T: Such - Korbel 0-4 (-5,-7,-7,-5). **Kobiety.** Gr. S: Łuczakowska - Morou (Grecja) 1-4 (-9,10,-5,-5,-10).

(MAS)

Finale bez Siudków

Dorota i Mariusz Siudkowie zaprzepaścili szansę na trzeci w karierze udział w finale prestiżowego cyklu Grand Prix Międzynarodowej Unii Łyżwiarzkiej. W ostatnich zawodach eliminacyjnych cyklu NHK Trophy w Japonii łyżwiarze figurowi Dworów Unii Oświęcim zajęli 3. miejsce, a dając się wyprzedzić kanadyjskiej parze Langlois/Archetto stracili na ich rzecz miejsce w finale. Zawody wygrali Rosjanie Maria Pietrowa i Aleksiej Tichonow, którzy także wystąpią w finale Grand Prix.

Po programie skróconym Polacy zajmowali 2. miejsce, gdyby je zachowali, do dotychczasowego dorobku 7 pkt dodaliby kolejne 9, i awansowaliby do finału GP. Program dowolny wykonali jednak źle i wyprzedzili ich czwarcy po szorcie Kanadyjczycy. To oni zgarnęli 9 pkt i podobnie jak Siudkowie ogólnie zbrali ich 14. O wyższym miejscu w ostatecznej klasyfikacji cy-

klu decydowało lepsze miejsce w japońskich zawodach.

Program dowolny Siudków zebrał niskie noty, zwłaszcza za elementy techniczne, bo obydwoje upadli przy potrójnym toeloopie, potem Dorota źle lądowała także po potrójnym wyrzucanym rittberge-rem, dobre podnoszenia i wyrzucany salchow nie wystarczyły do utrzymania 2. miejsca, choć kanadyjski pokaz też nie był czysty. Słaby występ polskiej pary jest tym bardziej przykry, że stawka rywali nie była zbyt wymagająca.

Wyniki par sportowych: 1. Pietrowa/Tichonow (Rosja) 181,96 pkt, 2. Langlois/Archetto (Kanada) 169,06, 3. Siudkowie (Polska) 164,04.

Klasyfikacja Grand Prix: 1-3. Xue Shen/Hongbo Zhao (Chiny), Totmianina/Marinin (Rosja), Pietrowa/Tichonow po 21 pkt, 4. Dan Zhang/Hao Zhang (Chiny) 19, 5. Qing Pang/Jian Tong (Chiny) 18, 6. Langlois/Archetto 14, 7. Siudkowie 14. Pierwszych sześć par wystąpi w finale. (MAS)

Skiles coachem Byków

NBA: Nowym coachem Chicago Bulls jest Scott Skiles. Zastąpił on zwolnionego przed kilkoma dniami Billa Cartwrighta.

Skiles to były zawodnik NBA. W latach 1999-2002 trenował Phoenix Suns. Teraz przed 39-letnim trenerem stoi o wiele

trudniejsze zadanie: ma wyciągnąć Byków z trwającej już piąty rok zapaści. W tym sezonie Bulls przegrały 12 z 16 spotkań.

Piątek: Indiana - New York 93-70, LA Clippers - New Jersey 96-102. (Maggette 20 - Kittles 22). (MARO)

Walne PZPN w grudniu 2004

Wczoraj, po burzliwych, trwających kilka godzin obradach, Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej ustalił, że Walne Zgromadzenie Sprawozdawczo-Wyborcze delegatów tej organizacji odbędzie się 11 grudnia 2004 roku. Jest to definitywny termin. W trakcie posiedzenia starły się dwie opcje. Pierwsza, reprezentowana przez m.in. Eugeniusza Kolatora i Zbigniewa Bońka, próbowała przeforsować wcześniejszy termin zebrań. Proponowała lipiec roku przyszłego. Druga frakcja, na której czele stanął Michał Listkiewicz, optowała za grudnia. Ostatecznie prezes postawił na swoim. Delegaci zbiórą się w Warszawie pod koniec przyszłego roku.

Terminy: runda wiosenna I i II ligi potrwa od 13 marca 2004 do 5 czerwca; 19 maja - finał PP; 9 i 12 czerwca - baraże o I ligę; 20 i 27 czerwca - baraże o II ligę.

(DW/PAP)

Oliwa odpoczywa

NHL: Calgary Flames, bez Krzysztofa Oliwy, który został zdyskwalifikowany za bójkę na 2 mecze i musiał zapłacić 21 tys. dolarów kary, przegrał z Colorado Avalanche 5-6. Zwycięską bramkę po upływie 2 minut i 24 sekund dogrywki zdobył Morris.

Nie grała drużyna Czerkaskiego - NY Islanders. Polak ma 11 goli, ucieka mu Kowalczyk z Atlanty, który w przegranym spotkaniu z Toronto, zdobył swoją 17. bramkę w sezonie. **Wyniki:** Atlanta - Toronto 1-3, Ottawa - Vancouver 2-3 po dogr., Calgary - Colorado 5-6 po dogr., Phoenix - LA Kings 6-4. (AS)

Od poważnej gąfy rozpoczął się finałowy mecz Pucharu Davisa Australia - Hiszpania. Zamiast właściwego hymnu gości, odegrano najpierw ten sprzed wojny domowej, co wywołało oburzenie ministra sportu tego kraju, Juana Antonio Gomez-Angulo, który namawiał nawet Juana Carlosa Ferrero, aby na znak protestu nie

Koszykarze Unii-Wisły grają w Tarnowie

To będzie mecz walki

- *Bardzo obawiam się spotkania z AZS Koszalin - powiedział Mariusz Karol, trener występujących w ekstraklasie koszykarzy Unii-Wisły. Małopoleanie grali przez ostatnie dwa tygodnie mecz co dwa, trzy dni. Wygrali cztery spotkania z rzędu, w tym dwa na wyjeździe. Czy podtrzymają passę? Mecz z AZS Koszalin rozpocznie się dzisiaj w Tarnowie o godz. 17.*

- *To będzie mecz walki - powiedział Mariusz Karol. - Spotkania rozegrane na wyjeździe zabrały nam dużo sił. Ponieważ prowadziliśmy, nie wpuszczaliśmy wielu zawodników rezerwowych. Graliśmy praktycznie siódmką zawodników. W Tarnowie prawdopodobnie nie zobaczymy jeszcze Lewisa Loftona, który otrzymał już polskie obywatelstwo, jednak nadal nie dostał poczty dokumentów o tym poświadczających. - Lewisowi przyznano polski paszport w zeszły czwartek. W poniedziałek dokumenty zostały wysłane pocztą z Kancelarii Prezydenta i jeszcze do nas nie dotarły. Będziemy ich szukać na poczcie - powiedział Marcin Fall,*

prezes spółki sportowej koszykarzy Wisły.

Małopoleanie są w doskonałej formie. Michael Ansley jest - wraz z Alekssem Austinem - najlepszym strzelcem ligi (średnia 20,3 pkt na mecz) i trzecim najlepiej zbierającym (10,8 zbiórki). Brandon Hughes jest najlepiej podającym (6,8 asysty) i trzecim strzelcem EBL (20 pkt). Wojciech Żurawski jest drugim najlepiej zbierającym koszykarzem EBL (11,3 zb.).

AZS Koszalin to beniaminek ligi. Zespół z wybrzeża nie ma silnego składu, jednak gra nadspodziewanie dobrze i zajmuje 7. miejsce w tabeli (tylko punkt za Unią-Wisłą, która jednak rozegrała jedno spotkanie mniej). Liderami AZS są: senegalski center Soulemane Wayne (27 lat, 207 cm, 16,5 pkt, 9 zb.), białoruski rozgrywający Aleksander Kudriawcow (23 lata, 188 cm, średnia 4,6 as.) oraz dobrze rzucający z dystansu skrzydłowy Tomasz Briegmann (28 lat, 204 cm, 12,7 pkt). W zespole występuje Robert Klocek, który niedługo grał w Wisłę. (RS)

W hokejowej Interlidze

Dwory Unia Oświęcim - Alba Volan 3-5 (0-2, 1-2, 2-1): Cinalski 19, Jaros 44, Rzimsky 45 - Groschl 14, Ocskay 19, Fedor 28, Palukovics 37, Ondrejcek 58. Sędziował Michał Szot z Sosnowca. Kary: 2 i 8 min. Wygrzew 600.

Dwory: Jaworski (21 Witek) - Cinalski, Gonera, Puzio, Parzysek, Klisiak - Zamojski, Klys, D. Laszkiewicz, Stebnicki, L. Laszkiewicz - Kozak, Javin, Filipi, Rzimsky, Wołkiewicz - Józwik, Jakubik, Jaros.

W 14 min Jaworski był bez szans, gdy po crossowym podaniu w tercji Dworów Grolsch uderzył bez namysłu i trafił tuż przy słupku. Węgrzy poczynali sobie coraz śmielej i w 19 min Ocskay zmienił lot krążka tuż przed nosem bramkarza Dworów. Od II tercji między słupkami stanął Witek. W 28 min Cinalski spod niebieskiej strzałem po lodzie zdobył kontaktowego gola. Odpowiedź Alby była niemal natychmiastowa, bo już po 36 sekundach na listę strzelców wpisał się Fedor i z nawiązką. Hokeiści Dworów zerwali się jeszcze na początku III tercji i po uderzeniu Rzimskiego, niemal z połowy tafla złapali nawet kontakt, ale ostatnie słowo należało do Węgrów. (BK)

Puchar Davisa

Nie ten hymn

podjął gry z Lleytonem Hewittem.

Mimo przeprosin Australijczyków, naprawienia przykrej pomyłki i zapewnienia, że w sobotę i w niedzielę będą odgrywane hymny, minister

zapowiedział złożenie protestu do Międzynarodowej Federacji Tenisowej.

Po pierwszym dniu zmagania na Rod Laver Arena w Melbourne jest remis 1-1. Hewitt pokonał Ferrero 3-6, 6-3, 3-6, 7-6 (7-0), 6-2, ale Philippoussis trochę niespodziewanie przegrał z Carlosem Moyą 4-6, 4-6, 6-4, 6-7 (4-7).

(SAS)

Powrót GP do Wrocławia

Firma Benfield Sports International zdecydowała, że pierwsza z dwóch rund Grand Prix w Polsce, zaplanowana na 29 maja 2004 roku GP Europy, zostanie zorganizowana we Wrocławiu. Organizator wyznaczonego w kalendarzu na 18 września GP Polski ciągle nie jest znany, ale najprawdopodobniej będą nim działacze bydgoscy (co jednak może oznaczać, że miejscem akcji będzie Chorzów).

Prezes Atlasu Wrocław, Andrzej Rusko ma nadzieję, że przyznanie organizacji Grand Prix temu miastu po latach przerwy doprowadzi do modernizacji Stadionu Olimpijskiego, którego właścicielem jest Akademia Wychowania Fizycznego.

Rusko wystawił pięciu żużlowców Atlasu na ligową listę transferową (termin ogłoszeń mija 30 listopada). Za Tomasza Jędrzejaka klub żąda 450 tys. zł, 100 tys. zł ma kosztować Artur Bogiński, a 50 tys. wypożyczony ostatnio do KSZ Krosno Mirosław Cierniak. Bezplatnie na listę

zostali wystawieni poważnie kontuzjowany Krzysztof Cegielski oraz Waldemar Szuba. Umowy przedłużyli: Jarosław Hampel, Krzysztof Słaboń, Robert Dados, Sławomir Drabik, Adrian Pluska, Ronnie Jamroz, Dariusz Śledź, Adam Łabędzki i Piotr Baron. Atlas jest zainteresowany pozyskaniem Krzysztofa Kasprzaka z Unii Leszno, który ma kosztować 100 tys. zł. W Stali Strabag Gorzów kontrakty na sezon 2004 podpisali Robert Flis, Piotr Paluch i Jakub Śpiwanek, na listę trafił Michał Rajkowski.

Nowym trenerem żużlowców beniaminka ekstraklasy, RKM Rybnik został Romuald Łoś, który zajął w Rybniku miejsce zwolnionego Jana Grabowskiego. Ten odszedł właśnie do Ostrowa.

GKSZ negocjuje z TVP, TVN i Polsatem sprzedaż praw do transmisji z ekstraklasy. W ostatnim sezonie rozgrywki relacjonował Polsat Sport, teraz GKSZ jest najbliższe porozumienia z telewizją publiczną. (KRZYK)

PŚ siatkarzy

Tylko Brazylia bez porażki

Wczoraj w Tokio rozpoczęła się decydująca faza Pucharu Świata. W meczu dwóch niepokonanych dotąd zespołów mistrzowie świata Brazylijczycy wygrali z reprezentacją Serbii i Czarnogóry, dzięki temu są najbliżsi zdobycia nie tylko cennego trofeum, ale uzyskania również prawa startu w IO w Atenach. Przepustki olimpijskie wywalczą jeszcze dwie inne drużyny.

Wyniki 9. kolejki: Brazylia - Serbia i Czarnogóra 3-1 (23-25, 25-21, 25-21), Włochy - USA 3-0 (25-12, 29-27, 25-22), Francja - Japonia 3-0 (25-23, 25-18, 25-21), Wenezuela - Chiny 3-1 (23-25, 25-22, 28-26, 25-20), Kanada - Tunezja 3-0 (25-23, 25-20, 25-20), Egipt - Korea Płd. 3-2 (25-20, 21-25, 18-25, 25-23, 15-11). W tabeli prowadzi Brazylia - 18 pkt, przed Włochami oraz Serbią i Czarnogórą - po 17, USA - 16 i Francją - 15. (SAS)

Sportowy ekran

SOBOTA. 8.30 EUROSPORT: PŚ w skokach narciarskich (powt. konkursu piątkowego); **9 i 12.30 EUROSPORT:** PŚ w kombinacji norweskiej; **9 POLSAT SPORT:** KO TV classics (boks, Holyfield - Foreman); **11 EUROSPORT:** PŚ w biegach narciarskich k; **13.30 TVP 3 REGIONALNA:** Czarni Słupsk - Polonia Warszawa (liga koszykarzy); **11-18 ZDF:** Sport Extra (PŚ w biegach narciarskich k, kombinacji norweskiej, w narciarstwie alpejskim k, short-tracku, snowboardzie, skokach); **14 TV 4 i 20.25 POLSAT SPORT:** Ivelt Jastrzębie - Skra Belchatów (liga siatkarzy); **14.30 EUROSPORT:** PŚ w skokach (drugi konkurs w Kuusamo, eliminacje); **14.40 DSF:** Paragwaj - USA (piłkarskie MŚ do lat 20); **15 WDR:** TBV Lemgo - Ciudad Real (LM piłkarzy ręcznych); **15.30 POLSAT SPORT:** VfL Bochum - VfB Stuttgart (Bundesliga); **15.55 i 00.25 C+ NIEBIESKI:** Mecz+mecz (Charlton - Leeds, Bolton - Everton, liga angielska); **17.20 DSF:** Korea Płd. - Niemcy (piłkarskie MŚ do lat 20); **17.30 POLSAT SPORT:** Hamburger SV - Werder (Bundesliga); **18.05 C+ NIEBIESKI:** Rennes - Ol. Lyon (liga francuska); **16.15 EUROSPORT, 18.10 TVP 1:** PŚ w skokach narciarskich (drugi konkurs w Kuusamo); **18 EUROSPORT:** PŚ w bobslejach; **19.45-22.15 EUROSPORT:** PŚ w narciarstwie alpejskim k i m; **20 POLSAT SPORT:** Najkrótsza historia piłkarskich MŚ (Anglia 1966); **20.10 TVP 3 REGIONALNA:** Gwiazdy sportu - Małgorzata Glinka; **20.25 C+ NIEBIESKI:** Juventus - Inter (liga włoska); **22.30 C+ NIEBIESKI:** Osasuna - Real Madryt (liga hiszpańska); **0.00 EUROSPORT:** Snooker (półfinały mistrzostw W. Brytanii); **2.30 C+ NIEBIESKI:** Dallas - Minnesota (NBA).

NIEDZIELA. 9 i 13 EUROSPORT: PŚ w kombinacji norweskiej; **10 EUROSPORT:** PŚ w biegach narciarskich m; **11.30 EUROSPORT, 11.30 ARD i 19.05 TVP 2:** Losowanie finałów piłkarskich ME 2004; **12.30 i 1.30 POLSAT SPORT:** Ajax - Feyenoord (liga holenderska); **14.45 DSF:** HSG Nordhorn - HSV Hamburg (Bundesliga piłkarzy ręcznych); **14.55 i 1.45 C+ NIEBIESKI:** Arsenal - Fulham (liga angielska); **15 TV 4:** Polska Energia Sosnowiec - AZS Olsztyn (liga siatkarzy); **15, 16.45 i 21.15 EUROSPORT:** Snooker (mistrzostwa W. Brytanii); **15.25 NOVA:** Sparta - Teplice (piłkarska liga czeska); **15.45 i 17.45 EUROSPORT:** PŚ w bobslejach; **17 i 3.40 C+ NIEBIESKI:** Chelsea - Manchester Utd (liga angielska); **17.25 POLSAT SPORT:** Hertha - Schalke 04 (Bundesliga); **18.45 EUROSPORT:** PŚ w narciarstwie alpejskim m; **19.30 i 23 C+ NIEBIESKI:** Sport+ (magazyn); **19.50 TVP 3 REGIONALNA:** AZS Poznań - Polfa Pabianice (liga koszykarzy); **20 POLSAT SPORT:** Idea Śląsk - Astoria Bydgoszcz (liga koszykarzy); **20.15 C+:** Ol. Marsylia - PSG (liga francuska); **23.45 C+ NIEBIESKI:** Deportivo La Coruna - Villarreal (liga hiszpańska); **00.15 EUROSPORT:** O mistrzostwo Europy w boksie (w. półciężka: Derws - Beard).

Multi Lotek

2, 4, 5, 7, 8,
9, 18, 19, 26, 27,
33, 36, 44, 45, 51
55, 56, 60, 75, 80

Twój Szczęśliwy Numerek

13
13, 16, 28, 31

Załamany Mirosław Szymkowiak:

Jest mi wstyd!

- Jak bardzo boli niepowodzenie z Vaalerengą? - zapytaliśmy Mirosława Szymkowiaka.

- Mnie jest szczególnie przykro, bo nie strzeliłem karnego. Bardzo ważnego. I choć koledzy mnie pocieszali, że to tylko sport, jestem smutny. Po raz pierwszy wykonywałem karnego, po raz pierwszy spudłowałem i już wiem, że do końca życia nie będę tego robił. Pragnęliśmy tej trzeciej rundy, chcieliśmy trafić do dobrego przeciwnika. Vaalerengą się broniła, a my byliśmy bezradni. Sam od początku meczu czułem się kiego. Nie ukrywam, że mam bardzo duże problemy zdrowotne. I chyba to zaważyło, że w środę boiska zagraliśmy w ramach wakacji po smrotnej po-

raźce ze Szwedami. Teraz odpadłem z Pucharu UEFA i wiem, że najbliższe dwa, trzy tygodnie będą znów smutne.

- W przedmeczowej wypowiedzi dla „Dziennika” ostrzegali Pan przed takim właśnie scenariuszem.

- Ale nie przypuszczałem, że sam będę miał aż takie kłopoty. Dlatego już w 60 minucie prosiłem o zmianę. Lecz ciągle grałem. Dokuczały mi też bóle żołądka. Dlatego umówiłem się z lekarzem klubowym na badania w najbliższą sobotę. Tabletka można brać przez tydzień, dwa, nie przez dwa miesiące.

- Czy w tej sytuacji musiał Pan strzelać karnego?

- Gdy dogrywka nie przyniosła rozstrzygnięcia i sędzia zarządził wykonywanie karnych, czułem się dobrze. Chciałem strzelać. Niestety, nie udało się...

Rozmawiał: (SAS)

Ekipy z 14 krajów w III rundzie PUEFA

Bez niemieckich drużyn

W czwartek poznaliśmy 23 drużyny, które awansowały do III rundy Pucharu UEFA. 24. drużyną zostanie zwycięzca rewanżowego, przełożonego na 11 grudnia, meczu Macabí Hajfa - CF Valencia (w pierwszym meczu było 0-0).

Stawkę uczestników III rundy uzupełniły 8 drużyn, które zajmą 3. lokaty w grupach Ligi Mistrzów (jedną z nich na pewno będzie PSV Eindhoven). Losowanie par odbędzie się 12 grudnia w szwajcarskiej siedzibie UEFA w Nyon.

Przedwcześniej awans do III rundy zapewnili sobie drużyny z 14 krajów: po 3 z Francji, Hiszpanii i Włoch, po 2 z Anglii, Norwegii i Turcji, po 1 z Bułgarii, Czech, Danii, Polski, Portugalii, Rosji, Ukrainy i Węgier. Skład ten uzupełni drużyna z Izraela lub Hiszpanii.

Rzutami karnymi oprócz Wisły odpadło tylko Schalke 04 Gelsenkirchen, przegrywając na wyjeździe z Broendby 1-3. Tomasz Hajto jako jeden z 3 zawodników gości nie wykorzystał „jedenastki”, a Tomasz Wałdoch sprokurował

rzut karny w normalnym czasie gry. Jeszcze większą klęskę poniosła Borussia Dortmund, która przegrała na wyjeździe z FC Sochaux aż 0-4 (w pierwszym meczu był remis 2-2). Tak więc w III rundzie nie ma ani jednej drużyny z Niemiec! Może się w niej jeszcze znaleźć Bayern Monachium - czwarta drużyna grupy A w Lidze Mistrzów - ale dla niego nie byłoby to żaden zaszczyt.

Nie zawiódł natomiast Liverpool, który wyeliminował Steaue Bukareszt; po remisie na wyjeździe 1-1, u siebie wygrał 1-0. Zwycięskiego gola uzyskał głową z 7 m Harry Ke-well po centrze Stevena Gerrarda. To 7. trafienie (licząc ligę i puchary) gracza pozyskanego przed sezonem z Leeds United za 5 mln funtów. Okazję do zmiany wyniku miał Michael Owen, ale strzelił obok bramki gości. W opałach był także bramkarz gospodarzy Chris Kirkland, ale w drugim kolejnym meczu (poprzednio w lidze z Middlesborough) zachował czyste konto. Jerzy Dudek znowu był tylko rezerwowym.

(FIL)

Cień Vaalerengi

Czwartkowe niepowodzenie piłkarzy Wisły w meczu II rundy Pucharu UEFA z Vaalerengą Oslo może dla krakowskiego klubu zrodzić skutki nie tylko w wymiarze sportowym.

Z trudem przekonani do współpracy z mistrzami Polski sponsorzy nie po to zdecydowali się podpisać kontrakty, żeby co kilka miesięcy przeżywać mocne rozczarowania. Wisłacy bez powodzenia szturmowali bramę Ligi Mistrzów, teoretycznie najsłabszy z potencjalnych rywali Anderlecht Bruksela okazał się o klasę lepszym zespołem.

Zwycięstwa w Pucharze UEFA nad holenderskim NEC Nijmegen, wywalczony z nie-małym trudem, przywróciły wiarę, że „Biała Gwiazda”, choć pozbawiona kilku czołowych zawodników - Kamila Kosowskiego, Marcina Kuźby, Kalu Uche - może znów coś zwojować w Europie. Tym bardziej że w przerwie zimowej zapowiadano wzmocnienia.

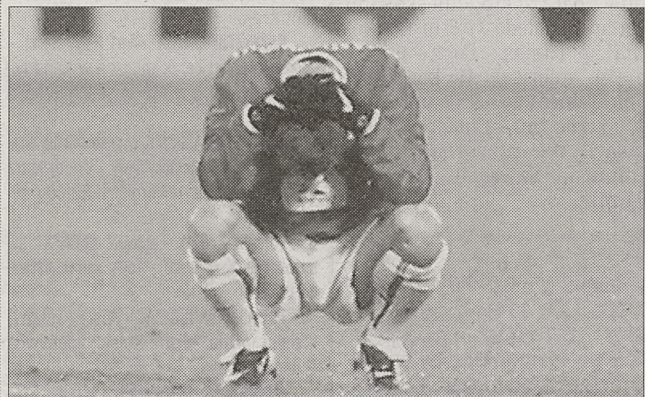
Vaalerengą wydawała się być drużyna, z którą krakowianie

nie powinni mieć problemów. Ale już mecz w Oslo okazał się trudnym egzaminem. To tam, na stadionie Ullevaal, Wisła sama postawiła się w trudnej sytuacji, osiągając tylko pozornie korzystny rezultat remis.

Przed rewanżem trener Henryk Kasperczak po raz kolejny ganił dziennikarzy za niedożenianie przeciwnika. Szkoda, że jako wytrawny fachowiec nie znalazł recepty na taktykę przygotowaną przez Kjetila Rekdala, którą wielokrotnie reprezentant Norwegii, wciąż jeszcze czynny piłkarz, osobiście realizował na boisku, mając świetne wsparcie młodszych partnerów.

Przecież dla nikogo nie było tajemnicą, tym bardziej dla Henryka Kasperczaka, że Vaalerenga będzie się w Krakowie bronić z żelazną konsekwencją. I rzeczywiście, robiła to dobrze i mądrze. Jeśli ma się jednak wysokie aspiracje, a tych mistrzom Polski przecież nie brakuje, trzeba po prostu znaleźć skuteczny sposób na taką grę. Nic więcej.

JERZY SASORSKI

Wszystko jasne - Wisła puchary ma z głowy

Fot. Michał Klag

Trzy zdania za słupka

Przyjazny berek

Drużyna Wisły sprawiła wszystkim niespodziankę i zamiast piłkę nożną zaproponowała Norwegom grę w berka kucanego. Okazało się, że podjęli oni tę zabawę, a nawet okazali się w niej lepsi. Martwić się jednak nie ma czym - po pierwsze, taki jest sport, po drugie zaś, w okresie przedświątecznym należą się bliźnim jakieś podarunki, szczególnie gościom.

TOMASZ DOMALEWSKI

Skurczami do trzeciej rundy

Lars Bohinen mówi o bohaterskim zrywem Norwegów

- Gratulujemy Vaalerendzie awansu. Osiągnęła go w mało efektywnym stylu, ale to chyba nieistotne? - zagadaliśmy „kata” wiślaków, 34-lletniego Larsa Bohinena.

- Zagraliśmy bardzo defensywnie i przepraszam, że nie był to efektywny pokaz futbolu, ale naszym rywalem była bardzo dobra drużyna i tylko w taki sposób mogliśmy coś osiągnąć. Mieliliśmy kilka okazji w pierwszej połowie, a potem w dogrywce. Ważny jest efekt - zagramy w trzeciej rundzie Pucharu UEFA.

- Wykorzystał Pan decydującego, ostatniego karnego.

- Tak. Po niewykorzystanych przez wiślaków dwóch rzutach karnych mieliśmy przewagę. Cieszę się. Nie wiem, czy będę nadal grał w piłkę, ale teraz mogę ze spokojem zakończyć karierę.

- Na czym opierała się Wasza taktyka?

- Zaplanowaliśmy, że Wisła do nas „przyjdzie”. Ustawiliśmy obronę już na 10 metrów z linią środkową. Piłkarze Wisły sprawiali wrażenie podenerwowanych, jakby nie byli pewni tego, co zamierzają zrobić. Mielili piłkę przez jakieś 65 procent czasu, lecz tego się spodziewaliśmy. Szukaliśmy okazji wyłączenia z kontrataków.

- Czy zaskoczyła Pana tak słaba gra gospodarzy?

- Nie chcę mówić, że byli wyjątkowo słabi. To my bardzo umiejętnie się broniliśmy. Wiślacy za rzadko przerzucali piłkę ze strony na stronę i nie mogli się doczekać dogodnych pozycji. W całym meczu nie stworzyli choćby jednej doskonałej

okazji, jedynie kilka „półokazji”.

- Kto w Waszej drużynie zasłużył na miano bohatera? Bramkarz Bolthof? Może Pan, skoro oczekiwał Pan występu nie dłuższego niż przez 45 minut, a grał znacznie dłużej?

- Wszyscy mogą czuć się bohaterami. Pokonaliśmy zespół, którego nie mielibyśmy prawa pokonać, gdyby był w optymalnej formie. Byliśmy potwornie zmęczeni, ale nie poddaliśmy się. Wielu z nas łapały w dogrywce skurcze, ja grając przez godzinę, miałem je po rzutach karnych... Dlatego myślę o tym, czy nie zakończyć kariery.

- Będziecie świętować powrocie do Oslo?

- Szykuje się mała impreza na zakończenie sezonu. Będziemy odpoczywać do 5 stycznia. A potem czeka nas niezwykle, jak na norweską piłkę, zadanie: musimy przygotować się do lutowych meczów w trzeciej rundzie Pucharu UEFA. Sezon ligowy rozpoczyna się dopiero w kwietniu.

Rozmawiał: MAREK GILARSKI

Liczba Vaalerengi

675 000

Tytuł Norwegów obejrzało 675 tysięcy widzów z czwartkowego meczu w Krakowie. To ponad 15 proc. populacji tego kraju. W TVP 2 przebieg zmagania wiślaków z Vaalerengą śledziło 4,3 mln Polaków.

Okiem eksperta

Marek Koźmiński (udziałowiec Górnika Zabrze, były reprezentant Polski): - Drużyna norweska broniła się umiejętnie od samego początku meczu. Wiedzieli, na co ją stać, grała fizycznie, dużo pressingu, podważanie w kryciu i doprowadzanie do gry szarpanej, która Wiśle nie odpowiadała. Ale też Wisła nie zrobiła niczego, by było inaczej, razita brakiem pomysłu. Wrzuciła wiele wysokich piłek na pole karne, co przy roślach obronnych Vaalerengi nie miało sensu. Powinniśmy znaleźć się w trzeciej rundzie, a nie zasłużyliśmy. Norwegowie też nie całkiem zasłużyli na awans, ale nie można powiedzieć, że zrobili to ze szczęściem.

Rzuty karne są loterią. Najwięksi specjaliści w nich zawodzą. Moja dygresja jest taka: piłkę do rzutu karnego ustawia się ręką, a nie nogą!

(MARO)

Piłkarz przed sądem

Sprawa Kamila K., piłkarza Wisły Kraków wypożyczonego do Kolportera Korony Kielce, który spowodował wypadek samochodowy raniąc poważnie swego kolegę z Wisły - Huberta S., nie zostanie warunkowo umorzona. Na takie rozstrzygnięcie nie zgodził się zarówno prokurator, jak i pokrzywdzony.

Do wypadku doszło w sierpniu br. na ul. Lea w Krakowie. Kamil K. - prowadzący z nadmierną szybkością samochód - stracił panowanie nad kierownicą i potrafił stojącego na chodniku Huberta S., który doznał urazu kolan. Sprawca zbiegł z miejsca wypadku. Na policję zgłosił się dopiero po kilkunastu godzinach. Prokuratura postawiła mu zarzut spowodowania wypadku, w którym ranny został pieszy, a także ucieczkę z miejsca zdarzenia.

Sąd z urzędu chciał umorzyc sprawę, licząc na to, że obie strony porozumieją się w kwestii odszkodowania. Zmienił jednak decyzję m.in. ze względu na nową okoliczność, która pojawiła się w sprawie, czyli poważne obrażenia pokrzywdzonego i długotrwałą rehabilitację. Pokrzywdzony zeznał bowiem, że dotychczas otrzymał 2,5 tys. zł rekompensaty. Tymczasem dwie operacje nogi oraz rehabilitacja będą go dużo więcej kosztować. Poza tym, z powodu urazu może już nie wrócić na boisko.

Kamil K. twierdził przed sądem, że żałując tego, co się stało. Wyjaśnił też, iż nie mógł więcej zapłacić koledze, bo sam niewiele zarabia. Jego obecny pracodawca - Kolporter - płaci mu 3,5 tys. zł miesięcznie. Nie ma oszczędności ani majątku. Jedyną rzeczą wartościową, jaką posiada, jest samochód.

(STRZ)

Gdzie odejdzie Rasiak?

400 tys. dla piłkarzy, samochód dla trenera Groclinu Dyskobolii za wyeliminowanie Manchesteru City

W przyprawie euforii po czwartkowym awansie do III rundy PUEFA właściciel Groclinu Dyskobolii Zbigniew Drzymała ufundował trenerowi Duszanowi Radolskiemu samochód, a piłkarzom zwiększył obiecaną premię z 300 tysięcy do 400 tysięcy złotych brutto.

- To nagroda do podziatu, wylczyłem, że na rękę dostane około 14 tysięcy złotych. Będzie na ciekawe niespodzianki pod choinkę dla rodziny, bo to za mała kwota, by ją obkładać - powiedział „Dziennikowi” Grzegorz Rasiak, któremu na mecz z Manchesterem City zdjęto gips z prawej ręki, ale dzisiaj na nowo zostanie on założony, gdyż złamana trzecia kość śródreżca jeszcze się nie zrosła.

Bardzo prawdopodobne, że Rasiak nie zagra w trzeciej

rundzie Pucharu UEFA w barwach Groclinu Dyskobolii. Dzisiaj do Grodziska Wielkopolskiego przyjeżdża jego menedżer, Włodzimierz Lubański, na rozmowy z Drzymałą w sprawie transferu tego napastnika.

W czwartek właściciel klubu z Grodziska Wlkp. zapewnił, że nie będzie zimą wyprzedzały zawodników. Jednak kontrakt Rasiaka wygasa już w czerwcu przyszłego roku i po tym terminie mógłby odejść za darmo. Rasiak ma w kontrakcie klauzulę, w której zawarta jest suma odstępnego. Nie chce zdradzić, ile dokładnie wynosi, ale wcześniej powiedział „Dziennikowi”, że jest mniejsza niż milion euro, jakie Drzymała żąda za Andrzeja Niedzielana. - Cena za mnie jest niższa, właśnie ze

względu na to, że wkrótce wygasa kontrakt. Dlatego pan Drzymała jest skłonny sprzedać mnie taniej - mówi.

Rasiak uchodzi za piłkarza grającego w stylu angielskim (świetnie główkuje, znakomicie się zastawia), nic więc dziwnego, że wśród potencjalnych kupców wymieniany jest zespół Premiership - Wolverhampton. Działacz tego klubu obserwowali Rasiaka już w Płocku podczas meczu reprezentacji z Serbią i Czarnogorą. Menedżer „Wilków” Dave Jones szuka napastników, gdyż jego drużyna zdobyła w lidze najmniej goli - 8. Zespół Wanderers interesuje się także Niedzielanem i Łotysem Marisem Verpakovskiem, który strzelił jedyną bramkę w pierwszym pojedynku barażowym o Euro

2004 z Turcją, a w drugim wyrównującą (na 2-2).

Rasiak już ochłonął po wyeliminowaniu MC. - Po meczu dyrektor sportowy Groclinu, Władysław Kowalik rozlał dla nas po lampce szampana i później każdy świętował według uznania. Niektórzy poszli na rynek, gdzie spotkali się wszyscy kibice i burmistrz Henryk Szymański, ja natomiast wolałem wrócić do żony i synka oraz teściów, którzy cieszyli się razem z nami. Oglądnąłem mecz Wisły z Vaalerengą i położyłem się spać o 23.15 - opowiada piłkarz, dodając: - Szkoda mi chłopaków z Krakowa, bo grali ofensywnie i napracowali się, by awansować. Niestety, trafili na rywala, który bronił się całą drużyną. Nasz mecz z Manchesterem był bardziej wyrównany.

KRZYSZTOF KAWA

Pierwszy konkurs o PŚ dla Matti Hautamaeki

Małysz wskoczył na podium

Adam Małysz na podium

Fot. PAP/EPA

Bardzo dobrze rozpoczął sezon 2003/2004 Adam Małysz, w pierwszym konkursie w fińskim Kuusamo był, podobnie jak przed rokiem, drugi. Wygrał w wielkim stylu Fin Matti Hautamaeki, a na podium stanął jeszcze drugi jego rodak Veli-Matti Lindstroem, rekordzista skocznicy.

Po 1. serii prowadził znakomitym skokiem Matti Hautamaeki, który poszybował zdecydowanie najdalej na 139 m (najdłuższy skok w konkursie). Wyprzedził zajmujących ex aequo 2. miejsce Fina Ahonena (133,5 m) i Norwega Ljoekelseoya (też 133,5 m). Cztery był kolejny Norweg Romoeren (131 m), a piąty Małysz. Skok Polaka był nieco spóźniony, były w nim drobne uchybienia techniczne, stąd noty w granicach 18-18,5 pkt. Powyżej 130 metrów skoczyli jeszcze Ingebrigtsen (131), Fin Kiuru (130) i Kasai (130,5).

W drugiej serii znakomicie skoczył Fin Lindstroem, zajmujący po 1. koleje dopiero 12. miejsce. 135,5 metra przesunęło go aż na 3. miejsce. Na podium. Kiepsko skoczyli Kasai (110), Kiuru (100). Małysz miał znacząco

ny, daleki lot na 133,5 metra i wiadome było, że musi wygrać.

Fin zwyciężył z przewagą 14,7 pkt nad Adamem. To jego 7. wygrana w PŚ. My cieszymy się z drugiej lokaty Małysza, który znowu pokazał, że jest kozakiem. Atakował skutecznie z 5. pozycji. Polski skoczek nie jest jeszcze w najwyższej formie, tym bardziej cieszy wysoka lokata i 80 punktów do klasyfikacji PŚ.

Konkurs utrudniały podmuchy wiatru, odczuło to kilku skoczków. Widać, że większość zawodników nie ma jeszcze stabilnej formy. Nic dziwnego, to początek sezonu, wszyscy mają małą liczbę skoków na śniegu. W zasadzie tylko M. Hautamaeki i Małysz skoczyli dwa dalekie, równe skoki. Nieźle skakał piąty w konkursie Niemiec Hannawald, choć w obu skokach przegrał z Małyszem o 15,5 metra. Brawa dla 31-letniego Goldbergera, który był 6. Zawiódł jego rodak Widhoelzl, dopiero 30 (kompletnie zepsuty drugi skok 62 m), Schmitt był 20.

Południowe kwalifikacje (przełożone z czwartku na skutek silnego wiatru) z Polaków przebrnął jeszcze tylko Tomisław Tajner, skacząc 109 m, odpadli z bardzo krótkimi skokami Marcin Bachleda 79,5 m (73. lokata) i Tomasz Pochwała 83 m (74. miejsce). W konkursie skok Tajnera był króciutki - 91 m, co dało mu 42 miejsce. Kwalifikacji nie przebrnął mistrz olimpijski Szwajcar Ammann (94 m). (AS)

Wyniki

Wyniki konkursu: 1. Matti Hautamaeki (Finlandia) 291,5 pkt (139 i 133,5 m); 2. Adam Małysz 277,3 (132 i 134); 3. Veli-Matti Lindstrom (Finlandia) 261 (122 i 135,5); 4. Tommy Ingebrigtsen (Norwegia) 257,4 (131 i 124,5); 5. Sven Hannawald (Niemcy) 246,9 (126,5 i 124); 6. Andreas Goldberger (Austria) 244,9 (121 i 127); 7. Bjoern Einar Romoeren (Norwegia) 242,2 (131 i 115,5); 8. Peter Zonta (Słowenia) 241,1 (124 i 120); 9. Thomas Morgenstern (Austria) 239,8 (125 i 121); 10. Roar Ljoekelseoy (Norwegia) 238,6 (133,5 i 111), 42. Tomisław Tajner 51,8 (91)

Klasyfikacja generalna: 1. Hautamaeki 100 pkt; 2. Małysz 80; 3. Lindstroem 60; 4. Ingebrigtsen 50; 5. Hannawald 45; 6. Goldberger 40; 7. Romoeren 36; 8. Zonta 32; 9. Morgenstern 29; 10. Ljoekelseoy 26. Dziś drugi konkurs.

Zwycięzca

Trafiłem w próg

Matti Hautamaeki ma lat 22, urodził się w Kuopio, jest żołnierzem. Ma w dorobku dwa srebrne medale na igrzyskach w Salt Lake City (indywidualnie na K 120 i w drużynie), jest też drużynowym mistrzem świata z Val di Fiemme 2003, srebrnym z Lahti 2001. Wczoraj w PŚ wygrał po raz 6. Jest rekordzistą świata w lotach - 231 m w Planicy.

- Ta wygrana sprawia mi dużo satysfakcji, bo na treningach wcale nie byłem najlepszy. Ale w obu skokach dobrze trafiłem w próg, trafiłem na dobre warunki atmosferyczne. (AS)

Radosny Adam Małysz

Pomógł e-mail od Izy!

Adam Małysz po konkursie nie krył radości: - Na treningach poniedziałkowym i wtorkowym skakałem różnie, w „kratkę”. Szlag mnie nawet trafił, że inni skaczą tak dobrze, a ja źle. Posłałem e-maila do Izy, dostałem odpowiedź - Adam, nie przejmuj się innymi, skacz swoje, będzie dobrze. Jej słowa bardzo mnie zmotywowały.

Udał mi się świetny skok w serii próbnej na 141,5 m. To był idealny skok. W konkursie już tak dobrze nie skoczyłem, pierwszy skok był mocno spóźniony, trenerzy mówią, że o 40 cm. Byłem bardzo zadowolony, że mimo to udało mi się wylądować daleko na 132 m. Drugi skok był lepszy, choć też minimalnie spóźniony.

Dzisiejszy konkurs był po części loterią z uwagi na zmienny wiatr. Uważam jednak, że krótkie skoki Ahonena i Widhoelzla w drugich seriach to były wypadki przy pracy. Oni będą bardzo groźni w tym sezonie. (AS)

Trener Apoloniusz Tajner komentuje dla „Dziennika”

Jasełka na skoczni

- To był bardzo trudny dla zawodników konkurs. Na skoczni działał się... jasełka. Zaraz po wyjściu z progu do 40 metra mocno wiało z tyłu, czasami do 5 metrów na sekundę. Potem zawodnicy wpadali w ciszę albo nawet w lekką przedni wiatr. Nie wszyscy potrafili sobie z tym poradzić, z tym wietrznym kołowrokiem, np. świetny Austriak Widhoelzl lądował na... 62 m. Także nasza młodzież - mój syn Tonio

w konkursie, Bachleda i Pochwała w kwalifikacjach.

Adam pierwszy skok nieco spóźnił o jakieś 40 cm. Jeśli mimo to skoczył 132 m, to oznacza, że jest naprawdę dobry. W drugiej serii miał bardzo dobry skok na 134 m, idealnie wylądował, nie wiem, dlaczego nie dostał wyższych ocen. Hautamaeki był poza konkurencją, trafił na dobre warunki, trafił to wykorzystać. (AS)

10 Asów Małopolski

Plebiscyt „Dziennika Polskiego”
na najlepszych sportowców regionu w 2003 r.

Pierwszy głos

Rozpoczęliśmy nasz doroczny plebiscyt na najlepszych sportowców naszego regionu. Mamy już pierwszy głos. Złożył go rektor Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie prof. Marian Bukowiec. Oto Jego dziesiątka asów:

1. R. Korzeniowski
2. Waleriańczyk
3. Oleksy
4. Wieczorek
5. Pawlikowska
6. Urbaś
7. Nowak
8. Miczek-Sekuła
9. D. i M. Siudkowie
10. Żurawski

- Na mej liście są rutyniarze sportu, ale też przedstawiciele młodszych pokoleń - mówi rektor Marian Bukowiec. - Cieszy,

że młodzi szturmują medalowe pozycje. Niemniej listę otwiera znakomity od wielu lat, mistrz świata w chodzie Robert Korzeniowski. Tomasz Waleriańczyk to z kolei rewelacja sezonu, skoczył wżwyż najwyżej na świecie. Teraz zapisał się na AWF i chce kontynuować te studia obok rozpoczętych już na AGH. To bardzo ambitne zadanie. Studentami krakowskiej AWF są też sprinterzy, finaliści MŚ Marcin Nowak i Marcin Urbaś, oraz brązowi kajakarze górscy Jarosław Miczek i Wojciech Sekuła, a także małżeństwo Siudków. Skończył naszą uczelnię i jest magistrem wf. Tomasz Oleksy. Doceniam jego sukcesy, jak i to, że wspinaczka staje się bardzo popularną dyscypliną wśród młodzieży.

Publikujemy obok pomocniczą listę 30 osób (w tym trzech par), aby zorientować się w dokonaniach małopolskiego sportu. Nie oznacza to, iż głosować należy tylko na sportowców z tej grupy, można też przysłać inne kandydatury. Wszystkie będą brane pod uwagę. Wśród głosujących rozlosujemy atrakcyjne nagrody sprzętu rtv i agd.

Głosować należy tylko na oryginalnych kuponach, wyciętych z „Dziennika Polskiego”. Nadsyłamy je (w dowolnej liczbie) do redakcji do 22 grudnia (decyduje data stempla pocztowego) z dopiskiem na kopercie: 10 Asów. Za 1. miejsce na liście sportowiec otrzymuje 10 pkt, za drugie 9 itd.

Ogłoszenie wyników nastąpi 9 stycznia 2004 r. (JOT)

Nasi kandydaci

w konkurencji na czas i brązowy medal w bulderach.

EWA PAWLIKOWSKA (YMCA Kraków) - karate kyokushin. Mistrzyni świata (już po raz trzeci), brązowa medalistka ME, mistrzyni Polski.

JOANNA SAKOWICZ (Wawel Kraków) - tenis. Mistrzyni Polski w grze pojedynczej seniork, srebrna medalista drużynowych mistrzostw Europy

DOROTA i MARIUSZ SIUDKOWIE (Dwory Unia Oświęcim) - łyżwiarstwo figurowe. 4. para w mistrzostwach Europy, 7. w mistrzostwach świata, 5. miejsce w cyklu Grand Prix.

JOANNA SKAMLA (Choy Lee Fut Polska - Kraków) - kung-fu. Wicemistrzyni świata w wushu (chińska nazwa kung-fu) w kat. 70 kg.

MICHAŁ SOBIERAJ (AZS AWF Kraków) - szermierka. Cztery drużynowo na MŚ w szpadzie, 14. m. w mistrzostwach Europy indywidualnie.

MIROSLAW SZYMKOWIAK (Wista Kraków) - piłka nożna. Mistrz Polski, zdobywca Pucharu Polski, reprezentant kraju.

ŁUKASZ SZYWAŁA - bilard artystyczny. Mistrz świata w dyscyplinie „draw

shots”, 5. miejsce w US Open, mistrz USA w dyscyplinie „jump shots”.

MARCIN URBAŚ (AZS AWF Kraków) - lekkoatletyka. Finalista MŚ w sztafecie 4x100 m - 6. miejsce. Halowy mistrz Polski na 200 m, wicemistrz Polski na 200 m.

ALEKSANDER WALERIAŃCZYK (Elite Cafe Wawel Kraków) - lekkoatletyka. Młodzieżowy mistrz Europy w skoku wżwyż, mistrz Polski, posiadacz najlepszego wyniku na świecie.

KRZYSZTOF WIECZOREK (Aeroklub Krakowski) - sport samolotowy. Indywidualny mistrz i drużynowy wicemistrz Europy, wicemistrz Polski.

BARBARA WÓJCICKA (Błękitni Rzeski Tarnów) - judo. Mistrzyni Polski. Na mistrzostwach Europy przegrała dopiero walkę o brązowy medal.

PAWEŁ ZYGMUNT (Erbel Krynica Nowy Sącz) - łyżwiarstwo szybkie. Zdobył brązowy medal wielobojowych mistrzostw Europy na 5000 m, był także 4. na 5000 m i 8. na 10000 m podczas mistrzostw świata.

MACIEJ ŻURAWSKI (Wista Kraków) - piłka nożna. Mistrz Polski, zdobywca Pucharu Polski, reprezentant kraju, król strzelców rundy jesiennej.

PLEBISCYT

10 Asów Małopolski 2003

DZIENNIK POLSKI

1.		10 pkt
2.		9 pkt
3.		8 pkt
4.		7 pkt
5.		6 pkt
6.		5 pkt
7.		4 pkt
8.		3 pkt
9.		2 pkt
10.		1 pkt

Imię i nazwisko

Adres

sponsor plebiscytu

PROVIDENT
POLSKA

sponsor plebiscytu

PROVIDENT
POLSKA

Prosimy o czytelne wypełnienie kuponu i przesłanie go do 22 grudnia 2003 r. (decyduje data stempla pocztowego) na adres: „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków, z dopiskiem „10 Asów”. Nadesłanie wypełnionego kuponu jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb plebiscytu.

TVP 1

TVP 2

POLSAT

4

tvn

TVP 3

Telewizja

Gra pozorów

Wielka Brytania
1992
Dramat

22.20

6.30 Moda na sukces
6.50 Europa bez miedzy
7.40 Papiirus
8.05 W cztery oczy
8.35 W świecie mitów
9.20 Lippy i Messy
9.25 Teleranek
9.55 Gamebox
10.25 Od przedszkola do Opola
10.55 Myślisz o kimś?
- Wybierz teledysk!
11.25 Od A do zdrowia
- poradnik medyczny
12.00 Anioł Pański
- transmisja
12.15 Książki na jesień
- magazyn kulturalny
12.25 Tydzień
- aktualności

13.00

13.00 Wiadomości
13.10 Co Pani na to?
13.40 Kochamy polskie seriale - teleturniej
14.10 Niespotkanie spokojny człowiek
- komedia, Polska 1975, reż. Stanisław Bareja, wyk. Janusz Kłosiński
15.10 Niczyj Stan Borys
15.40 Goryl - film dokumentalny
16.30 Trop sekret
- magazyn
17.00 Telexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Dziennik telewizyjny - program rozrywkowy
17.35 Śmiechu warte
- program rozrywkowy
18.05 Lokatorzy: Strach ma wielkie oczy - serial
18.30 Jaka to melodia?
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport, pogoda

20.00

20.10 Tak czy nie?
- podsumowanie głosowania
20.15 Tak czy nie? (7)
- serial obyczajowy (Polska, 2003), reż. Ryszard Bugajski, wyk.: Bogusław Linda, Krzysztof Globisz
21.15 Spełniamy marzenia - program rozrywkowy
21.50 Ballada o lekkim zarobku erotycznym
- telenowela dok.
22.20 Gra pozorów - dramat (Wielka Brytania, 1992), reż. Neil Jordan, wyk.: Stephen Rea, Forest Whitaker, Miranda Richardson, Fergus, członek IRA, pilnował więzionego przez organizację angielskiego zohierza. Więzień i strażnik zaprzyjaźnili się. Po śmierci Anglika Fergus postanawia odszukać jego dziewczynę, Dil.
0.15 List - dramat (Polska/Bośnia i Hercegowina, 2001)

Na dobre i na złe

Polska
2003
Serial obyczajowy

16.00

7.00 Białe tango (5)
- serial obyczajowy
7.55 Słowo na niedzielę
8.00 M jak miłość (155)
- serial obyczajowy
8.50 Nie tylko dla komandosów
9.20 Muzyka Meksyku
10.00 Złota dwunastka oper
10.15 Tajemnice Wielkiego Muru
11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
11.45 XI Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych
11.55 Pan Hobbs jedzie na wakacje - komedia

13.00

14.00 Familiada
14.30 Złotopolscy (548) - telenowela
15.00 Bezludna wyspa
16.00 Na dobre i na złe (157) - serial obyczajowy (Polska, 2003), reż. Maciej Pieprzycy, wyk. Artur Żmijewski, Małgorzata Foremniak, Mareczek wciąż nie daje znaku życia. Agnieszka chce zamieszkać z Tomkiem i Igorem. Jakub i Tomek udzielają pomocy rannym w wypadku.
17.00 Święta wojna: Śląski krupnikier - serial komediowy
17.30 7 dni świat
- program publicyst.
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama, pogoda
19.05 Losowanie finałów Mistrzostw Europy w piłce nożnej - relacja
19.35 Tylko futbol
- magazyn sportowy

20.00

20.00 Rozpacz szpiega: Kabaret Stanisława Tyma - 39. Studencki Festiwal Piosenki - program artystyczny
20.55 Tylko tato - telenowela dok.
21.30 Anna Dymna - spotkajmy się - magazyn
22.00 Panorama
22.20 Sport-telegram
22.30 Pogoda
22.35 Losowanie audiotele
22.40 Borys Godunow - dramat (Francja/Hiszpania/Jugosławia, 1989), reż. Andrzej Żuławski, wyk.: Ruggero Raimondi, Kenneth Riegel, Galina Wiszniewska, Borys Godunow sprawuje władzę w imieniu upośledzonego syna Iwana Groźnego, Fiodora, a po zamordowaniu 9-letniego Dymitra obejmuje tron. Niedługo jednak stanie wobec pretensji Dymitra Samozwanica.

24 godziny

USA
2002
Serial sensacyjny

21.40

6.00 Mop Man
7.00 4 x 4
7.30 Ręce, które leczą
8.00 Lochy i smoki (5)
- serial animowany
8.30 Piesek Poochini (19) - serial animowany (USA, 2000)
9.00 Hugo
9.30 Poplista
10.25 Słoneczny patrol (10) - serial przygodowy (USA, 1996-1997)
11.25 Podaruj dzieciom słońce
11.35 Młody Indiana Jones: Jastrzębie atakują - film przygodowy, USA

13.00

13.40 Nędznicy (1) - dramat (Francja/ Włochy/Hiszpania, 1999), reż. Josée Dayan, wyk. Gérard Depardieu, Po 20 latach spędzonych w więzieniu Jean Valjean odzyskuje wolność. Chce żyć uczciwie i zgodnie z prawem. Jednak szef policji Javert uważa, że Jean resztę życia powinien spędzić w odosobnieniu.
15.35 Podaruj dzieciom słońce
15.45 Informacje
16.00 Prognoza pogody
16.05 Buffy, postrach wampirów (24)
- serial przygodowy
17.00 Z kamerą wśród ludzi
17.55 Rodzina zastępcza: Fizyczne problemy (152) - serial komediowy
18.30 Informacje, sport
19.00 Prognoza pogody
19.05 Uwaga hotel

20.00

20.05 Idol - program rozrywkowy
21.30 Studio Lotto
21.40 24 godziny - serial sensacyjny (USA, 2002), wyk.: Kiefer Sutherland, Elisha Cuthbert, Leslie Hope, Rick zostaje ranny podczas strzelaniny. Gaines jest wściekły na Kevina, nie dość, że ten przywiózł Jacka do bazy, to jeszcze dał mu uciec. Nakazuje swoim ludziom odszukać kobiety i Jacka.
22.35 Idol - wyniki
- program rozrywkowy
22.55 Kuba Wojewódzki: Goście: Anita Lipnicka, Krzysztof Jackowski, John Porter - talk show
0.00 Report specjalny - reportaż
0.30 Buffy, postrach wampirów - serial przygodowy (USA, 1997), wyk. Sarah Michelle Gellar
1.25 Siatkówka mężczyzn - I liga

Dzień zagłady

USA
2000
Film sensacyjny

22.30

6.10 Magazyn golfowy
6.40 Kinomaniak
7.10 Przygody Sindbada Żeglarza (43) - serial
8.10 Droga do Avonlea (13) - serial
9.10 W Prosiaczkowie (12) - serial animowany
9.40 Hoboczeki (86)
- serial dla dzieci
10.10 Argentynczyk w Nowym Jorku - dramat obyczajowy, Argentyna 1998
12.00 Kinomaniak
12.30 Modna moda Program przekłamuje konwencje i stereotypy dotyczące mody.

13.00

13.00 KOT, czyli Ktoś Ogromnie Tajemniczy
14.00 Przygody Sindbada Żeglarza (44) - serial przygodowy
15.00 Koszykówka: Idea Śląsk Wrocław - Astoria Bydgoszcz
17.00 Rozbitkowie (13)
- serial przygodowy
18.00 W ostatniej chwili (12) - serial sensacyjny
19.00 Ricky Nelson: cena sławy - dokument fabularny (Kanada/USA, 1999), reż. Sturla Gunnarsson, wyk.: Gregory Calpakis, Jamey Sheridan, Sara Botsford, Fabularyzowany dokument o idolu wczesnej ery rock and rolla Rickym Nelsonie. Retrospekcja ukazuje zdominowane przez ojca dzieciństwo, okres sławy, walkę z uzależnieniem i próby ratowania kariery.

20.00

21.00 Dziennik
21.20 Informacje sportowe
21.25 Prognoza pogody
21.30 Idol ekstra
- program rozrywkowy
22.00 Drogówka
- magazyn policyjny
22.30 Dzień zagłady - film sensacyjny (USA, 2000), reż. Michael J. Sarna, wyk.: Joe Lara, Udo Kier, Brigitte Nielsen, W kierunku Ziemi zbliża się asteroida. Przed zderzeniem planetę może uratować naukowiec, który zaprojektował specjalny system obrony. O jego istnieniu dowiaduje się przywódca sekty fanatyków.
0.15 Kaczka po pekiński, czyli strzały w operze - komedia (Hongkong, 1986), reż. Hark Tsui, wyk.: Brigitte Lin, Cherie Chung
2.15 Reporter - cykl reportaży
2.40 VIP - wydarzenia i plotki - magazyn

Niesforna Zuzia

USA
1991
Komedia

14.40

6.20 Telesklep
8.00 Szczęśliwe lata Toma i Jerry'ego (10) - serial animowany
8.25 Rodzinne gniazdo - melodramat, Kanada 1996, reż. Bobby Roth, wyk.: Cari Shayne, Brigitta Dau
10.15 Zaginiony grobowiec - film przygodowy, USA 1997, reż. Jonathan Winfrey, wyk.: Stacy Keach, Rick Rossovich, Brok Pierce, Kimberlee Peterson
12.05 Twoja droga do gwiazd - program rozrywkowy

13.00

13.35 Druga twarz - program rozrywkowy
14.40 Niesforna Zuzia - komedia (USA, 1991), reż. John Hughes, wyk.: James Belushi, Kelly Lynch, Bill jest drobnym oszustem, a mała Curly Sue jego partnerką, specjalistką od fingowania stukcek samochodowych. Pewnego dnia ofiarą ich kolejnego oszustwa staje się atrakcyjna pani prokurator.
16.45 Ale plama - program rozrywkowy
17.15 Usterka - serial dokumentalny
17.45 Jak tyse konie: Goście: Paulina Holtz i Mateusz Damięcki
19.00 TVN Fakty
19.25 Sport, pogoda
19.40 Uwaga! - program publicystyczny

20.00

20.00 Kasia i Tomek - serial komediowy (Polska, 2003), reż. Jurek Bogajewicz, wyk.: Joanna Brodzik, Paweł Wilczak, Na meczu hokejowym Tomek nie posiada się ze szczęścia. Kasia jest nieszcześliwa i znudzona. W łazience oboje się przekomarzą. Tomek używa damskich kosmetyków.
20.30 Dla ciebie wszystko - program rozrywkowy
21.55 Pod napięciem - talk show
22.25 Superwizjer - magazyn
22.55 Nie do wiary - wydanie specjalne
23.25 Miasto zbrodni - serial dokumentalny
23.55 Ale plama - program rozrywkowy
0.25 Nikita (56/96) - serial kryminalny (USA, 1997), wyk.: Peta Wilson, Roy Dupuis, Alberta Watson
1.20 Nic straconego

Dekalog

Polska
1988.
Film psychologiczny

00.05

6.50 Przygód kilka...
7.05 Tajemnica szyfru...
7.10 Plastusiowy...
7.25 Książka dla dzieci
7.30 Kurier
7.45 Kronika, pogoda
8.00 U siebie
8.20 Warto wiedzieć
8.30 Kurier, pogoda
8.45 Magazyn medyczny
9.05 Teleplotki
9.30 Kurier, pogoda
9.45 Gwiazdy Hollywoodu
10.10 Szpital Holby City (7)
11.00 Witaj, to my
11.30 Kurier, pogoda
11.45 Tam tam
12.15 To jest temat
12.30 Kurier, pogoda
12.45 Portrety

13.00

13.05 Arena kultury
13.30 Rola
13.45 Młodzież kontra
14.30 Kurier
14.35 Odcienie sukcesu
15.00 Sprawa na dziś (11)
15.30 Kurier, pogoda
15.45 Magazyn motoryzacyjny
16.05 Warto wiedzieć
16.10 Kronika sportowa
16.30 Kurier, prognoza pogody
16.50 Mowa polska
17.15 To jest temat
17.30 Kurier
17.35 Teleplotki
18.00 Kronika, pogoda
18.20 Tematy dnia
18.30 Kurier
18.35 Regiony kultury
18.50 Czerdziesiątka (10) - serial komediowy (Polska, 1974)
19.50 Koszykówka: Stary Browar AZS Poznań - PZU Polfa Pabianice

20.00

20.30 Kurier, pogoda
20.55 Od niedzieli do niedzieli - magazyn
21.20 Bliżej prawa
21.30 Kurier, pogoda
21.45 Kronika, pogoda
22.00 Kronika sportowa
22.15 Magazyn ekologiczny
22.30 Kurier, sport, pogoda
23.10 Telekurier - nocą
0.05 Dekalog IX - film psychologiczny (Polska, 1988), reż. Krzysztof Kiesłowski, wyk. Ewa Błaszczyk, Piotr Machalica, Artur Barciś, Film jest przekonywującą opowieścią o paradoksalnej sytuacji, w której zdra, malżeńska przyczynia się do ponownego scementowania związku, choć nie bez dramatycznych perturbacji.
1.10 Osobliwości X Muzy: Noc reżyserów - film dokumentalny

6.20 Telesklep
8.20 Na osi
8.50 Kawaler do wzięcia
9.20 Twoja droga do gwiazd
9.50 Trele morele
10.50 Tamta gwiazdka - film obyczajowy (USA, 1994)
12.40 Co za noc
13.10 Północ Południe (11) - serial
14.10 Jack i Jill (9) - serial
15.10 Kochane kłopoty III (1) - serial
16.10 Agent
17.10 Raj na ziemi - komedia (USA, 1990)
19.05 Mortal Kombat (12) - serial
20.00 Orzeł wylądował - film wojenny (Wielka Brytania, 1976)
Adaptacja znanej powieści Jacka Higginsa „Orzeł wylądował” o brawurowej akcji niemieckich komandosów, którzy potajemnie lądują w małym angielskim miasteczku z zamiarem porwania Winstona Churchilla.
22.45 Prezydencki poker II (7) - serial
23.45 Niebezpieczna przyjaźń - film sensacyjny (USA, 1992), reż. Tom Baker, wyk.: Walter Baziak, Kerol Rae, Jack Rooney
1.25 Anioł mojego ojca - film obyczajowy (Kanada, 1999), reż. Davor Marjanovic, wyk. Tony Nardi

8.00 Wolę być
8.35 Nasz człowiek w Hawanie - film obyczajowy (Wielka Brytania, 1959)
10.25 Zostańcie ze mną - film obyczajowy (USA, 1986)
11.55 Polowanie na grube ryby - komedia romantyczna (Wielka Brytania, 1997)
13.50 Za drzwiami Actors Studio
14.50 Kochankowie - film obyczajowy (Francja, 1999), reż. Jean-Marc Barr
16.35 Żegnaj lalczko - film kryminalny (USA, 1975), reż. Dick Richards
18.15 Oblicza miłości - film obyczajowy (Brazylia, 2000), reż. Sandra Werneck
20.00 Wytrawne ale! - Wszystkie poranki świata - dramat (Francja, 1991), reż. Alain Corneau
Fabała oparta na biografii dwóch wielkich muzyków barokowych: Sainte Colombe'a i Marina Marais. Opowieść o twórczej pasji, czyhających na artystów pokusach i prawdziwej sztuce.
22.00 Skandalista Larry Flynt - film biograficzny (USA, 1996), reż. Milos Forman
0.10 Ofiary wojny - dramat wojenny (USA, 1989), reż. Brian De Palma

8.15 Nowe zasady polskiej polityki wizowej na Wschodzie
8.25 M jak miłość (117)
9.10 Słowo na niedzielę
9.15 Z kapitańskiego salonu
9.30 Simba, król zwierząt (52)
9.55 Książki z górnej półki
10.00 Do góry nogami
10.30 Zaproszenie
10.50 X Festiwal Kultury Polskiej na Łotwie
11.05 Złotopolscy (529)
12.00 Anioł Pański
12.20 Niedzielne muzykowanie
13.00 Msza święta z kościoła Matki Boskiej Częstochowskiej w Knurowie
14.05 Zaklęty dwór (1)
15.00 ...za odwagę i współczucie, nagroda im. Jana Karłowicza
15.15 Co nam w duszy gra
16.05 El misionero
17.00 Telexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Dziennik telewizyjny
17.40 M jak miłość (117)
18.25 Salon lwowski
18.40 Zaproszenie
19.10 Nowe zasady...
19.15 Noddy
19.30 Wiadomości
20.05 Na zdrowie
20.45 Party przy świecach - komedia (Polska, 1980)
21.40 Jubileusz Zofii Nasierowskiej
22.30 Jak niebo nad nami - koncert zespołu Wilki
23.20 Podróż
23.35 Panorama
0.00 Nowe zasady...

8.30 Watts - magazyn
9.00 Puchar Świata w Kuusamo: skoki na obiekcie K 420 i sprint - kombinacja norweska
10.00 Puchar Świata w Kuusamo: bieg na dochodzenie mężczyzn - biegi narciarskie
11.30 Euro 2004 w Portugalii: losowanie grup Mistrzostw Europy - piłka nożna
13.00 Puchar Świata w Kuusamo: bieg stylem klasycznym - kombinacja norweska
13.30 Puchar Świata w Kuusamo: K 120 - skoki narciarskie
15.00 Mistrzostwa Wielkiej Brytanii w Yorku - snooker
15.45 Puchar Świata w Lake Placid: 1. ślizg czwórka - bobsleje
16.45 Mistrzostwa Wielkiej Brytanii w Yorku - snooker
17.45 Puchar Świata w Lake Placid: 2. ślizg czwórka - bobsleje
18.45 Puchar Świata w Lake Louise: supergigant mężczyzn
20.00 Winterpark Weekend - magazyn
20.15 Euro 2004 w Portugalii: losowanie grup Mistrzostw Europy
21.15 Mistrzostwa Wielkiej Brytanii w Yorku: finał - snooker
0.00 Wiadomości Eurosportu
0.15 Walki zawodowców
1.15 Wiadomości Eurosportu

TVP 1

TVP 2

POLSAT

4

tvn

TVP 3

Telewizja

Na fali
USA
1991
Film sensacyjny

Amok
Polska
1998
Dramat

Drapieżca
USA/Wlk. Bryt./Mek.
1999
Horror

Argentyńczyk
w Nowym Jorku
Argentyna 1998
Dramat obyczajowy

Uniwersalny
żołnierz III
Kanada 1998
Film SF

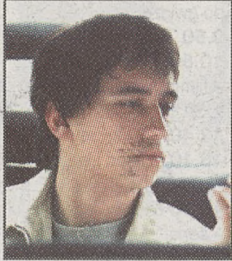
07 zgłoś się
Polska
1978
Serial kryminalny

20.45

22.40

23.00

19.00

23.55

23.10

- 6.30 Rok w ogrodzie – magazyn
- 7.00 Agrolinia
- 8.00 Wiadomości
- 8.10 Pogoda
- 8.15 Archiwum Zacka
- 8.35 Ziarno
- 9.00 Lippy i Messy
- 9.10 5 – 10 – 15
- 9.35 Legenda Tarzana
- 10.00 Zorro
- 10.55 Kolejka – lista przebojów
- 11.20 Podróżnik
- 11.40 Moda jak pogoda – magazyn
- 12.00 Zabawy językiem polskim – teleturniej
- 12.30 Miliard w rozumie – program rozrywkowy

13.00

- 13.00 Wiadomości
- 13.10 Polska w Białym Domu – cykl publicystyczny
- 13.25 Psia konspiracja – film dokumentalny
- 14.00 Dzieciaki do wynajęcia – komedia
- 15.30 Ostatni Żayazd – Zemsta jest rozkoszą bogów – talk show
- 16.00 Między nami – talk show
- 16.30 Moda na sukces (2071) – telenowela
- 17.00 Teleexpress
- 17.20 Sportowy Express
- 17.25 Gość Jedyński
- 17.40 Plebiana (357)
- 18.10 Puchar Świata w skokach narciarskich Początek nowego sezonu będzie sprawdzianem formy najlepszego skoczka ostatnich lat – Adama Matysza.
- 19.45 Wieczorynka

- 6.50 Studio urody
- 7.00 Echa tygodnia
- 7.30 Spróbujmy razem
- 8.00 M jak miłość (154) – serial obyczajowy
- 8.50 Drapieżcy
- 9.20 Ojczyzna-polszczyzna
- 9.45 Kręciola
- 10.10 Wędrowniki przyrodnicze
- 10.40 Flintstonowie – serial animowany
- 11.05 Animals
- 11.25 XI Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage 2003
- 11.40 Caddie – melodramat

13.00

- 13.30 30 ton! – lista, lista – magazyn muzyczny
- 14.00 Familiada – teleturniej
- 14.30 Złotopolscy: Najciemniej jest pod slawojką (547) – telenowela *Marta oświadcza Duninowi, że chce rozwodu z Wieskiem. Mirella odwiedza Kowalskiego w pubie, dziękuje mu za nowe mieszkanie. Jemioła prosi Marcysię o protekcję u Waldka w sprawie masarni.*
- 15.00 Wielka gra – teleturniej
- 16.00 Koncert jubileuszowy z okazji 70-lecia urodzin Krzysztofa Pendereckiego
- 17.10 Ryzykanci – program rozrywkowy
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 Panorama, pogoda
- 19.10 Władca imperium zła – film dokumentalny

- 6.00 Poplista
- 7.00 Twój lekarz
- 7.15 Wystarczy chcieć
- 7.30 Magazyn redakcji programów religijnych
- 8.00 Ed, Edd i Eddy (26) – serial animowany
- 8.30 Piesek Poochini (18) – serial animowany (USA, 2000)
- 9.00 Hugo
- 9.30 Mop Man
- 10.30 Samo życie (284, 285, 286, 287) – serial obyczajowy (Polska, 2003), wyk.: Magdalena Kumorek, Edyta Olszowska
- 12.30 Czarny pies, czy biały kot

13.00

- 13.30 Domowa kawiarenka
- 14.00 Benny Hill (4) – serial komediowy
- 14.30 Najzabawniejsze zwierzęta świata
- 15.00 4 x 4
- 15.30 Fundacja Polsat
- 15.45 Informacje
- 16.00 Prognoza pogody
- 16.10 Niezakazane reklamy – program rozrywkowy
- 16.40 Idol ekstra – program rozrywkowy
- 17.30 Boston Public (35) – serial obyczajowy (USA, 2001), wyk.: Jessalyn Gilsig, Chi McBride
- 17.30 Max Warner, chory na raka uczeń Harriego, trafia do szpitala. Jedyną szansą uratowania jest szybkie znalezienie dawcy szpiku.
- 18.30 Informacje, sport
- 19.00 Prognoza pogody
- 19.05 Rosyjska ruletka – teleturniej

- 6.00 VIP – wydarzenia i plotki
- 6.30 V max
- 7.00 Xena, wojownicza księżniczka – serial przygodowy
- 8.00 W Prosiaczkwie (11) – serial animowany
- 8.30 Artur (71, 72) – serial animowany
- 9.30 Hoboczeki (85) – serial dla dzieci
- 10.00 Droga do Avonlea (13) – serial
- 11.00 Droga do sławy (4) – serial obyczajowy
- 12.00 Na topie – wywiad z...
- 12.30 Zwirowany świat Malcolma (13) – serial

13.00

- 13.00 VIP – wydarzenia i plotki
- 13.30 V max
- 14.00 Siatkówka: Jastrzębie Borynia – Skra Bełchatów
- 16.00 Joker: weterani piosenki – talk show
- 17.00 Xena, wojownicza księżniczka – serial przygodowy
- 18.00 Partnerki (13) – serial komediowy
- 19.00 Argentyńczyk w Nowym Jorku – dramat obyczajowy (Argentyna, 1998), reż. Juan José Jusid, wyk.: Guillermo Francella, Natalia Oreiro
- Opowieść o losach młodej dziewczyny, Veroniki, która wyrusza do Nowego Jorku, aby w Ameryce rozpocząć karierę gwiazdy muzyki latynoskiej.

- 6.05 Telesklep
- 7.45 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego (7, 8, 9) – serial animowany
- 9.00 Automaniak – magazyn motoryzacyjny
- 9.30 Tele gra – teleturniej
- 10.30 VIVA Polska! – program muzyczny
- 11.35 Na Wspólnej (192, 193, 194, 195, 196) – serial obyczajowy (Polska, 2003), wyk.: Tomasz Schimscheiner, Grażyna Wolszczak, Małylda Domańska, Michał Tomala, Anna Korcz

13.00

- 13.50 Maraton uśmiechu – program rozrywkowy
- 14.20 Dla ciebie wszystko *W każdym odcinku są prezentowane dwie historie, materiały filmowe ilustrują realizację zadań. Jeśli uczestnikowi uda się je wykonać, ktoś mu bliski spełni swoje największe marzenie.*
- 15.45 Miss World 2003 – ty wybierasz
- 17.45 Chwila prawdy – program rozrywkowy *Trzy rodziny, biorące udział w zabawie, mogą zdobyć wymarzone nagrody. Warunek jest jeden – muszą prawidłowo wykonać zadanie uprzednio wyznaczone im przez producentów.*
- 19.00 TVN Fakty
- 19.25 Sport, pogoda
- 19.40 Uwaga! – program publicystyczny

- 7.00 Przygód kilka...
- 7.10 Tajemnica szyfru...
- 7.20 Plastusiowy...
- 7.30 Kurier
- 7.45 Kronika, pogoda
- 8.00 Wiara i życie
- 8.20 Warto wiedzieć
- 8.30 Kurier, pogoda
- 8.45 Rekomendacje...
- 9.05 Świat – magazyn
- 9.30 Kurier, pogoda
- 9.45 Gwiazdy Hollywoodu
- 10.10 Rodzina Hartów na... (13) – serial
- 11.00 Bądź zdrow!
- 11.30 Kurier
- 11.45 Zaśpiewać w Olsztynie
- 12.30 Kurier, pogoda
- 12.45 Kowalski i Schmidt

13.00

- 13.15 Telenowyny
- 13.30 Koszykówka: Czarni Słupsk – Polonia Warszawa
- 15.30 Kurier
- 15.45 Podpowiedzi w plenerze
- 16.05 Warto wiedzieć
- 16.10 Kronika sportowa
- 16.30 Kurier, pogoda
- 16.45 Młodzież kontra
- 17.30 Kurier
- 17.35 Świat – magazyn
- 18.00 Kronika, pogoda
- 18.20 Tematy dnia
- 18.30 Kurier
- 18.35 Regiony kultury
- 18.50 Czerdziestolatek (9): Rodzina, czyli obcy w domu – serial komediowy (Polska, 1975), reż. Jerzy Gruza, wyk.: Andrzej Kopiczyński, Anna Seniuk
- Do Karłowców przyjeżdża rodzina Madzi: ojciec, brat i bratowa.
- 19.45 Podwodna Polska

20.00

- 20.00 Wiadomości
- 20.20 Sport, pogoda
- 20.45 Na fali – film sensacyjny (USA, 1991), reż. Kathryn Bigelow, wyk.: Patrick Swayze, Keanu Reeves
- John jest agentem FBI. Biuro federalne wysyła go do Los Angeles, gdzie czwórką mężczyzn: - w maskach – podo-biznach byłych prezydentów Reagana, Cartera, Nixona i Johnsona – napada na banki.
- 22.50 Kobieta... – gala wielkiej kampanii życia – koncert
- 23.40 Łowca nagród – film sensacyjny (USA, 1993), reż. Kurt Anderson, wyk.: Lorenzo Lamas, Whip Hubley, Matthias Hues
- 1.05 Niesamowite przygody Super Dave'a – komedia (USA, 1999), reż. Peter MacDonald, wyk.: Bob Einstein, Dan Hedaya, Gia Carides, Don Lake

20.00

- 20.00 Europa da się lubić – talk show
- 21.00 Herbatka u Tadka – program rozrywkowy
- 21.50 Słowo na niedzielę
- 22.00 Panorama
- 22.20 Sport-telegram
- 22.28 Pogoda
- 22.40 Amok – dramat (Polska, 1998), reż. Natalia Koryncka-Gruz, wyk.: Mirosław Baka, Rafał Maczkowiak
- Rok 1993. Młody dziennikarz radiowy pracuje nad reportażem o gieldzie. Poznaje gracza, który proponuje mu zainwestowanie pieniędzy. Łatwo wygrana zachęca do dalszej gry.
- 0.25 Prawdziwa historia Bonnie i Clyde'a – film sensacyjny (USA, 1992), reż. Gary Hoffman, wyk.: Tracey Needham, Dana Ashbrook
- 1.55 Policjanci z Hamelin – dramat kryminalny (Kanada, 1994), reż. Arvi Liimatainen, wyk. Ron White

20.00

- 20.00 Bar – gorące krzesła III – reality show
- 21.30 Studio Lotto
- 21.40 Miodowe lata – serial komediowy (Polska, 2003), reż. Maciej Wojtyśko, wyk.: Cezary Żak, Artur Barciś
- 22.35 Bar – wyniki III
- 23.00 Drapieżca – horror (USA)/Wlk. Brytania/Meksyk, 1999), reż. Antonio Bird, wyk.: Guy Pearce, Robert Carlyle
- John Boyd, bohater wojny amerykańsko-meksykańskiej, zostaje wysłany do posterunku w górach. Do forteca trafia Colquhoun. Opowiada o członkach wyprawy, którzy z głodu zaczęli jeść mięso towarzyszy.
- 1.10 Wstrząs II: wielkie larwy wróciły – horror (USA, 1995), reż. S.S. Wilson, wyk.: Fred Ward, Christopher Gartin, Helen Shaver
- 3.10 Eksperyment: jasnovidz
- 4.05 Muzyka na bis

20.00

- 21.00 Dziennik
- 21.20 Informacje sportowe
- 21.25 Prognoza pogody
- 21.30 Reporter
- 22.00 Komenda
- 22.30 Schwardza pomysły na życie – serial komediowy
- 23.00 Diagnoza morderstwo – serial kryminalny
- 0.00 Zakład karny III – thriller (USA, 1987), reż. Jamaa Fanaka, wyk.: Leon Isaac Kennedy, Anthony Geary, Steve Astin
- Zawodowy bokser, Too Sweet, niesłusznie oskarżony o zabicie przeciwnika na ringu trafia do więzienia. Za kratami dwa rywalizujące gangi organizują mordercze walki bokserskie. To jedyna szansa na przetrwanie.
- 1.40 To się w głowie nie mieści
- 2.10 Sztukateria

20.00

- 20.00 Twoja droga do gwiazd – program rozrywkowy
- 21.30 Prawdziwa zbrodnia – film sensacyjny (USA, 1999), reż. Clint Eastwood, wyk.: Clint Eastwood, Isaiah Washington
- Docieklivy reporter otrzymuje niecodzienne zadanie: ma przeprowadzić wywiad ze skazanym na śmierć więźniem.
- 23.55 Uniwersalny żołnierz III – niewyrównane rachunki – film SF (Kanada, 1998), reż. Jeff Woolnough, wyk.: Matt Battaglia, Roger Periard, Juan Chioran
- Były żołnierz i dziennikarka telewizyjna gromadzą dowody, by ujawnić nielegalny projekt rządowy. Tajemniczy mentor zamierza stworzyć z byłych żołnierzy bezwzględnie posłuszną armię nadludzi.
- 1.50 Nic straconego

20.00

- 20.10 Gwiazdy sportu
- 20.30 Kurier, pogoda
- 20.55 Rozmowy M.F. Rakowskiego. – wywiad
- 21.20 Książka tygodnia
- 21.30 Kurier, pogoda
- 21.45 Kronika, pogoda
- 22.00 Kronika sportowa
- 22.15 Magazyn motoryzacyjny
- 22.40 Kurier, sport, pogoda
- 23.10 07 zgłoś się – serial kryminalny (Polska, 1978), reż. Krzysztof Szmagier, wyk.: Bronisław Cieślak, Zdzisław Kozień
- Nieznani sprawcy włamawczy się w pociąg do wagonu pocztowego, kradną pół miliona złotych. Okazuje się, że konwojenci zostali uspieni środkiem nasennym podanym w piwie. Borewicz prowadzi śledztwo.
- 0.20 Całe zdanie nieboszczyka – serial kryminalny (Rosja, 1999)

- 8.00 Zbyszek – film biograficzny (Polska, 1969)
- 9.15 Córeczka tatusia
- 9.30 Za drzwiami Actors
- Studio: Ben Kingsley
- 10.25 Syreny – komedia (USA, 1990)
- 12.20 Hotel Sorrento – film obyczajowy (Australia/Wielka Brytania, 1995)
- 14.15 Zwierciadło – film obyczajowy (Związek Radziecki, 1975), reż. Andriej Tarkowski
- 16.05 Henryk V – dramat (Wielka Brytania, 1989), reż. Kenneth Branagh
- 18.25 Cisza nocy – film kryminalny (USA, 1982), reż. Robert Benton
- 20.00 Mój syn fanatyk – film obyczajowy (Wielka Brytania/Francja, 1997), reż. Udayan Prasad, wyk. Om Puri
- Pakistańczyk Parvez mieszka w Wielkiej Brytanii od lat. Jego ambicją jest pełna asymilacja kulturowa. Na „zepsucie” Parveza z obrzydzeniem patrzy jego syn. Chłopak wraca do islamskich korzeni.
- 21.30 Pościg – dramat (USA, 1965), reż. Arthur Penn
- 23.45 Ostatni seans! Mary Reilly – horror (USA, 1995), reż. Stephen Frears
- 1.35 Idioci – dramat psychologiczny (Dania, 1998), reż. Lars von Trier

- 8.00 Wiadomości
- 8.15 Telewizyjny przewodnik po kraju – para w Polskę
- 8.35 Ziarno
- 9.10 5 – 10 – 15
- 9.35 Flipper i Lopaka (25) – bajka dla dzieci
- 10.00 Mówi się...
- 10.20 Ludzie listy piszą
- 10.40 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
- 11.05 Książki z górnej półki
- 11.10 Nowe zasady polskiej polityki wizowej na Wschodzie
- 11.20 Klan (750)
- 12.30 Wideoteka dorosłego człowieka
- 13.10 Rzeka kłamstwa (3)
- 14.30 Nowe zasady polskiej polityki wizowej na Wschodzie
- 14.40 W naszych sercach jest Polska
- 15.00 Nowe zasady polskiej polityki wizowej na Wschodzie
- 15.10 Święta wojna (80)
- 15.35 Zielone kasztany – film dla młodzieży (Polska, 1985)
- 17.00 Teleexpress
- 17.20 Sportowy Express
- 17.30 Na dobre i na złe (146) – serial
- 18.20 Droga (2)
- 19.15 Tajemnica szyfru Marabuta
- 19.25 Poznańska pyra biesiadna
- 20.00 Wiadomości
- 20.35 Rzeka kłamstwa (3)
- 22.00 Uprowadzenie Agaty – film obyczajowy (Polska, 1993)
- 23.15 X Festiwal Kultury Polskiej na Łotwie

pejzaż

POLSKI

DZIENNIK POLSKI

Sobotnio-niedzielny magazyn „Dziennika Polskiego”

Nr 150/29 listopada 2003

Biznes pod choinką – str. 23

pejzaż POLSKI

Tygodniówka

Przyszedł czas na budowanie partii ideowej – powiedział w niedzielę sekretarz generalny SLD Marek Dyduch na konferencji „Jaka Socjaldemokracja? Jaka partia?”.

Najważniejsze pytanie powinno brzmieć: „Jaka ideologia?”.

Przewodniczący Samoobrony RP Andrzej Lepper zapowiedział w niedzielę w Lublinie, że nie zamierza „umierać za Niceę”. Poculiśmy ogromną ulgę.

Platforma Obywatelska przeżywa obalenie. Po tym, jak okazało się, że partia Jana Rokity wyprzedziła w sondażach SLD, chce do niej wstąpić wielu polityków.

Jeżeli zbyt wielu pasażerów obiadzie platformę, nie pociągną jej nawet perszerony.

56-letni lekarz jednego z wrocławskich szpitali, mając podczas dyżuru prawie 3 promile alkoholu w wydychanym powietrzu, reanimował 76-letniego pacjenta.

Wraca wątpliwość starożytnych: kto będzie reanimował reanimujących.

Krakowski radny Ligi Polskich Rodzin, który pod wpływem alkoholu spowodował kolizję, sam wystąpił w poniedziałek o zawieszenie swojego członkostwa w klubie radnych oraz w partii.

Podoba się nam taka forma samoobstugi.

Do pięciu lat więzienia grozi adwokat Renacie H. podejrzaney o próbę wyniesienia z aresztu w Gdańsku listu od groźnego przestępcy, w którym udzielał on świadkom wskazówek dotyczących zeznań.

Słusznie – albo się jest adwokatem, albo listonoszem.

Stacjonujący w Iraku żołnierze 25. Brygady Kawalerii Powietrznej w Tomaszowie dostaną świąteczne paczki od swoich rodzin, ale ważące maksimum... 40 dekagramów.

400 gramów dla kawalerzysty? Każda oferta poniżej pół basa jest obrażą.

Dobiegający końca w świecie islamskim święty miesiąc rama-dan jest okresem postu – ale wielu muzułmanów zamknie go z kilkoma dodatkowymi kilogramami wagi – poinformowała pewna agencja.

Postpostowa nadwaga?

Augusto Pinochet, były dyktator Chile, pod którego krwawymi rządami zginęło 3000 osób podejrzewanych o komunizm, a kolejne tysiące wtrącono do więzień i torturowano, powiedział w poniedziałek, że zawsze był demokratą i nie czuje żalu.

Hiszpańskojęzyczna telewizja WDLP-22 w Miami podała, że były generał twierdził w wywiadzie, iż „był aniołem”, który zawsze działał z miłości do swojego kraju.

Być może rzeczywiście był aniołem. Śmierci.

Zbłąkane stado dzików przez wiele godzin absorbowowało uwagę niemieckiej policji i licznych mieszkańców Bonn.

A niektórzy twierdzą, że po Warszawie chodzą niedźwiedzie.

AMK

Pejzaż Sawki

Rys. Henryk Sawka

Swoje wiem

Kłopoty, na jakie nadzieja się najbardziej stabilna polska partia, czyli PSL (Pieniądz Sam Leci), dają do myślenia. A kłopoty wzięły się z ni mniej, ni więcej, ale z bogactwa. A było to tak. PSL w czasach prosperity, gdy pod przywództwem Waldemara Pawlaka zwanego WM (Wielkim Niemową) lub PP (Portret Pamięciowy) potrafiło wprowadzić do Sejmu ponad 130 posłów, a Senat opanować w jednej trzeciej, dostało od państwa za ten sukces bonus w postaci brzęczącego grosiwa. Tak to już w naszym państwie jest urządzone, że wejście do Sejmu i możliwość bezpośredniego wpływu na losy i przyszłość kraju nie jest nagrodą samą w sobie. System jest tak skonstruowany, że bogata w posłów partia staje się także partią zasobną w złotówki. A taki UPR (ten od Korwin-Mikkego), gdy nie ma poparcia społecznego, nie dostanie także ani grosza. Biedny zatem biednieje, a bogaty się bogaci, tak jak to zwykle jest w kapitalizmie. System teoretycznie służyć ma ochronie partii przed korupcją, zakładając, że jak się partię zrobi boga-

ta, to jej członkowie nie będą zainteresowani w kręceniu na boku. Że rozmawianie śmieszne? Zgoda, ale ja nie o tym, ale o pieniądzach i nieszczęściu PSL.

W '93 PSL nagle zostało zasypane pieniędzmi. Warto przypomnieć, że i przed tym rokiem PSL było nie za biedne, w końcu z PRL w skarpetkach i za pazuchą sporo wyniosło dóbr należących do ojca, czyli ZSL (Zawsze Szmal Leci). Nie wiedząc, co zrobić z pieniędzmi, ludowcy chytrze wykombinowali, że kupią nieruchomości. Co kamienica, to kamienica. Jak pomyśleli, tak zrobili. Cieszyli się tymi dobrami do końca stulecia, czyli całych 7 lat. Bo potem, gdy nie udało się wprowadzić do parlamentu tylu co poprzednio posłów i senatorów, ci, którym się to udało, czyli AWS i SLD razem, zmienili zasady gry, mówiąc, że partiom nie wolno czerpać zysków z kamienicznictwa. Ludowcy przelknęli tę żabę i powołali Fundację Rozwoju, którą zarządzali ci sami panowie, którzy rządili Stronnictwem. Niby kruczek prawny jak każdy inny, ale jednak i on nie

przeszedł, co może oznaczać, że nie tylko w parlamencie PSL ma za mało swoich, ale także nie ma wystarczającej obsady w PKW i sądach.

Co będzie dalej? Ano, zobaczymy. Coś tam PSL wykombinuje, nie z takich w końcu tarapatów można wyleźć. Albo się przepisze na fundacje wszystko, albo może Trybunał Konstytucyjny potwierdzi, że własność, to własność, a partia ma też do niej prawo. Słowem, PSL nie zniknie, proszę się nie denerwować. Uśmiechnięta twarz Jarostawa Kalinowskiego jeszcze nieraz rozjaśni nam z szyby telewizora pochmurne jesienne dni.

Na marginesie tej historii pomyślałem sobie jednak, że przyjemnie by było, gdyby partia była grupą osób, które połączone są wspólnym celem i wspólną wizją przyszłości. Tę wizję, nazywaną potem programem, ta grupa osób propaguje w sposób zgodny z prawem. Koszty tego propagowania pokrywają członkowie grupy. Proste? Ano proste. Natwne? Potwornie!

GRZEGORZ MIECUGOW

Kulturalni: Schadenfreude i beton

Opowiem, dlaczego tak postąpiłem. Kiedy decyzją pana prezydenta miasta Krakowa została zwolniona osoba kompetentna, z którą można było przygotować festiwal na mój jubileusz, szukaliśmy w tym mieście innego partnera, który by zdołał kontynuować ten mój zamiar, a także zorganizował kolejną edycję festiwalu Beethovena. Filharmonia odmówiła. Moim zdaniem, stchórzyła, bo zapewne nie podobałaby problemom organizacyjnym. Zwracaliśmy się też do Centrum Sztuki w Krakowie, od samego początku organizującego wspomniany już konkurs, którego byłem patronem. Ale ta instytucja też się wycofała i festiwal upadł. Nie miałem innego wyjścia niż skorzystanie z prawa moralnego, bo formalnie zakaz mógłby wprowadzić wydawca moich utworów. Oświadczyłem, że nie życzę sobie dalszych kontaktów ani wykonań mojej muzyki w Filharmonii Krakowskiej. To samo dotyczyło Centrum Sztuki. Nie chcieli mi pomóc, więc wycofałem swoje nazwisko i patronat.

P.T. Czytelnicy jako osoby kulturalne, a przecież takie czytają (za co ogromnie dziękuję) Kulturalni, już wiedzą, już się domyślają, kto to mówi. I to teraz, po kilku miesiącach, kiedy wydawało się, że zbędne emocje opadły. W najnowszym numerze „Przeglądu” Krzysztof Penderecki znów powtarza to, co od początku było nieprawdą. Ale jest i nowy wątek. W kontekście pytania o ew. przywrócenie imienia kompozytora Międzynarodowemu Konkursowi Współczesnej Muzyki Kameralnej organizowanemu przez Instytut Sztuki (a nie Centrum!) kompozytor mówi: Myślę jednak, że powrotów nie ma. Nie wyobrażam sobie tego, zwłaszcza że organizowana przeciwko mnie nagonka ludzi związanych z centrum trwała kilka miesięcy. I wszyscy na tym stracili, oprócz mnie. W związku z tym, co się stało w Krakowie, wszystkie większe miasta w Polsce się obudziły, zorganizowały obchody, koncerty, także w wielu miejscach na całym świecie są festiwale. Trwać to będzie do końca bieżącego roku w Warszawie, Poznaniu, Katowicach, Wrocławiu, Białymstoku itd. Wszędzie moja muzyka jest grana i podejrzewam, że gdyby nie ta przykra sprawa, zainteresowanie nią byłoby mniejsze. Mam więc właściwie Schadenfreude.

Zaraz, zaraz, byłoby aż tak?! Jedną ręką łapiąc się za głowę, bo aż jej nie wierzę, drugą łapię słownik Kopalińskiego i czytam: Schadenfreude – uciecha z cudzej krzywdy, z cudzego nieszczęścia.

Komentarza nie będzie. P.T. Czytelnicy jako osoby inteligentne, a przecież takie czytają Kulturalni (za co dziękuję raz jeszcze), same sobie dopowiedzą, co myślą. Hm, Schadenfreude – ładne słowo, z lekka przy tym zapomniane jak tyle innych, np. honor, godność, klasa (tę już mamy jedynie szkolną albo polityczną), skromność.

Smutno. Cóż na pocieszenie? Uciecha z cudzego szczęścia. Na przykład Tomasz Bogdanowicz. Kto zacytuje? Przyjacieli co najmniej połowy polskich artystów; gdy mieszkał z żoną Małgorzatą w Niemczech, kto u nich nie bywał, kogo nie gościli. To oni firmują wydaną przed kilku laty książkę wspomnieniową o śp. Andrzeju Zausce, to oni pomogli (acz nie wiem, czy chcieliby, by o tym mówić) jego osieroconej córce... Właściwie mogliby wydać i kolejną książkę – o postaciach polskiej estrady. Ileż byłoby w niej anegdot z za kulis, z bankietów; a i przykładów na Schadenfreude przytoczyć by mogli trochę. C'est la vie! – jak śpiewał Andrzej Zaucha. I właśnie na takim bankiecie, z okazji świetnej płyty Anny Treter Na południe, Tomasz Bogdanowicz pochwalił się, że właśnie w konkursie „Przeglądu Technicznego” – „Recykling Techniki – Technika Recyklingu” otrzymał nagrodę za maszynę do odzyskiwania składników betonu z resztek przywiezionych przez betonowozy, czym zajmował się jeszcze w Niemczech, a teraz już w kraju w swojej firmie Beton-Service Polska. Szczegółów technologii jednakowoż PT Czytelnikom Kulturalnek (po raz trzeci dziękuję) oszczędzę, podejrzewam bowiem, że byłoby dla nich tak trudne do pojęcia jak osobliwe Schadenfreude wielkiego skądinąd kompozytora.

WACŁAW KRUPIŃSKI

Słowniczek

CIEMNIAKI – Ponad 200 osób napisało apel wzywający polski rząd do ustępstw w negocjacjach z Unią Europejską. W wielu gazetach autorów tego apelu określono mianem „intelektualiści”. Okazuje się, że jeśli ktoś wyduzi z siebie parę zdań na łamach lub wrzeszczy o konieczności zalegalizowania związków homoseksualnych, zaraz zasługuje na tytuł intelektualisty. Z tego wynika, że kto jest za tym, aby rząd Millera walczył o wysoką pozycję Polski w powiększonej Unii, a na dodatek nie podobają mu się małżeństwa osób tej samej płci, jest ciemniakiem. Na szczęście, każdy może zdecydować sam, czy woli być intelektualistą czy ciemniakiem.

PERSPEKTYWA – Ze wstępnej informacji wynika, że Bruksela nie przewiduje dla Polski wyższych stanowisk w administracji Unii Europejskiej. Polacy zasiądą najwyżej na stołkach niższego szczebla. Wprawdzie urzędniczy spór o prawidłowy kształt ogórka już się zakończył, ale niewykluczone, że jest jeszcze wiele podobnych problemów do rozwiązania. Trochę więc martwi, że nasi nie będą mogli o tym decydować.

PRAWO – Amerykański Senat ustanowił prawo pozwalające na ukaranie firm, które rozsyłają e-maile reklamowe bez akceptacji posiadacza telefonu. Kara może nawet wynieść 2 mln dolarów. A kogo trzeba ukarać w Polsce za zanieczyszczanie podwórek i klatek schodowych niechcianymi przez nikogo reklamowymi drukami?

ŚWIĄTECZNIE – Niedawno wyszło na jaw, że krakowski radny Ligi Polskich Rodzin z kolegami jechał sobie po pijanemu samochodem, powodując wypadek. Gdy wkroczyła policja, nikt już nie siedział za kierownicą, a żaden z trójki pasażerów nie chciał się przyznać do prowadzenia auta. Może więc Święty Mikołaj? Wszak przed rokiem pewien poseł SLD też jechał na bani, a policjantom perswadował, że właśnie jedzie po choinkę.

TYLKO – W wielu gazetach i kolorowych czasopiśmie już dziś przebiegają nogami, żeby zaklepać Jolantę Kwaśniewską jako przyszłego prezydenta. Na szczęście, to nie żaden lobbying. To tylko zwykła presja.

T.DOM.

Pejzaż Mleczki

Rys. Andrzej Mleczko

„C oraz bliżej święta...” – reklamowy przebój płynię z głosińników, mrugają gwiazdki w neonach hipermarketów. Przez ekrany telewizorów, w obficie wypełnionych prezentami saniach, mkną Mikołaje, w sklepach uwijają się ich pomocnice – Śnieżynki w czerwonych minispódniczkach. Choć do Gwiazdki jeszcze daleko, już ma być ciepło, rodzinie, świątecznie. Handlowcy zacierają ręce, podliczając spodziewane zyski.

Najdziwniejszym zamówieniem, jakie przyszło wykonać Teresie Grzegorzcyk, szefowej wrocławskiej firmy GOLA – producenta i dystrybutora bożonarodzeniowych produktów, były jelenie rogi. Czerwone, metrowej długości, zdobione obficie brokatem, miały przystrajać głowy hostess podczas gwiazdkowej promocji. Nie w Polsce, niestety, lecz w Holandii, bo stamtąd pochodziła niekonwencjonalna oferta.

Krajowi klienci mają mało fantazji – ubolewa Teresa Grzegorzcyk. Pracownicy GOLI na długo zapamiętają czerwone, białe, czarne i granatowe choinki – też hurtowe, holenderskie zamówienie. W Polsce dominują wciąż tradycyjne gusta – drzewko powinno być zielone, z gładkimi bombkami w tradycyjnych kolorach. Jedynie dopuszczalne odstępstwa od tej reguły to posrebrzane lub złoczone gałęzie. Większą odwagę w zakresie wzornictwa wykazują jedynie przedsiębiorstwa farmaceutyczne i firmy reklamowe. Stąd sezonowe mody na choinki z bombkami, żyłkami lub światłowodami zamiast gałązek.

Sztuczne drzewko: 60-400 zł

GOLA współpracuje niemal wyłącznie z polskimi wytwórcami. Największe ich skupisko na kilometr kwadratowy występuje w powiecie częstochowskim, we wsi o nazwie Koziegłowy. – Na blisko 3 tysiące mieszkańców, w gminie zarejestrowanych jest około 400 producentów sztucznych choinek i wierzchołów – ujawnia nie bez dumy Wojciech Chrapek, rzecznik prasowy urzędu gminy. Właściciele zakładów wytwarzających drzewka to dla niej nie lada podpora – tworzą nowe miejsca pracy, pomagając walczyć z bezrobociem, a poza tym rozslawiają Koziegłowy w Polsce i na świecie. Pilnie strzegą jednak tajników produkcji i solidarnie odmawiają ujawniania informacji o liczbie zatrudnionych oraz rynkach zbytu.

Choinkowym „zagłębiem” Koziegłowy stały się stosunkowo niedawno, bo w latach 80. Smykałka miejscowych do rękodzielnicstwa nie wzięła się jednak z przypadku – wcześniej wieś słynęła z wyrobu trzcinowych kapeluszy. Dobrze prosperujący biznes zniszczyła chińska tandećta, która załamała rynek, wygrywając konkurencją – zdaniem koziegłowskiego dumpingową – ceną. Dlatego teraz rzemieślnicy z Koziegłów robią wszystko, żeby nie powtóżył się czarny scenariusz sprzed kilkunastu lat – inwestują, wymyślają coraz to nowsze wzory – na przykład choinki wykonane z żyłek albo półmetrowe dzwonki ze sztucznych gałęzi.

Koziegłowy szykują się już na coroczne wydarzenie, jakim jest Święto Choinki, obchodzone zwykle w niedzielę i hucznie w drugą niedzielę grudnia. Do tej pory były występy zespołów ludowych, konkursy i wielki kiermasz – na straganach prezentowali się kolejni producenci choinek. – Tym razem planujemy zmianę dotychczasowej formuły,

ale nic jeszcze nie mogę zdradzić – mówi tajemniczo Wojciech Chrapek. 70 proc. koziegłowskich wyrobów znajduje nabywców właśnie tuż przed Bożym Narodzeniem. Na Święto Choinki przyjeżdżają nawet specjalnie goście z zagranicy.

Choinka naturalna: 25-200 zł

Wśród drzewek naturalnych, pachnących lasem, sprzedawa-

wano się w zasadzie tylko trzy lata temu – z okazji milenium, gdy w całej Polsce rozchwytywano duże bombki ze złożonym napisem „2000”.

Lampki choinkowe: 15-100 zł

Spostrzeżenia te potwierdzają pracownicy gdańskiej firmy Bulinex, specjalizującej się w świątecznym oświetleniu, ale handlującej też pokrewnymi

skce kilka tysięcy, w tym około 300 dużych, w pełni profesjonalnych gospodarstw. Największe „zagłębie” znajduje się na Dolnym Śląsku w okolicach Milicza (słynne stawy milickie), w Małopolsce (Bielsko-Biała, Kraków, Oświęcim), na Lubelszczyźnie. Karpię hoduje się też w okolicach Łodzi i Poznania, trudno za to spotkać je w Polsce północnej, bo tamtejsze wody są dla ciepłolubnej rybki zbyt chłodne. Nie-

lekkie zanizonych cen, które mają na celu opanowanie rynku, łośność zawsze będzie kosztowała około 20 zł, a nie 9 zł za kilogram – mówi. – To poważna różnica.

Oprócz tradycyjnych węglądów, o przewadze sprzedawanego w polskich sklepach karpia może zadecydować fakt, że jest on rybą żywą, a nie – jak łośność – półfabrykatem. Dla polskich producentów może być to dodatkowym atutem po wejściu do

Biznes pod choinką

Według szacunków, w listopadzie i grudniu Polacy wydają średnio 100 mld zł, w tym 20 mld pochłaniają typowo świąteczne zakupy

nych w hipermarketach i na placach handlowych, dominuje jodła kaukaska – nazwa nieco myląca, bo naprawdę pochodzi z Danii. Eksportowane, „żywe” choinki zdominowały rynek. Oferują je zarówno firmy transportowe – jak choćby Adampol z Wołomina, kwiatarnie oraz spółdzielnie inwalidów. Ostatnio modne są też świerki, formowane z pojedynczych gałęzi, oraz jodły w doniczkach.

Dzięki zachodnioeuropejskim odbiorcom sezon w firmie Teresie Grzegorzcyk zaczyna się już w styczniu, zaraz po Bożym Narodzeniu. I tak – twierdzi szefowa GOLI – powinno być. Polscy klienci odkładają, niestety, zamówienia na ostatnią chwilę. – Większość przypomina sobie o konieczności świątecznego wystroju wewnątrz dopiero we wrześniu, kiedy trudno nadążyć z realizacją – ubolewa Teresa Grzegorzcyk. – Spora w tym winą agencji promocyjnych, które jeszcze nie przyswoiły sobie światowych standardów – dodaje. Najwięcej pracy jest w październiku, wtedy przypada szczyt sezonu.

Bombki choinkowe: 12-30 zł/6 sztuk

Wiosną, kiedy Teresa Grzegorzcyk realizuje zamówienia, do Roberta Mostowskiego, właściciela częstochowskiej firmy Komozja – jednego z najbardziej znanych w kraju producentów bombek i ozdób choinkowych, płyną dopiero pierwsze oferty, głównie zza oceanu. 90 proc. produkcji Komozji trafia na rynek amerykański, dzięki czemu firma nie musi ograniczać inwentarza. – W Stanach dobrze sprzedają się różne figurki, zwłaszcza Mikołaje i bałwanki w niezliczonych odmianach, lecz wśród wyrobów przeznaczonych na prezenty korporacyjne zdarzają się nawet miniaturki butelek do wina – mówi Mostowski. – Ostatnio coraz modniejsze stają się scenki rodzajowe, na przykład dziewczynka z chłopcem na huśtawce – dodaje. Największe pole do popisu Komozja miała jednak tuż po zamachach na World Trade Center i Pentagon, kiedy Amerykanie odczuli nagłą potrzebę demonstracji patriotyzmu – nawet poprzez ozdoby na choince. Z Polski jechały więc do USA dekoracje w kolorze i kształcie amerykańskiej flagi, bombki z wymalowanymi wieżami WTC, a nawet w postaci przekrojonych na pół szklanych jabłek – symbolizujących Nowy Jork.

Na co dzień Amerykanie lubią żywe barwy i eksperymenty formalne, w przeciwieństwie do Europejczyków – Niemców, Austriaków, Szwajcarów, preferujących ciepłe, typowo bożonarodzeniowe kolory – czerwień, złoto, granat. Nie mówiąc już o Polakach, którzy rzadko decydują się na zakup bombek innych niż okrągłe, gładkie i w kilku podstawowych kolorach. Na większe „szaleństwa” decydo-

Fot. Anna Kaczmarz

produktami – łańcuchami, bombkami, strojami Świętego Mikołaja i Śnieżynki. Ich zdaniem, wszelkie ekstrawagancje, jak migające, pulsujące lub płynące lampki, wyszły już z mody. Nowinki, jak choćby oświetlenie imitujące sople z dodatkowym gniazdkiem, węże świetlne lub świeczniki adwentowe, przyjmują się długo i z oporem, aby zostały powszechną akceptacją, trzeba czekać co najmniej dwa lata. Zwycięża znów tradycja, na co niebagatelny wpływ ma cena.

Większość rodzimych producentów bombek i ozdób choinkowych przestała liczyć na polskiego klienta. Nie dlatego jednak, że jest on zbyt konserwatywny w swoich upodobaniach. Dwie trzecie bożonarodzeniowych gadżetów, wypełniających półki polskich sklepów, pochodzą z krajów, gdzie próżno szukać wigilijnych tradycji – głównie z Tajlandii i Chin. Średnia roczna wartość sprzedaży tych produktów to ponad 10 mln dolarów. Azjatyckie wyroby mają podstawową zaletę: są tanie, dlatego idą jak przysłowiowa woda. Wytwórcy określają je niechętnym mianem tandety i tłumaczą, że chcąc przetrwać, muszą wiązać swoje plany z zagranicznymi rynkami. Zwłaszcza że tam nasze ozdoby, w większości ręcznej roboty, cenione są najwyższe.

Karp świeży: 7-9 zł/kg

Od podobnych trosk wolni są polscy hodowcy karpia. – Hodowla przemysłowa w naszym kraju od kilku lat utrzymuje się na stałym poziomie, między 20 a 22 tys. ton – mówi Witold Milczarzewicz z Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. – To w zupełności wystarcza, by pokryć krajowe zapotrzebowanie.

W okresie Bożego Narodzenia nabywców znajduje 90 proc. hodowanych w Polsce ryb. Według szacunków resortu rolnictwa, ich dostarczycieli jest w Pol-

licznych drobnych producentów można znaleźć jeszcze w okolicach Torunia czy na Kaszubach, ale ze względu na krótszy o 2 miesiące okres wegetacyjny hodowla w tamtym regionie nie przynosi szczególnych efektów.

Kilka lat temu polskiemu karpiovi poważnie zagroził czeski, tańszy od niego niemal o jedną trzecią (w 2000 r. kilogram sprzedawano po 4 zł, podczas gdy taka sama ilość karpia krajowego kosztowała 5,50-6,20 zł). Przyczyną nagłej ekspansji ryb z Czech na polskie stoły wigilijne była nadwyżka produkcji w tamtejszych gospodarstwach hodowlanych, którą od razu sprytnie wykorzystała część naszych handlowców. Niewielka różnica w cenie wynika zapewne z faktu, że w Czechach koszty hodowli są niższe, ze względu na tańsze pasze. No i lepsze warunki klimatyczne – więcej słońca.

Najgorsze jednak już minęło. Marek Antkowiak, dyrektor Państwowego Zakładu Budżetowego „Stawy Milickie”, mówi, że już w ubiegłym roku na 100 proc. wiedział, że import karpia z Czech straci na znaczenie. – Teraz spełnia tylko dodatkową funkcję – twierdzi. Rzeczywiście, dane MRiRW pokazują, że importowanego karpia z Czech, a także Ukrainy i Litwy, sprzedawamy niedużo – zaledwie ok. tysiąca ton.

Łosoś norweski: 12-14 zł/kg

Nowa konkurencja dla polskiego karpia pojawiła się nieoczekiwanie na północy – pod postacią norweskiego i islandzkiego łososa. Import z Norwegii, w ramach umowy EFTA, jest bezcłowy, więc ryba przytływa coraz więcej. Ceny łososa, który niedługo uchodził za towar luksusowy, niebezpiecznie zbliżają się do cen karpia. Marek Antkowiak ze „Stawów Milickich” nie obawia się jednak o wynik tej rywalizacji. – Mimo promocyjnych,

rencji i Konsumentów: – Żeby zarzucić handlowcom stosowanie nieuczciwych praktyk, musielibyśmy otrzymać w tej sprawie wniosek od poszkodowanych konsumentów. Trudno przypuszczać, aby promocje, na przykład przedświąteczna sprzedaż dużych ilości cukru razem z mąką po atrakcyjnej cenie, były postrzegane przez nich jako niekorzystne. Do tej pory nie wpłynął więc do nas ani jeden wniosek w tej sprawie – mówi Barbara du Vall.

W hipermarketach dużym wzięciem w tym roku cieszą się stroje Mikołajów i Śnieżynki, kilkunastociowe, dostępne w dwóch wersjach cenowych – standardowej i luksusowej. W internetowym portalu wigilia.pl można znaleźć ponad 100 mikołajowych ofert. Konkurencja jest spora – nic dziwnego, że kandydaci na dyżurnych świętych prześcigają się w zachwalaniu swoich zalet: jeden podkreśla wykształcenie pedagogiczne, inny aktorskie, o przewadze kolejnego ma świadczyć „duży oryginalny brzuch”, duża broda i własny strój z Laponii, jeszcze inny pisze, że „gratis przyjedzie z nim diabeł”.

Bony świąteczne: 10-100 zł

Przed Bożym Narodzeniem, oprócz wszelkiego rodzaju ozdób, doskonale sprzedają się pluszowe zabawki, różnego rodzaju praktyczne przedmioty – stojaki, przybory kuchenne, tkaniny i pościel, poduszki – wlicza Joanna Łozińska, rzeczniczka firmy Ikea. Jako prezenty nabywany jest też sprzęt AGD i RTV, kosmetyki i biżuteria. Co drugi komputer i zmywarka, co trzeci kosmetyki i telewizor znajduje nabywców właśnie pod koniec listopada lub w grudniu. Niemała w tym zasługa świątecznych bonów. Wprowadzone na początku lat 90., wciąż święcą triumfy jako forma gratyfikacji dla pracowników. Choć fiskus ograniczył ich wartość do 380 zł na osobę rocznie, firm obdarowywanych swoich podwładnych bonami raczej nie ubywa.

Dopóki przedsiębiorcy będą mogli wykorzystać w ten sposób środki z funduszu socjalnego, zainteresowanie bonami nie zmaleje – twierdzi Izabela Baczyńska z firmy Sodexo Pass Polska, emitującej kupony podarunkowe, premiovne i żywieniowe. Firma z kapitałem zagranicznym, takie jak Sodexo czy Bonus Systems Polska, to największy gracz na rynku bonów, lecz własne kupony (o standardowych nominalach 10, 20, 50 i 100 zł) wydają też niemal wszystkie hiper- i supermarkety w kraju. Nieoficjalnie mówi się, że bony przyczyniają się do wzrostu ich obrotów w sezonie świątecznym o kilkadziesiąt procent.

Kredyt świąteczny: nawet do 10 tys. zł

A gdy na choinkę, ozdoby, ryby, prezenty i wizytę Mikołaja zabraknie nie tylko bonów, ale gotówki, z pomocą przyjdą niezawodne, jak zwykle instytucje finansowe – tradycyjnie oferujące już kredyty o nazwie „świąteczne”. Warunki ich przyznawania i spłaty nie różnią się wiele od zwykłych kredytów i pożyczek, ale w ferworze zakupów mało kto zwraca na ten fakt uwagę. Jedną z firm zajmujących się udzielaniem kredytów proponuje świąteczną ofertę – pożyczkę w wysokości 4 tys. zł, której rzeczywista roczna stopa oprocentowania sięga... 300 proc. Po roku pożyczkobiorcom przyjdzie więc zapłacić w sumie ponad 6,5 tys. zł. Byle spłacić je do następnych świąt. Według szacunków, w listopadzie i grudniu Polacy wydają średnio 100 mld zł, w tym 20 mld zł pochłaniają typowo świąteczne zakupy.

BEATA CHOMATOWSKA

Cytelnik przyniósł do redakcji... silnik przyczepny do łodzi firmy Tohatsu. Kupił urządzenie przed wakacjami i z satysfakcją użytkował w Chorwacji. - Zawiozę go... do Warszawy, premierowi, i zażadam zwrotu pieniędzy - odgrza się nie na żarty. - Jeśli będę zmuszony tankować paliwo z biododatkami, urządzenie zląg trafi!

W karcie gwarancyjnej silnika można przeczytać: „Benzyna zawierająca alkohole typu metanol lub etanol może być przyczyną: zużycia i zniszczenia łożysk, tłoków, pierścieni tłokowych czy tulei cylindrowych; powstania korozji na częściach metalowych zniszczenia części gumowych i plastiko-

wych. Liczbę samochodów, które jeżdżą aktualnie po polskich drogach, korzystając z gwarancji producentów, szacuje się na grubo ponad pół miliona. Większość firm deklaruje utrzymanie bezpłatnych napraw gwarancyjnych silników, jeśli będą napędzane paliwami zawierającymi do 5 proc. biokomponentów. Rzecz w tym, że ustawa dopuszcza również stosowanie większej ich ilości.

W razie kłopotów z silnikiem dojeść może do groteskowej, ale też bardzo uciążliwej sytuacji. Otóż, gwarant zechce z pewnością zbadać, czym napędzany był silnik, właściciel wozu będzie musiał udowodnić, na jakim paliwie jeździł, posiadacz stacji benzynowej - co miał w dystrybutorze... Polski wymiar sprawiedliwości tym razem z pewnością zawiąże się pod niepoliczalną ilością skarg paliwowo-motoryzacyjnych.

Tak robią Niemcy

Nasi zachodni sąsiedzi byli prekursorami w stosowaniu biopaliw i dlatego warto przyglądać się ich doświadczeniom. Tamtejsi kierowcy mają do wyboru kilka rodzajów nośników

Senator Adam Graczyński, przewodniczący senackiej Komisji Ochrony Środowiska: - Nerwowość producentów samochodów, grozących cofnięciem gwarancji na pojazdy, uważam za nieuzasadnioną. Mogę już teraz poinformować, że zawartość bioetanolu w polskich paliwach będzie prawdopodobnie nie większa niż 3 proc. Co do estrów oleju rzepakowego, to ich zawartość w oleju napędowym będzie wynosiła... zero, nikt w Polsce jeszcze nie rozpoczął ich produkcji na skalę przemysłową. Polska jest krajem o ogromnej ilości biosurowców i wreszcie czas zacząć je wykorzystywać. Na krajowym rynku będą zarabiali w przyszłości ci producenci, którzy potrafią przystosować swoje urządzenia również do naszych nośników energii.

energii do silników spaliny- wych, przy czym sami dokonują wyboru, co tankują. My mamy zostać tego prawa pozbawieni.

- Byłem ostatnio w Niemczech na wielkim sympozjum poświęconym paliwom z dodatkiem biokomponentów - relacjonuje Adam Socha, polski wynalazca, autor patentu końcówki wtrysku, pozwalającego spalać w dieslach zwykły, czysty olej rzepakowy. - Niemiecscy producenci samochodów deklarują wycofanie się z gwarancji na silniki napędzane biodieslem. Powodem jest rosnąca liczba procesów sądowych, w trakcie których właściciele samochodów usiłują często wyłudzić odszkodowania, za uszkodzenia zespołów napędowych, wynikłe rzekomo ze stosowania biopaliwa.

Coś jest na rzeczy, skoro jedna z tamtejszych agrorafinerii wydała ostatnio 5 mln euro na instalację nowoczesnego systemu monitoringu, mającego zapewnić odpowiednią jakość estrów dodawanych do zwykłego oleju napędowego. Największy bowiem problem ich producen-

tów, o niebo bardziej doświadczonych niż polscy, polega na tym, iż nie są w stanie uzyskać stabilnych wysokich parametrów pochodnych procesu estyfikacji. To dlatego niemieccy prawnicy wygrywają, w imieniu kierowców, jedną sprawę za drugą.

Adam Molenda

wu mieszka w Polsce, pisze w SHG pracę doktorską na temat ekonomicznych uwarunkowań stosowania biopaliw, brał udział, jako pracownik sejmowego biura PSL, w tworzeniu ustawy biopaliwowej, pełni funkcję pełnomocnika dyrektora Beskidzkiego Insty-

tu Tekstylnego ds. tychże paliw... Na dodatek przejechał swoją skodą octavią 160 tys. km, w większości na oleju rzepakowym z delikatoso-

Współczesny silnik, zwany nie bez kozery spalinyowym, spalać może praktycznie wszystko, co się da, nawet... drewno. Największym propa-

Na byle czym

niez eterem dimetylowym, który zmienia silnik Diesla w maszynę wręcz idealną. Napędzany tym paliwem diesel pracuje cicho, zaś spaliny spełniają ostre kryteria normy Euro-3.

Jules Verne w swej powieści „Tajemnicza wyspa” ogłosił paliwem przyszłości - wodór, jed-

kołol, przed wprowadzeniem do komory spalania, w prosty sposób podgrzewany był na rurze wydechowej i pozwalał na bezawaryjną jazdę.

Jak najmniej chemii!

Kiedy świat przed wielu laty zainteresował się poważnie biopaliwami, uzasadniał ich stosowanie głównie koniecznością wspomoczenia rolników oraz względami ekologicznymi. To dlatego w większości prekursorskich krajów forsowano preferencje podatkowe, z których niektóre rządy powoli zaczynają się... wycofywać.

Wymienione argumenty „za” skutecznie bowiem wykorzystują dwie grupy o wielkiej sile przebicia: przemysł chemiczny oraz wielcy dystrybutorzy paliw.

Zdaniem części ekspertów, agrorafinerie są... niepotrzebne i istnieją tylko po to, żeby drenażować kieszenie klientów stacji benzynowych. Na świecie istnieje już kilkadziesiąt rozwiązań technicznych, pozwalających zasilać silniki Diesla czystym, tłoczonym na zimno, a więc właściwie domowym sposobem, olejem rzepakowym. Tego rodzaju paliwo jest nie tylko najtańsze, ale również o niebo czystsze ekologicznie niż estry z tegoż oleju. W Niemczech czysty olej z tłoczonego na zimno rzepaku zasila nie tylko samochody, ale także kotłownie instalacji centralnego ogrzewania i lokomotywy prywatnych linii kolejowych. Za czystym olejem rzepakowym przemawiają również wspomniane wcześniej kłopoty agrorafinerii z utrzymaniem właściwej jakości wytwarzanych przez siebie estrów.

Stosowanie oleju roślinnego jako dodatku do zwykłego oleju napędowego, zamiast w postaci czystej, daje na wszystkich etapach, od produkcji poprzez składowanie i kolejne szczeble dystrybucji, możliwość takiego manewrowania objętością roztworu, żeby ten, kto to robi, „wyszedł na swoje”.

Nadwiślańskie przepychanki biopaliwowe trwają, tymczasem wiele wskazuje na to, że przyszłość europejskiego rynku biopaliw rozstrzygnie się na... Syberii. Po pierwsze, rozpoczęto tam właśnie budowę fabryki wtrysków, chronionych polsko-niemiecko-rosyjskim patentem, pozwalających spalać w dieslach czysty olej rzepakowy. Po drugie, tej jesieni Syberia zaproponowała Europie najtańszy olej rzepakowy

nak współcześnie jest to jeszcze ciągle zbyt drogi nośnik energii.

Nie ma strachu

Wszystkie kłótnie na najwyższych oraz niższych szczeblach, które toczą się obecnie w Polsce, w najmniejszym stopniu dotyczą bioetanolu. Kwestię etylin z dodatkiem alkoholu nasze rafinerie rozwiązały już przed laty i w Gdańsku od dawna dodaje się do benzyny 5 proc. spirytusu, zaś w rafineriach południowych około 2.

- Nasze normy gwarancyjne dla fiatów, lancii oraz alfy romeo przewidują możliwość napędzania ich silników biopaliwami z 5-procentowym dodatkiem alkoholu w przypadku benzyn oraz estrów oleju w przypadku oleju napędowego - wyjaśnia Bogusław Cieślak, rzecznik Fiat Auto Poland. - Oczywiście, prowadzone są badania nad możliwością zwiększenia tych dodatków, ale nie zostały jeszcze zakończone.

Gwarancje na stosowanie określonych ilości biododatki w oleju napędowym dawały dotychczas także m.in.: Audi, BMW, Ford, Man, Mercedes, Nissan, Seat, Skoda, Volkswagen i Steyr. Znaczną część tych firm straszy teraz cofnięciem gwarancji, bodaj najbardziej ze względu na obawy przed polskim bałaganiarstwem oraz kombinacjami mafii paliwowych.

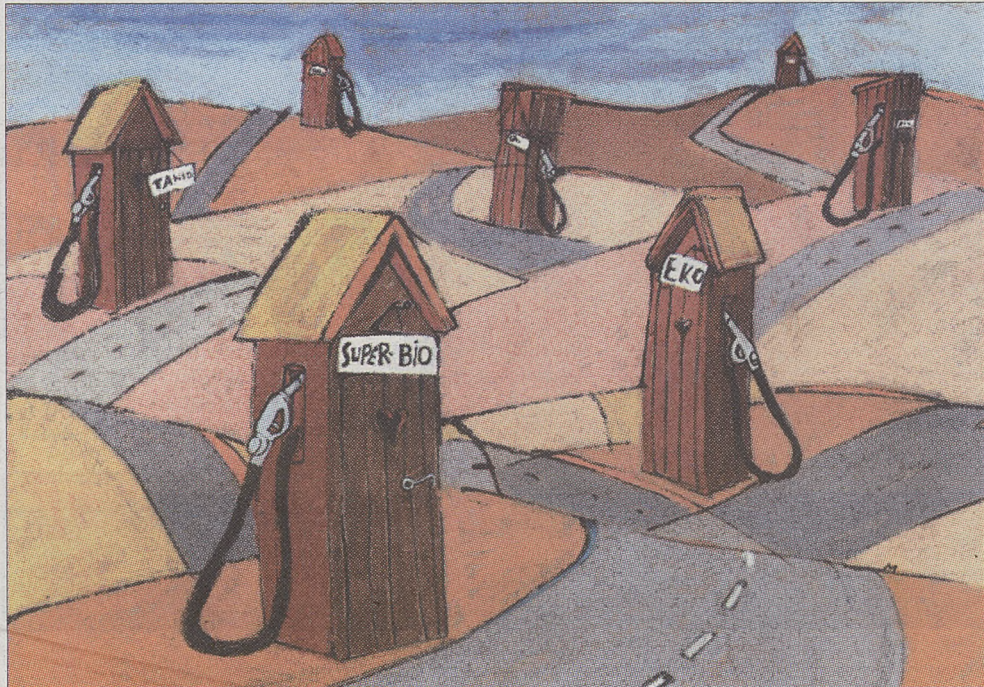
W Czechach, będących środkowoeuropejskim potentatem w produkcji biodiesla, norma na wielkość dodatku estrów wynosi aż 30 proc.! Na takim paliwie jeździły bezawaryjnie przez rok

Europejskim potentatem w wytwarzaniu estrów rzepakowych są Włochy z produkcją 550 tys. ton rocznie. Francuzi produkują 280 tys. ton, Niemcy i Belgowie po około 250. Na piątym miejscu statystyk znajdują się Czesi z 62 tys. ton. Polska nie ma się czego wstydzić, bo większość krajów „piętnastki”, poza wymienionymi, dopiero raczkuje w produkcji biopaliw lub wręcz... nie jest ich wytwarzaniem zainteresowana. Branża najlepiej rozwija się tam, gdzie stworzono jej preferencje. We Włoszech paliwa wytwarzane z rzepaku są wolne od akcyzy, choć jednocześnie obciążone podatkiem VAT w wysokości 20 proc. Stawka podatku akcyzowego dla mieszanek estrów bądź oleju rzepakowego z napędowym jest wyliczana proporcjonalnie do ilości tego ostatniego. Francuskie przepisy obniżają stawkę podatkową wobec tej części mieszanego biopaliwa, która pochodzi z roślin olejistych. W Niemczech biopaliwo nie jest obciążone akcyzą i na stacjach benzynowych można je kupić, zarówno w postaci estrów, jak czystego oleju rzepakowego, nieco taniej od zwykłego oleju napędowego. Preferencje dla biopaliw, dość skomplikowane, stosują od trzech lat również Austriacy.

polskie autobusy w Kluczborku, zanim przepisy akcyzowe nie uczyniły importu paliwa nieopłacalnym.

Silnik benzynowy jest gotów spalać całkiem dużą ilość alkoholu. Edward Jakubowski, wynalazca z Mikołowa, może powiedzieć wiele na ten temat.

- Przejechałem swoim „maluchem”, na denaturacie 50 tyśięcy kilometrów - jeszcze w PRL, a czasów kartkowej benzyny. Start silnika odbywał się na normalnej benzynie. Al-

Rys. Sojka

Szkopuł też w tym, że biopaliwa nad Renem są nośnikami energii ludzi gorzej sytuowanych. Ponieważ są tańsze i serwowane z wyraźnie oznakowanymi dystrybutorów, tankują je

- Ta ustawa mogłaby być naprawdę dobra, gdyby nie ostateczny wpływ na nią lobby przemysłowo-paliwowe - twierdzi. - Poza tym, jakoś nikt nie widzi, że w Polsce nie ma tyle rzepaku, żeby zaspokoić narzucony przepisanymi popyt. Zdaje się, że ktoś chciał go wspomóc osławionym olejem palmowym otrzymanym za eksport polskich czołgów do Malezji, ale jest to surowiec na tyle kiepskiej jakości, że byłby problem z jego wykorzystaniem.

Na kierowców nie obawiających się nowinek czeka w Internecie oferta firmy ONT Biopaliwa, która sprzedaje tzw. zestaw konwertujący, pozwalający na łatwe przystosowanie silnika do łykania oleju roślinnego. „Silnik Diesla Twojego pojazdu może pracować i wieść Cię praktycznie „za darmo”. Kluczem jest rzecz jasna paliwo - jest nim odpadowy olej roślinny” - czytamy. Chodzi o olej zużyty w proce-

Szacuje się, że w miastach Europy około 80 tys. zgonów rocznie wywołuje długookresowe narażenie ludzi na oddziaływanie zanieczyszczeń motoryzacyjnych. W dużych aglomeracjach transport samochodowy jest sprawcą ponad 60 proc. tzw. ostrych zanieczyszczeń powietrza. Kalifornijscy badacze skażeń przemysłowych uznali kilka lat temu spaliny pochodzące z ropopochodnego oleju napędowego za ewidentną truciznę, sugerując, iż jej oddziaływanie wspomaga powstawanie chorób nowotworowych.

Można? Można!

Niemiecka firma, z którą współpracuje inżynier Socha, zaczęła przed kilku laty zasilać biodieslem oraz czystym olejem rzepakowym cztery używane samochody. Przejechały łącznie około 1 mln kilometrów bez awarii silników. Opel astra Adama Sochy do dzisiaj „karmiony” jest wyłącznie olejem... spożywczym, kupowanym w supermarketach, gdzie najtańiej.

Paweł Dziadkowiec należał przed laty... do niemieckich prekursorów rozwiązań technicznych pozwalających na spalanie biodiesla. Dziś zno-

szacuje się, że w miastach Europy około 80 tys. zgonów rocznie wywołuje długookresowe narażenie ludzi na oddziaływanie zanieczyszczeń motoryzacyjnych. W dużych aglomeracjach transport samochodowy jest sprawcą ponad 60 proc. tzw. ostrych zanieczyszczeń powietrza. Kalifornijscy badacze skażeń przemysłowych uznali kilka lat temu spaliny pochodzące z ropopochodnego oleju napędowego za ewidentną truciznę, sugerując, iż jej oddziaływanie wspomaga powstawanie chorób nowotworowych.

Samochoód, komputer z drukarką, skanerem i kompletem głośników, telewizor, wideokamera, magnetowid, odtwarzacz DVD, wieża stereo, radiomagnetoфон przenośny, walkman i discman, radiobudzik, aparaty fotograficzne – klasyczny i cyfrowy, pralka automatyczna, odkurzacz, lodówka, kuchnia gazowa lub elektryczna, mikrofalówka, mikser, elektryczny czajnik, telefon stacjonarny i komórkowy oraz mnóstwo innych urządzeń, z których wiele występuje w postaci zwielokrotnionej, bowiem kupiliśmy już nowe, ale stare jest przecież całkiem sprawne, zatem żal wyrzucić, a sprzedać nie sposób, również dlatego, że każdy z domowników chce mieć sprzęt wyłącznie na własny użytek.

– Można oszaleć – opowiada młoda mężatka, która zamieszkała z liczną, mieszkającą pod wspólnym dachem rodziną. – W każdym pokoju gra coś innego.

Za to łazienka jest tylko jedna...

Otoczamy się przedmiotami, bez których doskonale obywali się nasi przodkowie, lecz które nam wydają się absolutnie nieodzowne do życia. Nowoczesna technika obiecuje wygodę i oszczędność czasu, tymczasem w rzeczywistości jest źródłem stresów.

Nerwy zaczynają się już na etapie przygotowań do zakupów. W czasach budowy najlepszego z ustrojów, kiedy nabycie byle suszarki do włosów graniczyło z cudem, byliśmy przynajmniej wolni od udreki wyboru. Nikt nie wybrzydzał. Wystany w kolejkach lub załatwiony po znajomości towar odbierało się bez zagładania do wnętrza opakowania. Dopiero w domu okazywało się, co tak naprawdę kupiliśmy. Dzisiaj jest inaczej. Rynek nie daje ludziom spokoju, mając tysiącami atrakcji.

Szczęśliwi są ci, którzy kupują bez głębszego namysłu, pod wpływem reklamy lub sugestii sprzedawcy w sklepie. Kupują i z reguły są zadowoleni. Świadomy konsument chce jednak podejmować optymalne decyzje. Długo analizuje ofertę, studiując fachowe czasopisma, zasięga rad ekspertów. Gdy wreszcie sfinalizuje transakcję, bynajmniej nie odzyskuje spokoju. Zaczyna się zastanawiać, czy rzeczywiście dokonał najlepszego wyboru. Może zamiast modelu KV 5890-93a/49 należało wziąć KV 5890-93a/51, o nieco innych parametrach? Niektórzy, targani nieustannymi wątpliwościami, wciąż zwlekają z decyzją. A nuż pojawi się coś nowego, tańszego, lepszego? Z pewnością, więc przyjmując taką strategię, skazujemy się na wieczne czekanie...

Niecierpliwi, ambitni i zamężni interesują się wyłącznie urządzeniami najnowszymi, najbardziej zaawansowanymi technologicznie, po prostu „topowymi”. Przepłacają, by zaznać miłego poczucia przynależności do elity, które, niestety, mija okrutnie szybko, gdyż dzisiejszy rynkowy hit jutro powędruje na znacznie niższą półkę. W niektórych dziedzinach zmiany następują w porażającym tempie. Kupując na raty domowy komputer możemy być pewni, że zanim spłacimy dług, nasz supernowoczesny pecet stanie się starocim.

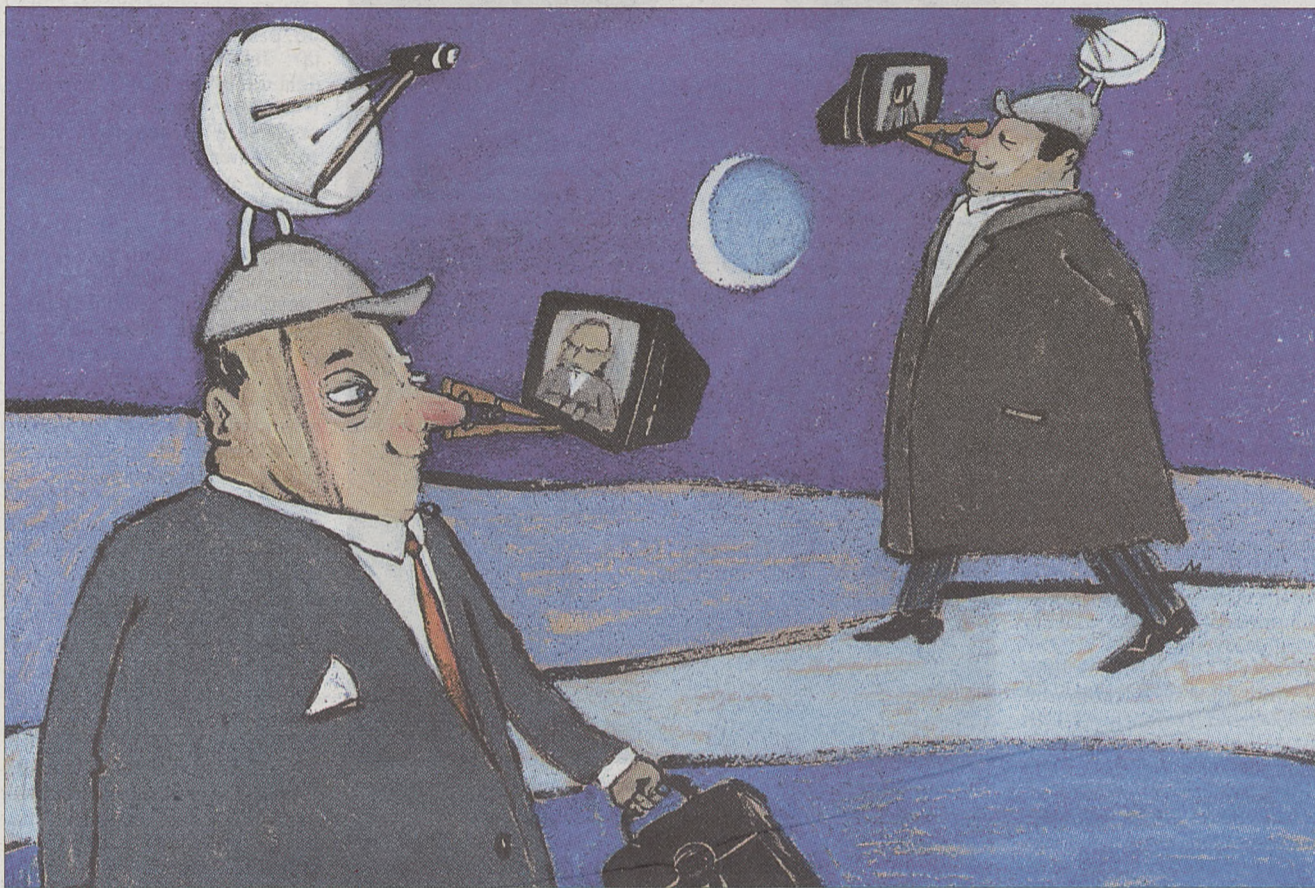
Gdy wreszcie rozpakujemy i ustawimy nowo zakupiony sprzęt, pojawia się inny problem: jak on działa? Producenci przekonują, że oferowane przez nich urządzenia obsługują się dziecinnie łatwo, wręcz intuicyjnie. Kłamią. Kto chce

naprawdę zgłębić możliwości kamery czy „inteligentnej” kuchenki mikrofalowej, gruntownie poznać ich rozliczne funkcje, z których większość i tak okaże się w praktyce zupełnie nieprzydatna, musi na to poświęcić sporo czasu. Instrukcja obsługi jednego z użytkownych w Japonii telefonów ko-

Adam Rymont

Karuzela nowości

Rynek nie daje ludziom spokoju, mając tysiącami atrakcji

Rys. Sojka

mórkowych trzeciej generacji liczy... 945 stron druku. Nawet jednak korzystanie z banalnej pralki automatycznej wymaga pewnego przygotowania, podczas gdy starą, pocziwą „franię” uruchamiało się bez jakichkolwiek kłopotów.

***

Futuryści snują wizje biokomputerów sterowanych myślą i wszczępianych do zębów telefonów komórkowych, które będą zamieniały głos na mikrowibracje, przekazywane poprzez układ kostny wprost do wewnętrznych narządów słuchu. Zostawmy na razie te opowieści i zobaczymy, co nas, konsumentów dóbr doczesnych, czeka w najbliższej przyszłości. Przegląd nowinek i trendów zaczynamy od samochodów.

Jak wszędzie, tak i tu karuzela z nowościami kręci się coraz szybciej, przy czym często jest to ruch pozorny. Skonstruowanie od podstaw całkowicie nowego pojazdu jest przedsięwzięciem trudnym i kosztownym. Zmiany następują zazwyczaj drogą ewolucji. Dlatego auto, przedstawiane w reklamach jako sensacja sezonu, przy bliższym oglądzie okazuje się lekko odświeżonym, dobrze już znanym modelem. Zmieniony kształt reflektorów, inna atrapa chłodnicy, nieco zmodyfikowane wnętrze, nowe wzory tapicerki. To, zdaniem specjalistów od marketingu, wystarczy, by podtrzymać zainteresowanie rynku.

Charakterystycznym, pozytywnym zjawiskiem jest stałe wzbogacanie wyposażenia. Elementy do niedawna spotykane

wyłącznie w drogich limuzynach, jak choćby ABS, czyli system przeciwdziałający blokowaniu się kół przy hamowaniu, poduszki powietrzne czy elektrycznie otwierane szyby trafiają do aut popularnych, dostępnych przeciętnemu klientowi samochodowych salonów. Przystaje być luksusem klima-

W perspektywie kilku lat do samochodów z pewnością zawita wszędobylski Internet. Na deskach rozdzielczych pojawiają się połączone z siecią panele, informujące kierowcę o korkach na drodze, aktualnej pogodzie, ostrzegające przed niebezpiecznym zakrętem, ale na żądanie wyświetlające także

kie, ciężkie i niebezpieczne, bo oparte na rozgrzewających się niczym piecyk układach lampowych. Wstawiane do ciasnych wnęk meblościanek stały się przyczyną niejednego pożaru. Nie było tygodnia, by gdzieś w Polsce nie odnotowano fatalnej w skutkach eksplozji rubina. Godziliśmy się z za-

tyzacja. Niewykluczone, że wkrótce upowszechnią się automatyczne skrzynie biegów, pozwalająca lepiej orientować się w terenie satelitarna nawigacja GPS, ułatwiająca parkowanie kamery, zapewniające dobrą widoczność ksenonowe lampy; drobne, lecz istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa rozwiązania, takie jak światła awaryjne, włączające się w chwili gwałtownego hamowania lub gadżety w rodzaju wycieraczek uruchamianych automatycznie, gdy na szybie spadną pierwsze krople deszczu, czy specjalne karty zastępujące tradycyjne kluczyki. Integralną częścią pojazdu staną się telefony komórkowe, połączone na przykład z radioodtwarzaczem CD.

Konkurencja i wciąż zastrzeżone przepisy z zakresu ochrony środowiska powodują, że konstruktorzy dążą do obniżenia zużycia paliwa i ograniczenia emisji szkodliwych związków chemicznych w spalinach. Wiążąca się z tym konieczność zmniejszenia wagi samochodów oraz wymogi dotyczące recyklingu skłaniają do szerszego wykorzystywania tworzyw sztucznych. Amerykański koncern Chrysler przykłada się do budowy samochodu o karoserii wykonanej całkowicie z łatwo przetwarzalnego, specjalnie barwionego (koniec zmartwień z zarysowanym lakierem!) poliereftalanu etyleny (znany skądinąd PET). Pierwsze próby okazały się niezbyt udane, ale wcześniej czy później powiodą się i będzie to pośmiertny triumf legendarnej „mydelniczki”, czyli ernerowskiego trabanta.

cennik paliw na najbliższej stacji benzynowej i menu w mijającej właśnie przydrożnej restauracji. Złodziej samochodów będzie musiał być jednocześnie komputerowym hakerem, inaczej się w tym wszystkim nie połapie.

Trudno oczekiwać rewolucji, jeśli chodzi o napęd samochodów. Ogniwa wytwarzające energię z połączenia wodoru i tlenu znajdują się nadal w fazie eksperymentów. Umiarkowanym zainteresowaniem cieszy się również toyota prius, pierwsze seryjnie produkowane auto z napędem hybrydowym, elektryczno-spalinowym.

Mało prawdopodobny wydaje się także rynkowy sukces takich pomysłów, jak zastąpienie zwykłej kierownicy dżojstickiem lub wolantem, podobnym do sterów w samolocie. Spokojnie mogą spać tradycjonalści, nie lubiący nazbyt śmiałej stylistyki. Co prawda koncerny samochodowe uwielbiają prezentować na targach tzw. concept cars, czyli futurystyczne pojazdy o szokującym nowatorskich kształtach, lecz gdy przychodzi czas decyzji o wprowadzeniu auta do produkcji, fantazja przegrywa ze zdrowym rozsądkiem i wiedzą o oczekiwaniach rynku.

***

Pamiętacie Państwo importowane z ZSRR, a później także produkowane na radzieckiej licencji w kraju, telewizory rubin? Kosztowały równo wartość dwóch średnich pensji. Kupowało się je spod lady, chociaż nie bardzo chciały się pod nią zmieścić. Były wiel-

grożeniem, zafascynowani magią kolorowej telewizji. I nieważne, że ze względu na krótką żywotność kineskopu barwy wkrótce bledły...

Dzisiaj sklepy ze sprzętem rtv oszalałami bogactwem odbiorników o całkowicie płaskich ekranach, minimalizujących zniekształcenia obrazu. Jeszcze kilka lat temu stanowiły kosztowną nowinkę, dziś stają się standardem, tak samo jak systemy poprawiające jakość dźwięku oraz układy podwajające częstotliwość odświeżania obrazu (telewizory 100 Hz, czyli „stuhercowe”), dzięki czemu mniej podobno męczy się wzrok widza.

Zdaniem Piotra Krakowiaka, szefa branżowego czasopisma „AGD RTV Info Serwis”, przyszłości należy jednak do wyświetlaczy plazmowych i ciekłokrystalicznych, które można powiesić na ścianie niczym olejny portret dziadka. Na razie barierą jest cena – wysokiej klasy panoramiczny, 30-calowy odbiornik LCD produkcji renomowanej firmy kosztuje ponad 20 tysięcy złotych.

Od lat trwają próby z HDTV, czyli telewizją wysokiej rozdzielczości. Na razie bez większych sukcesów komercyjnych. Niepewny jest także los tzw. platform cyfrowych. Funkcjonują już w Irlandii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i w Niemczech, ale nie pozyskały dotychczas zbyt wielu abonentów i przynoszą straty. To droga technologia.

Być może lepiej powiedzie się projektorom 3D, czyli telewizji trójwymiarowej:

– Byłem na jej pokazie w Berlinie. Rzecz polega na manipulowaniu odbiciami światła i opóźnieniami dźwięku, czyli zwyczajnym oszukiwaniu mózgu, ale wrażenie jest rzeczywiście niesamowite. Zupełnie jakby człowiek znalazł się nagle w centrum akcji „Gwiezdnych wojen” – opowiada Piotr Krakowiak.

Coraz częściej telewizor stanowi część tzw. domowego kina („tak zwanego”, bowiem mimo wysiłków konstruktorów, uciekania się do najróżniejszych technicznych sztuczek, jest to wciąż określenie mocno na wyrost). Innym jego niezbędnym elementem jest odtwarzacz DVD. Powoli tanieją nagrywarki DVD, ale przeszkodą w ich rozpowszechnieniu, obok mimo wszystko wciąż wysokiej ceny, jest brak jednolitego standardu zapisu (istnieją trzy i każdy ma swoich zwolenników) oraz trudności z kopiowaniem fabrycznych płytek z filmami.

Tak czy inaczej, cyfrowy zapis obrazu i dźwięku na krążku zapewne z czasem całkowicie zastąpi klasyczny zapis magnetowidowy, tak jak technologia CD wyparła magnetofony i płyty gramofonowe. Pewnym rozwiązaniem przejściowym są urządzenia wykorzystujące przy nagrywaniu sygnału z telewizora twarde dyski, podobny do tego, który stosuje się w komputerach.

Niewykluczone, że wszystkich konkurentów pogodzą karty pamięci. Wykorzystujące je miniaturowe odtwarzacze nie zawierają żadnych silniczków, w ogóle jakichkolwiek ruchomych części. Można je nosić na ręce jak zegarek lub na szyi jak wisior. Są już sprzedawane m.in. w Japonii. Tamtejsza młodzież używa ich do słuchania ściągniętych z Internetu plików muzycznych MP3.

W Polsce z kartami pamięci stykają się głównie właściciele cyfrowych aparatów fotograficznych i wideokamer. Zwłaszcza te pierwsze robią ogromną karierę. Przez zawodowców i wymagających fotoamatorów traktowane z dystansem, zostały entuzjastycznie przyjęte wśród dotychczasowych użytkowników tzw. głupawek, czyli prostych, zautomatyzowanych kamer, działających według zasady: „naciśnij spust migawki, a resztę pozostaw nam”. Nam, czyli specjalistom z fotolaboratorium. W przypadku fotografii cyfrowej owo „nam” oznacza tkwiącą we wnętrzu aparatu elektronikę.

Cyfrówki zachwycają uniwersalnością. Wykonane za ich pomocą zdjęcia można zapisać w komputerze, zarejestrować na dysku CD, wysłać znajomym pocztą elektroniczną lub wydrukować w formie tradycyjnych odbitek papierowych z coraz bardziej zadowalającą jakością.

Spore zmiany zachodzą również w przypadku kamer wideo. Do niedawna stanowiły one synonim luksusu, dostępnego tylko wybrańcom, dziś potaniały i spowszedniały. Standardem staje się sprzęt klasy DV, rejestrujący obraz i dźwięk cyfrowo na taśmach magnetycznych, ukrytych w minikasetach. Jego zaletą jest wysoka jakość zapisu, niekiedy porównywalna z urządzeniami profesjonalnymi oraz łatwość obróbki zarejestrowanego materiału na domowym komputerze, umożliwiająca samodzielnie „produkcję” filmów – z napisami, efektami specjalnymi itp.

Współpraca PAWEŁ STACHNIAK
Wkrótce – o nowościach i tendencjach w telefonii komórkowej i sprzęcie gospodarstwa domowego

Role „mundurowe”, których tak wiele Pan zagrał w swojej teatralnej i filmowej karierze, przepowiedział Panu krawiec, w krakowskim Teatrze im. J. Słowackiego, u początku Pańskiej kariery. Czy tak?

- A skądże pani o tym wie?
- Mierzył Pan kostium Edmunda, którego grał Pan w „Damach i huzarach”...

- A krawiec powiedział: „Bez poprawek. Jest pan stworzony do mundurów”.

- I ten mundur, szczególnie Józefa Piłsudskiego, towarzyszy Panu od wielu lat. Czy w Pańskim rodzinnym domu istniał kult Marszałka?

- Tak. I stąd wzięła się moja fascynacja jego osobą. Pamiętam moje ciotki uganiające się po domu w poszukiwaniu jakiegoś pisma z podpisem Piłsudskiego. Był rok 1939, miałem kilka lat i zupełnie nie wiedziałem, o co chodziło.

- A co chodziło?

- O dyplom mojego dziadka. Odnaleziony zresztą. Tak więc spotykamy się z Marszałkiem niemal od dzieciństwa. Prywatnie i służbowo. Wystarczająco często „wchodziłem w portki” Piłsudskiego, by napisać książkę „Moje spotkania z Marszałkiem”. To są refleksje, przemyślenia, efekt rozmów, szperania we wspomnieniach, no i oczywiście ról. Wszystko ilustrowałem unikalnymi zdjęciami, często dotąd nie publikowanymi.

- A to pierwsze, artystyczne z nim spotkanie mocno zapadło w Pańską pamięć?

- Zaproszono mnie na zdjęcia próbne do filmu „Polonia Restituta”. Nigdy nie chodzę na żadne castingi, wychodząc z założenia, że jak mnie zechcą, to znajdą. Wówczas namówiła mnie charakterystorka. Kleiła na twarzy wazy, robiła makijaż, mówiąc: - Tylko pan może go zagrać. Po pierwszym ujęciu decyzja zapadła. Nie była łatwa, bo przecież w tamtym czasie Piłsudski był „na cenzurowanym”. Długo zastanawialiśmy się z Krzyskiem Chamcem, który grał Paderewskiego, czy brać udział w tym filmie. Ostatecznie przekonał mnie do tego generał Boruta-Spiechowicz, którego przypadkowo spotkałem w Zakopanem. Nie tylko przekonał, ale także przywołał wiele swoich wspomnień związanych z Marszałkiem. Wówczas zacząłem intensywnie przyglądać się tej postaci, śledzić drobiazgowo szczegóły biograficzne. Po raz drugi zagrałem Piłsudskiego w sztuce „Pasjanse Pana Marszałka”, z Anką Nehrebecką w roli żony Aleksandry.

- Czy prawdą jest, że sprawił to przypadek?

- Tak. Dwa razy w życiu kieddy oddali mi swoje role, twierdząc, że będą lepszy od nich. To niebawem rzadkość w naszym zawodzie, w którym każdy uznaje, że zagrać może wszystko. Otóż po raz pierwszy Staszek Jasiukiewicz oddał mi rolę Polelumu w inscenizacji „Lilli Wenedy”. Drugim był Henio Machalica. Wręczając mi egzemplarz „Pasjanów”, powiedział: „Przecież ja się kompletnie nie nadaję na Piłsudskiego. Tylko ty możesz go zagrać”.

- Czy w ramach dociekania prawdy o bohaterze spotykał się Pan z jego rodziną?

- Oczywiście. Odwiedziłem jego córki w Wilanowie. Pojechałem do nas Jadwiga - Wanda była już schorowana, na wózku. Nigdy nie zapomnę jej oczu, pełnych uwielbienia dla ojca i uwagi, z jaką słuchała naszych interpretacji. Z oczu człowieka można wy-

czytać niemal wszystko. Studiowałem oczy wielu postaci, które grałem, bo zawsze dociekałem prawdy. Przeglądałem kilkogodzinny materiał archiwalny o Marszałku, śledziłem każdy jego gest, ruch, spojrzenie. Odwiedziłem też

długo o nim jeszcze myślę. Tak było np. po zakończeniu zdjęć do „Epilogu norymberskiego”, w którym grałem gubernatora Franka. Może dlatego, że zmierzając się z każdą rolą, zagłądałam we wszystkie zakamarki człowieka. Jego po-

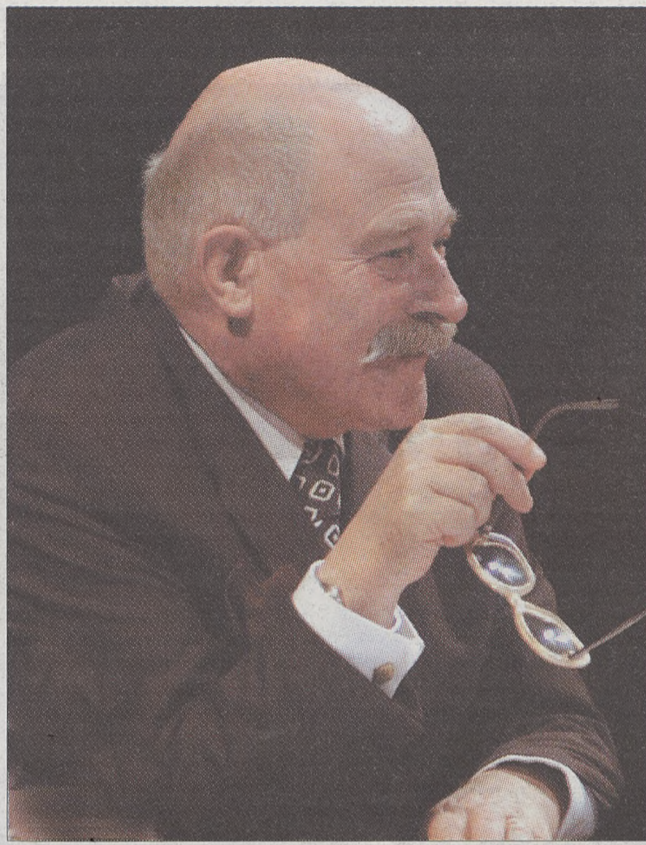
na koszule... Moje kontakty z Krakowem datują się od wczesnych lat powojennych, gdy przyjeżdżałam do ciotki, siostry matki, Kazimierzy Szyszko-Bohusz, aktorki, Panny Młodej z krakowskiej inscenizacji „Wesela”. Wów-

Janikowską, portiera Niedbałę, „Pollera” i wyjechał do Warszawy...

- Od Jerzego Kreczmara: „Szanowny panie Januszu, proponuję panu angaż do Teatru Polskiego w Warszawie”. Mam ten list do dziś. Czeakała

Namiętność i elegancja

Z JANUSZEM ZAKRZEŃSKIM rozmawia Jolanta Ciosek

Fot. Wacław Klag

Sulejówek, odnalazłem starszuskę, która znała Piłsudskiego. „Marszałek? Pamiętam, pamiętam. Chodził między tymi drzewami, w płaszczu narzuconym na plecy. I wciąż z kimś rozmawiał. Pewnie z tymi sosnami. A Marszałkowa? Co niedziela, z córkami, trzy kilometry chodziła do kościoła”. Takie informacje były dla mnie najważniejsze. Dzięki nim zrozumiałem określenie „samotnik z Sulejówka”, skąd się wzięła ta jego miłość do pasjansów. Będąc w Londynie, w Instytucie Piłsudskiego, dotykałem jego kart, flagi narodowej, którą nakryta była trumna. Bo widzi pani, ja wierzę w to, że człowiek zostawia w przedmiotach swoją energię.

- Historię każdej granej postaci tak szczegółowo Pan studiował?

- Tak, bo nigdy nie interesowały mnie obiegowe opinie, lecz prawda o człowieku. Gdy przygotowywałem się do roli Witkacego, to nie szukałem w nim pijaka, narkomana, dziwniaka i szaleńca. O tym wszystkim wiemy. Szukałem natomiast człowieka, którego nie znamy, o którym mogłem odkryć jakąś nową prawdę. Zainteresował mnie np. jego kompleks ojca. Wszyscy wiedzieli, że go nienawdził, ale nikt nie odpowiedział, dlaczego. Jak grałem Napoleona w „Popiołach” Wajdy, to będąc w Paryżu, wpatrywałem się godzinami w jego kapelusz w Szkole Wojskowej. Gdy pojechałem do mojego rodzinnego Chmielnika, oglądałem pudełko zapalek, które Marszałek zostawił tam u państwa Stradowskich. Dla mnie takie spotkania, zdarzenia, doświadczenia są ważne, bo wywołują emocje, budują obraz. Mam w swym dorobku kilka takich postaci, z którymi stykałem się na scenie czy przed kamerą. One utkwily we mnie i do dziś wyznaczają moją drogę.

- Z osobą Marszałka jest Pan wręcz utożsamiany. Czy to nie stało się już irytujące dla Pana?

- Wielokrotnie brałem udział w różnego rodzaju inscenizacjach ulicznych związanych z jego osobą. Po raz pierwszy, w 1998 roku aranżowano przyjazd Marszałka do Warszawy. Tłumy, które przyszły powitać... Piłsudskiego, wprawiły mnie w osłupienie. Pomieszanie fikcji z rzeczywistością było czymś nieprawdopodobnym. Młode małżeństwo podało mi w nosidełko maleńkie dziecko, bym je... pobłogosławił. Co ja mam pani na to odpowiedzieć?

- Kim Pan się wówczas czuł: sobą czy Marszałkiem?

- Oczywiście, że Piłsudskim. Zawsze bardziej utożsamiam się z postacią niż z gram. Bo nie chcę grać, ale być. Gdy zdejmuję kostium, słysząc np. ostatni klaps w filmie, coś dziwnego się we mnie dzieje. Trudno mi rozstać się z bohaterem, często

wierchowność mnie nie interesuje. Aktor musi mieć swoje własne doświadczenia, żeby móc je później przekazywać. Chodząc po świecie, staram się obserwować wszystko, co się wokół mnie dzieje. Przecież każdy napotkany człowiek jest materiałem na scenariusz, na książkę. Trzeba tylko umieć w niego zajrzeć. Każdy człowiek jest kopalnią i trzeba go zgłębiać, by przekazać o nim jak najwięcej prawdy, by czegoś ważnego nie przeoczyć.

- Ta chęć poszukiwań spowodowała, że wybrał Pan aktorstwo?

- Nigdy nie marzyłem o aktorstwie. Dwa lata studiowałem medycynę, jeździłem w pogotowiu jako sanitariusz, byłem świadkiem ataków wreczków robaczkowych i innych paskudztw. To był czas poznawania ludzi i ich obserwacji. Gdy uznałem, że wzrostki mnie nie interesują - zdałem do szkoły teatralnej - Krakowie. A wszystko za sprawą Cyganki, która wyróżyła mi ten zawód. Podczas „medycznych” wagarów we Wrocławiu. Podeszła i powiedziała: „Będziesz uprawiał artystyczny zawód w Warszawie”.

- Nomen omen cygański zawód...

- Żeby pani wiedziała. Jego początki, czyli czas najbardziej zapadający w sercu i w pamięci, to przecież Kraków - cudowne miasto, z którym wiąże tyle wspomnień.

- Pamięta Pan młodą dziewczynę, która po wielokroć przychodziła na Pańskie przedstawienia do „Słowackiego”, a potem za kulami mówiła: „Dzięki panu żyje...”

- A na kłamec zawieszała mi prezenty, chyba materiały

czas rozmawiało się wyłącznie o teatrze, obowiązkiem było pójście na przedstawienie. Pamiętam jej wspomnienia o Zofii Jaroszewskiej, która podczas okupacji rozdawała swoją garderobę powracającym z powstania warszawianom. Potem, gdy Bronisław Dąbrowski zatrudnił mnie do Teatru im. Słowackiego, grałem z tą wspaniałą panią i aktorką. Spędziłem w tym teatrze kilka szczęśliwych sezonów, spotkałem wybitnych artystów. Ale nie o nich chcę mówić, ale o tych, o których już prawie nikt nie pamięta. Bronisława Lenk-Janikowska, Isia z prapremierowego przedstawienia „Wesela”, później suflerka - legenda tego teatru. Mieszkała, jak ja, w mieszkaniu służbowym przy placu Świętego Ducha. To ona uczyła mnie teatru, prawdy scenicznej. Schodziliśmy się z kolegami, graliśmy w karty, a potem braliśmy egzemplarze do ręki i czytali role. „Nie wierzę ci w to, co mówisz, jeszcze raz” - tak było do upadłego. O Krakowie mógłbym wspominać godzinami. O cudownym dyrektorze i reżyserze Bronisławie Dąbrowskim, o uroczym portierze Niedbałym, o moich młodzieńczych ekscjach...

- Przyzna się Pan choć do niektórych?

- To się nie nadaje do druku. Choć Marta Stebnicka zawsze mi powtarza: „Młody byłeś, miałeś dużo włosów na głowie, musiałeś się wyszumieć. Nie rób sobie żadnych wyrzutów”. To był taki czas, że po przedstawieniach chodziło się na wódkę do „Pollera” albo do „Feniksa”. Portier miał do wypożyczenia krawaty, bo bez nich do lokalu nie wpuszczano.

- I jeden list spowodował, że zostawił Pan Bronisławę

tam na mnie rola Pugaczowa. Gdy o zamiarze mojego odejścia dowiedziała się Zofia Jaroszewska, powiedziała: „Synu, przecież oni cię tam zezreją”. Jestem w „Polskim” do dziś, od 37 lat.

- Nie spełniło się na szczęście prośbienie Zofii Jaroszewskiej, choć zapewne na początku było „pod górkę”?

- A co pani myśli, że tam czekali na młodego aktora z Krakowa? Takich nazywa się „spychaczami”. Przyjeżdżają, by kolegów zepchnąć na drugi plan. Nie było łatwo. Zazdrość wpisana jest w ten zawód. Sam bywałem zazdrosny, ale nigdy zawistny i sam zazdrości doświadczyłem. Powoli wchodziłem w ten zespół, choć od razu dużymi rolami. Od mistrzów uczyłem się wszystkiego, bo sam wyznaję zasadę mistrza i czeladnika. Zawsze chciałem być na scenie z lepszymi ode mnie. Techniki gry aktorskiej zawdzięczam dwóm wielkim krakowskim aktorkom: Marii Malickiej i Zofii Jaroszewskiej. W Warszawie podglądałem na scenie Ninę Andrycz i Elżbietę Barszczewską, grając z nimi w „Marii Stuart”. Ja, gówniarz, tuż po przyjeździe z Krakowa! Przecież mogły mnie przegonić ze sceny. Zawsze z pokorą śledziłem każdy krok, gest mistrza. Od Jerzego Kreczmara usłyszałem, po roli w „Samuelu Zborowskim”, najlepszą recenzję w życiu: „Jest pan aktorem, który każdy tekst powie zrozumiale”. Śmieszne rzeczy mówię, prawda? Szczególnie w obliczu bylejakości słowa, która często króluje dziś na scenie.

- Nie śmieszne, ale dla wielu zapewne dziś niemodne. Ta bylejakość ogarnia nas na każdym kroku, stała się normą.

- Wkradła się też za kulisy teatru. Może jestem staromodnym konserwatystą, przyzwyczajonym do pracy w teatrze z ludźmi wielkiej klasy i kultury. Władysław Krzemiński, wspaniały dyrektor i reżyser, przychodził na każdą próbę w wytwornie ubrany: nienaganny garnitur, krawat, wytworne lakiery. Inna sprawa, że w trakcie prób, gdy emocje dochodziły do głosu, najpierw zdejmował marynarkę, potem odpinał szelki i rozgorączkowany, w porozpinanej koszuli, wciąż szukał w nas prawdy scenicznej. Dziś coraz rzadziej dostrzegam taką namiętność w pracy i elegancję bycia. Ale nie chcę narzekać jak stary wapniak. Wolę wspominać dobre teatralne lata. Wspaniałych kolegów: Staszka Jasiukiewicza - świetny aktor, o którym nikt prawie już dziś nie pamięta, Władka Hańczę, Tadzia Fijewskiego. To byli pasjonaci teatru.

- Pan nim nie jest?

- Bywałem. Staram się rozdzielać życie zawodowe od rodzinnego i zachowywać właściwe proporcje. Nie mam w sobie takiej pazerności na

granie, jaką miał np. Romek Wilhelmi. Ta jego szczeniacza łapczywość była wspaniała, niezwykła, ale zapłacił za nią najwyższą cenę. Odkroczył od zawodu jest dla mnie muzyką, przyroda, długie spacerki. Wtedy mogą się trochę nad sobą zatrzymać, zastanowić, „poskładać” siebie, wyciszyć. Usłyszeć w ciszy Jego, siebie i drugiego człowieka. Niestety, stajemy się coraz bardziej głusi na siebie i innych. Nie potrafimy słuchać. To jest grzech nasz największy. A przecież otwarcie na drugiego człowieka jest krokiem w stronę harmonii będącej kluczem do życia.

- Romantyk z Pana czy nadwrażliwiec?

- Jedno i drugie. Aktorstwo to jest przedziwny zawód. Z jednej strony okrutny, wyniszczający. Czasami w niespełnieniach i rozczarowaniach prowadzący do kroków desperackich. Z drugiej zaś strony pozwala poznawać samego siebie i dawać coś z siebie innym. Bez wrażliwości trudno go uprawiać.

- Czy jednak nie jest tak, że rzadko zdarzają się prawdziwie przyjaźnie wśród aktorów?

- Odpowiem nie wprost. Z Tadzciem Fijewskim siedzieliśmy w jednej garderobie, jeździliśmy razem na ryby... Kiedys, jako „chłopcy serialowcy”, pojechaliśmy do Moskwy na otwarcie Dni Kultury Polskiej. Takie to były czasy, o czym dziś wielu wstydy się mówić. Miałem za sobą rolę w „Czarnych chmurach”, „Stawce większej niż życie”, wielu innych serialach, więc byłem w „ekipie”. W dniu powrotu, w holu hotelowym spotkałem scenografę tej uroczystości. Wyjął butelczynę, kieliszek i wypiliśmy po „maluchu” na pożegnanie. „Weź ten kieliszek, na pamiętkę” - powiedział. Wziąłem i pojechałem na lotnisko. Przy odprawie celnej stał Tadek Fijewski - lekko chwiejny. Kurczowo trzymał plastikową torbę, z której coś zaczęło ciurkać. Wącham - koniak. Wyjąłem kieliszek, podstawiłem pod cieknącą torbę i zaczęliśmy żegnać Moskwę. Po powrocie do Polski kieliszek trafił do kredensu, a ja lubiłem z niego od czasu do czasu łyknąć dla kuracza, co mocno tepila moja żona. Tadek wciąż wracał do tego kieliszka, nie mogąc się nadziwić, skąd go wzięłem na lotnisku. Któregoś dnia, po latach, żona właśnie otworzyła kredens, a kieliszek, ni z tego ni z owego, spadł i potłukł się. Za kilka minut zadzwonił Staszek Mikulski z wiadomością o śmierci Tadzia.

- Sądzi Pan, że było to pożegnanie przyjaciela?

- Wierzę w metafizykę, bo wciąż jej doświadczam. Tak samo jak wierzę w przeznaczenie. Są siły, które nami kierują.

- Pańskim przeznaczeniem było aktorstwo?

- Na pewno, choć czasami żałuję, że nie zostałem lekarzem. Mogłbym nadal mówić do urocznych pacjentek: „No to proszę się teraz rozebrać”

- No cóż, pozostało Panu pedagogiczne analizowanie dusz urocznych studentek w Wyższej Szkole Menadżerskiej, gdzie ma Pan wykłady...

- I zaczepianie na ulicy przez starsze panie wspominające moje występy sprzed czterdziestu lat - wzruszające. Jest taka piosenka w „Skrzypku na dachu”: „Coś rodzi się, coś przemija/ Ale zostaje po nas ślad”. Najważniejsze, by zostawić po sobie ślad. A to mi się chyba udaje?

Profesor Stanisław Grzybowski nie byłby sobą, gdyby nie zaczął polemicznie. Taki już jest. Jak pisał Franciszek Leśniak: *Słynie z doświadczenia i ciętego języka, którego używa jednak przede wszystkim wobec wynaturzeń życia akademickiego. Do obrad szacownych gremiów swymi wypowiedziami wprowadza niejednokrotnie ferment, składając pewnie niejednemu ich uczestnikowi do mocniejszego poruszenia się w krzesło, przebudzenia i powrotu do istoty problemu, a nawet myślenia kategoriami pozazasiadkowymi.*

Zanim jeszcze kelner przyniósł kawę, zanim rozsiedliśmy się na dobre w „Noworolu”, Profesor już mnie zaczął szarpać polemicznie. Po pierwsze za Radłów. Pisząc o rektorze Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Franciszku Ziejce, stwierdziłem, że jego rodzinny Radłów w latach dwudziestych ubiegłego wieku przestał być miastem. *Radłów jest miastem, pozbawiono go tylko praw miejskich* – do wodzi Profesor, a ja coś bąkam o kryterium formalnym, żeby, broń Boże, nie wdać się w rozważania, niewątpliwie pasjonujące, ale dygresyjne. Tym bardziej że pojawia się następna sprawa – Profesor twierdzi, iż rektor Ziejka byłby świetnym – i nie bez szans – kandydatem na prezydenta Rzeczypospolitej. Później przeskakujemy na Wałęsę, z Wałęsy na Piłsudskiego, z Piłsudskiego na Marksa. I bniemy coraz dalej, coraz głębiej w historyczną gęstwinę, w macecznik faktów i doktryn, więc wyciągam Profesora, przemocą, za uszy, zmuszając, żeby pojawił się tu i teraz. *Skoro chce pan pisać o mnie w cyklu „Krakowianie”, proszę używać dużej litery* – słyszę, po czym następuje krótki wykład o decyzji komisji PAN zmieniającej Krakowian w krakowian, Tarnowian w tarnowian. W rzeczywistości – jak twierdzi prof. Grzybowski – ponieważ decyzja zapadła w wiadomych czasach, chodziło o zakonników, pisanych niegdyś z dużej litery – Jezuita, Redemptorysta...

Obiecuję solennie, że prof. dr hab. Stanisław Grzybowski będzie Krakowianinem przez wielkie, przez największe „K”, co mu się zresztą należy, nie tylko ze względu na osobiste zasługi, ale także prawem dziedziczenia – jest potomkiem Grzybowskich i Estreicherów, rodzin arcykrakowskich i dla Krakowa ogromnie zasłużonych. O Estreicherach – albo Österreicherach, albo Oesterreicherach, bo ich nazwisko zmieniało się wraz z postępującą polonizacją – w Krakowie wszyscy coś słyszeli, chociaż, prawdę mówiąc, zaczyn ten ród swej polskiej historii nie zaczął od Krakowa. Dominik – z woli Boga malarz, z nazwiska Austriak, z języka Niemiec, z miejsca zamieszkania Morawianin – miał zasilić planowaną przez Kołtąją akademię malarstwa w Krakowie. Jak pisał jego syn, Alojzy: *Gdy atoli takowe urządzenie dotąd nastąpić nie mogło, powołany jest od króla Stanisława Augusta do Warszawy, gdzie do końca roku 1781 użyty był do malowania portretów rodzinnych królewskich i do kopiowania malowideł obcych w Zamku i Łazienkach.*

Krystyna Grzybowska z Estreicherów, matka mojego rozmówcy, odnotowała anegdotę przekazywaną w rodzinie z pokolenia na pokolenie:

Otóż Dominik był zajęty malowaniem fresku w jednej z sal zamkowych. Król wszedł do sali, długo milcząc, przypatrywał się jego pracy, czego Dominik z wysockości swej drabiny nawet nie zauważył.

- Wie heissen Sie? - zapytał wreszcie król, który wiedział tyl-

ko tyle, że to jest „Niemiaszek Kołtąja, rodem z Austrii”.

- Oesterreicher - odpowiedział zaskoczony i zszedł z drabiny, jak tego wymagało poszanowanie królewskiej Osoby.

- Ich weiss, dass Sie ein Oesterreicher sind - król na

Andrzej Kozioł

Krakowianin przez duże „K”

to, z lekka zniecierpliwiony - wiem, że jest pan Austriakiem, ale chcę wiedzieć nazwisko jego...

Krystyna Estreicherówna, po mężu Grzybowska, matka Stanisława Grzybowskiego, siostra Karola Estreichera - tak, to przecież Krzysia, jedna z postaci występujących w napisanej przez jej brata, najbardziej uroczą z krakowskich wspomnieniowych książek, „Nie od razu Kraków zbudowano”:

- Cóż tak nic nie mówisz? - spytał ojciec, sam zaczynając dialog.

- Bo sobie myślę.

- O czym?

- Dlaczego Krzysia ma niebieską suknię.

- Bo jest blondynką.

- A dlaczego Ewa dostała różową?

- Bo jest brunetką.

A, to dla odróżnienia, pomyślałem sobie, żeby się mama nie pomyliła. No dobrze, ale w takim razie nasuwa się inne pytanie.

- Dlaczego Krzysia ma suknię zapinaną na zatrzaski?

- Bo jest chuda, to się trzymają.

- A dlaczego Ewa ma suknię zapinaną na guziki?

- Bo jest gruba i suknią musi być na niej mocno zapięta.

- A dlaczego Krzysia suknią ma więcej falbanek niż Ewy?

- Także dlatego, że Krzysia chuda, więc powinna mieć więcej falbanek, a Ewa gruba.

Zrozumiałem. To była nagroda dla Krzysi za to, że nie miała apetytu.

Rzecz się dzieła w 1912 roku, a więc Karol, późniejszy profesor Uniwersytetu, jedna z najbardziej charakterystycznych krakowskich postaci, miał sześć lat. Jeżeli wierzyć Stanisławowi Grzybowskiemu, na zawsze pozostał mu niekonwencjonalny sposób bycia i myślenia. Tak dalece niekonwencjonalny, że Stanisław Estreicher, były rektor Uniwersytetu, który miał wkrótce zginąć w Sachsenhausen, po rodzinnym obiedzie, gdy się wujek Karol nadmiernie rozdzokazywał, mówił: *Karolu, wyjdź...*

Z jednej strony Estreicherowie, z drugiej Grzybowski. Ojciec Konstanty, prawnik, historyk doktryn politycznych i prawnych, też oczywiście profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Stry Stefan – także były prawnik, cywilista, także profesor, w zamierzonych czasach, kiedy ja zaczynałem studia – rektor UJ. Nigdy nie zapomnę, gdy zgrupowano nas w uniwersyteckiej auli z okazji jakiejś fety Studium Wojskowego. Jego Magnificencja powiedział, że studium przynosiłoby korzyści, zamyslił się, myślał dość długo, i kiedy oczekiwaliśmy, że powie coś na temat obrony socjalizmu i knowań NATO, wreszcie wyduścił z siebie: *... bo uczy punktualności, a my, Polacy, nie należymy do narodów punktualnych.* Zmarł dość wcześnie przed kilku dniami. Skończył 101 lat...

Profesor dotarł do XVI wieku, idąc od pradziadka Franciszka, najpierw krakowskiego, później z kapońskiego księgarza. Szedł jak po sznurku, od Franciszka do Franciszka, bo to imię nosili Grzybowski i pokolenie.

Wytropił nawet inowrocławskiego kasztelana Grzybowskiego, oczywiście Franciszka, który później został wojewodą.

Dlaczego Franciszkowie skończyli się na pradziadku? Bo księgarz pozwolił sobie na wdanie się w pozamałżeński, zakończony

Henryka Jordana, tego od ogródków jordanowskich i od asystowania przy połogach arcyksiężnych. Był rok 1930 i jeszcze trochę pachniało dziewiętnastym wiekiem. *Świat dziewiętnastowieczny wkraczał w moje dzieciństwo jako świat pamiętek*

księdza van Roya od św. Anny. Gdy wyszczużył o co chodzi, książdź najężył się: *Wie pan, jakimi konsekwencjami grozi to parafii? Mam wprawdzie na biurku sporo niewypełnionych, już podpisanych metryk, ale nie daj Panie Boże, żeby wpadły w niepo-*

Krakowianie

Fot. Anna Kaczmarz

czony owocnie, romans. Był skandal, rozwód, krakowianie (przepraszam, Krakowianie) mieli o czym plotkować...

Profesor Stanisław Grzybowski: zawsze długie włosy, zawsze jakiś beret, jakiś miękki kapelusz; gdyby zamiast obszego płaszczka ubrał pelerynę, śmiało mógłby uchodzić za młodopolskiego artystę. I jeszcze nos, charakterystyczny, krzywy, imponujący. Nazwypólny przyjacieli, Rysiek Lów, prezes Związku Autorów Piszących po Polsku w Izraelu, często podnosi sprawę nosów: *Popatrz, mnie, Żyda z dziada, pradiada, natura obdarzyła kartoflanym, a Staszka, Polaka, prawdziwie koszernym.* Zresztą od nosa Profesora zaczęła się drobna, ale międzynarodowa afera. Był marzec 1968 roku, władze ekshumowały coś, co oficjalnie nie żyło od dawna – antysemityzm. I kiedy Stanisław Grzybowski bawił w Warszawie, jakaś jejmność, zapewne równie prymitywna jak podpita, na widok jego nosa zaczęła wykrzykiwać o wyjeździe z Polski. *Daj pani spokój uczciwemu katolikowi* – usłyszała w odpowiedzi. *- Tam pani masz prawdziwego Semite.* I Profesor wskazał wysokiego, smagłego bruneta wysiadającego z samochodu opatrzonego w dyplomatyczną tablicę rejestracyjną. Ponieważ rzecz się dzieła w pobliżu warszawskiego hotelu, gesto patrolowanego przez paniąki wiadomej konduity, dyplomata niewątpliwie wybrał się na seksualne łowy. Prawdziwa Polka z wrzaskiem runęła na cudzoziemca, a Profesor następnego dnia usłyszał na warszawskich salonach, że antysemickie wybryki przybrały dziwną formę – pobito przedstawiciela dyplomatycznego zaprzyjaźnionego arabskiego kraju...

profesorowi nie było jedno, że wreszcie słynnej „Ćwiczeniówki” na rogu ulicy Piłsudskiego. Na początku okupacji wdał się wraz z kolegą w uliczną – ale ogromnie patriotyczną – awanturę. Zdybali rówieśnika, którego rodzice byli folksdojczami i sprawili mu solidne manto. Po prostu sprali po pysku. Gówniarz natychmiast polecił z wrzaskiem – a trzeba przyznać, że wrzeszczał dobrą niemiecką – do pierwszego napotkanego żołnierza. Zaczęła się ucieczka i kiedy Staszek przebiegał obok domu Długosza przy Kanoniczej, padł strzał. Od czasu do czasu sprawdza, czy na fasadzie jeszcze widnieje ślad po kuli...

Dom – a raczej kolejne domy, przy Lea, na placu Szczepańskim, przy Sobieskiego – tętnił życiem. Wśród przyjaciół rodziców znajdowały się znakomiteści, i to nie tylko uniwersyteckie: Tadeusz Przykowski, Artur Maria Swiniarski, Ksawery Pruszyński, Ludwik Hieronim Morstin (Cudownie były wyjazdy do domu Morstinów w Pławowicach! Później budynek ofiarowany przez Morstina państwu, z przeznaczeniem na dom Związku Literatów Polskich, popadł w ruinę.), Magdalena Samozwaniec, Juliusz Osterwa. Wielki aktor zażywał się z rodzicami, coś deklamował, a Staszek podłuchiwał, przykładając ucho do szparry pomiędzy drzwiami i podłogą. W ciemności brzmiały strofy „Króla Duchy”, uznane za zbyt trudne, zbyt hermetyczne dla małego chłopca.

Ojciec nie tylko uciekał w poezję Słowackiego, działał i to bardzo konkretnie, bardzo owocnie. Potrzebne były metryki, autentyczne, w stu procentach katolickie, stwarzające szansę przeżycia Żydom. Już w listopadzie 1939 roku Konstanty Grzybowski udał się do

rodziny, świat tału i dostatków, ale zarazem świat niewoli, przekreślony przez katastrofę Pierwszej Wojny, tragiczną i ożywą – napisał kiedyś Stanisław Grzybowski. Gdy miał dziewięć lat, przyszła kolejna wojna – jeszcze bardziej katastrofalna.

Po „Ćwiczeniówce” była Szkoła św. Floriana na Mazowieckiej, dlatego Profesor czasem mówi o sobie „chłopak z Krowodrzy”. Z tamtych czasów pozostały zgola nie inteligentne, zgola nie artystyczne przyjaźnie. Ojciec jednego z kolegów, Jan Kremer, murarz odznaczony krzyżem Polonia Restituta, po wojnie potrafił przedrzeć się przez ochronę, aby wykrzykiwać pod adresem najdłuższej urzędującej PRL-owskiej premiera: *Józek, ty sk...synu,* przy okazji wypominając Cyrankiewiczowi jakieś zupki, jadane przez niego w domu Kremerów. W rzeczywistości nie chodziło o zupki. Murarz, przedwojenny socjalik, nie mógł pogodzić się z nową rzeczywistością, z unicestwieniem PPS, połączeniem jej z PPR w jedną, komunistyczną partię.

Rodzina Grzybowskich była związana z ruchem socjalistycznym. Stanisław zapisał się do OMTUR-u – razem ze wspomnianym Ryszardem Löwem, razem z Bohdanem Różyckim, który miał wkrótce zginąć, zabity czy może raczej dobity przez funkcjonariusza UB. Kto zastrzelił Bohdana, do dzisiaj nie wiadomo, chociaż do zaobowiązania przynależał się oficer Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, postać doskonale znana w Krakowie. W czasie przesłuchania miał powiedzieć ojcu ofiary: *Zastrzeliłem twój synu...*

Bohdan Różycki założył podziemną organizację, Stanisław Grzybowski tylko się o nią otarł, ale i to wystarczyło, aby kilka miesięcy przesiedział na Monte. Zdał maturę (w „Sobku”), a więc znów mamy temat do polemiki – które liceum lepsze, jego czy moja „piątka”), skończył studia, ale przez długie lata nie mógł podjąć pracy dydaktycznej, ot, tak – na wszelki wypadek. Po latach pracy w PAN znalazł się wreszcie etat w Wyższej Szkole Pedagogicznej, dzisiejszej Aka-

demii Pedagogicznej. – *Dlaczego nie uniwersytecki?* – pytam trochę niedyskretnie, chociaż z plotek wiem, że rektor Karaś (ten sam, który zdecydował, że rektor najstarszej polskiej uczelni nie będzie już Magnificencją, ale po prostu Obywatel Rektorem) nie widział Grzybowskiego w czcigodnych murach UJ. Oficjalnie stwierdzono, że Instytut Historii zatrudnia zbyt wielu docentów...

Profesorską nominację zawdzięczał okresowi pierwszej „Solidarności”, ale akt nadania tytułu od był się już w stanie wojennym, w fatalnej atmosferze. Błyszczał oficerskie szlify, a kiedy zasiedli do stołu, do dość podłego posiłku, po jednej jego stronie znalazł się prof. Henryk Jabłoński, przewodniczący Rady Państwa w towarzystwie dwóch smutnych panów, po drugiej reszta biesiadników, nawet oficerowie. Jabłoński – następny powód do dygresji. Kiedyś członek PPS, towarzysz ojca Profesora, świetny uczonec. – *Tak długo bronil tego, co ważniejsze, że już nie było niczego do bronienia* – mówi Stanisław Grzybowski. – *Gdyby nie podpisał dekretu o stanie wojennym, przeszedłby do historii. Co mu groziło? Emerytura...*

Dzisiaj – już od trzech lat – na emeryturze jest także mój rozmówca. Na emeryturze bardzo aktywnej, bo nie tylko jeszcze ciągnie jakieś wykłady, ale pisze, pisze i pisze, marząc o kolejnych badawczych wyjazdach – do Paryża, do Hiszpanii, do cudownej, ukochanej Portugalii. Bibliografia jego prac liczy kilkanaście pozycji, a wśród nich przy najmniej kilka czytały przeciętne polski inteligent – „Henryka Walezego”, „Historię Irlandii”, „Jana Zamoyskiego”, „Trzynastę miast, czyli antynomie kultury europejskiej”.

Mało kto wie, że profesor Stanisław Grzybowski, członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, autor wielu książek, pasjonujących nie tylko historyków, jest także poetą, ciągle czekającym na debiutanki tomik: *Wiatr na pustym Defense pora zęgnąć się znowu po raz który po krok szczęk i zgrzyt po zieleni*

w górę wznieść się i w dom odlot wczesnym wieczorem rozgraniczmy nam czas dziając święty wnet tłumny i Akropol uwierzyć horacjami-skim wersem niepotrzebnie nieściśle nie-uccziwie więc ból zaciśniętej powieki Babilonu światłami nie nacieszyć się już więc upalna niedziela znów na Orly bez tchu sak walizka i schodki zapiąć pas i pożegnać wzrokiem żalem i złością i powrócić jak ptak na niedzielę ostatnią (Ta ostatnia niedziela)

W tekście zostały wykorzystane fragmenty następujących wy-dawnictw:

Karol Estreicher - Nie od razu Kraków zbudowano, PIW, Warszawa 1957

Krystyna Grzybowska - Estreicherowie. Kronika rodzinna, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1999

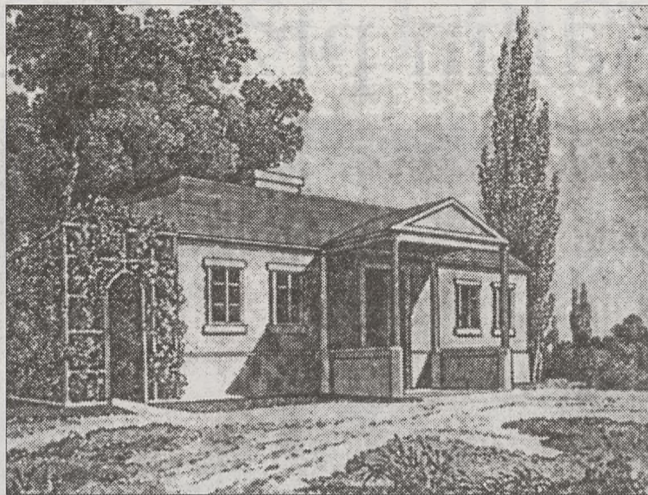
Franciszek Leśniak: Stanisław Grzybowski. Życie i twórczość. W: Studia z dziejów kultury i polityki europejskiej ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Grzybowskiemu, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2000

Kontury VIII, wybór prozy i poezji autorów piszących po polsku w Izraelu, Tel Awiw 1997

Michał Rożek

Mieszczkańskie dwory

Wzorem magnatów i szlachty posiadali bogaci krakowscy mieszczańscy majątności ziemskie, rozrzucone zarówno w najbliższych okolicach Krakowa, jak i daleko od niego

Dworek z końca XVIII wieku (według „Dziejów obyczajów” Jana S. Bystronia)

Wzorem magnatów i szlachty posiadali bogaci krakowscy mieszczańscy majątności ziemskie, rozrzucone zarówno w najbliższych okolicach Krakowa, jak i daleko od niego. Wznoszono je już od schyłku średniowiecza. Podmiejską rezydencją patrycjuszowskiego rodu Wierzyńskich były Śledziejowice, w których znajdował się warowny dwór należący do tej tak bardzo zasłużonej dla naszego miasta rodziny. W dobie renesansu Bonerowie zbudowali obszerny dwór w Balicach. Otóż na początku XVI wieku Jan Ossoliński zastał Balice w rękach Seyfrida Betmana, którego córka Zofia wyszła za mąż za Seweryna Bonerę, żupnika wielickiego i zaufanego króla Zygmunta I Starego. Syn tegoż, Jan Boner, zbudował w Balicach wspaniałe dwory, wokół którego założył ogrody typu włoskiego. To tutaj w roku 1553 zatrzymała się Katarzyna Habsburżanka, małżonka króla Zygmunta Augusta. Współczesny tym wydarzeniom Stanisław Orzechowski te słowa skreślił o balickiej rezydencji: *to rzekłbyś, że sam Lukullus wystawił. Tam królowa przenocowała, tam też król posłał jej pozłocisty rydwan, zaprzężony w 8 koni, w litych od złota i srebra szorach.* Jeszcze w 2. ćwierćwieczu stulecia ksiądz Szymon Starowolski określał rezydencję w Balicach jako *najpiękniejszy pałac*. Cudzoziemców zdumiewał budynek, z którego wzniesiono dwór: *pałac w tych dobrach piękny – pisał Giovanni Paolo Mucante – i obszerny, drewniany jednak.* Przez Zofię Bonerównę, córkę Seweryna, Balice przeszły w ręce możnowładczą rodziny Firlejów. To tutaj marszałek wielki koronny Jan Firlej podejmował w roku 1574 króla Henryka Walezego, zaś w roku 1592 gościła w balickim dworze królowa Anna Austriaczka. Już w XVII stuleciu Balice wróciły w mieszczańskie ręce. W roku 1652 Jan Karol Biderman, sukcesor mieszczanina krakowskiego Stanisława Amendy, sprzedał Balice Franciszkowi Szembekowi, burgrabiemu krakowskiemu. Dodać należy, że jeszcze w owym czasie Szembekowie byli związani z krakowskim mieszczaństwem. Co prawda indygenat uzyskali po połowie XVI wieku, ale dopiero od schyłku XVII stulecia stali się częścią możnowładztwa.

Najwięcej jednak niedużych dworów wznoszono w epoce manieryzmu i baroku. Były one typowymi rezydencjami wiejskimi, położonymi w okolicach Krakowa, przeznaczonymi głównie do wypoczynku. Dbało o ich architektoniczną oprawę, a zachowane inwentarze poświadczają troskę mieszczańców o staranne, artystyczne urządzenie wnętrz.

Patrycjuszowskie włoskiego pochodzenia rodziny Montelupich i Cellarich, których monumentalne pomniki nagrobne zdobią prezbiterium kościoła Mariackiego, zbudowały z końcem XVI stulecia dwie wille, niestety, niezachowane. Pierwszą zlokalizowano

na Kleparzu, a drugą na Prądniku (obecnie Prądnik Czerwony). Bliżej Krakowa leżała rezydencja Montelupich, która mieściła się na terenie posiadłości, należącej kiedyś do rodziny Tarnowskich, przy ulicy Szlak. Bracia Sebastian i Karol Montelupi przybyli do Krakowa z Toskanii w trzeciej ćwierci XVI wieku. W roku 1579 Sebastian otrzymał prawa miejskie, prowadził w Krakowie dom handlowy. Wzniesioną przezeń willę dostrzegamy na znanym sztychu Meriana i Vischera, wyobrażającym panoramiczny widok Krakowa. Kształtem przypominała sześcienną kasę, zwieńczoną tak modną w owym czasie attyką. Po śmierci Sebastiana Montelupiego (zm. 1600) willa przeszła na własność Waleriana Montelupiego, którego syn Karol sprzedał pałac jezuitom; w rękach tych ostatnich pozostał do roku 1773.

Podobna do pałacu Montelupich była willa Cellarich, położona na Prądniku Czerwonym, tuż za rzeką Białuchą, na terenie kompleksu zabudowań należących dzisiaj do siostr Albertynek. Zbudowali ją Paweł i Andrzej Cellari. Podczas szwedzkiego potopu została zniszczona, ale wkrótce – już po połowie XVII w. – odbudowana przez Pawła Cellariego. Podczas konfederacji barskiej willę zniszczyli Rosjanie i już nigdy nie powróciła do dawnej świetności. Na fundamentach

pałacu Cellarich Marianna z Wawrzeckich Badeniowa postawiła w I ćw. XIX w. neogotycki, parterowy dwór zwany Pocięską. Budynek ten w latach dwudziestych poprzedniego stulecia nadbudował architekt Jan Sas-Zubrzycki, dodając drewniane piętro, zmieniając przy tym jego stylowy charakter. W tym stanie stoi on na terenie zespołu albertyńskiego.

Nie zachował się także pałac rajcy Jana Pernusa (zm. 1678), leżący kiedyś za *Bramą Floriańską*. Wraz z ogrodem zajmował obszar pomiędzy dzisiejszymi ulicami Pawia, Basztową, Zaciszem i Kurnikami. Występuje w aktach jeszcze w XVIII stuleciu. Zniszczeniu uległ podczas konfederacji barskiej. Inwentarz z roku 1783 lakonicznie podaje: *rude na spalonego pałacu i oficyn.*

Natomiast do dzisiaj przetrwał dwór w Jakubowicach, koło Proszowic. Jest to murowana, piętrowa budowla, nakryta czterospadowym dachem. Jak wykazały badania, zasadniczy zrąb tego budynku pochodzi najpóźniej z przełomu XVI i XVII wieku. W roku 1663 majątek Jakubowice wraz z dworem nabył od Mikołaja Melchiora Michałowski rajca krakowski Franciszek Kortyn. W rękach Kortynów pozostał co najmniej do roku 1693, kiedy to ponownie przeszedł na własność Michałowskich. Franciszek Kortyn odnowił dwór. Prace polegały na założeniu drewnianych stropów w salach pierwszego piętra. Wszystkie te elementy przetrwały. I tak na jednej z belek stropowych w pokoju przylegającym do dawnej jadalni czytamy datę *Anno Domini 1663*, zaś na nadprożu dostrzegamy gmerk Kortynów i inicjały „FC”, odnoszące się do Franciszka Kortyna (Cortini). Ściany pokrywały drogie tkaniny i obrazy rozmaitej treści. W jednym z pokoi wisi portret Jana Kazimierza *po polsku malowany*, osadzony w czarnej ramie.

Nie zachował się także dwór Pipanów w Karniowicach, zbudowany na początku XVII stulecia przez krakowskiego aptekarza, rajcę Jerzego Pipana. Do dzisiaj na terenie obecnego dworskiego parku przetrwała kaplica

św. Marii Magdaleny, ufundowana przez Jerzego Pipana, a konsekrowana przez biskupa Tomasza Oborskiego w roku 1624. Obok niej stał drewniany dwór Pipanów. Ponadto posiadamy inwentarz dworu Ludwika Felgultera w spytkowickim folwarku, koło Zatora. Były tam porozwieszane kobierce, a na ścianach wisiały obrazy: 16 malowanych na miedzi, 6 landsaftów, 13 portretów, w tym portret Ludwika Felgultera.

Przy okazji naszych rozważań słów parę należy poświęcić fenomenowi polskiej architektury, którym był dwór. Od późnego średniowiecza do końca XVII wieku wznoszono głównie dwory drewniane, choć już od XV stulecia pojawiały się dwory murowane, będące warownymi siedzibami. Przeważały jednak drewniane. Pod względem architektonicznym były dość niejednolite i zależnie od potrzeb mieściły sien, salę, świetlicę, izby, komnaty, komory i alkierze. Te ostatnie z czasem przekształciły się w osobne niemal pawilony, a ganek i podwyższona część budynku mocno akcentowały układ osiowy. W wiejskich założeniach dworskich prócz głównego budynku o przeznaczeniu reprezentacyjno-mieszkalnym znajdowały się także budowle pomocnicze, jak choćby *dom kuchenny*, piekarnie, *domy czeladnic*, lamusy czy wreszcie wychodki, które zazwyczaj lokalizowano poza domem mieszkalnym. Jeszcze w roku 1659 anonimowy autor traktatu pt. „Krótka nauka budownicza dworów, pałaców, zamków podług nieba i zwyczajów polskiego”, opublikowanego w Krakowie w drukarni Piotrkowczyków, dawał taką definicję dworu: *Dwór nazywam o jednym piętrze budynku albo z drzewa, albo z muru. Ale życzyłbym, aby z muru, albowiem trwałość i przeciwko ogniom bezpieczeństwo, i nie tak częsty koszt na poprawę...* Największe zmiany w koncepcji polskiego dworu przyniósł klasycyzm i przełom stuleci XVIII na XIX. Powoli zanikły narożne alkierze, zaś od tej pory oś dworu czy pałacu akcentował kolumnowy portyk, zwieńczony trójką frontonem, z reguły wypełnionym herbem właścicieli. Właśnie ów kolumnowy portyk wszedł do naszej świadomości jako desygnał polskiego dworu, który wraz ze wspomnianymi elementami przetrwał do czasów dwudziestolecia międzywojennego. Zarówno pałace, jak i dwory zawsze otaczały parki i ogrody.

wały w wielu miastach prowincji – Krakowie, Tarnowie, Okocimiu, Bochni, Lwowie i wielu innych.

(PS)

Adam Spyra, *Browarnictwo Galicji doby autonomicznej*, Księgarnia Akademicka, Kraków.

Marginalki

Ołówki

Kiedy temperowało się ołówek, szlachetny, ze złoto wyloczonym napisem „Cedrus”, w całym pokoju cudownie pachniało – trochę choinkowo, odświeżenie, egzotycznie.

Temperowanie ołówek nie było łatwe, jeżeli chciało się osiągnąć ideał – gładki stożek drewna, zwieńczony ostrzem grafitu. Sprawa wydawała się łatwa, kiedy ktoś używał temperówki – w kształcie psa, w kształcie biedronki, w kształcie Bóg wie czego. Konserwatyści używali jednak innego rodzaju narzędzia – temperówki, w której osadzało się żyłkę, oczywiście starą, zużytą. Jeszcze dalej szli ultrakonserwatyści, twierdząc, że do ostrzenia ołówek może służyć jedynie scyzoryk, a mówiąc dokładniej – jego najmniejsze ostrze, nie tak giętkie jak żyłka, poręczniejsze i przede wszystkim doprowadzone do ostrości godnej brzytwy.

Ołówki były różne, nie tylko w zależności od wypisanego na nich numeru, oznaczającego twardość grafitu. Szściokątne w poprzecznym przekroju i okrągłe, nawet owalne, ale owal zazerwowany był dla jednego ich rodzaju – dla ołówek stolarskich, zwanych też ciesielskimi, służących do kreślenia linii cięć na balach i deskach. Nie wiadomo dlaczego wszystkie te ołówki były czerwone, nigdy zielone, nigdy niebieskie, zawsze czerwone pełną, gorącą czerwienią samochodu straży pożarnej, którą wtedy nazywano strażą ogniową. Niekiedy topornie zaostrzone ogryzki tych niedorzecznie wielkich ołówek służyły do sporządzania pospieszonych notatek, zazwyczaj na skrawkach pakunkowego papieru, na starych kopertach, na paczkach po papierosach.

Ołówki z grubszą dzieloną też na zwyczajne i chemiczne, oficjalnie zwane kopiającymi. Ołówki chemiczne tkwiły też za uszami listonoszy, zawsze gotowe służyć klientom, gdy trzeba było pokwitować odbiór przesyłki. Za uszami nosili je też sprzedawcy i magazynierzy, ludzie z zajętymi rękami, ale jednocześnie po trosze pracownicy umysłowi, bo posługujący się narzędziami do pisania. O szczebel wyżej plasowali się pomniejsi urzędnicy, którzy ołówki, symbole swej władzy nosili w górnych kieszonkach marynarek. Każdy oówek – a nierzadko jedną kieszeń zdobyło ich kilka – kończyła tak zwana skuwka, blaszana ochrona w kształcie karabinowej kuli. Jeszcze jeden obyczaj towarzyszył kopiojącym, czyli chemicznym ołówkom. Ich użytkownicy, niezbyt biegli w pisaniu, często w zamyszeniu ślinili ich końcówki. Kreślone litery nabierały wtedy fioletowej barwy, bardziej urzędowej, bo przypominającej kolor pieczęci. Przy okazji fioletowe stawały się usta urzędników, co wyglądało tak surrealistycznie, że aż pięknie.

AMK

Browarnictwo, obok gorzelnictwa i młynarstwa, było w Galicji, i nie tylko w Galicji, dziedziną produkcji przemysłowej o najdłuższej tradycji. Przez cały XIX wiek podstawową gałęzią gospodarki galicyjskiej było rolnictwo i ściśle z nim powiązany przemysł rolno-spożywczy. W nim zaś nie małą rolę odgrywały lokalne browary. Mimo że piwo próbowano tutaj produkować z kukurydzy, ryżu, ziemniaków, cukru ziemniaczanego, a nawet krochmalu, to jednak głównymi składnikami pozostały jęczmień i chmiel (zwłaszcza czeski z Zateca). Produkowano z nich piwo górnej fermentacji, zwane zwyczajnym. Zawierało niewielkie ilości alkoholu i było kiepskiej jakości, lecz produkowało się je szybko i tanio. Na wsi piwo zwyczajne było jednym z podstawowych środków żywnościowych. Pisano o nim *Każda wieś posia-*

Cracoviana

Do piwa organoleptycznie

dająca browar piwny, ma osobny i sobie właściwy gatunek piwa, którego częstokroć najgorsze własności, więcej go do mikstury aptecznej niż do posiłnego napoju podobnym czynią.

Lecz robiono przecież i piwo dubeltowe – angielskie, ciężkie i mocne. Wyrabiano go jednak niewiele, głównie na potrzeby dworu i wyrobionej, zamożnej klienteli. Było też piwo dolnej fermentacji – to nie różniło się swoimi właściwościami od piw jasnych wytwarzanych dziś przez współczesne browary. Było też piwo czeskie, zwane

pilzneńskim, bawarskie, a także austriackie, typu wiedeńskiego. Po ukończeniu fermentacji gotowe piwo poddawano różnym badaniom mającym stwierdzić jego jakość i walory smakowe. Jak pisze autor opracowania, w browarach rolniczych ocenę gatunku piwa dokonywano głównie organoleptycznie... Stosowano też równie niezawodną metodę optyczną, która pozwalała wykazać w przybliżeniu zawartość wody w piwie. Mimo wszystko przemysł piwowarski miał się w Galicji całkiem dobrze. Mniejsze i większe browary funkcjono-

Wiadomo powszechnie, że istnienie Krakowa było częścią świadomości Tomka Sawyera...

Zbrodnia obrazy majestatu ma w Ziemach Korony św. Wacława tradycję...

Leszek Mazan

Czy muchy zapaskudziły Najjaśniejszego Pana?

jaśniejszego Pana Cesarza Franciszka Józefa. Trochę później (1962 r.) sąd rejonowy w Pradze...

Co szeregowy 11. kompanii marszewego batalionu N (7) 91 pp z Czeskich Budziejowic...

Na sztandarze państwa beka piwa stoi Potentatów suszy, więc każdy z niej doł...

Próżniaczek z gospody o demokracji gada Książę z krwią błękitną papieri mu składa...

Wielu, zwłaszcza komunistów, chce wykazać swą odwagę publicznie, mówiąc o panu prezydencie...

Prohazka (na którego donieśli etatowi pracownicy Komitetu Powiatowego) na wiadomość, że go szukają...

„Więcej srać nie będziesz?”

General zatrzymał się przed kompanią 11, gdzie na lewym skrzydle stał Szwejk...

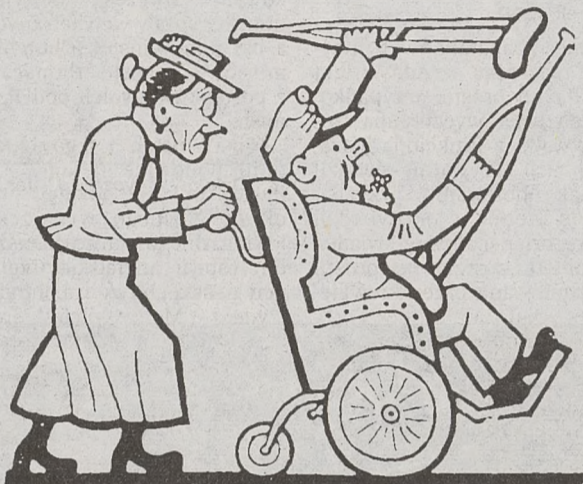
Dobrze - rzekł generał, który był Polakiem i umiał trochę po czesku. Buczysz jak krowa na siano...

Pytanie to wyloniło przed wachmistrzem nowy ciężki problem, który należało natychmiast rozstrzygnąć...

chowany język, w którym na oczach wszystkich zaczęła pulśtować krew...

schabem i kapustą, a za pół godziny więcej ci po tym wszystkim nie wysram, jak jakie trzy tygodnie...

Komentuje prof. dr hab. med. Tadeusz Popiela, kierownik I Katedry Chirurgii Ogólnej i Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego CM UJ...

Szwejk wyrusza na wojnę, aby uratować Kraków Rys. Józef Lada

Więcej srać nie będziesz? Postusznie melduję, panie generale, że jestem fertig.

General-major, który zjawił się nagle wśród żołnierzy eszelonu kpt. Sagnera w czasie postoju na dworcu w Isatarczy na Węgrzech...

dziś 16-litrowy dzban, do którego wchodziły 32 piwa. Pili przeważnie w 7-8 osób...

17 kufli piwa w ciągu nocy nie jest, na czeskie stosunki, ilością szokującą. Pije się zazwyczaj piwo lekkie, tzw. dziesiątkę.

Marzenie o gwiazdach

Wyrażał najroźniesz zyczenia. Zyczył sobie, żeby mu Szwejk wykręcił nogę, aby go przyduśił troszeczkę...

Byłoby mi ładnie w gwiazdach dokoła głowy. Przydałoby mi się ich dziesięć.

Owe życzenia wyrażał feldkurat Otto Katz, gdy jesienią 1914 r. jego pucybut (Józef Szwejk) wioził go pijanego...

Dla polskiego czytelnika najistotniejszą jest jednak, iż generał w rozmowie ze Szwejkiem (którego zresztą polecił natychmiast porzucić) zapytał: - Więcej srać nie będziesz?

Po piwo posłemy naszą babę...

Przerwał swój wykład i zwracając się do młodszego kolegi zapytał:

Co będziemy dziś jedli na kolację? A do gospody pan wachmajster dzisiaj nie pójdzie?

Drż nad nami, Czechy, ruku. By nam Buh dal co dal tobie. A nasz jazyk neznhil w hrobe. Figury „patrona milczących” Jana Nepomuka...

Tajemnica makagigi

W takich spelunczkach zawsze znajdzie się za tapówkę świadek, jakiś uczynny dozorca lub pokojówka, którzy zeznają pod przysięgą...

W czeskim oryginale nie ma „makagigi”, jest „kanimura”, określenie użyte w roli inwektyw...

Admirał Hikonojo (właśc. Kamimura) Kanimura (1850-1916) w czasie wojny japońsko-rosyjskiej 1904/1905 r. bombardował Port Artur...

Z Port Artura jedzie fura Siedzi na niej Kanimura I gotowali czaj, czaj Czekoladę, czarną kawę I gotowali czaj, czaj Czekoladę, rum, kakao...

W Galicji, w przeciwieństwie do Ziemi Korony św. Wacława, nikt się Kanimurą specjalnie nie interesował; jego nazwisko (w przeciwieństwie do makagigi) nigdy nie trafiło do wyrazów uważanych za dyskredytujące.

Ciężko strawić

Ja szybko trawię - rzekł Baloun - w moim żołądku nic się nie zależy. Ja, kolego, wsunę na przykład miśkę knedli ze...

Crimen laese maiestatis

Tego nikt nie odważy się powtórzyć. Ale było to podobno coś tak okropnego, że pewien radca sądowy, który był przy tym, oszalał od tego i jeszcze dzisiaj trzymamy ją w izolacji...

Jakiej obrazy Najjaśniejszego Pana dopuszczają się ludzie po pijanemu? - zapytał Bretschneider.

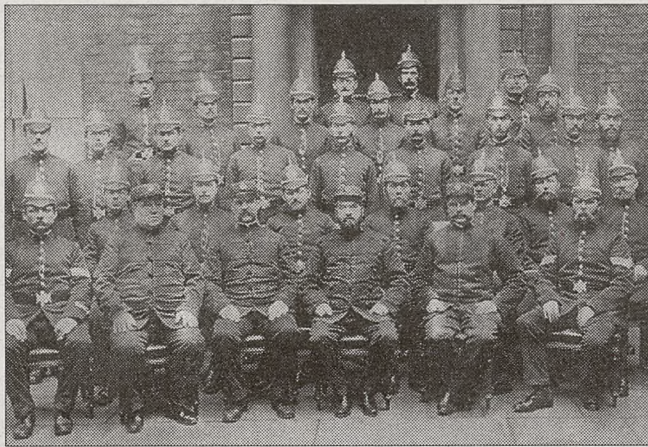
Proszę was, panowie, mówcie o innych sprawach - oszalał się Palivec. - Wiecie dobrze, że takich rzeczy nie lubię. Stówko z pyska wyleci, a potem bieda.

Jakiej obrazy Najjaśniejszego Pana dopuszczają się ludzie po pijanemu? - powtórzł Szwejk. - Rozmawiajcie bywa. Upij się pan, każ sobie zagrać austriacki hymn, a zobaczysz, co będzie ci mówił. Wymyślił pan sobie takie rzeczy o panu cesarzu, że gdyby choć połowa z tego była prawdą, to miałby biedak wstydu na całe życie...

Fragmety książki Leszka Mazana „Wy mnie jeszcze nie znajcie”, której drugie wydanie (z pierwszego został prawie wyłącznie tytuł) pojawi się w księgarniach na początku grudnia br.

Policja w kadrze

obecnych ku swemu zaskoczeniu rozpoznali Winstona Churchilla. Natychmiast zrobili użytek ze swoich kamer, nazywając kilka milionów czytelników „Daily Mirror”, „Daily Mail” i „Daily Express” mogło obejrzeć swojego ministra spraw wewnętrznych w sytuacji mało przystającej do wagi

Portret zbiorowy policji w Birmingham, rok 1890

ję stróżów prawa nie zawsze w korzystnym świetle. Szczególnie podczas demonstracji i zająć ulicznych, gdy nawet najbardziej pokojowo nastawionym ich uczestnikom puszczają nerwy. Fotoreporterzy czyhają na podobne okazje, w blisko stuletniej historii fotografii prasowej zdokumentowano wiele takich sytuacji. Jedną z pierwszych były wydarzenia „Czarnego Piątku”, marszu angielskich sufrażystek na Westminster w roku 1910. Sufrażystki nie należały do kategorii potulnych baranek, tłukły szyby, zdemolowały teatr, okładały policjantów parasolkami, ale mimo wszystko to były damy. Nie bacząc na to funkcjonariusze Metropolitan Police okazali wobec demonstrantek wyjątkową jak na brytyjskie obyczaje brutalność. Obecnie na manifestacji reporterowi London News Agency Photos, Wiktorowi Console, udało się uchwycić na kliszy moment pobicia jednej z jej uczestniczek, Ady Wright. Zdjęcia odsprzedał londyńskiej popołudniowce „Daily Mirror”. Redaktor prowadzący tego dnia wydanie gazety wybrał je na czołówkę, wcześniej jednak skontaktował się z szefem Metropolitan Police z prośbą o komentarz. Ten ofi-

cialnie zbagatelizował incydent twierdząc, iż Ada Wright upadła po prostu przypadkowo na bruk wyczerpana trudem walki z funkcjonariuszami policji. Prywatnie wyraził jednak ubolewanie, przyznając, iż istotnie – jak twierdził fotoreporter, naoczny świadek – kobieta została po prostu znokautowana przez krewkie-

go policjanta. Inspektor zasugerował redakcji, by „dla dobra sprawy” nie publikowała tych fotografii. Gdy w odpowiedzi usłyszała, iż jest za późno, bo numer poszedł do druku, zaproponował odkupienie całego nakładu, który zeszedł już z maszyn.

Redakcja odrzuciła tę niecodzienną ofertę, nazajutrz „Daily Mirror” w zwiększonym do 750 tysięcy egzemplarzy nakładzie trafił do kiosków. Oburzenie opinii publicznej w zasadzie niechętniej awanturom sufrażystek tym razem zwróciło się przeciwko siłom porządkowym i ówczesny brytyjski minister spraw wewnętrznych, a był nim Winston Churchill, musiał się gęsto tłumaczyć z postępów swoich podwładnych.

Sir Winston i jego ludzie trafili ponownie na łamy „Daily Mirror” rok później, przy okazji głośnego wydarzenia kryminalnego, które przeszło do historii angielskiej policji pod nazwą „bitwy o Londyn”.

Na łamach „Pejzażu kryminalnego” opisaaliśmy tę historię szczegółowo kilka miesięcy te-

Co tu właściwie robi ten dżentelmen?

mu. Dziś przypomnijmy tylko, iż była to niefortunna akcja ujęcia szajki przestępców, najprawdopodobniej rosyjskich anarchistów, którzy kilka dni wcześniej podczas nieudanej próby włamania zabili trzech londyńskich policjantów. Przystępcy zabarykadowali się w budynku przy Sidney Street na West Endzie i przez całą noc stawiali skuteczny opór kilkuset policjantom i wezwanym na pomoc żołnierzom. Takiej gratki nie mogli też przeoczyć żurnaliści, zjawiając się tłumnie na miejscu akcji powiększając panujące tam zamieszanie. Byli też fotoreporterzy. Dwóm z nich, Jamesowi Jarcho z agencji Wors Graphic Press i Edwardowi Zimmermannowi ze wspomnianej już Central News Photos, udało się przedrzeć przez kordony policji do centrum doświadczenia akcji, gdzie wśród

urzędu i pozycji męża stanu. Sir Winston jawi się na zdjęciu bardziej w roli przypadkowego gapia lekko wyglądającego z za węgla. Tak też został odebrany przez czytelników gazet, o co długo jeszcze miał pretensje do wścibskich fotoreporterów. Dworowali sobie z niego także polityczni rywale. Sir Arthur Balfour, lider konserwatystów, broniąc dziennikarzy pytał publicznie na posiedzeniu Izby Gmin: „Rozumiem, co robili na Sidney Street fotoreporterzy, ale co właściwie robił tam ten dżentelmen?”

Faktycznie, nie bardzo wiadomo co robił, ale dżentelmem był bez wątpienia i szybko podał się do dymisji. Nie zaskodziło mu to jednak w dalszej karierze, kilka dni potem zgodnie z partyjną logiką karuzeli stanowisk został pierwszym lordem admiralicji.

Potknęła się czy została uderzona?

Album przestępców Alphonse'a Bertillona

też publikacje albumów z fotografiami przestępców.

W rewanżu także policja bywa fotografowana. Czasem pozuje chętnie i dobrowolnie, czasem bywa zdejmowana z nienacka, czego – jak wszyscy zresztą – bardzo nie lubi. Z publikacji takich zdjęć na łamach prasy wynikają tylko kłopoty, bowiem przedstawia-

Pigularze

W nocy z wtorku na środę mijającego tygodnia doszło w Sejmie do niecodziennego, a ściślej nieconocnego wydarzenia. Odbyły się konspiracyjne posiedzenia parlamentarzystów; za zamkniętymi dla prasy i publiczności nadzwyczajnymi dla służb specjalnych przedstawili posłom raport na temat podejrzanego lobbingu branży farmaceutycznej z miliardowymi nadużyciami w tle. Posiedzenie było formalnie tajne, więc jego uczestnicy nie kwapią się do zdradzania szczegółów, ale generalnie stwierdzają, iż raczej wiało nudą. Podobno nocne rewelacje szefa ABS znane są od dawna jako fakty oczywiste, podobnie jak ujawniona wcześniej powszechna praktyka korumpowania lekarzy i kombinacje przy ustalaniu listy leków refundowanych.

Udział firm farmaceutycznych w dziwnych interesach nie powinien dziwić. To jedna z najpotężniejszych gałęzi produkcji i handlu, choć mało się o niej mówi, bo nie jest tak nośna medialnie, jak handel bronią czy narkotykami i całkowicie legalna. Ta potęga wynika z prostego faktu, iż niemal każdy z nas jest jej klientem; nawet zdrowi łykają jakieś proszki czy witaminy. A ktoś w razie poważnej choroby, dla ratowania zdrowia czy życia, nie wysupła ostatniego grosza, bez zastanawiania się, czy lek wart jest wyłożonych pieniędzy, byleby tylko był skuteczny. Kto produkuje leki czy je sprzedaje wie o tym najlepiej. Czasem, niestety, niecznie to wykorzystuje.

Jedyne, co może ograniczyć zyski producentów leków, to bicz konku-

rencji. Dlatego wśród koncernów farmaceutycznych rywalizacja i walka z konkurencją jest dużo bardziej bezwzględna niż w innych branżach. Trzeba pamiętać, iż leki to bardzo specyficzny towar. Ich produkcję poprzedzają miesiące, czasem lata prób, badań, co wymaga specjalistycznych laboratoriów, kosztownych ekspertów, zaangażowania armii wykwalifikowanych specjalistów, chemików, biologów. A przed wprowadzeniem na rynek medykament musi uzyskać atesty, spełnić surowe wymogi kwalifikacyjne, na co kładzie się szczególnie nacisk od czasu dramatu z preparatami thalidomidowymi, na przełomie lat 50. i 60. ubiegłego stulecia, po których zażywaniu brzemiennie kobiety rodziły kalekie dzieci. To wszystko wymaga czasu i ogromnych pieniędzy. A z drugiej strony receptura żadnego leku nie jest prawnie chroniona; zastrzeżona jest jedynie nazwa. Każdy ma szansę ubiec rywala, wprowadzając na rynek o kilka tygodni wcześniej lek o takim samym działaniu i składzie chemicznym. Może recepturę opracować sam, może ją też konkurentom... ukrasć.

To właśnie przydarzyło się znanej amerykańskiej firmie farmaceutycznej „Lederle Laboratories”, której założyciel, z początkiem XX stulecia, Ernest Józef Lederle był uznanym chemikiem i kryminologiem; wystę-

pował jako biegły sądowy z zakresu toksykologii w kilku głośnych procesach o zabójstwa z pomocą trucizn.

W roku 1959 dr Martin Sidney Fox, zaufany chemik „Lederle”, mający dostęp do wielu tajemnic firmy, rozstając się z pracodawcą zabrał ze sobą potajemnie kilka podstawowych, wyselekcjonowanych przez miesiące prób, surowców do produkcji antybiotyków. Dla zdobycia nieznanego mu bliżej szczegółów procesu technologicznego wszedł w porozumienie z wciąż jeszcze zatrudnionym w „Lederle” chemikiem Johnem Canceledlichem i zaproponował mu założenie spółki. Canceledlich przyjął ofertę; wydał Foksowi kopie tajnej dokumentacji swojego działu; resztę niezbędnych do rozpoczęcia produkcji instrukcji skopiował i wykrał z laboratoriów innych działów.

Założyli następnie własną firmę, „Kim-Laboratories” ale nie po to, by inwestować w produkcję, lecz by korzystać sprzedając skradzioną dokumentację. Z pomocą kilku wspólników, także ludzi z branży farmaceutycznej, wtajemniczonych w kulisy afery i mających rozgałęzione kontakty zawodowe, rozpoczęli łowy na klientów w Europie. Zainteresowanie nowymi antybiotykami okazało kilka renomowanych firm włoskich i niemieckich i wyraziło gotowość zakupu dokumentacji. Część kontrahentów wpłacała spore zaliczki, by

zagwarantować sobie wyłączność. Szefowie każdej z tych firm dysponowali w obrębie swojej działalności niezłym wywiadem gospodarczym i nie mieli wątpliwości, iż proponowane im technologie nie są dziełem Foksa, a zostały po prostu skradzione. Nie przeszkadzało im to jednak, nie byli zbytby dociekliwi, licząc na krociowe zyski z produkcji nowych antybiotyków, bez konieczności ponoszenia kosztownych nakładów na długotrwałe i niepewne eksperymenty.

Jednak się przeliczyli, a to skutkiem wyjątkowej łączywości Foksa, który okazał się niełojalny nie tylko wobec byłego pracodawcy, ale nawet i wobec współników przestępczych machinacji. Będąc formalnie szefem firmy zgarniał do swojej kieszeni kwoty wpłacane przez concerny farmaceutyczne i ani myślał dzielić się ze współnikami. Gdy stało się już jasne, że żaden z nich nie dostanie swojej doli, Canceledlich, przebywający we Włoszech poza zasięgiem amerykańskiego wymiaru sprawiedliwości, złożył szczegółowy donos o sprawie na ręce amerykańskiego konsula w Mediolanie. Część współników „Kim-Laboratories” z Foksem na czele przebywająca w USA została aresztowana pod zarzutem przestępczego porozumienia na szkodę firmy „Lederle”; Canceledlichowi i jego włoskim kontrahentom udało się uniknąć karnych konsekwencji.

Kolumnę opracował
JAN ROGÓŻ

Kwas acetylosalicylowy, uniwersalny lek przeciwbólowy, przeciwgorączkowy, produkowany od roku 1899 w zakładach farbiarskich Friedricha Bayera w Eberfeld (Wuppertal) pod zastrzeżoną prawnie nazwą „Aspirin”. Ten sam kwas produkowany jest niemal w każdym kraju na świecie, ale musi nosić odmienną nazwę. W Polsce jest to polopiryna.

„Chciałem zobaczyć, jak mogła wyglądać w czasach, gdy Polscy monarchowie wkładali ją w dniu koronacji. Nawet oni mieli z nią do czynienia tylko jeden raz w życiu – mówi Adam Orzechowski, sádecki antykwariusz, który doprowadził do rekonstrukcji klejnotu koronacyjnego królów polskich – tzw. korony Chrobrego.

Przy sądeckim rynku, na parterze starej mieszczańskiej kamienicy mieści się antykwariat „Kolekcjoner”. W witrynie stoją figurki z miśnieńskiej porcelany, stare ikony. Na ścianach obrazy Mehoffera i Kossaka. Za mgiełką papierosowego dymu Adam Orzechowski, właściciel sklepu. Uważa, że palenie antykom nie szkodzi, wręcz przeciwnie, nadaje patynę.

Czternaście lat temu założył pierwszy w Nowym Sączu sklep z antykami.

Zaczął od numizmatyki, którą interesował się od dziecka. – W domu mieliśmy kilka starych monet, często im się przyglądałem. W 1960 roku, podczas wycieczki szkolnej do Podegrodzia, znalazłem denar Marka Aureliusza. Był w bardzo złym stanie, leżał sobie po prostu w zarowanej ziemi. Wziąłem go na pamiątkę. Od tego momentu zacząłem interesować się numizmatyką.

Miłość do historii wyniósł z domu. Zaszczepiła mu ją matka. Ukończył sądeckie liceum, ale ze studiami nie poszło najlepiej.

– Dwanaście godzin dziennie spędzałem w Jagiellonce na studiowaniu książek historycznych, zamiast na wykładach. Tak się, niestety, skończyła moja przygoda ze studiami na uniwersytecie – wspomina.

Jako numizmatyk Orzechowski starał się zdobywać gruntowną wiedzę na temat kolekcjonowanych monet. Później przyszła kolejna pasja – miśnieńska porcelana.

Z czasem rozkochał się w marlarstwie.

– Zawsze miałem charakter szperacza. Staram się każdy temat zgłębić do końca. Przyznaję, miałem też trochę szczęścia. Zdołałem zdobyć portret hrabiego Teodora Szydłowskiego pędzla Bacciarellego – opowiada.

Marzeniem życia sprzedawcy antyków była jednak korona królewska. Pamiętał o niej, kiedy przez lata skupował uszkodzone pruskie monety z berlińskiej mennicy, bez wartości numizmatycznej. Na nie właśnie przetopiono regalia królów polskich.

Z jednej z takich monet kazał zrobić sobie krzyżyk z orłem w koronie. Pozostałe złote dukaty posłużyły do oprawy kamieniami zdobitych koron królewską.

– Jeśli prawdą jest, że insygnia koronne zostały zniszczone przez Prusaków po upadku insurekcji kościuszkowskiej, tuż

w Puławach. Na rozmowach się skończyło.

Z ideą odkucia korony królewskiej antykwariusz nosił się szesnaście lat. Przez długi czas nie było go stać na realizację tego marzenia.

W tym czasie przeczytał wszystkie dostępne lektury na

jednak znalazł w nim cennego, bezinteresownego doradcę.

Poznał też innych profesorów, wielokrotnie odwiedził skarbiec na Jasnej Górze. Oglądał tam oprawy szlacheckich kamieni. Rozmawiał ze skarbnikiem ojcem Janem Golonką. Prosił o radę Romana Bobrowa,

Wiele czasu poświęcił na poszukiwanie rzemieślników, zwłaszcza szlifierzy kamieni szlacheckich, którzy ręcznie, jak w okresie średniowiecza, nadal by kształt szmaragdów, szafirom i granatom.

– Okazało się, że nie trzeba było szukać daleko. Jana Toły-

– Wbrew pozorom, to nie majątek. Klejnoty, dukatowe złoto i wysokiej próby srebro, mają oczywiście wymierną wartość. Dla mnie jednak cenniejsza jest wartość historyczna rekonstrukcji. Węgry i Czesi mają swoje insygnia królewskie. My, Polacy, przez lata byliśmy ich pozbawieni. Skoro zrekonstruowaliśmy zniszczony podczas II wojny światowej zamek królewski, podobną historyczną wartość ma wierna rekonstrukcja tzw. korony Chrobrego – uważa antykwariusz.

Profesor Michał Rożek podczas jedynej publicznej pokazu korony 10 listopada tego roku w Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu stwierdził: – Mamy do czynienia z autentycznym sacrum. To rewelacja, że jednemu człowiekowi wystarczyło pasji na to, by doprowadzić do rekonstrukcji do szczęśliwego finału. Nie udało się to mojemu wielkiemu nauczycielowi profesorowi Estreichowi. Cieszę się, że miałem okazję zobaczyć, jak spełnia się jego marzenie – mówi.

Zdaniem profesora Rożka, jedynym godnym miejscem dla korony jest skarbiec katedralny na Wawelu.

– Marzyłbym o tym, aby właśnie tam trafiła.

W pierwszej kolejności jednak musi zyskać aprobatę, należytą rangę – sacrum, a nie jedynie wartościowego świecidełka. Wówczas powinna trafić w ręce najgodniejszego z żyjących obecnie Polaków – mówi antykwariusz.

Insygnium miało być pokazane dopiero 3 maja 2004 roku w sądeckiej Bazylice św. Małgorzaty. Niemal dokładnie 240 lat po tym, kiedy odbyła się ostatnia dwudniowa prezentacja klejnotów koronnych na Zamku Królewskim w Warszawie.

Adam Orzechowski zdecydował się na wcześniejszy pokaz, dla bardzo wąskiego grona zaproszonych gości, ponieważ pojawiły się pogłoski o próbie rekonstrukcji korony przez mieszkańca Poznania.

Marzy o odtworzeniu jeszcze berła i jabłka. Po pierwszej prezentacji zgłosił się do niego człowiek gotów pokryć koszty rekonstrukcji. Antykwariusz nie przyjął propozycji. Chce sam doprowadzić dzieło do końca. Twierdzi, że on i inni fundatorzy, których nazwisk ani liczby nie zamiera ujawnić, nie czują się właścicielami klejnotu, a jedynie „strażnikami królewskiego skarba”.

MONIKA KOWALCZYK

Strażnik korony

– To rewelacja, że jednemu człowiekowi wystarczyło pasji, by doprowadzić do szczęśliwego finału – mówił podczas pokazu insygnium profesor Michał Rożek

przed przekazaniem Krakowa Austriakom, to oznaczałoby, że historia zatoczyła koło i złoto wróciło na właściwe miejsce – uważa antykwariusz.

Przypomina, że skarby zostały w 1796 roku wywiezione do Berlina i przetopione, na polecenie Fryderyka Wilhelma III w 1809 roku.

– Trudno mi uwierzyć, że władca taki jak Fryderyk Wilhelm III, dobroczyńca skarbcza jasnogórskiego, mógł tak zbezczeszczyć skarb narodowy Polaków. Wszak jego żona, Luiza, kochała się w klejnotach. Co więcej, krążyła plotka, jakoby widziano rubin zdobity polską koronę w naszyjniku królowej. Przez cały XIX wiek, a nawet i dzisiaj, utrzymywały się złudne pogłoski o cudownym ocaleniu regaliów przez Izabelę Czartoryską.

Upominali się o koronę i berło – jako władcy Królestwa Polskiego – carowie Aleksander I i Mikołaj II, któremu zdecydował się wyjawić sprawę dopiero w 1835 Fryderyk Wilhelm III informując, że w 1809 przetopiono insygnia na monety. Ocalić miał jedynie Szczerbiec.

– Chciałbym wierzyć, że nasze koronne klejnoty gdzieś są. Że kiedy wieść o rekonstrukcji insygnium obiegnie świat, ktoś zobaczy koronę i skojarzy, że gdzieś gdzieś choćby fragmenty. Choćby podobnie oszlifowane kamienie – mówi antykwariusz.

Pomysł odtworzenia regaliów królewskich zaczerpnął od profesora Karola Estreichera, który w okresie międzywojennym nosił się z ideą rekonstrukcji korony. Co nie udało się profesorowi, zrealizował sprzedawca antyków z Nowego Sącza. Krakowskiego naukowca znał osobiście, rozmawiał z nim o regaliach i o pogłoskach jakoby klejnoty ocalały i zostały dobrze ukryte przez Czartoryskich

Fot. Piotr Drożdżik

temat polskich regaliów. Poznał profesora Michała Rożka, historyka sztuki i kulturoznawcę, autora książki o królewskich klejnotach koronnych. Kiedy pół roku temu po raz pierwszy zadzwonił do profesora z informacją, że przystępuje do rekonstrukcji, wyraźnie wyczuł, że rozmówca odnosi się do jego pomysłu z rezerwą. Z czasem

kustosza Muzeum Narodowego w Warszawie. Konsultował się z Wojciechem Bochnakiem, konserwatorem złotnictwa w Muzeum Narodowym w Krakowie. Dotarł do ilustracji Krzysztofa Józefa Wernera, który jako ostatni inwentaryzował insygnia władców polskich na życzenie Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Ach, ta moda...

Moda ma historię równie długą jak człowiek i można przypuszczać, że pierwsi kreatorzy pojawili się już w gębinach prehistorii decydując o tym, czy skórę zdarta z ubitego zwierza należy nosić przetrzoną z lewa na prawo, czy odwrotnie.

Wystawa „Za modą przez wieki. Ubiorzy z kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie”, którą można oglądać w Gmachu Głównym, dokumentuje trzy ostatnie stulecia, ale sporo mówi o istocie mody...

Moda bywała (bardzo często) bezinteresowna. Ileż pracy i pomysłowości, o umiejętnościach nie wspominając, inwestowano w detale ubioru, które rzadko, fragmentarycznie bądź wcale nie mogły liczyć na wzbudzenie powszechnego podziwu. Na przykład – damskie pantofle. Aż do czasów kryzysu całkowicie chowały się pod powłóczystymi sukniemi. Dopiero rozpięta na rusztowaniu spódnica, nieuchronnie „podskakująca” w rytm kroków, umożliwiła błysnięcie czubka pantofelki – i to głównie dlatego iż uniknięcie tej nieprzyzwoitości nie było możliwe, przynajmniej dopóki trwała kryzysowa moda. Ale misterne obuwie noszono znacznie wcześniej, a i potem też. Najstarsze obuwie pokazane na wystawie sięga czasów późnego średniowiecza. Z damskich pułenek zachował się,

prawdę mówiąc, tylko fragment: ochroniacze, w które „oprawiano” delikatne pantofelki, aby osłonić je przed kurzem, błotem i innymi zagrożeniami czyhającymi za progiem.

Najstarsza zachowana w całości para bucików to trzewiczki damskie z pierwszej połowy XVII wieku; z delikatnej jasnej skórki ażurowo wycinanej, na zgrabnym obcasiku, wciąż jeszcze dyskretna część damskiej garderoby. Teraz, wystawione na widok publiczny, cieszą liczne oczy, zresztą też bezinteresownie. Bo gdyby nawet możliwe było przymierzenie tak cennego eksponatu, to nie ma szans na to, by współczesna noga zmieściła się w tym trzewiczku. Chyba że dziecięcinna, ale bucik zdecydowanie damski... Drobnie stópkę miały też XVIII-wieczne właścicielki pięknych pantofelków z jedwabiu, z atlasu, z tafty, zdobionych haftem, naszywanych paciorkami, dekorowanych lakierowaną skórą. Autorka wystawy, Beata Biedrońska-Słotowa zwraca uwagę, że kobiety w XVII czy XVIII wieku raczej rzadko osiągały wzrost tak słuszny jak ich obecnie żyjące praprawnuczki, nie

mówiąc już o tym, że ówczesne damy prowadziły tryb życia daleko mniej ruchliwy niż dzisiejsze kobiety pracujące. No i nie uprawiały sportu, chyba że taniec na balach w karnawale. A swoją drogą, ile też par delikatnych pantofelków stańczyć musiała na amen każda panna pomiędzy pierwszym balem a zamążpójściem...

Moda, choć – jak twierdzą znawcy przedmiotu – od renesansu zmieniała się prawie równie często jak teraz, no i wciąż zmienia się, nie jest wszelako nieograniczona w pomysłach. Właśnie buciana moda z tymi wszystkimi arcydziełami rzemieślniczego kunsztu, dobitnie pokazuje, że od dawną głównie ściągamy od tych, co przed nami buty szyli i nosili. Obcasy: „szpulki”, „kieliszki”, „kaczuszki” – to wszystko było i to tak dawno, że głowa boli. Pantofle bez pięty, na dość wysokim obcasie też – są na wystawie takie, bardzo ładne i nader wiekowe. Para taftowych pantofelków z pierwszej połowy XVIII wieku zapina jest na szerokie, dość krótkie taśmy, kształtem wypiszę-wymaluj nasze „rzepy”. Zaś wydłużone nosy, o które potykają się współczesne kobiety modne, to

swoisty odwet historii za równouprawnienie. Obuwie z wydłużonymi nosami było zawrotnie modne w XIV-wiecznej Europie. Jeżeli jednak w damskich pułenkach nie przesadzano z długością nosów, to modni panowie coraz dotkliwiej cierpieli, usiłując godnie stąpić w coraz bardziej nosiastych cizmach. Gdy wreszcie długie, stosownie zakręcone w górę nosy męskich butów (w Anglii nazywanych krakowskimi – nikt nie dociekl daczego) sięgnęły kolan, prawie uniemożliwiając chodzenie, król Francji Karol V i król Anglii Edward IV wydali zakazy noszenia i wytwarzania tak ekstrawaganckiego obuwia. Można powiedzieć, że moda zgłosiła z mocy prawa, ale co się wcześniej namęczyli gołoci panowie modni... Na przełomie XX i XXI wieku przyszła kolej na panie. I chyba jeszcze trochę pocierpią: nosy współczesnych damskich pantofli, na razie, nie dotarły nawet do etapu zakręcenia w górę. Do kolan bardzo daleko.

Moda to wyjątkowe zwierciadło relatywizmu. Nie tylko dlatego, że pojęcia ładne – brzydkie, twarzowe – nietwarzowe zmieniają się w piorunującym

tempie. Również w kwestiach elegancji, dystynkcji, a nawet moralności moda miała do powiedzenia sporo i zaskakująco. U zarania wieku XIX dekolty, który dziś, w naszych bezpruderyjnych czasach, uznano by za śmiały, był w pełni usankcjonowany. Niemoralna była wówczas damska stopa. Dama mogła bezkarnie wystawić na widok publiczny, najlepiej przypadkiem, czubek pantofla i ewentualnie skrawek miejsca nad nim. Pokazanie kostki, choćby osłoniętej solidną pończochą (o stylonkach nikomu się jeszcze nie śniło), było sporą nieprzyzwoitością, towarzyskim wypadkiem o katastrofalnych skutkach.

Ach ta moda... Jak jej nie kochać?

JOLANTA ANTECKA

magiczny

Baran i fortuna

Tak jak ludzie dwunastu znaków zodiaku reprezentują dwanaście różnych typów charakterologicznych i temperamentów, tak różny jest ich stosunek do spraw materialnych. Przedstawiciele niektórych znaków nie wyobrażają sobie życia bez solidnego finansowego zabezpieczenia. Inni z kolei żyją z dnia na dzień, nie martwiąc się pustym kontem. Są i tacy, którzy nie czują obawy przed zaciąganiem pożyczek, a robienie długów to ich sposób na życie.

Oszczędni charakteryzują się finansowym rozsądkiem obok „koników polnych”, które beztrudno wydają wszystko, co zarobią, nie myśląc o jutrze.

Niektórzy astrologowie obok określenia, do jakiego rodzaju należą przedstawiciele poszczególnych znaków, podają również najbardziej odpowiednie sposoby uzyskania dobrej sytuacji materialnej - dla każdego z nich. Spróbujmy tak właśnie określić przedstawicieli pierwszego wiosennego znaku - Barana.

Energia, szybkość w działaniu i niecierpliwość sprawiają, że ludzie ci raczej rzadko należą do grona osób rozsądnie gospodarujących swymi zasobami. Potrafią zarabiać pieniądze, ale też lubią je wydawać. Długotrwałe oszczędzanie, inwestycje zakrojone na wiele lat, dążenie krok po kroku do finansowego celu raczej nie trafiają im do przekonania. Wielu wśród Baranów płci obojga ludzi o szerokim geście - chętnie zapraszających przyjaciół, obdarowujących ich nawet bez okazji, płacących za wspólne przyjemności.

Niektórzy sporo wydają na uprawianie kosztownych hobby: nurkowania, wspinaczki lub bywania na obozach przetrwania. Często jeżdżą samochodami droższymi niż mogą sobie pozwolić, a że znak ten ma zdecydowaną skłonność do wypadków i stłuczek, zdarza się, że sporo dokładają do kwoty, za jaką nabyli swe auto.

Typowy Baran - bez względu na wiek i płeć raczej nie planuje wydatków, nie prowadzi domowych rachunków. Jeżeli ma pieniądze, żyje dobrze, ale w przypadku skromnych funduszy nie czuje się nadmiernie pokrzywdzony. Zamiast odwiedzać modne restauracje, wybierze się z bliską osobą na wycieczkę za miasto z herbatą w termosie i kanapkami w plecaku. Będzie chodził przez kilka sezonów w tej samej sportowej kurtce, sztruksowych spodniach czy dzinsowej spódnicy i wcale nie będzie to powodem do frustracji.

Ludzi ci raczej rzadko marzą o pięknie umeblowanym mieszkaniu, zbiorach antyków, szkatułce pełnej biżuterii. Mieszkają tak jak ich na to stać, jeśli są posiadaczami dzieł sztuki czy cennych przedmiotów, to raczej je odziedziczyli, dostali niż kupili, a do ozdób kobiety spod tego znaku nie przywiązują szczególnej wagi.

Według tradycyjnej astrologii, Barany najlepiej prosperują, jeżeli ich praca wiąże się w jakiś sposób z metalowymi narzędziami. Stąd uważano, że powinni wykonywać profesje chirurga, inżyniera, konstruktora, rzemieślnika zajmującego się obróbką metali, hutnika - i temuż podobne. Współczesny astrolog amerykański Jeffrey Adams doradza, aby urodzeni w tym znaku nabywali akcje kopalń, hut i firm mających coś wspólnego z metalurgią, obrotem surowcami czy wytwarzaniem przedmiotów z metalu. Takie właśnie inwestycje powinny im przynieść największe zyski.

Warto jednak podkreślić, że najbliższych dwanaście miesięcy niekoniecznie nadaje się, aby urzeczywistniać ewentualne marzenia o zdobyciu fortuny. Dysharmonijny wpływ Saturna względem tego znaku zdecydowanie ogranicza możliwości w tym względzie.

BOGNA WERNICHOWSKA

Pierwsza Kwadra Księżyca: 30 XI o godzinie 18.17 w konstelacji Ryb

BARAN (21 III - 20 IV):

Po miłym, towarzyskim, weekendzie, kiedy znalazłeś okazję, aby zachować się po ludzku w stosunku do bliskich oraz dalszych krewnych - otwierasz okres nowej dynamiki. Podejmujesz wielkie wyzwania zawodowe, bierzesz na siebie odpowiedzialność, zwielokrotniasz zyski - jednym słowem stajesz się supermenedżerem. A passa powodzenia przeciągnie się do końca roku.

Dni korzystne: 2 - 4 XI

BYK (21 IV - 21 V):

W sobotę możesz być roztargniony - zgubić parasol, okulary albo, co gorsza, kartę kredytową. Na szczęście, kolejne dni przyniosą wiele pozytywnych zdarzeń. Wreszcie pojednasz się z bliskimi, rozwiążesz skomplikowane sprawy majątkowe, a później pomyślisz o inwestycjach, które pozwolą zabezpieczyć sytą przyszłość dla całej rodziny. Końcówka roku z pewnością należy do Byka.

Dni niekorzystne: 29 XI

Korzystne: 5 XI

BLIŹNIĘTA (22 V - 21 VI):

Jeżeli tylko przezwyciężysz obniżony nastrój i pokonasz chandrę, pierwsza kwadra księżyca wyniesie Cię wysoko i pozwoli osiągnąć dawną pozycję lidera. Znowu będziesz dynamiczny, kreatywny, przedsiębiorczy, a wskutek tego zabiegany, zziębnięty, ale radny i zadowolony z siebie. Znowu wszystko się znacznie kręci tak jak lubisz. Znowu osiągniesz duże sukcesy (również finansowe). Przed Tobą: odrodzenie.

Dni niekorzystne: 30 XI, 1 XII

RAK (22 VI - 22 VII):

Ostatnio łatwo porozumiewasz się z innymi ludźmi i osiągasz takie sukcesy zawodowe, jakie sobie tylko wymarzysz. Zaczynasz realizować nowe, niekonwencjonalne pomysły, urabiasz ważnych decydentów, podejmujesz współpracę, zarabiasz pieniądze i zwracasz na siebie uwagę otoczenia. Kto wie? Może już wkrótce zrobisz kolejny ważny krok w karierze? (A może podejmiesz działalność gospodarczą na własne ryzyko?).

Dni korzystne: 30 XI, 1 XII

Niekorzystne: 2 - 4 XII

Rys. Stanisław Stolec

W znaku Raka: Saturn (sprzyja powadze i odpowiedzialności); w znaku Panny: Jowisz (pomaga w pokonywaniu przeszkód, przynosi szczęście); w znaku Strzelca: Słońce (dodaje wigoru i pewności siebie); Pluton (odnawia i oczyszcza); w znaku Koziorożca: Merkury (inicjuje interesy i podróże), Wenus (przynosi miłość, pieniądze, sukcesy artystyczne); w znaku Wodnika: Neptun (wyostrza intuicję, sprzyja fotografikom i aktorom); Uran (stymuluje przemiany, rodzi nowe pomysły); w znaku Ryb: Mars (wymusza ciekawe rozstrzygnięcia).

LEW (23 VII - 22 VIII):

Po sobotnim przesileniu pogody, kiedy lepiej by było, żebyś został w domu i poczytał romantyczne książki - odrodzisz się w więziach z ludźmi. Zaczynasz budować uczucia, rozniecać płomienie emocji, angażować się osobiście i kto wie - może przesyje Cię strzała Amora? A może zaczniesz realizować jakiś wielki, twórczy projekt? W życiu Lwa trwa teraz interesujący okres.

Dni niekorzystne: 29 XI

Korzystne: 2 - 4 XII

PANNA (23 VIII - 22 IX):

Niedzielno-poniedziałkową chandrę musisz pokonać bardzo ofensywnie. Idź z bliskimi na spacer, dotleń płuca, wymuś z organizmu serotoninę - niech serce znowu zabije równo młodym, ognistym rytmem. Kolejne dni przyniosą wielką aktywność zawodową, udane przedsięwzięcia finansowe, a może nawet sukcesy artystyczne? Wenus sprzyja Ci teraz i trzeba ten fakt odpowiednio wykorzystać.

Dni niekorzystne: 30 XI, 1 XII

Korzystne: 5 XI

WAGA (23 IX - 22 X):

Najbliższy okres w Twoim życiu nie sprzyja aktywności. Dlatego najlepiej spotykaj się z przyjaciółmi, czytaj ciekawe książki, odwiedzaj galerie sztuki i rozwijaj ofensywnie swoją osobowość. A o karierze i o wielkich zarobkach na razie po prostu zapomnij. Kiedy nadejdzie czas działania, natychmiast Cię o tym powiadomię.

Dni korzystne: 29 XI

Niekorzystne: 2 - 4 XII

SKORPION (23 X - 21 XI):

W Twoim życiu trwa dobry czas, więc choć w sobotę i w następny piątek będziesz trochę zmęczony, rozkojarzony albo zabiegany - osiągniesz wszystko, na czym Ci zależy: prestiż, komfort życia, rozwój kariery zawodowej, a może nawet zrobisz nietypowy biznes? Dobrze się teraz dzieje u Skorpiona, zwłaszcza jeżeli jest zakochany lub jeśli od dawną kocha.

Dni niekorzystne: 29 XI, 5 XII

Korzystne: 30 XI, 1 XII

STRZELEC (22 XI - 21 XII):

Gorsze samopoczucie, jakie możesz przeżywać z początkiem tygodnia, trzeba po prostu pokonać. Dlatego zacznij uprawiać gimnastykę, biegać, pływać, jeździć na rowerze, a przy okazji pomyśl o diecie i zdrowym stylu życia. Nadchodzi właśnie pierwsza kwadra księżyca - czas podejmowania ważnych postanowień, a troska o zdrowie należy do najważniejszych priorytetów. Tym bardziej że od wtorku rzucisz się w wir pracy i wkrótce zrobisz prawdziwą karierę.

Dni niekorzystne: 30 XI, 1 XII

Korzystne: 2 - 4 XII

KOZIOROŻEC (22 XII - 20 I):

Pozostajesz w doskonałych układach planetarnych, a jakby tego było mało, we wtorek na Twoje niebo wpłynie obrotowy Merkury - patron nauki, biznesu i podróży. Dzięki temu ostatni miesiąc roku przeżyjesz w brawurowym tempie i osiągniesz wszystko, o czym teraz marzysz. Jeżeli zajmujesz się biznesem - zwiększysz zyski, jeśli uprawiasz podróże - wyjedziesz do egzotycznych krajów, a jeśli masz talent artystyczny - zdobędziesz popularność. Tylko od wtorku do czwartku - nie szalej!

Dni niekorzystne: 2 - 4 XII

Korzystne: 5 XII

WODNIK (21 I - 20 II):

Czas Mikołaja i świątecznej bańki nadchodzi wielkimi krokami - pędzi właściwie i wymusza na Tobie mnóstwo dodatkowej pracy. Trzeba zamykać ważne sprawy zawodowe, angażować się w układy rodzinne, pamiętać o wielu istotnych zadaniach, a byłoby dobrze zrobić jeszcze jakąś fuchę. Więc zakasz rękawy!

Dni korzystne: 29 XI

Niekorzystne: 5 XI

RYBY (21 II - 20 III):

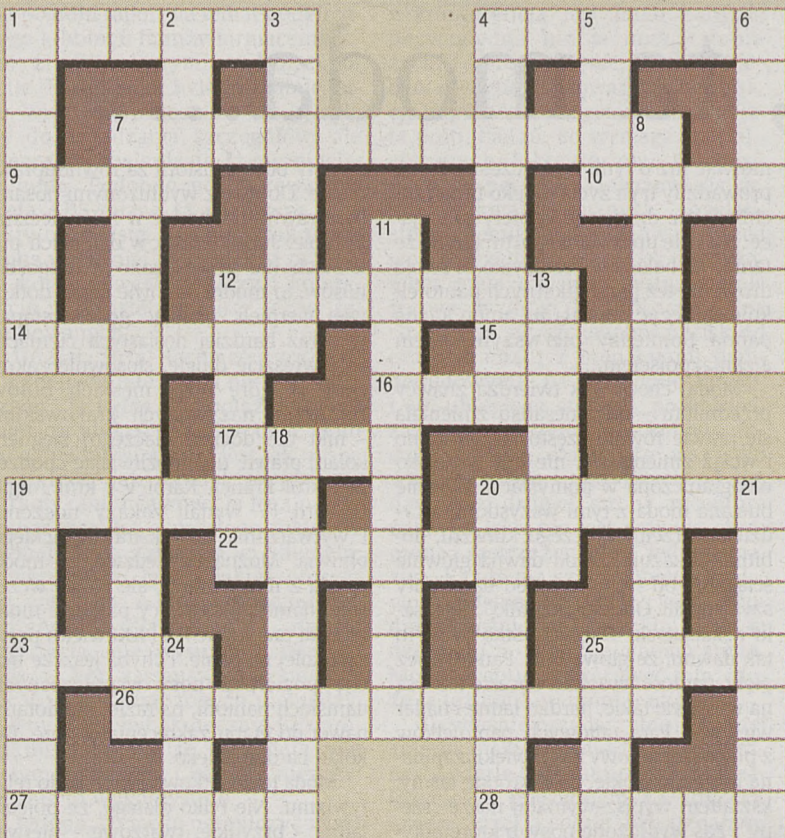
Najbliższy tydzień okaże się miły, towarzyski, ciekawy i pełen ważnych zdarzeń. Nadchodzi czas, żeby solidnie zabrać się do pracy, osiągnąć sukces zawodowy, zrobić większą kwotę przed Mikołajem i przed świętami. A o sylwestrze też przydałoby się pomyśleć poważnie. Masz więc na głowie wiele spraw, lecz chyba sobie z nimi poradzisz.

Dni korzystne: 30 XI, 1 XII

JAKUB CIEKIEWICZ

KRZYŻÓWKA nr 668

Dwie nagrody po 100 złotych funduje redakcja „Dziennika Polskiego”

POZIOMO: 1. ważny składnik tynku 4. Wielka Brytania 7. Pyszny, legendarny król Rzymu 9. kierowniczka łodzi 10. obecna nazwa Konga 12. gorączkowe bredzenie 14. nikt nim nie jest we własnym kraju 15. odłogs łamiącej się gałęzi 16. „Trylogia” nr 3 stronach dla leniwego ucznia 17. na kelnerskim zapleczu 19. łańcuch ludzi 20. ubranie 22. ozdoby rodzaj falbanki 23. daleko od Rzymu 25. w bok 26. usypia w telewizji 27. nie kwas 28. przeznaczenie, fatum.

PIONOWO: 1. fortel 2. tarcie zładogdy 3. ażurowy piecyk stawiany zimą dla ogrzania rąk 4. płaci tata, który odszedł w siną dal 5. gęste afrykańskie zarośla 6. tusz 7. zakłada na aparat fotografik na bezkrwawe łowy 8. porwana przez terrorystę 11. coś złośliwego z piekła rodem 12. umie naprawić instalację 13. łuk na dwóch kolumnach 18. zjednywanie zwolenników dla jakiejś sprawy 19. chroniony ptak z rodziny dzierzb o modro-popielatych wierzchnich piórkach 20. gliniany instrument muzyczny 21. żółte, ozdobne kwiaty z gatunku narcyza 24. jedna z czterech za piec 25. żywy ogienek.

Rozwiązanie krzyżówki nr 668 prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) do następnej soboty, tj. do 6 grudnia br., pod adresem redakcji: „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI nr 668

Pozio: 1. Wierzynek 6. minus 7. ekler 9. niedomówienie 10. Samanta 14. Oceania 18. rum 19. Kordula 23. Marlena 28. wykształcenie 29. kołos 30. Idaho 31. Gwatemala.

Pionowo: 1. winieta 2. eksport 3. zespół 4. Niemiec 5. kolonia 6. manna 8. rzeki 10. smok 11. metr 12. Nabu 13. arka 14. omam 15. emir 16. noże 17. aula 20. odwyk 21. dekalog 22. lizeska 24. archiwa 25. landara 26. niebo 27. Balice.

WYNIK LOSOWANIA
W redakcji odbyło się losowanie nagród wśród uczestników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie krzyżówki nr 666.

Nagrody po 100 złotych wylosowali:
ALEKSANDRA NOGIEĆ - Kraków
MARIA GLIŃSKA - Nowy Sącz
Pieniądze prześlemy pocztą.

Kupon krzyżówki nr 668

Z ogórków

Zupa ogórkowa bielona

1 1/4 kilo drobnej ryby, soli, 2-3 szklanki rosółu ogórkowego, 5-6 ogórków kwaszonych, 1 - 1 1/2 szklanki śmietany, 2 marchwi, 1-2 pietruszek, 2 cebule, 1 pora, 1 selera, 1 łyżka masła, 1 łyżka mąki.

Nastawić smak z różnej włośzczyzny i jakiegokolwiek drobnej ryby, jażgarzy lub okoni, wlać rosółu ogórkowego i gotować półtorej godziny. Podsmażać łyżkę mąki w roztopionym maśle, zaprawić tym zupę, włożyć pokrajanych, ugotowanych osobno kwaśnych ogórków i zagotować.

Przepis jak przepis, intryguje tylko ten dziwny „rosół ogórkowy”. O co chodzi, czy o wywar z kiszonych ogórków? Otóż nie, pani Zawadzka używa tego słowa w jego wyjątkowo archaicznym, wręcz Rejowskim znaczeniu. Pan na Nagłowicach tak pisał o kiszniu kapusty: A co to jest za trudność, już kapusty, rze-py, pasternaki, pietruszki i inne rzeczy dobrze opatrzyć, kapustki nadobnej osobno obrawszy, fasę jedną na to obróciwszy, na poły główki przekrawając, nadobnie ją ułożyć, ćwikiełką przekładać, koprzyku do niej nakłaść; tedy będzie i smaczna, i czerwona, także i rosółek z niej będzie nadobny i onymi ziółki pięknie pachnący.

Rosół, rosółek, to po prostu kwas, płyn, w którym pływa kiszona kapusta lub kiszone ogórki. W dawnych czasach, w prywatnych sklepikach dawano go za darmo: gospodyniom na zupę ogórkową, przepitym - na kaca. Bo na tę dolegliwość nie ma lepszego lekarstwa. Tak przynajmniej utrzymywali starzy pijacy i chyba mieli rację, niedawno przeczyta-

tem, że skład ogórkowego soczku jest wprost wyśmienity dla organizmu zrujnowanego wczorajszym pijaństwem...

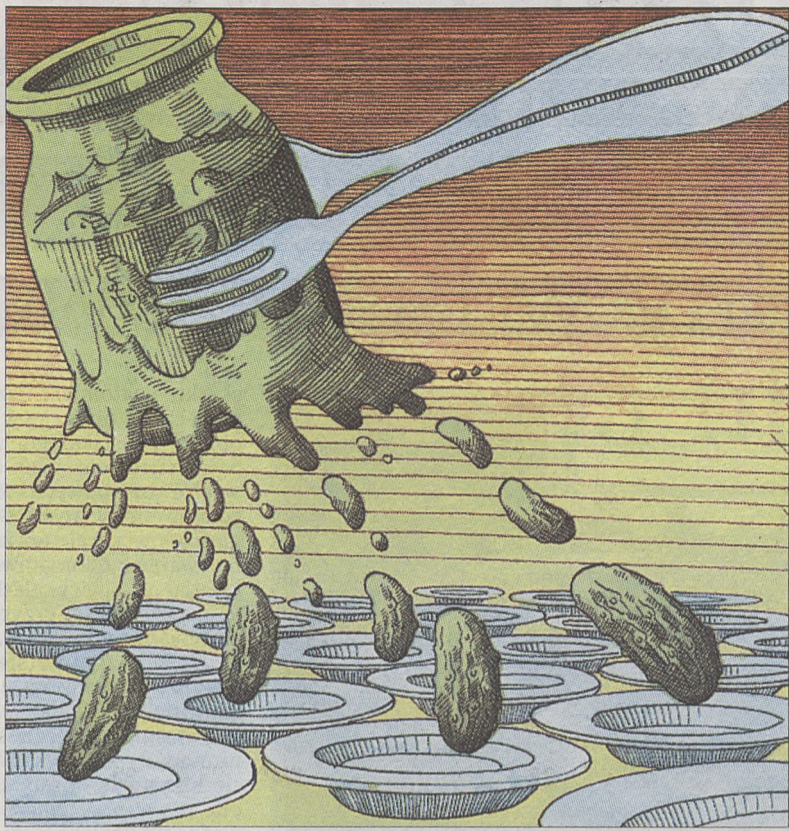
Kocham zupy ogórkowe, ale przepadam też za kiszonymi ogórkami w innej, wołowo-zrazowej konfiguracji. Może najpierw klasyczny - według Monatowej - przepis na zawijane polskie zrazy:

Zrazy polskie zawijane

Półtora kilo pieczeni zrazowej lub pierwszej krzyżowej (biodrowej) pokrajać na podłużne kawałki, wyżyłować, rozbić na cienkie plastry, posolić, popieprzyć i posmarować następującym farszem: Upiec jedną cebulę, utrzeć ją na tarku lub posiekać bardzo drobno, wymieszać z łyżką masła i dwoma łyżkami tartej bułki, potem zrazy zwinąć, ułożyć ciasno w rondlu na rozpalonym maśle, obrumienić naokoło i podlewać po trochu obsypać mąką, zalać tyle rosółu, aby było dość sosu, wysadzić go i podać zrazy z kaszą hreczaną prażoną lub kaszą jęczmienną. Zrazy nie powinny się dusić dłużej jak półtorej godziny.

Wszystko w porządku, proponuję tylko zmianę farszu: do cebuli i tartej bułki dodać trochę namoczonych i drobno posiekanych grzybków oraz kawałek kiszzonego ogórka. No i przydałoby się nieco grzybków wrzuconych do garnka w czasie duszenia, przydałaby się dodana pod koniec śmietana - żeby sos nabrał smaku i aksamitności...

ANDRZEJ KOZIOL

Rys. Wojciech Kowalczyk

Jedną z zimowych rozkoszy jest zupa ogórkowa - kwaskowata, zawieszona, pełna jarzyn, pełna ziemniaczków i znakomicie rozgrzewająca. Robi się ją na wiele sposobów, jeden tylko składnik jest niezmienny - kiszone ogórki. Dobre, staroświeckie ogórki, jędrne i pachnące.

Zupa ogórkowa

Obrać trzy kiszzone ogórki z łupki, pokrajać je w talarki, posypać łyżką mąki, dać do rondla z łyżką masła, udusić na wolnym ogniu (aby się nie przypaliły). Gdy się podsmażą, zalać rosółem z kości lub odpadków z mięsa i gotować pół godziny razem. Potem zupę przecedzić, wziąć pół litra śmietany, rozbić ją mocno z łyżeczką mąki, następnie zalać tą zupą i zagotować. Przedtem należy porobić małe uszka z mięsa, a ugotowawszy je na wodzie, wyjąć je łyżką durszlakową - aby ociekły. Do pierożków czyli uszek używa się mięso pozostałe z rosółu. Można także dać zamiast pierożków grzanki z bułki suszonej na maśle. Jeżeli ta zupa ma być postna, rozbić 4 żółtka w wazie i zalać zupą - a pierożki zamiast z mięsem mogą być z grzybami.

Był to - dość oryginalny - sposób na zupę ogórkową z książki kucharskiej Róży Makarewiczowej, natomiast przepis Wincenty Zawadzkiej wydaje się dość ryzykowny, przynajmniej dla tych, którzy nie przepadają za rybna zupą. Bo wbrew swej nazwie zupa polecana przez autorkę „Kucharki litewskiej” wydaje się bardziej przypominać rosyjską uchę niż naszą poczciwą ogórkową:

Francuski notes: Kraj w morzu winorośli

Ile to jest: milion hektarów? Tu idzie już o skalę, w której wyobraźnia odmawia posłuszeństwa. Dla porównania więc wszystkie zboża w Polsce zajmują trochę ponad 8 milionów hektarów. A jeden million to tyle, ile liczą francuskie winnice razem wzięte. Mamy wśród tych win nieomal wszystko, co w winnym świecie występuje. Wielką klasykę, nieuniknione standardy, zdumiewające wyjątki, unikatowe kurioza. A wśród tych ostatnich kategorii - wystarczy przebiec palcem po mapie...

Zacznijmy od góry - najpierw Alzacja, wielka klasyka wytrawnych, białych win reńskich z niemożliwym do sklasyfikowania gewurztraminem. Winem wytrawnym o tak zdumiewającym, bogatym bukacie, że wydaje się, iż pijemy wino co najmniej półstodkie. Dla miłośników kuchni chińskiej i w ogóle orientalnej ważna wiadomość - to najlepsze wino do pachnących przyprawami potraw rodem z Dalekiego Wschodu. Dalej na zachód - szampany, znów wielka klasyka, a jeszcze dalej w tym samym kierunku - i win już prawie nie ma. Już, bo kiedyś była ich wielka obfitość. Jeszcze w XIX wieku Paryż był stolicą największego regionu winiarskiego Francji. Paryskie winnice zniszczyła w drugiej połowie wieku XIX amerykańska mszyca filoksera. Ten sam los spotkał jednak 80 procent winnic francuskich, które w większości odrodziły się po pewnym czasie. Paryskie - nie, a zadecydowały o tym wysokie ceny na grunt w okolicach Paryża i kolej żelazna. Dawne winnice poszły pod zabudowę, a wino dla potrzeb paryżan zaczęto wygodnie, tanim kosztem i szybko dowozić do stolicy koleją.

Zostało do dziś kilka relikwów jak winnice Montmartru, które dają co roku niewielką ilość butelek czerwonego cienkuszka sprzedawanego snobom i kolekcjonerom po horrendalnych cenach. Na zachód od Paryża rosną już tylko jabłonie na calvados, więc szukając winorośli zejść trzeba trochę w dół na południe.

Wśród wielkiej różnorodności - rajskie wina znad Loary jak się nazywa wybornej jakości półstodkie wina białe: *vouvrey*, *quarts-des-chaumes*, *coteaux-des-layon*, *bonnezeux*. Ale wszystko zależy od rocznika, bo jeśli nie zdarzy się wyborny, będą to tylko dobre wina białe, ale wytrawne. A dalej na wschód już Burgundia... Odwieczny i nierozstrzygnięty spór o pierwszeństwo między zwolennikami burgundów a bordeaux i jest to spór o prymat we wszechświecie. Oba regiony mają swoich zwolenników i przynajmniej połowa z nich powie, że po burgundach nie ma już sensu mówić dalej o winach. Jeszcze dalej górzysty region Jury słynie z dwóch gatunków: bardzo wytrawnego białego wina zwanego „żółtym”, które tę ma właściwość, że leżakować może nie przez dziesiątki, lecz nawet przez setki lat, oraz tzw. wina słomkowego (*vin de paille*). Tym razem nie o kolor idzie, lecz o sposób wytwarzania, bo wytłacza się to wino z winogron suszonych, a suszyło się je dawniej układając kiście na słomie. Winnice to jednak niewielkie, zwłaszcza w porównaniu z niedaleką doliną Rodanu, słynną ze znakomitych win czerwonych, która schodzi na południe aż ku słonecznej Prowansji, wielkiej krainy win *rosé*. Obok Langwedocja, a tam w morzu wszelakiej winnej codzienności wielkie obszary słodczy.

Chateau Chalon, gdzie się rodzi żółte wino z Jury

Fot. autor

Od okolic miasta Sète poczynając i schodząc w dół brzegiem morza aż po granicę hiszpańską i Pireneje otwiera się kraina win słodkich: białe muskaty z Frontignan, Rivesaltes i wspaniałe, nasycone słońcem czerwone *banyuls* i *maury*, które pierwsze miesiące spędzają nie w beczkach, lecz w szklanych gąsiorach wystawionych na słońce południa.

Między Langwedocją a Atlantykiem wielki obszar, na którym rodzą się wina, które coraz wyżej sięgają w hierarchii jakości i nawiązują w tym często do bardzo dawnych tradycji. Koronnym przykładem są tu wina z okolic Cahors, w średniowieczu uważane nawet za najlepsze i na wielką skalę eksportowane do Anglii, dalej *gaillac* i *fronton*, czerwone wina *madiran* z podnóża Pirenejów, białe *urançon*, baskijskie *irouléguy*. Trochę jeszcze na północ cofnąć się trzeba i wkroczyć w świat *bordeaux* z winnicami *médoc*, w których czerwone wina przebijają się atutami, coraz dalej przesuując granice doskonałości. I jeszcze do tego winnice *saint-estèphe*, *saint-émilion*, *graves* oraz *sauternes* - niedoścignionych białych win półstodkich z mityczną winnicą *château d'Yquem*. Drugi bieg francuskiego winnego świata. Aby zamknąć pętlę i powrócić nad brzegi Loary pozostaje jeszcze wzdłuż brzegu oceanu przemierzyć region Charentes. Winnic tam co prawda w bród, ale o winach charentejskich nikt nawet nie wspomina i nie bez przyczyny - ich żywot jest bezlitośnie krótki, bo zaraz po narodzinach przelewa się je do alembików, z których nie wino już wypływa, lecz koniak.

WOJCIECH BRÓZDA, Paryż

Biesiadny savoir-vivre

Się y stołowa izba zawždy w Domu Polskim wielgie być musza... w nich godna kompanija i wesola krotofila do okazania pompy sposobna...” pisał Anonim A.D. 1659, a my jesteśmy jego nieodrodnymi dziedzicami, bo w naszych jadalniach (i kuchniach) kwitnie życie towarzyskie, a również pompe, kto może, tam właśnie pokazuje. Dzieje się tak nawet w przestronnych mieszkaniach albo zgola dworopodobnych domach, bo nas, Proszę Państwa, socjalizm cofnął

o lat dwieście co najmniej. Do czasów zgrzebnych i rubasznych jak bohaterowie księdza Kitowicza z czasów panowania Augusta III, kiedy to życie towarzyskie na upijaniu się i obżeraniu polegało. Czas zatem powrócić do oświeconych obyczajów z II połowy XVIII stulecia choćby, kiedy to, wraz z „żonami modnymi” z satyry księdza biskupa Ignacego - salony do nas z Francji przybyły. A wraz z nimi odmiana obyczajów, czyli ogląda i bon ton, acz nieco od naszego odmienny chyba, skoro w jego paryskim pod-

ręczniku z tych lat znalazła się przestroga - „nie należy ścisnąć biustów nieznanym dam przy powitanii”. Bo po prezentacji - to co innego. Lecz przed nią? Fi doc, grubiaństwo i niewybaczalny faux pas.

Czemu zaś o tym (tj. o salonach, a nie łapaniu za biusty) piszemy? Bo s.v. już nieraz spotkało się z absolutną nieznanością ich funkcji i tym samym wyglądu i sposobu umeblowania. Nawet w domach, w których jeden z większych pokoi nosi tę nazwę.

Po pierwsze więc - funkcja: salon i salonik są, jako się rzekło, miejscem spotkań towarzyskich, podczas gdy jadalnia jest miejscem spożywania posiłku, a nie konwersacji, bo - przyznają Państwo być może łaskawie - rozmowa z osobą siedzącą na skos albo też przy tym samym boku stołu, lecz trzy krzesła dalej - jest dla wszystkich uciążliwa, a poza tym z pełnymi ustami się nie mówi, co wyklucza wyłuszczenie nieco tylko bardziej skomplikowanej kwestii. Od rozmów jest właśnie salon i salonik, bo tam miejsca nie są stałe i nie jest się

skazanym na sąsiadkę z lewej czy z prawej strony jedynie. W salonie można się obok kogo się chce, wolno stać z kieliszkiem lub filiżanką (ze spodkiem) w rękach, czyli tak jak na raucie. Do salonu też albo saloniku przechodzą biesiadnicy z jadalni. Oczywiście, jeśli takowy jest, bo jak go nie ma - należy sobie przypomnieć anegdotkę o Napoleonie i merze małego miasteczka, który zapytany o przyczynę braku salwy powitalnej, odparł - Sire, powodów jest sto: po pierwsze - nie mamy armat...

BRAT CHAMA

Podróże z DZIENNIKIEM

TURYSTYKA • WYPOCZYNEK • INFORMACJE • PROPOZYCJE

Nr 450

Osobliwość przyrodnicza Pogórza Wielickiego

Grzyb skalny w Bigorzówce

Skalny grzyb w Bigorzówce (przysiółku wsi Zegartowice) należy do najciekawszych przyrodniczych osobliwości Pogórza Wielickiego. Tę oryginalną formę skalną opisuje kilka publikacji specjalistycznych. Informują o niej natomiast tylko nieliczne przewodniki turystyczne, dlatego też zna ją niewielu turystów i miłośników przyrody, tym bardziej że skałka znajduje się z dala od znakowanych szlaków turystycznych.

Grzyba można odnaleźć na spłaszczeniu wzniesienia, na skraju lasu, tuż przy lokalnej drodze asfaltowej Zegartowice - Mierzeń; z dna doliny Stradomki doprowadza ona do skałki po około 1 km (z Krakowa dogodnie jest dojechać w ten rejon poprzez Dobczyce i Raciechowice).

Skała ma regularną formę grzyba, stanowiąc znikomą już pozostałość potężnej ławicy piaskowca zwanego ciężkowickim; jest to tzw. ostatniec - zachowany na wododziale szczątkowy fragment dawnego, wyższego niegdyś poziomu terenu. Wysokość grzyba nieco przekracza 4 m. Jego trzon ma średnicę około 1,5 m, a niemal okrągła „czapa” osiąga szerokość 4 m. Z szorstkiej, zwierzalej powierzchni piaskowca

w miarę niszczenia zwięzłości skały przez czynniki atmosferyczne (zmiany temperatury, wodę) wypadają ziarna kwar-

cu, powodując wciąż postępującą cofanie się ścian.

Procesy niszczące działają wolniej w wyższych partiach

skałki, natomiast szybciej w jej części niższej - w strefie objętej podsiąkaniem wilgoci oraz zasięgiem wód opadowych i roztopowych. Szybsze cofanie się ścian w dolnych partiach wiąże się też ze zróżnicowaniem rozmiarów ziaren kwarcu w ławicy piaskowca. W niższej części grzyba ziarna te są nieco większe, przez co skała rozspina się szybciej niż w bardziej drobnoziarnistej strefie „kapelusza”. Te właśnie okoliczności doprowadziły do wykształcenia się niezwykłej formy skalnej; one też w przyszłości doprowadzą do nagłego unicestwienia grzyba.

Osobliwy ten twór przyrody niegdyś jednak nie zachwycał okolicznych mieszkańców. W 1932 r. M. Klimaszewski pisał, że sylweta grzyba, pojawiająca się nagle u wylotu drogi z lasu, powoduje - zwłaszcza wieczorem - częste płoszenie się koni; w popłochu czasem nawet przewracały ciągnięty wóz. W związku z tym próbowano grzyb obalić - na szczęście bezskutecznie.

W 1963 r. tę piękną, unikatową formę skalną objęto formalną ochroną prawną, uznając ją za pomnik przyrody nieożywionej. Jego poznanie polecić trzeba każdemu, kogo interesują przyrodnicze walory Pogórza Wielickiego. **ARTUR ROTTER**
Fot. autor

Odys 2003

Pięć Odysów oraz jedno wyróżnienie trafi do najlepszych firm, działających na rynku turystycznym w Małopolsce. W konkursie wzięło udział 20 biur i hoteli.

Kapituła nagrody Odys 2003 - pod przewodnictwem prof. Anny Nowakowskiej - uznała, że najlepszą własną ofertę w turystyce wyjazdowej zagranicznej przygotowało B.T. BARBARA, zaś najlepszą ofertą własną w turystyce młodzieżowej może pochwalić się B.T. JAWORZYNA. Najlepszą ofertę hotelową zaprezentował hotel PETRUS, a usługi transportowe w turystyce najlepiej świadczy DELTA TRAVEL. AFRICA LINE ADVENTURE CLUB otrzymała Odysa 2003 za szczególne osiągnięcia w turystyce - za oryginalne osiągnięcia w turystyce - uhonorowano ORLANDO TRAVEL.

Odysy 2003 zostaną wręczone dziś w Zemlińskiej Siravie na Słowacji. A będzie się to działo podczas Nadzwyczajnego Walnego Zebrania członków Krakowskiej Izby Turystyki, na którym zostanie też wybrany nowy przewodniczący KIT; dotychczasowy objął stanowisko dyrektora Polskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Moskwie.

(DMA)

CIEKAWOSTKI

NARCIARSTWO WSPÓŁCZESNE

4 grudnia o godz. 18 w sali audytorijnej pałacu Larischa w Krakowie (ul. Bracka 12) rozpocznie się „Spotkanie z narciarstwem współczesnym”.

Prezentacje multimedialne, przygotowane m.in. przez Kazimierza Szczęsnego, Roberta Psiuka, Artura Mikołajko, Marka Ogorzałka, powinny zadowolić zarówno początkujących, jak i zaawansowanych narciarzy. Podczas spotkania będzie można poznać nie tylko techniki jazdy, ale także dowiedzieć się, jak, czego i gdzie się uczyć. Przygotowano również najnowsze kolekcje sprzętu narciarskiego. Organizatorem spotkania jest Niezależne Zrzeszenie Studentów UJ oraz Michał Turczyk, instruktor narciarstwa PZN. Wstęp wolny.

(DMA)

SKRZYŃKA NA PIOTRUSIU

Na najwyższym szczycie Beskidu Dukielskiego Piotrusiu (727 m n.p.m.) zawiązała, staraniem Oddziału PTTK w Krośnie, kolejna skrzynka z księgą wpisów i pamiątkową pieczęcią. To nie lada atrakcja dla turystów, którzy chcą pozostawić w górach pamiątkę swojego pobytu, a także chcących potwierdzić swój pobyt w tym miejscu poprzez wbić pieczęć do np. książeczki Górskiej Odznaki Turystycznej. Dotychczas podobne skrzynki zamontowano na sąsiedniej Cergowej (716 m n.p.m.) oraz Królewskiej Górze (554 m n.p.m.) na Pogórzu Strzyżowskim. - W ciągu roku na Cergowej wpisy zapelnily już prawie dwa bruliony - mówi Ryszard Majka z krosnieńskiego PTTK.

(SUB)

AUSTRIA

06.12 - 13.12
13.12 - 20.12

MALLNITZ - 382 EURO/apartament
BAD KLEINKIRCHHEIM - 337 EURO/apart.

SŁOWENIA

06.12 - 13.12
13.12 - 20.12

KRANJSKA GORA
Hotel ****, HB - 230 EURO/os
Apartamenty - 267 EURO/apartament

FINLANDIA
BOŻE NARODZENIE W LAPONII
TANIE BILETY LOTNICZE

Podróże z klasą

Biuro Turystyczne ATANA TRAVEL
Kraków, pl. Szczepański 3
tel. 012/426 52 50, 426 58 40
od pon. do sob. od 9.00 do 19.00

NARTY - GRUDZIEŃ

KARNET W CENIE
WŁOCHY

- 05. Tonale-Torre Presena od 830 zł/os
- 12. Bormio-Fiore d'Alpe (4km) od 865 zł/os
- 12. Val di Sole -Cova***HB od 1625 zł/os
- 12. Livigno-San Carlo***HB od 1890zł/os
- 12. Tonale-Torre Presena od 890 zł/os

Otium

Centrum Biurowe Lubicz 23 (naprzeciw Rakowickiej)
on-line: www.otium.pl tel. 012/629 62 62

Francja Narty

od 170 euro

Zakwaterowanie + transport+pilot+ubezpieczenie+Vat

Do 25% zniżki na Skipass

Np Trzy Doliny 198 euro u nas tylko 149 euro

Nauka jazdy dla debiutantów za 100 PLN/24 godzinny zajec

Sylwester w Budapeszcie 580 zł 3 noclegi w hotelu***

transport+zwiedzanie 31.12-03.01.2004

Chopok

Bogata oferta

styczeń-luty-marzec

Zamów nasz katalog

B.P. Eko-Tourist ul. Radziwiłłowska 21/4

012 422 88 63,422 70 03

www.eko-tourist.krakow.pl

FIRMA TURYSTYCZNO-USŁUGOWA KrakTravel

ul. Królewska 22 tel.(012) 294 72 72 tel/fax (012) 294 70 55

WIELKI POCZĄTEK SEZONU ZIMOWEGO 2003/2004

„FREE SKI” w Val di Fiemme - pełna opcja z karnetem

w cenie 340 euro!!!, terminy: 05.12-14.12 oraz 12.12-21.12

INAUGURACJA KARNAWAŁU Z WIELOMA ATRAKCJAMI!

Sylwester na Węgrzech!!!, cena =150 euro,

termin: 29.12.2003-02.01.2004

Zapraszamy do współpracy wszystkich zainteresowanych sprzedażą agencyjną (atrakcyjne oferty, wysokie prowizje!).

14508093

Biuro Turystyki UNIKAT Sp. z o.o.
Członek Krakowskiej i Polskiej Izby Turystyki
Kraków, ul. Radziwiłłowska 33; tel. 423 03 04, 423 11 97

SYLWESTER

SPISZA SOBOTA	OD 460 PLN / 7 DNI
CHOPOK	OD 1256 PLN / 7 DNI
TATRANSKA KOTLINA	OD 1220 PLN / 7 DNI
BIEZCZADY	OD 630 PLN / 7 DNI
PIENINY	OD 599 PLN / 7 DNI
TATRY	OD 839 PLN / 7 DNI

HTTP://WWW.UNIKATTRAVEL.COM.PL

4027403

Narty

Inauguracja sezonu

Austria

Europa Sportregion - pensjonaty 769 zł

Europa Sportregion - apartamenty 599 zł

Axamer Lizum 799 zł

Włochy

SKIPASS w cenie

Madonna di Campiglio - Pinzolo 1099 zł

Passo Tonale - Marilleva 900 949 zł

Marilleva 1400 999 zł

Bormio - Livigno 1049 zł

Francja

Les Trois Vallées - Trzy Doliny 599 zł

wylot: 04.12.2003

wyloty z Warszawy

Egipt

1399 zł 8 dni

w programie: Asuan, Kom Ombo, Edfu, Esna, Luxor, Minia, Kair

w cenie: przelot samolotem czarterowym, transport klimatyzowanym autokarem na trasie objazdu, hotele***, wyżywienie, opieka polskiego pilota i rezydenta

last minute

	wyloty	1 tydz.	2 tyg.
04.12. TUNEZJA	hotel Riadh Palms****lux/HB	WAW 1049	1399
04.12. EGIPT	hotel Soltan Beach****/HB	WAW 1199	1499
11.12. EGIPT	hotel Soltan Beach****/HB	WAW 1199	SPRZEDANE

HB - śniadania i obiadokolacje, WAW - Warszawa

PROMOCJA OFERTY ZIMOWEJ 13%

ucieczka od codzienności

Kraków, ul. Starowiślna 46, tel. (12) 422 48 48

Adresy biur agencyjnych na www.triada.pl

14260503

Kościół

Cerkiew

Synagoga

Wielkie Oczy to jedna z miejscowości, które mają piękną przeszłość, godne szacunku tradycje, tragiczne przejścia – i niewielkie znaczenie. Choć są wciąż siedzibą władz gminy (i to gminy stożunkowo rozległej), od kilkunastu lat pozostają na uboczu wielkiego świata.

już ostateczna decyzja, że Wielkie Oczy zostaną w Polsce, wschodni sąsiedzi zarządzili wysiedlenie większej części ludności...

Mała ojczyzna

Powojenne dzieje także nie były pasmem sukcesów. Wieloletnia stagnacja spowodowała w głównej mierze niebezpieczne położenie wsi: z dala od ważnych dróg, tuż przy granicy, na papierze tylko będącej „granica przyjaźni”.

Ale przecież Wielkie Oczy warto odwiedzić. Nie po to, by szukać tam luksusów i rozrywek, lecz aby posmakować wciąż jeszcze utrzymującej się aury pogranicznego miasteczka, małej ojczyzny przedstawicieli wielu narodów. Tym bowiem, co decyduje o unikatowości Wielkich Oczu, są wciąż zachowane w niej świątynie trzech wyznań: kościół, cerkiew i synagoga. Bo trzeba pamiętać, że niemal od zarania społeczność wsi – a potem miasta – tworzyli pospoli i na równych prawach Polacy, Ukraińcy (a może raczej: Rusini; świadomość przynależności do narodu ukraińskiego długo nie była u tych ludzi skryzystalizowana) oraz Żydzi. Uprawiali rolę, parali się rzemiosłem, czerpali zyski z targów, na które ściągali sprzedawcy i kupcy z okolicy; wszyscy pracowali jednako ciężko.

Na pierwszy rzut oka – w Wielkich Oczach nie ma nic nadzwyczajnego. Rozległy rynek, z zięjącymi lukami w zabudowie pierzei, cokolwiek chaotyczny układ przestrzenny, w którym leciwe rudery sąsiadują ze współczesnymi zabudowaniami... Ale trudno przecieżyć, by było inaczej: wieś, będąca od 1671 r. (wtedy prawa miejskie nadał jej król Michał Korybut Wiśniowiecki) do 1935 r. (kiedy status ten odebrała jej II Rzeczpospolita) miastem, przeszła dwa wielkie kataklizmy, które skutecznie zastopowały jej rozwój. W 1915 r. na skutek działań frontowych wybuchł tam pożar, który strawił centrum, a niedługo potem przetaczające się przez okolicę wojska przywlokły zarazę, która przetrzebiła ludność.

Natomiast w 1944 r. kolejną pożogę wzniciły oddziały ukraińskiej Powstańczej Armii. Utrzymujący się po zakończeniu II wojny światowej dość długo stan niepewności oraz – związana z brakiem precyzyjnie wytyczonych granic – niejasność co do przynależności państwowej postawiły pod znakiem zapytania sens szybkiego odbudowywania zgliszcz. Na dodatek, gdy zapadła

Wielkie Oczy

Klejnot na uboczu

Dwór

Trzy świątynie

Tę społeczność, potrafiącą koegzystować na zasadach dobrosąsiedzkich, unicestwiła II wojna światowa. Żydów wymordowali hitlerowcy, Ukraińców wysiedlili na Wschód radzieccy komuniści, wielu Polaków zabili – a innych zmusili do ucieczki – partyzanci z UPa. Wielowiekowa symbioza została zniszczona.

Dlatego dziś przypominają o niej tylko trzy świątynie. To – swoją drogą – i tak dobrze: mogła nie przetrwać żadna... Ale czynna i użytkowana jest tylko jedna: XVII-wieczny kościół rzymskokatolicki pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia

Najświętszej Marii Panny i św. Andrzeja Apostoła, ufundowany wraz z klasztorem, przeznaczonym dla dominikanów obserwantów (potem zajmowali go, od 1784 do 1926 r., dominikanie z prowincji św. Jacka, a na skutek braku mnichów klasztor skasowano w 1929 r.) przez właściciela miasta Andrzeja Modrzejowskiego. W głównym jego ołtarzu znajduje się – uważana za cudowną – wykonana w 1613 r. kopia obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej; od niepamiętnych czasów wierni nazywają ją Madonną Matką Boską Wielkoocką, Poczyszczką Strapionych. Wizerunek ten koronował w 1997 r., w Krośnie, Jan Paweł II.

Unicka cerkiew św. Mikołaja, wzniesiona w 1925 r. przez budowniczego Eustachego Seredyńskiego (to ciekawostka: ma ściany z pruskiego muru!), przez wiele lat wykorzystywana jako magazyn – stoi dziś pusta. W 1990 r. odpowiono w niej pierwszą od II wojny mszę greckokatolicką; niestety, na tym jednym nabożeństwie się skończyło.

Pusta jest także murowana synagoga, wzniesiona w 1910 r., zniszczona w 1915 r. i odbudowana – głównie za sprawą donacji Eliahu Gottfrieda, emigranta z Nowego Jorku – w 1927 r. Po wojnie w synagodze mieścił się (podobnie jak w cerkwi) magazyn, a także sklep monopolowy. Teraz planowane jest przekształcenie stosunkowo nieźle zachowanej budowli w bibliotekę. Tę koncepcję zaakceptowali interesujący się żywo wydarzeniami w ojczyźnie przodków potomkowie wielkoockich Żydów, całkiem często bywający we wsi (ostatnio np. przyczynili się do zorganizowania w kościele koncertu psalmów, wykonanych w języku hebrajskim przez przybyłego z Izreala kantora).

Z wieży... dwór

W Wielkich Oczach jest jeszcze jedna ciekawa pamiątka z lat minionych: niegdysiejszy dwór, obecna siedziba Urzędu Gminy

oraz kilku samorządowych i państwowych instytucji. Ta murowana budowla ma XVI- albo XVII-wieczny rodowód; dokładne ustalenie jej historii nie jest możliwe ze względu na brak wiarygodnych dokumentów. Niewykluczone, że początek dała jej piętrowa wieża mieszkalna, wzniesiona przez członków rodu Mohiłów (ponoć sukcesorów hospodarów wołosko-moldawskich!), którzy władali Wielkimi Oczami w XVI stuleciu; ale niewykluczone jest również, że dwór zbudował od podstaw Andrzej Modrzejowski (bo że kształt, zbliżony do obecnego, otrzymał z inicjatywy tego pana, jest pewne).

W dawnych czasach rezydencję otaczały ziemne obwarowania wieloboczne w typie staroholenderskim z czterema basztami w narożach. Niestety, w 1966 r. jakiś „mędrzec” zarządził niwelację otoczenia dworu – wskutek czego fortyfikacje w znacznej części zostały bezpowrotnie zniszczone.

Na szczęście dwór – wzniesiony na rzucie litery H – przetrwał, aczkolwiek w trakcie odbudowy, dokonanej przed 30 laty, zartego jego cechy stylowe; podwyższono wtedy gmach o jedną kondygnację. Ta rewolucja nie była skądinąd niczym nowym w dziejach budowli: w XIX w. np., gdy Wielkie Oczy należały do Wielopolskich, dziedzińca imieniem Leonora przemieniła ją... gorzelnia, natomiast aż do późnych lat 60. minionego stulecia mieścił się w niej z kolei młyn parowy.

(WALD)

Zdjęcia: Waldemar Bałda

Szampański Sylwester w Budapeszcie!!!

30 grudnia: – koncert 100-osobowej Orkiestry Cygańskiej w Budapeszteńskim Centrum Kongresowym, – dla młodzieży: koncerty i zabawa uliczna
31 grudnia: – tradycyjne bale sylwestrowe w hotelach, restauracjach, klubach, na statkach na Dunaju, – ekskluzywny bal w Operze
31 grudnia: – dla młodzieży i fanów nowoczesnej muzyki: Hysteria, – całonocna impreza na ulicach Budapesztu: darmowe koncerty na kilku scenach, bal uliczny, pokaz ogni sztucznych.

Narodowe Przedstawicielstwo Turystyki Węgierskiej
00-464 Warszawa, ul. Szwolęzów 10
tel. 022/841 30 24, fax 022/841 41 57
huntour@waw.pdi.net www.wegry.info.pl

WAKACJE GWIAZDKOWE LOTY CZARTEROWE DO TAJLANDII SŁOŃCE W NOWYM ROKU

co tydzień - już od 23 grudnia!

50% RABATU lub **1 DZIECKO GRATIS!**

18.12 Tunezja**** HB 1199 1799	Zarezerwuj lot już teraz, a dostaniesz dnia 2. osoby!	BANGKOK 8 dni 15 dni	CHA-AM 8 dni 15 dni
18.12 Gran Canaria** (10 d.) 1699		2599 2975	Beach Garden*** BB 2715 3165
19.12 Egipt****BB 1299 2029		2930 3755	Long Beach*** LUX BB 2999 3499
20.12 Emiraty Arab****BB 4555 5870			Regent Cha Am**** BB 3079 3999
20.12 Kenia****+ HB 6924 9548			PHUKET 8 dni 15 dni
20.12 Teneryfa**** 1699 4099			Guest House* 3199 3466
21.12 Egipt****BB 1199 1999			Phuket Ocean***BB 3240 3660
21.12 Francja - narty (WAW, POZ) 1799 3080			Serene Resort***LUX BB 3550 4130
21.12 Tajlandia****HB 2318 3063			Pattong Seaview***LUX HB 3987 5412
21.12 Sharm El Sheikh****HB 1538 2936			Tropical Garden****BB 3615 4515
23.12 Tajlandia Bangkok****BB 2599 4879			Andaman****BB 3965 5160
23.12 Bali****BB 4450 6970			Amari Coral**** BB 4122 5605
23.12 Tajlandia Phuket****BB 3399 5895			Holiday Inn**** BB 4122 5605
			La Meridien**** 4845 7470
WAKACJE NOWOROCZNE		HUA HIN	WYCIECZKI OBJAZDOWE
25.12 Rzym (5 dni) 2546		Guest House* 2499 2899	Klasyczna Tajlandia: Bangkok, Rzekka Kwaj, Ptn. Tajlandia, Birma - 7 dni 3990
26.12 Tunezja**BB 1293 1513		Anantasia Village*** 2599 3299	Sekrety Tajlandii: Bangkok, Rzekka Kwaj, Kambodża - 7 dni 3652
26.12 Egipt****BB 1966 2266		Hilton****BB 3353 4640	Azja - Wycieczka Objazdowa: Dżakarta, Jawa, Bali, Bangkok, Rzekka Kwaj, Ptn. Tajlandia, Birma - 14 dni 7775
26.12 Kenia****HB 6999 8999		Sofitel****BB 4065 6165	Tajennicze Dalekiego Wschodu + Dżakarta + Bali: Bangkok, Kwaj, Kambodża, Dżakarta, Jawa, Bali - 14 dni 6975
27.12 Teneryfa**** (9/14 dni) 2599 3199		KUKKAK/PHUKET 4599 6299	Kenia - safari + Mombasa (9 dni) 5599
27.12 Emiraty Arabskie****BB 4555 5870		SAMUI	NARTY W ALPACH FRANC.
28.12 Costa del Sol****BB 1727 2142		Bay View Village****BB 3710 4535	Les Menuires Apt.*** 1699 2199
28.12 Hurgada****BB 1966 2266		Coral Cove Chalfets****+ HB 3820 4795	Les Menuires Apt.*** 4 osoby 5999 7999
28.12 Sharm El Sheikh****HB 2268 2808		Central Samui Village****BB 3978 5178	La Clusaz Apt**** 1799 2399
28.12 Francja - narty (WAW, POZ) 2499 3082		Central Samui Beach****BB 5048 7748	La Clusaz Apt**** 4 osoby 5999 7339
28.12 Gran Canaria** (10 dni) 2399		BALI - RAJSKA WYSPA	
28.12 Tajlandia****HB 2318 3063		Oasis****BB 4025 4478	
29.12 Indie - Goa****BB sprzed. 7029		Aston Bali****BB 4199 4911	
29.12 Teneryfa**** (7/12 dni) 2999 3199		Putri Bali****HB 4399 5361	
30.12 Bali****BB 2782 5832		Melia****BB 4600 5875	
30.12 Tajlandia Bangkok****BB 4488 4879		Sheraton Laguna****+ BB 5379 7677	
30.12 Tajlandia Phuket****BB 5279 5827			

Ecco Holiday KRAKÓW
ul. Poselska 18
tel. (12) 422 18 64, 422 18 47
B. P. Sun Club
CH Czyżymy, ul. Medwedkiego 2
tel. (12) 297 30 10/11
pon. - pt. 9:00-19:00, sob. 10:00-18:00, nie. 10:00-16:00
(otwarte 7 dni w tygodniu w godz. 10:00 - 21:00)

Infolinia (061) 6 570 570

www.eccoholiday.com

BIURO TURYSTYCZNE „DEMEŁ”
Kraków, ul. Głowackiego 22,
30-085 Kraków,
tel./fax 012/636-21-11
e-mail: hotel@demel.com.pl
www.demel.com.pl
OFERTA ZIMOWA !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
Czynne w godz. pon. - pt. 8 - 17, sob. 8 - 14.

Harctur Kraków, Karmelicka 31
634-00-11; 633-93-29

PIERWSZY ŚNIEG we WŁOSZECH !!!
335 euro
wszystkie świadczenia + karnet

SYLWESTRER BOGATA OFERTA
SŁOWACJA
tydzień z balem od 590zł
atrakcja! - baseny termalne

FERIE 2004 obozy młodzieżowe
WŁOCHY od 990zł
AUSTRIA od 1220zł
SŁOWACJA od 495zł
POLSKA od 465zł

BILETY LOTNICZE TUI IATA
ceny w USD + TAX

New York 349 Toronto 420 Londyn 147
Chicago 445 Mexico 538 Rio De Janeiro 698
Miami 470 Sydney 968 Johannesburg 689

Kraków, ul. Długa 9, tel. (012) 421-21-25,
tel./fax 422-82-26, e-mail: dluga@jordan.pl

JORDAN

BIBLIOTECZKA „PODRÓŻY”

Czy można nauczyć się jeździć na nartach z książki? Kazimierz Szczęsny, autor „Na krawędzi. Podręcznik jazdy na nartach”, zapewnia, że tak, ale zaraz dodaje, iż nawet najlepsza książka nie zastąpi kontaktu z żywym nauczycielem. Musi być on jednak tylko (aż...?) dobry.

- Ta książka nie dość, że ułatwia naukę narciarstwa współczesnego, tego prawdziwego, a nie wydumanego przy stole, to jeszcze pozwala na zweryfikowanie umiejętności nauczyciela - twierdzi Kazimierz Szczęsny. Zapewnia jednocześnie, że jest to pozycja również dla nauczycieli i instruktorów, bowiem dowiedzą się z niej, „jak uczyć w sposób, który przyniesie im satysfakcję z czynionych przez uczniów postępów”.

Co więc znajdziemy w „Na krawędzi”? Nim zapoznamy się z techniką jazdy, dowiemy się m.in., co to jest wewnętrzna i zewnętrzna narta, linia spadku stoku, niedociążenie, przeciążenie czy kompensacja. Potem nadejdzie czas na układanie tułowia i bioder w skręcie, kontrolowanie prędkości. Dowiemy się, co to jest narta taliowana, sztywność liniowa i poprzeczna, a także jakie są rodzaje nart.

Przed wyruszeniem na narciarskie stoki warto się rozgrzać. Dlatego też Szczęsny proponuje zestaw ćwiczeń, które można wykonywać codziennie w... domu.

Jesteśmy już gotowi do wyruszenia na stok. By to jednak uczynić, musimy jeszcze po-

znać techniki jazdy. Na podstawowym poziomie szkolenia nauczymy się przyjmować różne pozycje (zrównoważoną, wychyloną, odchyloną, wysoką, niską), sposób wykonania obrotu w miejscu, a także jak podnieść się po wywrocie. Dowiemy się też, co to jest krok tyżwowy, jak wykonać pierwszy skręt, potem skręt „do stoku” i „od stoku”. Aby było nam łatwiej wszystkie, fazy prezentowane są na zdjęciach.

Potem przychodzi nauka jazdy na poziomie zaawansowanym po trasach nieprzygotowanych, o zmiennej konfiguracji oraz na podłożach twardej i złodzonych, na poziomie eksperta oraz sport...

Sporo miejsca poświęcono również zasadom bezpieczeństwa w górach (opracował je Zbigniew Stanisławski). Jest tu m.in. o ratownictwie i pierwszej pomocy, akcji reanimacyjnej i rodzajach śniegu, lawinach i warunkach pogodowych, a na koniec... dekalog narciarza.

Choć książeczka to niewielka, niespełna stustronicowa, to jednak bezcenna dla tych wszystkich, którzy pałają miłością do nart, zarówno tych, którzy w narciarskim rzemiośle są biegli, jak i dla tych, którzy dopiero zamierzają przypiąć do nóg dwie deski. Czy warto mieć ją u siebie. Na pewno tak.

(DMA)

„Na krawędzi. Podręcznik jazdy na nartach”, Kazimierz Szczęsny, art-project+

O angielskim wzniesieniu, które stało się górą

13 hrabstw u stóp

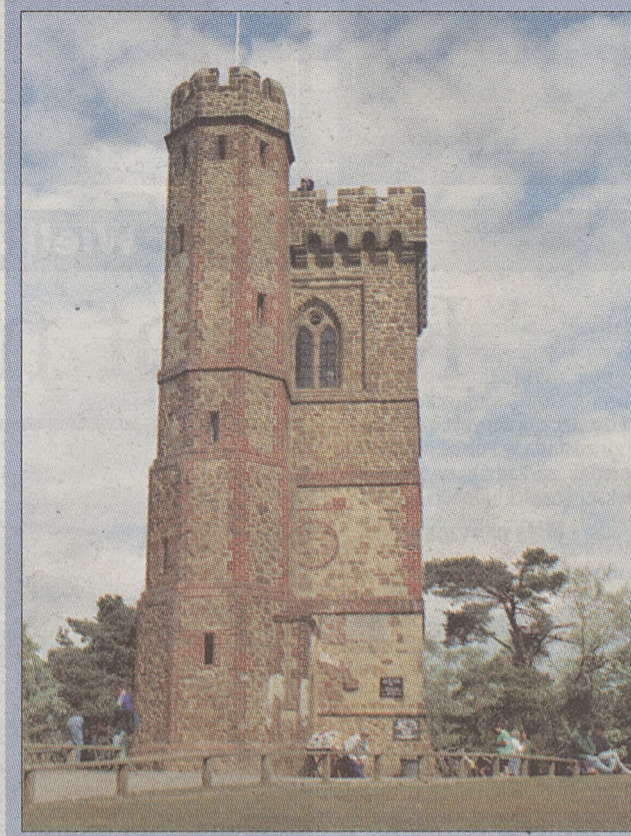
Leith Hill to najwyższe wzniesienie w południowo-wschodniej Anglii. Z wieży widokowej na szczycie w pogodny dzień widać zarówno Londyn, jak i kanał La Manche. To doskonałe miejsce na jednodniową wycieczkę z Londynu.

Ekscentryk i dobroczyńca

Wieża została wzniesiona przez ekscentrycznego dobroczyńcę, niejakiego Richarda Hulla w 1766 r. „dla przyjemności swojej i wszystkich, którzy chcą cieszyć się wspaniałymi widokami”. Nie są znane inne motywy jego działania niż te, które zawarł w łacińskiej sentencji umieszczonej nad wejściem (na tarasie umieścił nawet miniatury teleskop).

Richard Hull zmarł sześć lat po wybudowaniu wieży i - zgodnie z życzeniem - został w niej pochowany. Pojawiła się nawet plotka, że ciało zostało umieszczone w pozycji pionowej i do góry nogami - Hull miał wierzyć, że w dzień Sądu Ostatecznego świat stanie na głowie, a on - jako jedyny - będzie mógł spotkać Stwórcę twarzą w twarz.

Niestety, w kolejnych latach wieża została zdewastowana. Musiano nawet, aby zapobiec dalszemu niszczeniu, zamurować do niej wejście. W 1864 r. kolejny właściciel Leith Hill - pan Evelyn - zdecydował się

ponownie udostępnić wieżę wszystkim miłośnikom wspaniałych widoków. Okazało się jednak, że odblokowanie zamurowanej klatki schodowej jest bardzo trudne. Nie zrażając się problemami postanowił... wznieść nową, przylegającą do starej wieży. Leith Hill znów

przeżywało okres świetności; wraz z przyległymi terenami stało się popularnym miejscem na pikniki.

Pod opieką fundacji

Na początku XX wieku wieża Leith Hill została przekazana pod opiekę fundacji Natio-

nal Trust, której celem jest ochrona szczególnie pięknych terenów na Wyspach Brytyjskich. Z czasem własnością fundacji stały się również tereny sąsiednie. W 1984 r. rozpoczęto gruntowny remont wieży - wtedy to usunięto gruz i odblokowano wejście. Na parterze powstała zaś niewielka kawiarenka, w której można spróbować m.in. „Leith Hill cake”, pysznego ciasta z dużą ilością owoców, pieczonego według tradycyjnej receptury. W kolejnej sali przygotowano wystawę obrazującą historię wzgórza i znajdującej się na nim wieży. Tu m.in. można się dowiedzieć, że dzięki wybudowaniu wieży, wysokość wzniesienia wzrosła do 314 m n.p.m., czyli wynosi ponad 1000 stóp (dokładnie 1029). Zgodnie z brytyjskimi standardami pozwala to kwalifikować Leith Hill nie jako wzniesienie, lecz jako górę.

Odwiedzający wciąż wspinają się na wieżę w łaski i krętymi schodami. Po pokonaniu 75 stopni, mogą - w pogodny dzień - ujrzeć odległy o 42 km Londyn, odległy o 39 km kanał La Manche, a także panoramę 13 hrabstw. Wspaniale prezentują się u stóp wieży ogrody pełne azalii, rododendronów i tulipanowców. Tak jak przed wiekami Leith Hill jest otwarte „dla przyjemności wszystkich, którzy chcą cieszyć się wspaniałymi widokami”.

PAWEŁ KUBISZTAŁ
Fot. autor

TWÓJ WYMIARZONY SYLWESTER 2003

AIR TOURS
POLAND
CENTRUM PODRÓŻY

AIR TOURS POLAND CENTRUM PODRÓŻY Sp. z o.o.
Lotnisko Balice, ul. Medweckiego 1, I piętro
tel. (012) 639 32 45, 55, fax (012) 639 32 55, 42
e-mail: krakow@lotniskolastminute.com.pl
www.lotniskolastminute.com.pl

TAJLANDIA	2499 zł	23.12 - 9 dni	2*	bez wyż.	HIT!
BALI	4411 zł	23.12 - 9 dni	5*	śniadania	
EMIRATY ARABSKIE	3542 zł	27.12 - 9 dni	3*	śniadania	
EGIPT	1977 zł	28.12 - 7 dni	4*	śniadania	
CYPR	1729 zł	25.12 - 7 dni	3*	2 posiłki	

TENERYFA	2599 zł	27.12 - 7 dni	Ap. 3*	bez wyż.	
TUNEZJA	1519 zł	26.12 - 7 dni	3*	2 posiłki	
MEKSYK	1395 EUR	25.12 - 7 dni	3*	all inclusive!	RÓWNIEŻ OFERTY NA NARTY.
JAMAJKA	1162 EUR	25.12 - 7 dni	2*	śniadania	
KENIA	1244 EUR	25.12 - 7 dni	4*	all inclusive!	

HOTEL
AMADEUS

RESTAURACJA AMADEUS
ul. Mikołajska 20, Kraków
tel. (012) 429 60 70, fax (012) 429 60 62
e-mail: amadeus@janpol.com.pl
www.hotel-amadeus.pl

NOC SYLWESTROWA W RESTAURACJI AMADEUS, ul. Mikołajska 20 w cenie 350 zł/os. Menu: aperitif, przepiórka faszerowana na sosie gruszkowym, delikatna zupa serowa z tostami paprykowym, pierśi gęsi z kluseczkami francuskimi na duszonych maślakach, bukiet sałatkowy, galaretką z czerwonego wina z oszronionymi owocami, mięsa nadziewane na zimno, szynka staropolska, kiełbasa wiejska, sałatki, pieczywo, sosy, owoce, woda mineralna, kawa, herbata, szampan - 1/2 butelki/os., wódka Absolut - 0,7 l/os., 1 litr soku, Pepsi-Cola - 1 but. Dania na gorąco: cąber z jelenia pieczony w jeżynach i żurawinie, schab zawijany z kurkami i suszonymi pomidorami z makaronem tagliatelle. Barszcz królewski z pasztecikami mięsnymi. Muzyka na żywo, konkursy. **Zapraszamy.**

HOTEL FM

Hotel FM Pod Kopcem
tel. (012) 427 03 55
e-mail: hotel@hotel.fm.pl

Zapraszamy na uroczysty Bal Sylwestrowy. Jak co roku w Hotelu FM Pod Kopcem organizujemy zabawę do białego rana. W stylowych wnętrzach forteń austriackich zabrzmi nie tylko walc, ale również całe mnóstwo znanych i lubianych utworów prezentowanych przez naszych disc jockeyów. Konkursy, nagrody, ognie sztuczne i szampańska atmosfera u stóp lub... na samym szczycie Kopca Kościuszkii! Podczas zabawy nie zabraknie uciechy dla podniebienia. Pasztet z zająką, cebulowa w chlebie z parmezanem czy rolady w sosie holenderskim, to tylko początek. Dla Gości proponujemy bufety, z których korzystać można bez ograniczeń. Ceny zaproszeń już od 330,00 zł od osoby. Informacja i rezerwacja: tel. 427 03 55, e-mail: hotel@hotel.fm.pl **Zapraszamy!**

HK
HOTEL KAZIMIERZ

HOTEL KAZIMIERZ
ul. Miodowa 16, 31-055 Kraków
tel. (012) 421 66 29, fax (012) 422 28 84
e-mail: hotel@hk.com.pl www.hk.com.pl

Hotel Kazimierz zaprasza na niezapomniany Bal Sylwestrowy. Gwarantujemy doskonałą zabawę przy zespole muzycznym, niepowtarzalną atmosferę, profesjonalną obsługę, wielopoziomowe sale balowe oraz drink-bar. **Pyszne menu** m.in.: cielęcina z kawiozem, puchar macedoński w likierze bananowym, sarnina w śmietanie z ryżem po kreolsku, gulasz z gęsi po kasztelańsku z kluseczkami, a także napoje: 1 but. wódki na 2 os., 1 szampan na 4 os., napoje zimne i gorące. **Serdecznie zapraszamy.**

NOWOHUCKIE
CENTRUM
KULTURY

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY
Kraków, al. Jana Pawła II 232
tel. (012) 644 02 66, fax (012) 644 76 00
e-mail: nck@kr.onet.pl www.nck.krakow.pl

Nowohuckie Centrum Kultury zaprasza na Bal Sylwestrowy:

- 350 zł od pary
- 3 gorące posiłki

- zakąski, owoce, napoje
- gra orkiestra AVISTA

Informacje:
644 02 66 w. 303, 0607 296002

GRANICA
PARK HOTEL

PARK HOTEL
Szyce 33, 32-085 Modlnica
tel. (012) 41 91 331, fax (012) 638 65 25
e-mail: parkhotel@parkhotel.com.pl
www.parkhotel.com.pl

Bal sylwestrowy do 100 osób. Cena: 360 zł/2 osoby + 100 zł za pokój (2 osoby).

Rozpoczęcie Balu drinkiem „PARK HOTEL” o godz. 19”. **Atrakcje:** podpalenie kukły symbolizującej pożegnanie Starego Roku, pokaz sztucznych ogni, ognisko góralskie z grzańcem. Wybór zimnych zakąsek, gorące potrawy podczas zabawy, otwarty bar na napoje bezalkoholowe, otwarty bar z alkoholem.

RAINBOW
TOURS

Biuro Podróży RAINBOW TOURS
ul. Stardomska 19, 31-068 Kraków
tel. (012) 292 24 43, fax (012) 292 24 44
Pl. Szczepański 7, 31-011 Kraków
tel. (012) 633 55 11, fax (012) 632 23 80
e-mail: krakow@rainbowtours.com.pl
www.rainbowtours.pl

SYLWESTER SAMOLOTEM: 28.12-02.01 Ateny i Peloponez 3099 zł, 28.12-02.01 Lizbona Sintra i Coimbra 2950 zł, 28.12-02.01 Barcelona i Costa Brava 3099 zł, 27.12-05.01 Tajlandia 6799 zł, 26.12 Egipt Empire*** (HB, basen) 1550 zł 1 tydz., 1999 zł 2 tyg., 27.12 Teneryfa -Torres (basen, w apt 3-4 os.) 2499 zł 1 tydz., 3299 zł 2 tyg. **SYLWESTER AUTOKAREM:** 29.12-02.01 Londyn 1155 zł, 29.12-02.01 Paryż 925 zł, 29.12-03.01 Carska Moskwa 899 zł, 29.12-03.01 Praga 855 zł, 29.12-03.01 Budapeszt 955 zł, 29.12-03.01 Cesarski Wiedeń 999 zł, 29.12-03.01 Chorwacja 1055 zł, 29.12-03.01 Wenecja 999 zł, 29.12-03.01 Rzym 1099 zł, 29.12-03.01 Amsterdam 1099 zł, 29.12-03.01 Bruksela 899 zł, 29.12-03.01 Kopenhaga 1199 zł, 29.12-03.01 Lazurowe Wybrzeże -1099 zł. **SYLWESTER I NARTY:** 26.12-03.01 Złoty Stok 799 zł, 26.12-04.01 Karyntia-ski safari 1955 zł.

KRONIKA KRAKOWSKA

Zmiany w budżecie miasta

Na długi wobec wspólnot

Prezydent miasta przygotował kolejny projekt uchwały Rady Miasta, dotyczący zmian w budżecie. Dochody zostaną zwiększone o kwotę 635 tys. złotych, którą gmina otrzyma z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych, a zmniejszone o 471 tys. złotych z powodu niewykorzystania środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (na wypoczynek dzieci szkolnych i specjalnej troski z Krakowa, jako obszaru zagrożenia ekologicznego) oraz o 201 tys. złotych z tytułu udziału inicjatorów zadań

Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych.

Zmniejszone zostaną także wydatki własne gminy na zadania LII (w sumie o kwotę 0,8 mln zł) oraz wydatki mieszkaniowe – pozyskiwanie lokali czynszowych oraz zakup budynków i lokali (w sumie ok. 6 mln złotych, w związku z unieważnieniem przetargu). Pieniądze te przejdą na sfinansowanie zobowiązań gminy wobec wspólnot mieszkaniowych (6,3 mln złotych) oraz na wynagrodzenia oraz wydatki rzeczowe w oświacie (1,48 mln złotych). (WT)

Podpalona spółdzielnia?

Fot. Anna Kaczmarz

Prawdopodobnie podpalenie było przyczyną pożaru, jaki w nocy z czwartku na piątek, przed godz. 4 nad ranem, wybuchł w siedzibie spółdzielni mieszkaniowej przy ul. Lipskiej. Straty oszacowano na kilkanaście tysięcy złotych.

Ponieważ jest podejrzenie podpalenia, gdyż na miejscu znaleziono butelki z łatwopalnym płynem, dlatego śledztwo w tej sprawie przejęła policja.

Do godzin południowych trwały oględziny.

Jak się nieoficjalnie dowiadujemy, sprawdzanych jest kilka wersji wydarzeń, bowiem spółdzielnia „Lipska” jest obecnie w stanie upadłości i zarządza nią syndyk, a między jej władzami i członkami od wielu miesięcy toczył się konflikt. Niewykluczone, że to właśnie mogło być przyczyną celowego zaproszenia ognia.

(MADE)

Zakończona kontrola w Straży Miejskiej

Bez dowodów

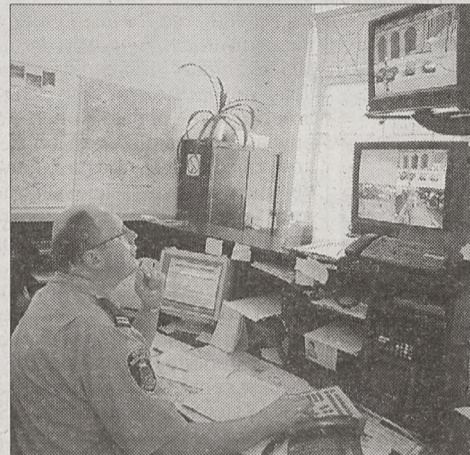
Podczas przetargów, organizowanych przez Straż Miejską na montaż systemu monitoringu, wielokrotnie złamano Ustawę o zamówieniach publicznych. Dowodów na to, że któryś z przetargów został „ustawiony” – o czym informował prezydenta jeden ze strażników – inspektorzy z Zespołu Kontroli Urzędu Miasta Krakowa jednak nie znaleźli.

Kontrola dokumentacji związanej z przetargami na montaż systemu monitoringu na placu Centralnym w Nowej Hucie to efekt skargi Aleksandra Mullera, zwolnionego niedawno z pracy na stanowisku insp. ds. łączności w krakowskiej Straży Miejskiej. Jak już pisaliśmy w „Dzienniku”, na początku września poinformował on prezydenta, że otrzymał polecenie „ustawienia” jednego z przetargów. Zarządzała wówczas potem kontrola objęła wszystkie zamówienia, związane ze zleceniem przez straż montażu monitoringu. Wśród pięciu skontrolowanych zamówień nieprawidłowości stwierdzono aż w czterech.

– Stwierdziliśmy bardzo wiele nieprawidłowości, zarówno drobnych, jak i poważnych – takich, które powinny skutkować unieważnieniem przetargu. Nie znaleźliśmy natomiast dowodów na to, że któryś z przetargów został „ustawiony” – mówi Wanda Chmielowska, kierownik Zespołu Kontroli UMK.

Te nieprawidłowości to m.in. duża dowolność w ocenie poszczególnych kryteriów, które miały mieć decydujące znaczenie przy rozstrzygnięciu przetargu. W specyfikacji nie określono sposobu ich punktowania. I tak np. podczas przetargu organizowanego w listopadzie 2001 r. oceniając „warunki gwarancji i serwisu” brano pod uwagę zarówno długość gwarancji jak i czas „podjęcia działań serwisowych w przypadku awarii”, ale zupełnie dowolnie je premiowano i przyznawano nawet punkty ujemne. W kolejnym przetargu (dotyczącym poszerzenia systemu monitoringu) to samo kryterium rozumiano już tylko jako długość gwarancji. Ta dowolność w ocenie powodowała, że nie zawsze najniższa cena decydowała o wygraniu przetargu. Kontrolerzy stwierdzili nawet błędy przy sumowaniu przyznawanych punktów.

W żadnym z badanych przetargów nie określono szacunkowej ceny zamówienia ani też nie odbierano od członków komisji przetargowej oświadczeń, dotyczących ich ewentualnych powiązań z oferentami, co stanowiło naruszenie Ustawy o zamówieniach publicznych. W dokumentacji przetargów kontrolerzy nie znaleźli też dowodów doręczenia wszystkim oferentom wyjaśnień na zadawane pytania, dotyczące specyfi-

System monitoringu w Nowej Hucie

Fot. Anna Kaczmarz

kacji. Wynikać więc z tego może, że jedni je otrzymywali, a inni – nie.

W trakcie kontroli okazało się również, że jeden z przetargów – na dostawę dwóch kamer obrotowych i urządzenie do poszerzenia systemu monitoringu – powinien być unieważniony. Startowały w nim tylko dwie firmy: jedna zaproponowała dostawę za 27 450 zł, druga – za 30 500 zł. Tańsza oferta nie spełniała jednak wymagań określonych w specyfikacji. W tej sytuacji, zgodnie z zapisami Ustawy o zamówieniach publicznych, należało ją wykluczyć, unieważnić przetarg i rozpisać nowy. Tak się jednak nie stało. Przetarg rozstrzygnięto na korzyść drugiego oferenta, który zaproponował wyższą cenę. Wygrał on zresztą trzy pozostałe przetargi, związane z budową systemu monitoringu w Nowej Hucie, o łącznej wartości zamówień ok. 116 tys. zł. Inwestycja została sfinansowana ze środków Rady Dzielnicy XVIII.

Kontrolerzy uznali jednak, że nie ma dowodów na to, iż wykazane nieprawidłowości wpłynęły w zasadniczy sposób na wybór ofert. W tej sytuacji urząd nie skieruje do prokuratury skargi byłego strażnika Aleksandra Mullera, który zarzucił swemu przełożonemu próbę „ustawienia” jednego z przetargów. Sprawą naruszenia Ustawy o zamówieniach publicznych przez Jerzego Mądryka, zastępcę komendanta krakowskiej Straży Miejskiej, który odpowiadał za wszystkie przetargi związane z montażem systemu monitoringu, zajmie się rzecznik dyscypliny finansów publicznych. W najbliższych dniach prezydent Krakowa skieruje do rzecznika wnioski w tej sprawie. (EK)

Notujemy

■ **DLA NAJZDOLNIEJSZYCH.** Krakowska Fundacja Wspieranie Edukacji Młodzieży Wiejskiej im. Zofii i Władysława Pokusów jest jedną z nielicznych prywatnych instytucji, które przyznają roczne stypendia młodym, utalentowanym ludziom, wywodzącym się ze wsi. – Z każdym rokiem liczba stypendiów jest coraz większa – podkreśla inż. Stefan Rachwałski, prezes zarządu fundacji. – Przed dwoma laty było ich 40, w tym roku już 50. Ze względu na ogromne zainteresowanie młodzieży musieliśmy zaostriżyć kryteria kwalifikacyjne. Od następnego roku stypendia przyznawane będą studentom, którzy uzyskali średnią ocen powyżej 4,50. Uroczystość wręczenia stypendiów odbyła się wczoraj w Akademii Pedagogicznej. (jm)

■ **TROCĘ CZYŚCIEJ.** Powietrze w Krakowie nieco się przeczyszcilo. W połowie tygodnia urządzenia monitorujące wskazywały m.in., że norma zanieczyszczenia pyłem zawieszonym była przekroczona nawet pięciokrotnie. Wczoraj rano te wskaźniki poprawiły się – na Alejach zanieczyszczenie dochodziło do 224 proc. normy (tam jednak jest duży ruch samochodowy), w Nowej Hucie było już 134 proc. normy, a w Rynku Głównym – tylko 84 proc. Jeśli chodzi o pył zawieszony, Kraków był jednak i tak najgorszy pod tym względem z wszystkich większych miast Małopolski (Skawina, która była niedawno w podobnej sytuacji, miała 58 proc.). Inne zanieczyszczenia utrzymywały się w normach – dwutlenku siarki było od 3 do 16 proc. normy, nieco więcej było dwutlenku azotu – od 22 do 58 proc. (Aleje) oraz tlenku węgla – od 16 do 44 proc. (jś)

15 kierowców w dwie godziny

W nocy z czwartku na piątek policja drogowa prowadziła akcję m.in. na Alejach Trzech Wieszczów (gdzie czasami urządzane są wyścigi) oraz na ul. Piłsudskiego (z uwagi m.in. na interwencje mieszkańców jest tam na fragmencie ograniczenie prędkości do 30 kilometrów – generalnie ignorowane) – namierzając zbyt szybko jadących kierowców.

– Oprócz fotoradarów stacjonarnych używamy – tak było m.in. na ul. Piłsudskiego – przenośnych, na statywie. Mamy cztery takie przenośne urządzenia – powiedział nam podinspektor Ryszard Grabski, naczelnik Sekcji Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Krakowie. W ciągu dwóch godzin działań policji na Alejach, gdy ruch był już niewielki, złapano 14 kierowców, którzy – czasami znacznie – przekroczyli dozwoloną prędkość; wpadł też jeden nietrzeźwy kierowca. (JŚW)

Szmateks na placu Centralnym

Życzenia dla Nowej Huty

Hucie oraz remontu budynku przy ul. Makuszyńskiego, w którym zorganizowano kuchnię dla bezdomnych i ubogich.

Ireneusz Raś z Dzielnicy XVI dopominał się o przebudowę ronda Kocmyrzowskiego, iluminację klasztoru w Mogile, budowę boiska wielofunkcyjnego na os. Kalinowym. Apelował także o lokalizację hali wielofunkcyjnej w Nowej Hucie – prezydent stwierdził, że takie rozwiązanie jest możliwe pod warunkiem, że Rada Miasta będzie dokładać pieniądze do jej utrzymania, jeśli środków zabraknie operatorowi. Stanisław Madej z Dzielnicy XVII przypominał o konieczności zmodernizowania ul. Darwina, dojazdowej do cmentarza Grębałowskiego oraz remoncie ul. Kocmyrzowskiej. Z kolei Jó-

zef Krężółek z Dzielnicy XVIII prosił o przeprowadzenie remontu ul. Klasztornej, przeprowadzenie remontu mostów na ul. Ostafina oraz Branickiej.

– Pieniądzy jest za mało – poinformował prezydent i zasugerował konieczność szukania funduszy poza budżetem. Jacek Majchrowski zapowiedział starania o pozyskanie funduszy z budżetu państwa na budowę trasy Nowohuckiej. Stwierdził, że – po wpisaniu Nowej Huty do rejestru zabytków – można będzie pomyśleć o pozyskaniu funduszy ze Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

Wiele uwagi poświęcono sytuacji krakowskich kupców. Radny Mieczysław Łągosz apelował o szybkie działania ratunkowe.

– Dziś w miejscu „Mody Polskiej” przy placu Centralnym jest szmateks – informował. Radni dodawali, że wiele sklepów w ostatnim czasie uległo likwidacji i witryny świecą pustkami. Radni podkreślali, że czynsz w lokalach użytkowych w Hucie jest zbyt wysoki.

Radni rozmawiali też z prezydentem o konieczności pobudzenia życia kulturalnego w Nowej Hucie. Jacek Majchrowski zapowiedział, że planowany jest już kolejny duży koncert, tym razem w Łęgu; w Nowej Hucie aktywna będzie Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Z kolei radni dzielnicy poinformowali, że mają zamiar zrobić dużą integracyjną imprezę w al. Róż. Przypomniano także, iż za dwa lata przypada 50-lecie istnienia Teatru Ludowego. Mieczysław Łągosz zwrócił uwagę, że może dobrze byłoby ulokować w Hucie muzeum sztuki nowoczesnej. Apelowano także o pomoc dla Muzeum Czynu Zbrojnego oraz decyzję w sprawie utworzenia Muzeum Nowej Huty. (WT)

NOWA GENERACJA DRZWI ANTYWŁAMANIOWYCH

WITEX

- o niskie ceny
- o certyfikat najwyższej odporności na włamanie klasy "C"
- o zniżki w ubezpieczeniach
- o szeroka gama kolorów
- o uwaga! koniec ulgi remontowej!

KRAKÓW
os. Podwawelskie, tel. 267 04 68
Bieńczycki PT, paw. 26 A, I p., tel. 649 29 99
os. Złotego Wieku, tel. 648 16 29
www.witex-sl.pl
13795203

www.tui.krakow.pl

TUI

BIURO TUI tel. 431-15-53, 431-11-20
UL. ŚW. MARKA 11A

Intensywne pozyskiwanie

Spotkanie z odbiorcą

Fartuszki i rękawice kuchenne, ozdoby choinkowe z ciasta solnego, kartki świąteczne, zośki do gry – oto, co m.in. można było kupić na kiermaszu w Szkole Policealnej Pracowników Służb Społecznych. Kiermasz był realizacją projektu socjalnego osób z tej szkoły. Oferowane przedmioty stanowiły prace uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej z ul. Miodowej, prowadzonych od 10 lat przez Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej. Podopieczni warsztatów byli też sprzedawcami na kiermaszu.

– To dobra forma terapii: spotkanie się z odbiorcą, z kimś, kto kupuje, uzyskanie akceptacji na zewnątrz. Chodzi o to, byśmy byli wspólnie w różnych działaniach – mówi Hubert Kaszyński.

Prace uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej
Fot. Anna Kaczmarska

ski, kierujący warsztatami stowarzyszenia. Mają one takie pracownice, jak np.: biurowa, arcydzieła artystycznego, stolarska, księgowość, intrygatorska, gospodarstwa domowego. Z zajęć (są prowadzone przy ul. Miodowej 9 i Czarnowiejskiej 13, w sumie jest tam 75 miejsc) korzystają osoby, które chorują psychicznie, przeważnie na schizofrenię.

Uzyskane z kiermaszu fundusze zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników – na potrzeby poszczególnych pracowni terapii zajęciowej (np. wyjazd w góry czy zakup oprzyrządowania do prac intrygatorskich). – Zgodnie ze zmianami regulacji ustawowych, przez najbliższe cztery lata będzie stopniowo ograniczana dotacja dla warsztatów terapii zajęciowej – aż do 70 proc. (a jest 100 proc.). Musimy intensywnie zająć się pozyskiwaniem funduszy, bo te 30 proc. trzeba będzie znaleźć. Dlatego organizowane będą bardziej regularnie np. tego typu kiermasze prac uczestników – podaje Hubert Kaszyński. Jak zapowiada, w najbliższym czasie prace uczestników zajęć będzie można kupować jutro po każdej mszy św. w kościele Najświętszej Marii Panny z Lourdes przy ul. Misjonarskiej, a także na Rynku podczas Targów Bożonarodzeniowych – od 15 do 17 grudnia.

Na kiermaszu można było nabyć też książkę „Przyszłość pracy dla osób chorych psychicznie” – wielu autorów, pod redakcją Andrzeja Cechnickiego i Huberta Kaszyńskiego. Książka jest oferowana w cenie 15 zł jako cegiełka stowarzyszenia – w Księgarni Medycznej „Skarbnica” przy ul. Mikołajskiej.

(MM)

Wszystko dla urody

W Centrum Konferencyjnym UJ przy ul. Skawińskiej 8 odbędzie się w niedzielę (30 bm.) kolejne małopolskie sympozjum, zorganizowane przez krakowski Oddział Polskiego Stowarzyszenia Kosmetycznego, który obchodzi właśnie swoje dziesięciolecie. W programie są wykłady i prezentacje z zakresu kosmetyki oraz z innych dziedzin.

– Istnieją coraz większe możliwości utrzymania i poprawiania urody, niszczonej przez czas i choroby, dlatego dzisiejsza kosmetyka musi dużo umieć i ciągle się uczyć. Tymczasem – nie uregulowano jeszcze przepisami statusu zawodowego kosmetyczki, a różne jest wykształcenie i umiejętności osób pracujących w tym zawodzie. Stowarzyszenie organizuje więc sympozja, szkolenia, pokazy prowadzone przez firmy kosmetyczne i laboratoria, by umożliwić im poznawanie nowych zabiegów, preparatów. Nawiązujemy też kontakt z Międzynarodowym Komitetem Kosmetyki i Kosmetologii – mówi przewodnicząca Oddziału Krakowskiego Polskiego Stowarzyszenia Kosmetycznego Elżbieta Forys.

Na niedzielny sympozjum zaprezentują się głównie rodzime firmy kosmetyczne. A że to andrzejki, zbliża się sylwester, karnawał – będą również pokazy makijażu dla pań w różnym wieku. (ROZ)

Było wiele szumnych imprez, ale mało zrobiono...

Ponad 100 prac osób niepełnosprawnych znajdzie się na wystawie, a połowa z nich będzie licytowana na aukcji, ponadto drobniejsze prace będą do kupienia na kiermaszu. – dziś w „Domu Harcerza” przy Reymonta. – Celem aukcji jest zebranie dla osób niepełnosprawnych pieniędzy, które pozwolą im na kontynuowanie twórczości. To przedsięwzięcie na zakończenie Roku Osób Niepełnosprawnych – było w nim wiele szumnych imprez, ale w sumie mało zrobiono dla tych ludzi, chcielibyśmy ich jeszcze jakoś wesprzeć – mówi Maria Gajewska z Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w Krakowie, które jest organizatorem imprezy.

W przedsięwzięciu biorą udział następujące placówki: Warsztaty Terapii Zajęciowej z os. Stalowego, WTZ z os. Szklane Domy, Szkoła Życia z ul. Łanowej, Dom Pomocy Społecznej z ul. Łanowej, którego pensjonariusze uczestniczą w WTZ, Stowarzyszenie Plastików Nieprofesjonalnych Ziemi Krakowskiej, Spółdzielnia Książki „Placówka”, Fundacja Sztuki Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z Wieliczki. Na wystawie i aukcję przekażą one prace uczestników zajęć, swoich podopiecznych, plastików, Spółdzielnia „Placówka” – posiadane prace nieżyjącego już artysty krakowskiego Witolda Jańczaka.

Z wystawy na aukcję trafi 36 obrazów (olej, pastel, akwarele – m.in. z motywami architektury krakowskiej, pejzaże Małopolski, kwiaty), rzeźba „Jajko czy kura”, dwa gobeliny (jeden to godło Polski), tkaniny artystyczne, jak też dziecięce obrazki, wycinanki z materiałów itp. Obiekty mają ceny wywoławcze od 30 do 400 zł. Na towarzyszącym wystawie kiermaszu będą też do kupienia, po kilka złotych, drobne prace z masy solnej i kartki pocztowe ręcznie robione.

– Zapraszamy wszystkich, rozestaliśmy informację do firm, hoteli banków – mówi Maria Gajewska z TUW. – Pieniądze z licytacji rozdzieli komisja aukcyjna, która kładzie nacisk na pomoc zwłaszcza warsztatów terapii zajęciowej przy domach pomocy społecznej, bo one są najbardziej potrzebne. Zaraz za nimi będzie chciała wspomóc Fundację Sztuki Osób Niepełnosprawnych.

Wystawa i aukcja odbędą się dziś w MDK „Dom Harcerza” przy ul. Reymonta 18. Prace będzie można oglądać od godz. 10, zaś aukcja rozpocznie się o godz. 11. (MM)

Zamknąć przeszłość

odurzające. W Małopolsce w tym roku obecność wirusa stwierdzono u 10 osób, a w ciągu ostatnich 14 lat – u 65 osób.

Pod koniec lipca tego roku ruszyła akcja „Porozmawiaj o AIDS. Przeszłość bywa groźna”, która zakończy się w grudniu. – Kierujemy ją przede wszystkim do ludzi, którzy nie ukończyli jeszcze 40 lat, mają już za sobą jakieś związki i chcą np. związać się ponownie. Chcemy ich namówić, aby zamknęli pewien okres swojej przeszłości i w nowe

związki wkroczyli „z czystym kontem” – przekazuje Małgorzata Polaska z Towarzystwa Rozwoju Rodziny.

Jutro w godz. 9 – 18 Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA – Oddział Kraków oraz Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa organizują na Rynku Głównym kampanię edukacyjną. W specjalnych namiotach rozdawane będą materiały informacyjne i porad udzielane będą studentom posiadającym państwowe certyfikaty edukatorów. Każdy przechodzień będzie też mógł dostać czerwoną kokardkę – symbol walki z AIDS. (SIE)

Warto wiedzieć i skorzystać...

– **DZIEŃ OTWARTY SCHRONISKA DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT** (ul. Rybna 3) – dziś w godz. 10 – 16; do wyboru jest ok. 500 psów i ponad 100 kotów. W niedzielę (w godz. 10 – 13) psy z azylu będą do wzięcia w siedzibie Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami przy ul. Floriańskiej 53. Psy są zaszczepione, mają książeczkę zdrowia.

– **MAŁOPOLSKIE TOWARZYSTWO ORNITOLOGICZNE** zaprasza na wycieczkę do Łączan (obserwacja ptaków wodnych). Spotkanie 30 bm. o godz. 7.30 na stacji PKP Łągowie (czas trwania wycieczki ok. 5 godzin).

– **W PASAŻU CENTRUM HANDLOWEGO M1** (al. Pokoju 67) do 23 grudnia akcja „Ekspress św. Mikołaja” – bezpłatny przejazd ciuchcią oraz pierniki rozdawane za datkę (na cele charytatywne). W każdy weekend przedstawienia dla dzieci (ok. godz. 17) – w soboty „Jaś i Małgosia”, w niedziele „Królowa Śniegu”.

– **STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU PSYCHIATRII i Opieki Środowiskowej**, Warsztat Terapii Zajęciowej z ul. Miodowej 9 zapraszają na kiermasz prac uczestników warsztatów (ozdoby choinkowe, kartki itp.) 30 bm. w godz. 8 – 21 w parafii oo. Misjonarzy, ul. Misjonarska 37.

– **OTWARTY POKAZ CAPOEIRA** – brazylijskiej sztuki tańca i walki, połączony z wykładem i nauką podstawowych kroków – dziś o godz. 17 (ul. Krowoderska 31). Wstęp wolny.

– **KRAKOWSKI SZKOLNY OŚRODEK SPORTOWY** (al. Powstania Warszawskiego 6) zaprasza 30 bm. w godz. 10 – 13 dzieci w wieku szkolnym (wraz z rodzicami) na bezpłatne badania postawy ciała i kwalifikacje dzieci z wadami postawy – do ćwiczeń na sali gimnastycznej i pływalni.

– **MIKOŁAJOWA GIEŁDA STAROCI** – dziś w godz. 8 – 13 w siedzibie Krakowskiego Klubu Kolekcjonerów (ul. Siemradzkiego 13/6).

– **W 59. ROCZNICĘ BITWY PARTYZANCKIEJ** stoczonoj przez Zgrupowanie „Żelbet” 6 DP AK – dziś o godz. 17 msza św. w kościele oo. Paulinów „Na Skałce” (o godz. 11 złożenie kwiatów na mogiłach poległych w kwaterze partyzanckiej cmentarza Rakowickiego).

Z kroniki wypadków

Na ul. Sucheje Citroen zderzył się z samochodem Renault; kierująca Renaultem odniosła niegroźne obrażenia. Na ul. Halickiej rower zderzył się z volkswagenem golfem; rowerzysta doznał obrażeń ciała. 2 osoby zostały ranne w wypadku samochodowym na ul. Opolskiej. Do potrącenia pieszych przez samochody doszło na ul. Krakowskiej i św. Gertrudy. W trakcie prac rozbiórkowych w dawnych zakładach „Bonarka” przy ul. Puskarskiej złamanie obu nóg doznał robotnik pracujący na wysokości 6 metrów. Ściągnięciem go na ziemię zajęli się strażacy. Policja Drogowa interweniowała w Krakowie i w powiecie krakowskim w 5 wypadkach oraz w 27 kolizjach, ponadto zatrzymała 1 nietrzeźwego kierowcę. (WES)

Skarpeta z reniferem

Dużo w tym roku na stoiskach wyrobów z motywem renifera czy pingwina, a niewiele na razie choinek. Wczoraj rozpoczęły się na Rynku Targi Bożonarodzeniowe. Można je odwiedzać codziennie w godz. 10 – 20, stoiska z ciepłą strawą działają jeszcze dłużej. Uroczyste otwarcie targów odbędzie się dziś w samo południe. Z kolei jutro będzie się na targach prezentować gmina Wieliczka.

Fot. Anna Kaczmarska

Pozłociste różgi można kupić za 2 zł, a stroiki na świąteczny stół – od 12 do 40 zł. Bańki w kształcie różnych postaci to wydatek rzędu kilku złotych (czekają Mikołaje, pingwinki itp.), większe atrakcje bańki kosztują ok. 25 zł, a bańka o średnicy ok. 20 cm z wymalowanym zimowym pejzażem – 50 zł. Sznur 100 lampek choinkowych – 15 – 22 zł. Szopki drewniane, rzeźbione są od 20 zł do ponad 100, a obleczone mchem – po 85 zł. Kilka złotych kosztują figurki wesołych reniferów, a 17 zł skarpeta na prezenty z wynurzającym się z niej reniferem. Po 10 zł oferowane są płyty CD m.in. z kołędami w wykonaniu rodziny Steczkowskich, Wioletty Villas, Andrzeja Rosiewiczza, zespołów Mazowsze i Śląsk.

Prażone orzechy kosztują 5 – 7,5 zł za 100 g. Spore tutki ze słodyczami są w cenie 22 – 25 zł; św. Mikołaj z piernika – 6 zł, obsypany ciemnym makiem diabeł – 9 zł, a duży domek z piernika, bogato zdobiony lukrem – 50 zł. – Wszystkie oprócz folii, w którą jest zapakowany, jest do zjedzenia – zapewnia sprzedawczyni. Na odwiedzających targi czekają też stoiska z grzańcem (180 ml za 5 zł) i ciepłą strawą (kiełbasa grillowa – 6,5 zł, szaszłyk drobiowy – 12 zł, jadło zbożowe, czyli jarzyny zmieszane z mięsem – 10 zł).

Na stoisku zaprzyjawnionego z Krakowem Kijowa oferowane są matroszki (od 10 do 100 zł), wełniane chusty (np. 85 zł) czy drewniane, malowane ręcznie ozdoby (komplet takich niby-baniek kosztuje 55 zł), zaś obok Norymberga proponuje m.in. maślane ciasteczka i pierniczki (od 2 zł). Na targach jest też miejsce dla organizacji charytatywnych – np. na rzecz Hospicjum św. Łazarza sprzedawane są m.in. kartki świąteczne (1,5 i 2 zł). Kiermasz będzie trwał do 24 grudnia, część stoisk pozostanie jeszcze do 4 stycznia. (MM)

„Wyprawa po złote runo”

Józef Baran i Bożena Adamek

Na początku tygodnia w Piwnicy pod Baranami, a dzisiaj w Śródmiejskim Ośrodku Kultury (ul. Mikołajska 2) Józef Baran będzie promował swą najnowszą książkę, opublikowaną przez Wydawnictwo Edukacyjne. „Wyprawa po złote runo” to, przypomnijmy, wybór wierszy tego poety, dokonany przez Annę Dymną i z jej przedmową. Tym razem

jednakże wiersze Józefa Barana zabrzmią w interpretacji aktorki Teatru im. J. Słowackiego Bożeny Adamek oraz autora. Muzyczne wspierać ich będą Renata Żelobowska-Orzechowska (fortepian) oraz Krzysztof Orzechowski (wiolonczela). Początek – godz. 18. Będzie też okazja nabycia książki po promocyjnej cenie; wstęp wolny. (KR)

FILHARMONIA

IM. KAROLA SZYMAŃOWSKIEGO W KRAKOWIE

30.11.2003 r., godz. 18.00

Sala Filharmonii

„ANDRZEJKI“
W FILHARMONII
KRAKOWSKIEJ

Zespół „KROKE“
oraz gościnnie
Grzegorz TURNAU

Patronat prasowy: DZIENNIK POLSKI

13124403G

SCENA „OF” GROTESKA

kabaret DNO
program NOWSZY

ul. Skarbowa 2, Kraków
tel. 12 633 37 62, 633 48 22
rezerwacja@groteska.pl

RADIO
Region
96.7 FM

niedziela
godz. 19.00

DZIENNIK POLSKI

Będzie rozprawa

Grube odstłonięte, małe - przycięte

Jak alarmowali wczoraj mieszkańcy ul. Francesco Nullo, na wysokości domów nr 10, 12 i 14, przy budowie nowych miejsc parkingowych - zostały poprzycinane korzenie rosnących tam drzew. Na miejscu sprawą zajęła się komisja złożona z przedstawicieli Rady Dzielnicy II, Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta oraz Zarządu Dróg i Komunikacji. - Na szczęście poucinane zostały tylko drobne korzenie, co nie powinno mieć większego wpływu na dalsze funkcjonowanie drzew. Zasadnicze, grube korzenie zostały tylko odstłonięte - teraz określamy sposób ich zabezpieczenia - mówił nam oglądający miejsce prac Ludwik Czarnecki, naczelnik Wydziału Realizacji Inwestycji ZDiK.

Parkingi, tworzone między drzewami, budowane są na wniosek Rady Dzielnicy II. W ramach prac wycina się między drzewami fragmenty ziemi, na głębokość ok. 0,5 m. - To oburzające, podcina się w ten sposób drzewa i pozostawia dla nich maleńkie wysypki, a przecież można by nie robić dołów, wykonać parkingi na istniejącym terenie - podnoszą mieszkańcy.

- Rada Dzielnicy przekazała pieniądze na ten cel w październiku, był przetarg, wyłoniliśmy wykonawcę (firma Bama z Kocmyrzowa) - mówił nam naczelnik Ludwik Czarnecki z ZDiK. - Parkingi są robione zgodnie z pozwoleniem na budowę i projektem. Wykonawca jednak się rozpuścił. Ponieważ chcieliśmy tę inwestycję zrobić może jeszcze przed mrozami, to pracował w nocy i wieczorami. Teraz okazało się, że odstłonił grube korzenie dwóch drzew: jesionu i dużej topoli, poobcinał mniejsze ok. 5 drzew. Wykonawca popełnił pewne błędy, ale też miał projekt, według którego pracował. Odbędzie się rozprawa w Wydziale Gospodarki Komunalnej i zostanie podjęta decyzja co do odpowiedzialności wykonawcy, jak też w sprawie zabezpieczenia tych systemów korzeniowych, wykonania odciągów itp. Przeprowadzone też zostaną odkrytki, by dokładniej sprawdzić, jak kształtuje się system korzeniowy poszczególnych drzew. Jak zadeklarował nacz. Czarnecki, zakres budowy miejsc parkingowych będzie odpowiednio ograniczany, by chronić pozostałe drzewa; zależnie od warunków w danym miejscu - parkingi się zawęzi lub wcale ich nie zrobi.

(MM)

Fot. Piotr Kędziński

Zlikwidowane 321, wzmocnione 121

Daleko od Sikorki

- Ulica Sottysowska od początku tygodnia jest w remoncie i na czas nieokreślony została zamknięta - od ul. Sikorki do Podbielicy. Odwołano na czas remontu linię autobusową 121. Teraz my z ul. Sikorki i Sottysowskiej mamy do najbliższego przystanku w kierunku centrum ponad kilometr. A tu m.in. wiele dzieci dojeżdża do szkół, na zajęcia popołudniowe itp. Przecież jest tu możliwość zawracania i do ul. Sikorki autobus mógłby jeździć - mówiła jedna z mieszkanki tej ulicy. MPK zajęło się sprawą.

Po interwencji pracownicy MPK sprawdzili w terenie, czy faktycznie autobus miałby gdzie zawracać. - Okazało się, że jest tam tylko parking przywatny, którego nośność nie odpowiada wymogom potrzebny do prowadzenia komunikacji miejskiej. Pobliski zakład pracy ma parking wybetonowany - ale brama jest zamknięta - relacjonuje rzeczniczka MPK Filomena Serwin.

W tych dniach remont w tamtym rejonie trwa na ra-

zie nie na ulicy, tylko w przydomowym ogródku i wtedy praktycznie autobus 121 jeszcze mógł nadal jeździć swoją trasą. - Jednak z Zarządu Dróg i Komunikacji dowiedzieliśmy się, że już w poniedziałek zostanie rozkopana ulica i nie ma możliwości, by jeszcze na jakiś czas przywrócić 121 na zwykłą trasę - informuje rzeczniczka. Z racji remontu została uruchomiona linia zastępcza 321, jednak okazuje się, że mieszkańcom Sikorki czy Sottysowskiej nic ona nie daje (dubluje 121, tylko krócej jedzie). - Od dziś zostaje więc zlikwidowana, a autobusy, które nią kursowały, wzmocnią linię 121, która jeździ za rzadko. Przepraszamy mieszkańców, pasażerów, mamy świadomość, że remont i zmiana komunikacji to duża niedogodność, ale jednak są pewne uwarunkowania, które muszą być spełnione w przypadku komunikacji miejskiej, dotyczące np. odpowiedniego miejsca do zawracania czy szerokości ulicy - dodaje Filomena Serwin.

(MM)

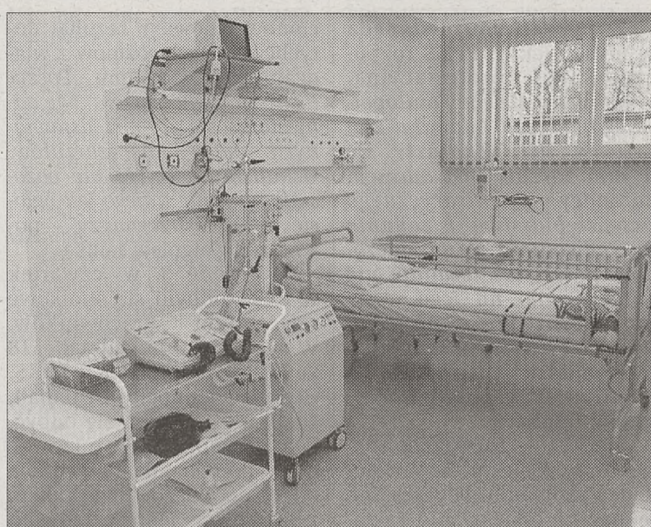
Pionierski system

Szpitalny Oddział Ratunkowy przy ul. św. Łazarza otwarty

1 stycznia zacznie w Krakowie funkcjonować system ratownictwa medycznego - zapowiedział doc. Leszek Brongel, konsultant wojewódzki ds. ratownictwa medycznego. - Jesteśmy pionierami. Do tej pory w żadnej dużej polskiej aglomeracji taki system nie istniał - dodał. Wczoraj otwarto jeden z zasadniczych elementów tego systemu - Szpitalny Oddział Ratunkowy przy ul. św. Łazarza, konstruowany wspólnie przez Krakowskie Pogotowie Ratunkowe i Szpital Uniwersytecki.

O samym oddziale pisaliśmy obszernie w miniony poniedziałek. Przypomnijmy: 1100 metrów kwadratowych, 2 sale operacyjne z pełnym zapleczem, intensywne terapie, 2 sale intensywne nadzoru, 3 pokoje obserwacyjne - w sumie 12 łóżek. Utworzono także salę dekontaminacyjną, która służyć będzie do opłukania pacjenta, jeżeli miał kontakt z jakimiś substancjami chemicznymi lub innymi zanieczyszczeniami. Wszystko połączone jest wewnętrznym systemem komunikacji, którego bieg wyznaczają czerwone i zielone linie, namalowane na podłodze. Część wyposażenia to własność KPR, część zapewnił Szpital Uniwersytecki. Oddział spełnia wszelkie wymagania i standardy Unii Europejskiej.

Na ul. św. Łazarza, podobnie jak do innych szpitalnych oddziałów ratunkowych w Krakowie, trafiać będą pacjenci przywiezieni przez karetki, jak również osoby, które zgłoszą się same. - Naszym zadaniem jest udzielenie pierwszej, niezbędnej pomocy, wykonanie zabiegów - jeżeli są konieczne, zabezpieczenie podstawowych funkcji życiowych i ewentualnie

Fot. Anna Kaczmarz

transport na oddziały specjalistyczne. Mamy do dyspozycji sale obserwacyjne, na których możemy pozostawić pacjenta np. na 24 godziny i go diagnozować - mówi Małgorzata Popławska, dyrektor Krakowskiego Pogotowia Ratunkowego.

Na system zintegrowanego ratownictwa medycznego składają się szpitalne oddziały ratunkowe, zespoły ratownictwa medycznego, czyli karetki, Lotnicze Pogotowie Ratunkowe oraz Centrum Powiadomienia Ratunkowego. Ta ostatnia jednostka, do której przynależć będzie numer alarmowy 112, spełniać ma funkcję centralnej dyspozytorni i koordynować działania ratunkowe. Krakowski system obejmie również powiat ziemski krakowski oraz wielicki - w sumie około 1 200 tys. mieszkańców.

Według planów, w Krakowie powstanie 6 szpitalnych oddziałów ratunkowych: otwarty wczoraj przy ul. św. Łazarza oraz w szpitalach: im.

Rydygiera, im. Narutowicza, im. Żeromskiego, wojskowym i MSWiA. Każdemu z nim podlegać będzie pewien wydzielony obszar Krakowa. - Chcemy, aby droga pacjenta do szpitala była jak najkrótsza - wyjaśnia doc. Brongel.

Czy rzeczywiście system będzie funkcjonował w takim kształcie, jak zaplanowano - w dużej mierze zadecyduje konkurs Narodowego Funduszu Zdrowia, który rozstrzygnięty zostanie pod koniec grudnia. Może się bowiem okazać, że albo fundusz, albo jeden ze szpitali nie zdecyduje się na zawarcie kontraktu. - Obecnie funkcjonujemy w systemie pilotażowym, na podstawie umów zawartych w październiku. Wszystko będziemy musieli podliczyć i dowiemy się wtedy, jakie są realne koszty funkcjonowania szpitalnych oddziałów ratunkowych - wyjaśnia dyr. KPR Małgorzata Popławska.

(SIE)

Więcej ślubowań, więcej policjantów

Poborowi na służbę

Fot. Anna Kaczmarz

O 94 nowych policjantów wzbogaciła się małopolska policja. Aż 32 funkcjonariuszy, którzy wczoraj złożyli uroczyste ślubowanie, będzie pracowało w krakowskiej policji.

W obecności komendantów powiatowych i miejskich z całego województwa szef małopolskiej policji nadinspektor Andrzej Woźniak przyjął ślubowanie od 15 pań i 79 mężczyzn. Wszyscy oni zostaną teraz skierowani na trwające 10 miesięcy przeszkolenie.

Po raz drugi już nabór do służby odbył się na innych zasadach: nowi funkcjonariusze już w trakcie bardzo dokładnej wstępnej selekcji z udziałem psychologów zostali skierowani do pracy w odpowiednich pionach. Większość znajdzie zatrudnienie w wydziałach kryminalnych i w prewencji.

To już trzeci w tym roku w województwie przyjęcie nowych funkcjonariuszy. Najwięcej z nich trafi do Krakowa, łącznie komenda ta została zasilona aż 111 policjantami. Wśród składających wczoraj ślubowanie jest 13, którzy kilka miesięcy temu znaleźli się w pierwszej grupie poborowych (obecnie jest ich już 100), odbywających w miejskich patrolach roczną służbę wojskową.

(MADE)

Sieć na peryferiach

Realizacja programu „Woda dla wszystkich” ma się zakończyć w 2006 r.

Prawie 30,6 mln złotych Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Krakowie przeznaczy na realizację programu „Woda dla wszystkich”, którego celem jest zaprojektowanie i wybudowanie do końca 2006 r. rozdzielczej sieci wodociągowej na obszarach obecnie jej nie mających, położonych na terenie gminy Kraków. Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski skierował projekt programu pod obrady Rady Miasta Krakowa.

- Obecnie miejska sieć wodociągowa (o łącznej długości 1,8 tys. km) obejmuje 96 procent powierzchni Krakowa. Poza jej zasięgiem pozostaje 30 tys. osób. Istotne braki w infrastrukturze wodociągowej występują głównie na peryferiach miasta, podlegających w ostatnim okresie intensywnemu rozwojowi - poinformował Ryszard Langer, prezes zarządu MPWiK. - Do programu mogą być zakwalifikowane odcinki sieci, w których ze względu na zapewnienie wody o właściwej jakości, okres jej przetrzymywania w sieci wodociągowej nie będzie dłuższy niż 2 doby. Skłasyfikowaliśmy 20 pozycji, które mają zostać objęte progra-

Sprawa czterech osób, oskarżonych o znęcanie się ze szczególnym okrucieństwem nad 47-letnią kobietą, rozpoczęła się ponownie przed krakowskim sądem. Wśród oskarżonych jest syn pobicie.

Według prokuratury w grudniu 2000 roku, w jednym z nowohuckich mieszkań, znaleziono kobietę, u której stwierdzono wstrząsanie mózgu, obrzęk twarzy, krwiaki szyi i klatki piersiowej oraz złamanie czterech żeber. Prokuratura ustaliła, że poszkodowana wcześniej wpuściła do domu trzech mężczyzn i kobietę, wiedząc, że są to znajomi jej syna. Tymczasem dwóch mężczyzn zaczęło się nad nią znęcać. Rozcinali jej nożem odzież, którą potem na jej ciele podpalali. Zmuszali domowniczkę do picia z popielniczki wódki wymieszanej z zupą. Sprawcy rzucali w pokrzywdzoną różnymi przedmiotami, m.in. szklankami, telewizorem i drzwiami, które później położyli na jej ciele, i skali po nich, dopóki się nie potamały. Tym scenom przyglądały się dwie inne osoby, m.in. syn poszkodowanej. Prokuratura postawiła im zarzut nieudzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Natomiast sprawcom pobicia zarzucono znęcanie się ze szczególnym okrucieństwem. Krakowski Sąd Okręgowy wymierzył oskarżonym kary od 8 lat więzienia do roku w zawieszeniu na 4 lata. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok i skierował sprawę do ponownego rozpoznania. Pierwsza rozprawa odbyła się wczoraj. Oskarżeni nie przyznali się do winy i odmówili składania wyjaśnień.

(STRZ)

mem: Mydlniki, Olszanica, Skotniki-Kobierzyn, Witkowice, Lubocza, Grębatów, Węgrzynowice, Kościelniki, Ruszcza, Wyciąże, Łuczanowice, Kantorowice, Tonie, Bronowice Wielkie, Bronowice Małe, Wróblowice, Sidzina, Opatkowice, Bieżanów i Tyniec. Program może być jednak realizowany także na innych terenach. Do końca 2004 r. czekamy na zgłoszenia dotyczące rejonów, które powinny zostać włączone w jego zakres.

Zgłoszenia te mogą być dokonywane przez rady dzielnic, Społeczne Komitety Budowy Wodociągów oraz gminę Kraków. Prócz nieruchomości zabudowanych - do sieci wodociągowej mogą być przyłączone także nieruchomości niezabudowane, przeznaczone pod budowę.

Rozbudowa wodociągów finansowana będzie ze środków własnych MPWiK. - Nie spowoduje to jednak wzrostu opłaty za wodę dla dotychczasowych odbiorców - zapewnił wiceprezydent Krakowa Tadeusz Trzmiel. Budowa przyłączy wodociągowych ma być natomiast finansowana przez samych zainteresowanych lub w trybie Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych.

(PSZ)

W powiatach:
krakowskim
miechowskim
myślenickim
proszowickim
wielickim

W myślenickim PPKS

Strajk, którego nie będzie?

Z początkiem listopada w myślenickim PPKS rozpoczęto akcję protestacyjną. - *Na ręce wojewody małopolskiego Jerzego Adamika złożyliśmy list. Znalazły się w nim zarzuty pod adresem zarządcy komisarycznego przedsiębiorstwa i żądanie jego odwołania. W wyznaczonym przez nas terminie nie zareagowano na jego treść. Postanowiliśmy zaprotestować. Liczyliśmy, że zdopinguje to władze wojewódzkie do działań - wspomina Zbigniew Jamka.*

Pierwotnie rozważano różne formy protestu, nawet blokadę zakopianki. Poprzestano jednak na oflagowaniu zakładu.

Z początkiem mijającego tygodnia postanowiono zaostriżyć formę protestu, wchodząc jednocześnie w spór zbiorowy z dyrektorem (zarządcą komisarycznym) PPKS. Związkowców nie usatysfak-

cjonował bowiem rezultat dotychczasowych rozmów z władzami wojewódzkimi. - *Poczuliśmy się zlekceważeni. Nie odniesiono się do przedstawionych przez nas zarzutów. Uzналиśmy więc, że nie pozostaje nam nic innego jak ogłosić strajk ostrzegawczy - powiedział Zbigniew Jamka.*

W środę i w czwartek w PPKS odbyło się strajkowe referendum pracowników. Wzięło w nim udział 118 ze 194 zatrudnionych w PPKS. Głosując, jednogłośnie uznali, że strajk powinien się odbyć. Postanowiono zorganizować go w poniedziałek 1 grudnia od 10 do 12. Niedługo potem związkowcy jednak radykalnie zmienili swoją decyzję i strajk zawiesili. Nie bez powodu.

Wyznaczony przez nich termin protestu zbiegł się w czasie z wizytą burmistrza Macieja Ostrowskiego w Małopolskim Urzędzie Woje-

wódzkim. W zaplanowanych na ten dzień rozmowach - jak się okazało - będzie mógł uczestniczyć także szef „Solidarności” PPKS-u. - *Faks z zaproszeniem dostałem 27, czyli już po rozpoczęciu naszego przygotowań do strajku - przyznał Zbigniew Jamka.*

Oficjalnie cel spotkania w MUW nie jest znany. Nie można jednak wykluczyć, że właśnie w poniedziałek burmistrz oraz przedstawiciel związkowców zostaną poinformowani o stanowisku władz wojewódzkich dotyczącym ewentualnego uczestnictwa gminy w prywatyzacji PPKS.

Myślenickie władze gminne kilkanaście dni temu, na prośbę MUW, złożyły dokumenty potwierdzające taki zamiar. W dokumentach znalazł się m.in. informacja, że nadal są zainteresowane takim scenariuszem prywatyza-

cji PPKS, godzi się na niego Rada Miasta i popiera zdecydowana większość załogi PPKS. - *Dopełniliśmy wszelkich formalności. Spokojnie czekamy na odpowiedź. Strajk odbywający się w tym samym czasie co rozmowy o prywatyzacji PPKS nie byłby dobrym rozwiązaniem - stwierdził Maciej Ostrowski.*

Związkowcy uważają podobnie. Twierdzą, że jeśli wojewódzcy urzędnicy dadzą przyzwolenie na uruchomienie procesu prywatyzacyjnego z udziałem gminy to niemal automatycznie problem zarządcy PPKS stanie się kwestią drugoplanową.

W tej sytuacji postanowiono zamieścić strajk. - *Zobaczmy, jak potoczą się rozmowy w MUW, a zwłaszcza, jakie będą ich ewentualne konsekwencje. Wtedy zareagujemy stosownie do sytuacji - tłumaczył Zbigniew Jamka.*

Tekst i fot. (TD)

Krzeszowice

Nieudany „skok”

Policjanci z Komisariatu Policji w Krzeszowicach zatrzymali sprawcę kradzieży w domu towarowym.

Złodziej dostał się do budynku nocą. - *Po zabraniu z ogródków działkowych drabnie wszedł na dach budynku sąsiadującego z domem towarowym, do którego wszedł po rozbiciu szyby w oknie i wylamaniu klódki w drzwiach. Z różnych stoisk zabrał pieniądze, a także odzież, zapalniczki, cygara i srebrną biżuterię. Wartość tych przedmiotów sięga kilkunastu tys. zł. Złodziej postanowił opuścić budynek handlowy rano, po otwarciu go dla klientów. Sądził, że nie zostanie zauważony przez personel. Jednak zaraz po przyjściu do pracy właściciele stoisk zobaczyli go i zawiadomili policję - poinformował nadkom. Marek Korzonek, naczelnik Wydziału Dochodzeniowo-Sledczego Komendy Powiatowej Policji w Krakowie.*

Okazało się, że 20-letni mężczyzna, prawie dwa miesiące temu opuścił zakład karny, gdzie odbywał 3-letnią karę pozbawienia wolności za kradzież i włamanie.

(ETYZA)

Więckowice

Aby mogli godnie żyć

Tworzenie grup wsparcia, aktywizacja lokalnego środowiska na rzecz pomocy niepełnosprawnym, działania pomagające zwiększyć świadomość społeczną w ich sprawach, tworzenie warunków do godnego życia osób niepełnosprawnych - taki m.in. cel przyświecał dwudniowej konferencji organizowanej w formie szkolenia, w Domu Pomocy Społecznej w Więckowicach (gm. Zabierzów).

Konferencja pt. „Integracja działań opiekuńczo-terapeutycznych wobec człowieka niepełnosprawnego”, zorganizowana przez Towarzystwo Przyjaciół DPS-u, połączona została z obchodzoną w tym roku Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych oraz Dniem Pracownika Socjalnego. Adresowana była przede wszystkim do osób mających na co dzień kontakt z osobami niepełnosprawnymi, a więc rodzinami czy pracownikami DPS-ów (pielegniarki, terapeuci) i obejmowała różnorodną tematykę. Szkolenia prowadzili wykładowcy Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dr Ewa Wilczek-Rużyczka mówiła na temat komunikowania się z osobami z problemami psychicznymi, o stresie i wypaleniu zawodowym u osób pomagającym takim ludziom oraz o specyfice opieki nad osobami z zespołem schizofrenicznym.

(ETYZA)

Czwarta rodzina

W Grodkowicach zamieszkają repatrianci z Kazachstanu

Rada Gminy Kłaj podjęła jednogłośnie uchwałę o zaproszeniu do Polski na stałe czteroosobowej rodziny rodaków z Kazachstanu. O to garęca apelowała do radnych przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Deportowanych do Kazachstanu i na Syberię Aleksandra Ślusarek - także wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Wielickiego. Mieszkanie i pracę gwarantuje repatriantom dyrektor Zakładu Doświadczalnego Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Grodkowicach Stanisław Placek.

Aleksandra Ślusarek podziękowała za przyjęcie przed dwoma i pół laty pierwszych dwu rodzin z Kazachstanu do Targowiska. Wówczas kupiła dla nich za pieniądze darczyńców dom, który zgodziły się na ten cel sprzedać wieś i gmina. Za serdeczne przyjęcie rodaków i okazywanie im pomocy podziękowała mieszkańcom Targowiska za pośrednictwem softys wsi. Od roku w domu w Targowisku mieszka już trzecia rodzina - krewni pierwszych przybyszów. Teraz, dzięki zgodzie rady, może przyjechać czwarta, która jako jedyna z ich bliskich jeszcze została w Kazachstanie.

Przewodnicząca podkreśliła, że zawsze jest rzeczniką sprawozdania do Polski całych rodzin rodaków, gdyż wówczas nie muszą przeżywać rozłąki

z bliskimi, których pozostawili w tym dalekim kraju. Dodała, że zgodnie z obowiązującym prawem, jeśli repatriantów zaprasza gmina, państwo zwraca jej koszty remontu poniesione na przygotowanie dla nich mieszkania, co nie byłoby możliwe, gdyby zaproszenie wystosowała osoba prywatna. Dyrektor Placek powiedział radzie, że przed około dwoma miesiącami bardzo nieśmiało zwrócił się do niego z prośbą o pomoc w sprowadzeniu ostatnich krewnych z Kazachstanu jeden z członków rodziny z Targowiska, którego zatrudnia dorywczo w ZDHAR. Poznał go jako bardzo sumiennego i oddanego pracy w gospodarstwie rolnym człowieka. Dyrektor dodał, że do opieki przy zwierzętach potrzebują takich osób i ma dla nich mieszkanie, m.in. ze względu na to, że do oporządzenia zwierząt trzeba wstawać bardzo wcześnie rano. W dodatku repatrianci pracowali niegdyś w jednym z wielkich kolchozów, więc znają się na takiej pracy. Ponieważ dyrektor nie wiedział, jak można formalnie sprostać tej prośbie, dlatego poprosił o pomoc Aleksandrę Ślusarek. Po wspólnych rozmowach z wójtem gminy Janem Majerzem okazało się, że jest możliwe wystosowanie zaproszenia w imieniu gminy, a reszta zależeć będzie od głosowania radnych.

Tekst i fot.: (WR)

Przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Deportowanych do Kazachstanu i na Syberię Aleksandra Ślusarek oraz dyrektor ZDHAR w Grodkowicach Stanisław Placek podczas sesji w Kłaju prosili o przyjęcie czteroosobowej rodziny

Dwa miesiące w Iraku

Bez wody ani kroku

- *Chcemy zapraszać na rodziną ziemię tych, którzy wywdzą się stąd. Zapraszać do Miechowa osoby, które coś znaczą w kraju i za granicą. To pierwsze ze spotkań, które będą się odbywały cyklicznie pod patronatem Młodzieżowej Rady Miasta Miechowa - mówi wiceburmistrz Zbigniew Mucha. Pierwszym gościem był reporter radiowy i telewizyjny red. Andrzej Żak.*

Otwierający cykl spotkań z ciekawymi ludźmi wywodzącymi się z rolniczej Miechowszczyzny Andrzej Żak jest absolwentem Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki z 1981 roku. W roku 1985 ukończył Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Łączności w Zegrzu; w wojsku przepracował 18 lat. Nie przeszkadzało mu to jednak w uprawianiu drugiej życiowej pasji, jaką był i jest dla niego zawód reportera.

Na antenie radiowej Jedynki; „Sygnałów dnia” czy popularnego „Lata z Radiem” słyszymy go od kilkunastu lat. Ostatnio związał się z działem programów wojskowych Telewizji Polskiej. Pamiętamy jego relacje sprzed przystąpienia Polski do NATO, rozmowy i wywiady z dowódcami największej armii świata, relacje sprzed Grobu Nieznanego Żołnierza 11 Listopada czy programy informacyjne z działań naszych jednostek w ramach misji pokojowych ONZ. Przez dwa miesiące - od sierpnia do października - red. Andrzej Żak był korespondentem Polskiego Radia w Iraku.

- *Odlecieliśmy do Iraku ostatnim transportem ze Świętoszowa. Na pokładzie samolotu był także pluton żołnierzy, ale my lecieliśmy samolotem w „barwach” cywilnych. Przelatywałam nad różnymi krajami, a wiadomo, że nie wszyscy nas kochają za udział w tej wojnie - mówił Żak, obrazując swój dwumiesięczny pobyt slajdami.*

Jak powiedział, nie broń, kamizelki kuloodporne

Red. Andrzej Żak na spotkaniu w sali konferencyjnej Urzędu Gminy i Miasta

i sprzęt były najważniejsze dla żołnierzy, korespondentów, logistów, dowódców oraz wszystkich, którzy tam byli i są nadal. Bezcenna pozostaje woda, bez niej nie wolno ruszyć się nawet kilka kroków poza kontener mieszkalny czy obóz. Dlatego w plecakach lub przy pasach obok broni znajdują plastikowe butelki z wodą. Wymogi medycyno-sanitarne muszą być przestrzegane na równi z regulaminem bojowym. Od tego zależy zdrowie i życie przebywających tam osób.

- *Oczekiwano od nas jak najświeższych korespondencji, co oczywiście narażało nas na różne nieprzewidziane sytuacje. Nie mogliśmy się poruszać wśród Irakijczyków w kamizelkach kuloodpornych. To mogło peszyć naszym rozmówców, wzbudzać nieufność. Ale takie paradowanie wśród nieprzewidywalnych Arabów różnie mogło się skończyć... Wszyscy chętnie się fotografowali, jednakże trzeba było ich wcześniej o tym uprzedzić, nawet poprosić. Niektórzy chcieli na tym zarobić. Nie ma pieniędzy, nie ma zdjęć - opowiadał Andrzej Żak.*

W trakcie spotkania młodzież mogła obejrzeć m.in. identyfikator korespondenta wojennego i banknot z wizerunkiem... Saddama Husajna.

Tekst i fot.: (WOJ)

Skawina, Świątniki

Pensje takie same

Tyle samo, ile dotychczas, zarabiać będą burmistrzowie: Skawiny i Świątniki Górnych.

Na ostatnich sesjach rad miejskich, radni uchwaliли dla nich dodatki specjalne, przysługujące obligatoryjnie m.in. wszystkim starostom, burmistrzom i wójtom, w wysokości od 20 do 40 procent (obliczane z sumy wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego).

Obaj szefowie gmin dotek ten mieli przyznany na jeden rok i termin obowiązywania uchwały minął w tym miesiącu. Burmistrzowi Skawiny Adamowi Najderowi radni uchwaliли dodatek, nadal wynoszący 1500 zł, co stanowi niecałe 24 procent (może otrzymywać od 1261 do 2522 zł). Adam Woźniczka złożył wniosek o podniesienie go do 2 tys. zł, argumentując, że burmistrz wiele zdołał na rzecz gminy. Większość radnych uznała jednak, że powinien on zostać zmieniony dopiero po ocenie realizacji tegorocznego budżetu, a więc po sesji absolutoryjnej w przyszłym roku, dlatego uchwalił go na pół roku. Miesięczna pensja burmistrza wynosi 8711 zł brutto (może on maksymalnie zarabiać prawie 11225 zł).

Bez mała tyle samo, 8708 zł, zarabia burmistrz Świątniki Jerzy Leszek Batko. Jednak uchwalał dodatek podczas ostatniej sesji towarzyszyło znacznie więcej emocji. Najpierw z programu sesji, na wniosek przewodniczącego rady Mariana Żyły, wycofany został projekt uchwały przyznającej burmistrzowi 40 procent dodatku do końca jego kadencji. Potem ten sam wnioskodawca zaproponował wprowadzenie pod obrady projektu uchwały nie określającego ani wysokości, ani terminu. Okazało się, że poprzedni projekt, mimo że został przegłosowany w komisjach, zawierał braki formalne (nie było podpisu wnioskodawcy, a jedynie radcy prawnego). Wiceprzewodnicząca rady Zofia Mardyla uzasadniała zachowanie dodatku w takiej samej wysokości (40 procent z mocą obowiązującą do końca kadencji) troską burmistrza o promocję gminy i działaniami podejmowanymi we wszystkich miejscowościach, a zwłaszcza Świątnikach. Zdaniem Stefana Strzyskowskiego, dodatek jest za wysoki, a radni nie znają np. kosztów, jakie poniosła gmina z tytułu odpraw i odszkodowań wypłaconych zwolnionym pracownikom. Uważa on, że te pieniądze mogłyby zostać przekazane radom sołectkom i radzie osiedlowej w mieście.

Dr Izabela Lewandowska-Malec złożyła wniosek, aby z ustaleniem dodatku dla burmistrza wstrzymać się do zakończenia prac Komisji Rewizyjnej, analizującej sprawę związane z zaleceniami pokontrolnymi Regionalnej Izby Obračunkowej (prace KR będą trwać do końca stycznia 2004 r.). Jej propozycja nie uzyskała większości, podobnie jak Waldemara Pawłowskiego, który wnioskował, aby najpierw nowy projekt uchwały omówiony został na posiedzeniach komisji.

(ETYZA)

Dokąd po szkole

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY (al. Jana Pawła II 232, tel. 644-02-36 i 644-02-66) zaprasza na kursy: języków obcych (angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, szwedzki, rosyjski, hindi; wszystkie stopnie zaawansowania), fotografii czarno-białej, wiedzy o filmie, przygotowania do filmoznawstwa (UJ), realizacji wideo, gry na instrumentach, trening szybkiego uczenia się i zapamiętywania, trening twórczego myślenia, wykłady (m.in. język polski - matura i „Uniwersytet maturzysty”). Centrum zaprasza też do: Zespołu Pieśni i Tańca „Nowa Huta”, Zespołu Góralskiego „Hamernik”, Dziecięcego Zespołu Góralskiego „Mali Hamernicy”, Zespołu Baletowego „Kanon”, Teatru Tańca „GRUPAbo-so”, Amatorskiego Klubu Tańca Towarzyskiego „encek”, Teatru Muzycznego „Nowa Akademia”, Zespołu Wokalno-Taneczniczego „Kleks”, Zespołu Cygańskiego „Kała Jakha”. Ponadto NCK prowadzi: Muzyyczny Klub Przedszkolaka, Klub Kubusia Puchatka, Klub Przyjaciół Psychologii, Klub Aktywnego Miłośnika Filmu, Krakowski Klub Fotograficzny, szachowo-brydżowy, Klub „Folklorystyczną Ścieżką”, a także pracownię: ceramiki, rysunku i malarstwa, internetową, modeli latających, mechaniczno-lotniową oraz takie zajęcia rekreacyjne, jak: tańce towarzyskie i współczesny disco, funky, break dance, gimnastyka i aerobik, hatha yoga, tai chi chuan, jiu-jitsu, tenis stołowy.

SZKOŁA BALETOWA w Krakowie (ul. Łąkowa 31 - budynek SP 114, tel. 411-57-66) prowadzi nabór dziewcząt i chłopców. Zapisami objęte są dzieci od czwartego roku życia (do grup przedszkolnych i klas młodzieżowych); szkoła kształci też młodzież gimnazjalną i licealną - w starszych klasach baletowych. Zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych. Szkoła przygotowuje do zawodu tancerza, a także rozwija piękną postawę u dzieci i młodzieży. Dodatkowe informacje można uzyskać w Internecie: www.balet.edu.pl.

DK „PODGÓRZE” (ul. Krasickiego 18, tel. 656-36-70 i 656-44-41, 656-45-43) prowadzi kursy: języków obcych (angielskiego, niemieckiego i francuskiego), komputerowe, tańca towarzyskiego i nowoczesnego oraz gry na instrumentach (piano, syntezator, gitara, flet, skrzypce). Ponadto zaprasza do udziału w warsztatach teatralnych, plastycznych i literackich; do pracy w klubach: Młodszego Modelarza, Szachowym, Kolekcjonerów, Miłośników Fantazy „Avalon”, Weekendowym Klubie Komputerowym, Klubie Dobrej Zabawy „Stonoga”, Młodzieżowym Klubie Filatelistycznym, a także w kołach: polonistycznym, matematycznym, tkackim. DK prowadzi także zajęcia umuzykalniające, Studio Piosenki, studium pisania szkolnych wypracowań, trening szybkiego czytania i zapamiętywania, Pogotowie Uczniowskie (przedmioty humanistyczne), przedszkole estetyczne dla 5-latków oraz porady psychologa i logopedy.

TEATR TANCA „DZIECI KRAKOWA” (MDK „Dom Harcerza”, ul. Reymonta 18, tel. 637-59-35) przyjmuje zapisy pon. - pt. w godz. 17-20.

MDK IM. KORCZAKA (os. Kalinowe 18, tel. 647-15-25 lub 648-78-73) prowadzi zajęcia: plastyczne, dziennikarskie, sportowe (siatkówka, koszykówka, tenis stołowy, gimnastyka korekcyjna, aerobik), za-

jęcia umuzykalniające „Mały Muzyk”, zajęcia dla grup zorganizowanych (wokalne, rytmiczne, taneczne) oraz Klub Profilaktyczny Harry'ego Pottera. Ponadto MDK przyjmuje zapisy m.in. do: zespołu teatralnego „Miszmasz”, zespołu muzyki rozrywkowej „FM”, Małej Orkiestry Symfonicznej, Kameralnej Orkiestry Smyczkowej, zespołu „Kochajmy Funky”, Zespołu Wokalno-Taneczniczego „Wiolinki”, Zespołu Piosenki Dziecięcej „Pięciolinia”, Zespołu Pieśni i Tańca „Polonez”, Zespołu Tańca Klasycznego „Arabska”, Klubu Tańca Towarzyskiego „Korczak” oraz do Klubu Twórczości Malucha (plastyka, rytmika, zabawy dydaktyczne).

Filia MDK na os. Szkolnym 5 (tel. 643-62-70) prowadzi: język angielski, niemiecki, klub gitarowy „Desperado”, Klub Edukacyjny „Pocemon”, Klub Twórczości Malucha, Klub Europejski, Młodzieżowy Klub „Graffiti” oraz tenis stołowy i zajęcia kulturystyczne.

KLUB KYOKUSHIN KARATE (ul. Kremerowska 3, tel. 634-08-49 lub 634-13-38) prowadzi zapisy dzieci od lat 7 oraz młodzieży na karate i rekreację (zajęcia ogólnorozwajowe) od poniedziałku do piątku w godz. 8-18. Miejsca treningów: YMCA (ul. Krowoderska 8) oraz SP nr 4 przy ul. Smoleńsk 5/7.

CENTRUM MŁODZIEŻY (ul. Krowoderska 17, tel. 430-00-25, www.cmjordan.krakow.pl) dysponuje jeszcze wolnymi miejscami na zajęciach z zakresu: plastyki i grafiki komputerowej, gry na instrumentach, fotografowania i obsługi sprzętu wideo, rzemiosła artystycznego, informatyki, języka angielskiego, a także sportu, turystyki i rekreacji: judo, narciarstwo, żeglarstwo, brydż sportowy, wędkarstwo, pływanie z gimnastyką lub szybkówką, siatkówka, halowa piłka nożna. CM zaprasza też m.in. do: Kręgu Miłośników Starego Krakowa, Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Paradox” oraz na warsztaty pn. Młodzieżowa Akademia Komunikacji Społecznej i do redakcji gazety „Carpe diem. Nastoletni punkt widzenia”. Na uzdolnionych artystycznie czeka: Zespół Pieśni i Tańca „Małe Słowianki”, Studio Teatralne „Studio T”; na młodsze dzieci - Studio Plastyczne „Donald” i Klub Integrujący „Puchatek”. Ponadto w Krakowskim Młodzieżowym Towarzystwie Przyjaciół Nauk i Sztuk (ul. Basztowa 5, tel. 429-65-69): 14 sekcji humanistycznych i 8 sekcji matematyczno-przyrodniczych (zajęcia prowadzi pracownicy naukowo-dydaktyczni UJ i AP).

DOM KULTURY „RUCZAJ” (ul. Grota-Roweckiego 11, tel. 266-09-73) zaprasza na kursy języka angielskiego i niemieckiego, zajęcia taneczne, plastyczne, origami, lekcje gry na instrumentach (piano, syntezator, gitara, flet), warsztaty dziennikarskie, ruchowe, a także na naukę i doskonalenie pływania, tenis stołowy, jógę oraz do koła szachowego, Szkoły Pamięci i do Akademii Przedszkolaka. Zapisy i informacje w biurze DK „Ruczaj”, w godz. 15-20.

MIĘDZYSZKOLNY KLUB SPORTOWY przy Krakowskim Szkolnym Ośrodku Sportowym (al. Powstania Warszawskiego 6, tel. 411-58-66 lub 411-72-20) prowadzi nabór dzieci do sekcji: badmintonu, brydża sportowego, tenisa stołowego, szachów. Informacje o zapisach i treningach - telefonicznie u trenerów.

Muzea

KOPALNIA SOLI WIELICZKA (ul. Daniłowicza 10): **TRASA TURYSTYCZNA I - III poziom: Kaplice solne: św. Kingi, św. Antoniego, św. Krzyża; Jeziora solankowe: E. Barczka, J. Pilsudskiego, Weimar; Kolekcja solnych rzeźb; EKSPOZYCJA MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH** (III poziom, gł. 135 m): Wyst. st.: *Archeologia solnictwa, dzieje górnictwa solnego w Polsce, dawne maszyny i urządz. górnicze, rezerwaty górnicze, geologia złóż soli w Polsce; sztuka górnicza i sakralna, makietka XVII-w. Wieliczki, ruchomy model zjazdu górników na linie; Polskie zabytki na liście UNESCO* (do 31.12); codz. 8-16, (20% zniżki na bilety wstępu); inf. (012) 278-73-66;

MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH - ZAMEK ŻUPNY (ul. Zamkowa 8): Wyst. st.: *Kompleks Zamku Żupnego i rezerwat górniczy; Archeologia miasta Wieliczki i okolic; Kolekcja solniczek; Miasto Wieliczka; Sala Gotycka*; wyst. czas.: *Wisła - solny szlak* (do 30.11); codz. 9-15, nd., wt. - niecz., inf. (012) 278-32-66;

ZAMEK KRÓLEWSKI W NIEPOŁOMICACH (ul. Zamkowa 2): Wyst. czas.: *Królewscy gospodarze Niepołomic; Gabinet Włodzimierza Puchalskiego - wybitnego fotografika przyrody*; pn. - pt. (9-15), sb. - nd. (10-15); tel.: (12) 281-30-11;

JASKINIA WIERZCHOWSKA, Wierzchowie k. Krakowa: Jaskinia krasowa, na trasie zwiedzania ekspozycja form naciekowych, skamieniałości i wykopaliś archeologicznych: codziennie (9-16), inf. BUT „Gacek” tel./fax.: 012 411-07-21;

ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELU: **KOMNATY KRÓLEWSKIE (II p.)**: wt. - sb. (9.30-15), nd. (10-15, wstęp bezpł.), pn.: niecz.; **KRÓLEWSKIE APARTAMENTY PRYWATNE (I piętro)**: Wyst. czas.: *Sztuka cenniejsza niż złoto*; stałe wejście o godz. 12 (z j. ang.), 13, 14.10 (z j. pol.), pozostałe za wcześniejszą rezerw.; wt. - sb. (9.30-15), nd. (10-15), pn. niecz.; **WSCHÓD W ZBIORACH WA-**

Galerie

GALERIA „NAFTA” KTF - MUZEUM HISTORII FOTOGRAFII IM. W. BOGACKIEGO (ul. Lubicz 25): Wystawa fotografii dokumentalno-historycznej pt. „Okupowany Kraków na uratowanych fotografiach” (do 30 listopada). Czynna: codziennie 8-20.

GALERIA MIĘDZYNARODOWEJ CENTRUM KULTURY (Rynek Główny 25): *Igor Mitoraj - rzeźby i rysunki*. Czynna (do 25 stycznia): wt. - nd. 10-18.

GALERIA KOCIOŁ ARTYSTYCZNY (ul. Mikołajska 6, wejście przez sklep): Stała ekspozycja „Artyści Krakowa” (90 artystów). Wystawa sztuki etiopskiej (do 31 stycznia). Wystawa portretu Danuty Boguszewskiej-Chlebowskiej (do 15 grudnia). Czynna: pn. - pt. 11-19, sob. 10-14.

PIANO NOBILE (Rynek Główny 33, I p.): Wystawa malarstwa Ventiszlava Piriankova pt. „Śpiew o harmonii świata” (do 13 grudnia). Malarstwo, grafika, rzeźba. Czynna: wt. - pt. 11-17, sob. 11-14.

GALERIA „RAVEN” (ul. Brzozowa 7): Jerzy Szymański „Monotypie i projekty scenogra-

ficzne” (do 4 grudnia). Kolekcja własna galerii - malarstwo, grafika, meble art deco. Czynna: pon. - pt. 11-18, sb. 11-15.

GALERIA AUTORSKA BRONISŁAWA CHROMEKO (park Decjusza, ul. Krańcowa 4): Wystawa malarstwa Kingi Chromy. Czynna (do 30 listopada): pn. - nd. 12-20.

GALERIA „ZDERZAK” (ul. Floriańska 3): Wystawa fotografii „Fotorealizm” (Sławoj Dubiel, Piotr Szymon, Andrzej Ślusarczyk, Ireneusz Zjeżdżałka; do 14 grudnia). Kolekcja galerii. Czynna: wt. - sb. 12-17.

GALERIA KRYPTA U PIJARÓW (ul. Pijarska 2): Wystawa malarstwa Tadeusza Boruty „Metanoia - nowe obrazy” (do 13 grudnia). Czynna: wt. - sb. 13-17.

GALERIA „REKAWKA” (ul. Limanowskiego 13): Wystawa rzeźby Joanny Husarskiej-Chmielarz „Kim jesteś?” Czynna (do 29 listopada): pon. - pt. 11-18, sb. 11-15.

GALERIA LABIRYNT No 2 (ul. Józefa 15): Wystawa Serge'a Vasilendiuca (do 30 listopada). Czynna: pon. - pt. 11.00-18.30, sob. 10.30-14.30.

WELSKICH: wt. - sb. (9.30-15), nd., pn. niecz.; **WAWEL ZAGINIONY**: pt. (9.30-16), śr., czw., sb. (9.30-15), nd. (10-15, wstęp bezpł.), pn. (9.30-15, wstęp wolny), wt. - niecz.; **SKARBIEC I ZBROJOWNIA**: wt. - sb. (9.30-15), nd., pn.: niecz.; **KATEDRA**: wt. - sb. (9-17), nd. (10-15); **SMOCZA JAMA**: nieczynna.

KOPIEC KOŚCIUSZKI: codziennie od 9 do zmroku; **Wystawa Kościuszkowska**: codziennie od 9.30-17;

MUZEUM NARODOWE: GMACH GŁÓWNY (al. 3 Maja 1): Wyst. stała: *Galeria Rzemiosła Artystycznego; Wystawy czasowe: Memoriae donatorum. Ofiarodawcom w hołdzie Gabinet Numizmatyczny Muzeum Narodowego w Krakowie* (do 31.12); *Polska na Pierwszej Stronie 1979 - 1989. The New York Times, The Washington Post, The Wall Street Journal* (do 4.12); *Za modą przez wieki. Ubiory z kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie* (do 31.12) (dod. każdy pon. 10-15.30); *Pejzaż i portret. Malarstwo z Muzeum Sztuki w Odessie* (do 20.12); wt., czw. (9-15.30), śr., pt. (11-18), sb., nd. (10-15.30); kasa zamykana na pół godz. przed końcem zwiedzania; rezerw. grup do 30 osób i przewodn. tel.: 29-55-500 i 29-55-501 (wyst. dostępne dla osób niepełnospr.); **GALERIA SZTUKI POLSKIEJ XIX WIEKU W SUKIENNICACH**: wt., czw. (11-18) śr., pt. (9-15.30), sb. - nd. (10-15.30), pn. - niecz., kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedz., rezerw. grup do 30 osób i przew., tel. (012) 422-11-66 (wstęp wolny w nd.); **DOM MATEJKI** (ul. Floriańska 41): (niecz. do 1.12); wt., czw. (9-15.30), śr., pt. (11-18), sb., nd. (10-15.30), pn. - niecz., kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedz., rezerw. grup do 30 osób i przew., tel. (012) 422-11-43

(wstęp wolny w nd.); **CENTRUM SZTUKI I TECHNIKI JAPONSKIEJ MANGGHA** (ul. Konopnickiej 26): *Galeria Dawnej Sztuki Japońskiej*: wyst. *Takebe Socho - japońskie malarstwo tradycji Haiga* (do 31.12.); wt. - nd. (10-18), pn. - niecz., kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedz., rezerw. grup do 30 osób i przewodn., tel.: (012) 267-37-53 (wyst. dostępne dla osób niepełnospr.; wstęp wolny w nd. na eksp. st.); **MUZEUM XX CZARTORYSKICH** (ul. Jana 19): *Galeria Sztuki Starożytnej; Pamiętki z dziejów Polski od XIV do XVIII w.; Galeria malarstwa zachodnioeuropejskiego; Zbrojownia; Pamiętka Puławska; Galeria europejskiego rzemiosła artystycznego; Pokaz dokumentacji konserwatorskiej chorągwi carów Szujskich; Arseniał Muzeum Czartoryskich* (ul. Pijarska 8): Wyst. czas.: *Nova Biblioteka Aleksandryjska* (do 7.12); wt., czw. (9-15.30), śr., pt. (11-18) sb., nd. (10-15.30), pn. - niecz.; kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedzania, rezerw. grup do 30 osób i przewodn., tel. (012) 422-55-66;

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE (ul. Poselska 3): Wyst. st.: *Bogowie starożytnego Egiptu; Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski*; wyst. czas.: *Verraria - kolekcja sztuki artystycznego Kazimierza Pawłaka* (do 31.12); pn., wt., śr. (9-14), czw. (14-18), pt. (10-14), sb. - niecz., nd.: (10-14, wstęp wolny) (kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedzania);

MUZEUM HISTORYCZNE - KRZYSZTOFORO (Rynek Główny 35): Wyst. stała: *Z dziejów i kultury Krakowa*; śr., pt., sb., nd. (9-15.30), czw. (11-18), pon., wt. niecz.; **KAMIENICA HIPPOLITÓW** (pl. Mariacki 3 - I piętro): wyst. st.: *Mieszczarski Dom*; czas.: *Meble - rysunki inwentaryzacyjne studentów Wydziału Architektury Wnętrz krakowskiej ASP* (galeria w piwnicy); śr.-nd. (9-15.30), czw. (11-18); **CELESTAT** (ul. Lubicz 16): śr. - nd. (9-15.30), czw. (11-18); **DOM POD KRZYŻEM** (ul. Szpitalna 21): *Twarze Teatru Telewizji Kraków w fotogra-*

mach J. Drużkowskiego (do 31.12); czw.-nd. (9-15.30), śr. (11-18); **DOM ŚLĄSKI** (ul. Pomojska 2): *Kraków w latach 1939-1956; Cele gestapo w Krakowie*; pon. - pt., (9-15.30), czw. (11-18); **STARA BOŻNICA** (ul. Szeroka 24): wyst. st.: *Z dziejów i kultury Żydów*; pon. (10-14), śr. - nd. (9-15.30), pt. (10-17), wt. - niecz.; **ZWIERYNIECKI SALON ARTYSTYCZNY** (ul. Królowej Jadwigi 41): Wyst. st.: *Mieszkanie na Zwierzyniecu w pocz. XX w.*; Wyst. czas.: *Zaczarowany Kraków - wystawa malarstwa artystów krakowskich*; czw. - nd. (9-15), śr. (11-18) wstęp wolny; **MUZEUM PAMIĘCI NARODOWEJ „Apteka Pod Orłem”** (pl. Boh. Getta 18): pn. - pt. (9-16), sb. (9-14), **WIEŻA RATUSZOWA** (Rynek Główny): niecz.; **BARBAKAN**: niecz.;

MUZEUM ETNOGRAFICZNE (pl. Wolnica 1): Wyst. st.: *Polska kultura ludowa*; czas.: *Zofia i Roman Reinfussowie. Życie, praca i dzieło* (do 10.01); (ul. Krakowska 46): czas.: *Strój krakowski między prawdą a wyobrażeniem* (do 30.03); pn. (10-18), śr. - pt. (10-15), sb., nd. (10-14), wt. - niecz.;

MUZEUM HISTORII FOTOGRAFII (ul. Józefitów 16): śr. - pt. (11-18) sb. - nd. (10-15.30), pon. i wt. niecz.;

MUZEUM ARMII KRAJOWEJ (ul. Bosacka 13; tel. 430-33-63): Wyst. st.: *Historia Armii Krajowej*; wyst. czas.: *Pamiętka powstań narodowych - z kolekcji M. Barbacha; Bagnety polskie 1918-1939 - z kolekcji Z. Lewickiego; Obszar Lwowski ZWZ-AK*; wt. - pt. (11-17), sb. - pon. grupy po telef. uzgodnieniu, tel. 430-33-63;

PAŁAC SZTUKI (pl. Szczepański 4): codz. (8.15-18) wstęp wolny dla członków TPSP i ich najbliższych, studentów ASP, Historii Sztuki UJ, Wydz. Plast. AP, dla uczniów LSP w Krakowie, dla osób niepełnosprawnych z opiekunami oraz dla seniorów z wnukami codziennie;

MUZEUM LOTNICTWA POLSKIEGO (al. Jana Pawła II 39): wt. - pt. (9-17), sb. (10-15), niedz. (10-16), pon. niecz.

GALERIA „HELENA” (ul. Smoleńsk 22): Wystawa ikon Zofii Garbaczewskiej-Pawlikowskiej (do 20 grudnia). Czynna: pon. - pt. 10-18.

AUTORSKA GALERIA MALARSKA ANDRZEJA WILKA. Czynna po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym (tel. 0-504-107-554).

GALERIA ZPAP SUKIEN-NICE (Rynek Główny). Czynna: wt. - pt. 12-18, sob., niedz. 14-17.

GALERIA „ATTYKA” (ul. Floriańska 36, I p.): Malarstwo. Czynna: pn. - pt. 11-19, sb. 11-15.

GALERIA „HOTEL FRANCUSKI” (ul. Pijarska 13), wejście od ul. św. Jana): *Obrazy Krakowa, pejzaże Małopolski*. Czynna: pon. - sb. 12-23, nd. 16-23.

SPACE GALLERY (ul. Floriańska 13, I p.): *Sztuka dawna i współczesna - malarstwo, rzeźba, grafika - od przełomu XIX i XX wieku do dzisiaj* (m.in.: T. Makowski, O. Boznańska, V. Hofman, J. Nowosielski, E. Dwurnik). Czynna: pn. - pt. 10-18.30, sob. 10-15.

GALERIA DK „PODGÓRZE” (ul. Krasickiego 18): Wystawa „Popleterowe wspomnienia - lato 2003. Przegląd dorobku członków Stowarzyszenia Plastyków Nieprofesjonalnych Ziemi Krakowskiej”. Czynna (do 6 grudnia): pon. - pt. 9-19, sob. 10-13.

FOTO-GALERIA (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa Jerzego Mąkowskiego „Znak” (do 30 listopada). Czynna: pn. - sob. 9-20.

GALERIA „SIENNA 5” (ul. Sienna 5): Wystawa malarstwa Marii Leśniak „Jesienna opowieść”. Czynna (do 3 grudnia): wt. - pt. 12-18, sob. 11-15.

GALERIA CENTRUM (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa fotograficzna Agnieszki Szatkowskiej-Malak i Daniela Malaka „Senegal na gorąco” (do 21 grudnia). Wystawa malarstwa Marcina Kowalka (do 30 listopada; budynek A, parter). Czynna: pon. - pt. 8-20, sob. - niedz. 10-18.

GALERIA HOTELU LOGOS (ul. J. Szujskiego 5): Wystawa

malarstwa Michała Bacy (do 30 grudnia). Czynna: codziennie 9-18.

GALERIA „ROZMAITOŚCI” (DK „Podgórze”, ul. Krasickiego 18/20): Wystawa „Nasza artyleria”. Czynna (do 20 grudnia): pon. - pt. 9-19, sb. 10-13.

FOTO-GALERIA (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa Jerzego Mąkowskiego „Znak” (do 30 listopada). Czynna: pn. - sob. 9-20.

GALERIA „SIENNA 5” (ul. Sienna 5): Wystawa malarstwa Marii Leśniak „Jesienna opowieść”. Czynna (do 3 grudnia): wt. - pt. 12-18, sob. 11-15.

GALERIA CENTRUM (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa fotograficzna Agnieszki Szatkowskiej-Malak i Daniela Malaka „Senegal na gorąco” (do 21 grudnia). Wystawa malarstwa Marcina Kowalka (do 30 listopada; budynek A, parter). Czynna: pon. - pt. 8-20, sob. - niedz. 10-18.

GALERIA HOTELU LOGOS (ul. J. Szujskiego 5): Wystawa

malarstwa Michała Bacy (do 30 grudnia). Czynna: codziennie 9-18.

GALERIA „HELENA” (ul. Smoleńsk 22): Wystawa ikon Zofii Garbaczewskiej-Pawlikowskiej (do 20 grudnia). Czynna: pon. - pt. 10-18.

29 listopada

sobota

Błażeja, Waltera

Dyżury aptek

Ul. Grodzka 26, niedziele i święta 10 - 17, tel.: 432-07-60; **Rynek Kleparski 14**, niedziela 9 - 14, tel.: 430-04-10; **ul. Długa 88**, tel. 633-42-90, sobota, niedziela, święta 8 - 23; **ul. Ruzniarska 14a**, sobota 8 - 18, niedziela 9 - 15, tel. 632-66-50; **ul. Dobrego Pasteusza 67**, sobota 8 - 18, niedziela 9 - 15, tel. 412-38-88; **ul. Duna-jewskiego 2**, codziennie 8 - 21, tel. 422-65-04; **ul. Mogilska 21**, codziennie 8 - 22, tel.: 411-01-26; **ul. Szpitalna 38**,

tel.: 422-65-43, 8 - 24, niedziela 10 - 16.

CAŁODOBOWE: ul. Krowoderska 31, tel.: 430-00-35; ul. Galla 26, tel.: 636-73-65; ul. Kalwaryjska 94, tel.: 656-18-50; ul. Kapelanka 56 **TESCO**, tel. 296-42-39; **os. Centrum A bl. 3**, tel.: 644-17-36.

MIECHÓW, ul. Raclawska 1 (po godz. 20); **WIELICZKA**, ul. Powstania Warszawskiego 12.

Dyżury szpitali

Sobota

CHIRURGII OGÓLNEJ - Prądnicka 35 (III Klinika Chirurgii CM UJ), **CHIRURGII URAZOWEJ** - Wrocławska 1-3 (Wojskowy Szpital Kliniczny), **OKULISTYCZNY** - Witkowice (Wojewódzki Szpital Okulistyczny), **LARYNGOLOGICZNY** - os. Młodości 10 (Szpital im. S. Żeromskiego), **UROLOGICZNY** - Prądnicka 35 (Szpital im. G. Narutowicza), **CHIRURGII DZIECIĘCEJ** - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), **MIECHÓW** - Szpitalna 3, **MYŚLENICE** - Szpitalna 2, **PROSZOWICE** - Kopernika 2.

Niedziela

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ, UROLOGICZNY - os. Złota Jesień 1 (Szpital im. L. Rydygiera), **OKULISTYCZNY** - Witkowice (Wojewódzki Szpital Okulistyczny), **LARYNGOLOGICZNY** - Śniadeckich 2 (Klinika Otolaryngologii CM UJ), **CHIRURGII DZIECIĘCEJ** - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), **MIECHÓW** - Szpitalna 3, **MYŚLENICE** - Szpitalna 2, **PROSZOWICE** - Kopernika 2.

Pogotowia

Św. Łazarza 14: tel. 999 - wezwania do wypadków, zachorowań i przewoży, całodobowa pomoc - **Szpitalny Oddział Ratunkowy**: tel. 424-42-19; **Centrala**: tel. 424-42-00; **Lotnisko Balice**: **Alarmowy**: tel. 285-59-99, **Linia zwykła**: 285-50-89; **Rynek Podgórski**: tel. 656-59-99; **Nowa Huta**: tel. 644-49-99; **Skawina**: tel. 999, 276-14-44; **Wieliczka**: tel. 278-12-89, **Alarmowy**: tel. 999; **Miechów**: Szpital św. Anny - Pogotowie Ratunkowe, ul. Szpitalna 3, tel. 999 lub (041) 382-03-39; **Myślenice**: tel. 999; **Jerzmanowice**: tel. 389-50-99 (alarmowy), 389-50-48; **Niepołomice**: tel. 281-19-99; **Skąta**: tel. 389-19-99; **Krzyszowice**: tel.

999; **Proszowice**: tel. 999, **Zachorowania i przewoży**: tel. 386-21-35.

***

PRZEWÓZ CHORYCH - TRANS-MED, tel. 636-52-55, 0605-997-997.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - całodobowo, ul. Augustiańska 13, 292-33-00.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - Mogilska 121, tel. 413-04-66.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - całodobowo, ul. Zacisze 6, tel. 422-22-66.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - wyjazdy całodobowe, 655-55-33.

Bilety okresowe MPK

Ul. Lubicz, ul. Basztowa: codziennie 6 - 22 (oprócz pierwszego dnia Bożego Narodzenia i Wielkanocy); **ul. Podwale** (przystanek MPK, naprzeciwko księgarni Domu Handlowego Elephant): codziennie 8 - 20; tylko bilety: jednorazowe, czasowe, grupowe, tygodniowe, jednodniowe. **PUNKTY SPRZEDAŻY KOMPUTEROWEJ** **Os. Krowodrza Górka** (pętla tramwajowa): pon. - pt. 7 - 19. **Ul. św. Wawrzyńca 13**: pon. - pt. 7 - 19.

Ul. Kalwaryjska 32: pon. - pt. 7 - 19.

Borek Fałęcki (pętla tramwajowa): pon., śr., pt. 7 - 16, wt., czw. 11 - 19.

Ul. Polonijna 1: pon. - pt. 7 - 19.

Ul. Mogilska 15a: pon. - pt. 7 - 19.

Ul. Podwale 3/5: pon. - pt. 7 - 19, pierwsza i ostatnia sobota miesiąca 7 - 14.

Mistrzejowice (pętla autobusowa): pon. - pt. 7 - 19.

Centrum D bl. 7: pon. - pt. 7 - 19.

Krakowska antena

Sobota

Radio Alfa 102,40 FM

7.15, 7.45, 8.15, 8.45, 14.15, 14.45, 15.15, 15.45, 16.15, 16.45 Informacje drogowe 6.00 - 20.00 Serwisy BBC

8.00 - 10.00 Czy mnie jeszcze pamiętasz? 10.00 - 12.00 Poranek czytelnika 12.00 - 13.00 Przewodnik kulturalny 13.00 - 18.00 To tylko weekend 18.00 - 20.00 Piosenki na życzenie 20.00 - 3.00 Dyskoteka Energy 2000 na żywo 3.00 - 8.00 Muzyka non stop.

Radio Kraków

Radio Kraków na antenie 101,6 FM; **Zakopane - Podhale** 100,0 MHz; **Nowy Sącz** 90,00 MHz; **Krynica** 102,1 MHz; **Rabka** 87,6 MHz; **Tarnów** 101 MHz

Wiadomości co godzinę od 6.00 do 24.00. Skrót wiadomości 6.30, 7.30. Zaproszenia kulturalne: 6.30, 7.30. Wiadomości sportowe 8.05, 20.05. Auto-serwisy 6.15, 6.45, 7.15, 7.45, 8.15, 8.45

6.05 - 9.00 Chwytaj dzień 9.05 - 17.00 „To ja, Twoja sobota” 9.00 - 13.00 prow. Agnieszka Barańska, od 13.00 - 17.00 prow. Mariusz Bartkowiec, w tym: 9.05 Aktualności i zaproszenia kulturalne 10.05 Filmowięć - magazyn Joanny Bukowskiej i Agaty Jałyńskiej 11.05 Kantorek zamian - Krystyna Święcicka-Wójcik 11.45 Z radiowej biblioteki: Jan Grzegorzczak „Adieu” - czyta Artur Żmijewski (odc. 24) 13.15 Cztery łapy - Paweł Sołtysik 14.10 To lubię - program Justyny Nowickiej 15.05 Albumy muzyczne 16.15 Na wschód od zachodu - aud. Anny Łoś 16.45 Kermesz - program ukraińsko-łemkowski 17.05 - 18.00 Program muzyczny - Jerzy Skarżyński 18.05 - 19.00 Globtroter - program Marka Tomalika i Jacka Torbicza 19.05 - 20.00 Radio Muzyka Sport 20.05 Songi, bluesy i ballady - Antoni Krupa 21.05 Koncert 22.00 - 22.30 BBC 22.30 - 23.00 To lubię - program Justyny Nowickiej (powt.) 23.05 Z radiowej biblioteki: Jan Grzegorzczak „Adieu” - czyta Artur Żmijewski (odc. 24, powt.) 23.15 - 1.00 Nocny szlak RK - Piotr Chronowski 1.30 Reportaż (powt.) 2.00 Na wschód od zachodu - Anna Łoś (powt.) 3.00 Kermesz - program ukraińsko-łemkowski (powt.) 4.00 Którędy do Unii (powt.).

Konsulaty

AUSTRII

DZIAŁ KULTURY ul. Krupnicza 42 tel.: 424-99-00 **DZIAŁ WIZOWY** ul. Cybulskiego 9 tel.: 421-97-66

NIEMIEC

ul. Stolarska 7 tel.: 424-30-00, 424-30-39

Instytut Goethego

Rynek Główny 20 tel.: 422-69-02

FRANCJI

ul. Stolarska 15 tel.: 422-18-64

Sklepy nocne

Delikatesy „OCZKO”, ul. Stradom 21, tel. 421-71-41, ul. Podwale 6, 431-14-66.

A & C „Delikatesy”, całodobowo, ul. Starowiślna 1, tel. 422-28-29.

Radio Plus 106,10 FM

Informacje: 7.55 - 19.55 (co godzinę) **Prognoza pogody**: 8.41 - 17.41 (co godzinę)

8.00 - 16.00 Łagodne przeboje 16.00 - 19.00 Sobota pracująca w Radiu Plus - Marcin Wilk i Jacek Bańka 19.00 - 8.00 Noc łagodnie nastrojona.

Radio Region 96,7 FM

Prognoza pogody od 8.00 - 17.00 (co godzinę) **Pop news** 9.50, 11.50 Informacje sportowe 8.50, 10.50.

8.00 - 12.00 Dzień dobry Kraków - Grzegorz Cichy 13.00 - 17.00 Sobotni relaks - Bartek Grzywacz 20.00 - 24.00 Epsilon Partii w Radiu Region - Andrzej Gromala.

Radio Wanda 92,50 MHz

8.00 - 12.00 Program poranny, w tym: prognoza pogody 12.35, 13.35, 14.35, 15.35 12.00 - 15.00 Program popołudniowy, w tym: prognoza pogody 12.35, 13.35, 14.35, 15.35 17.00 - 22.00 Program wieczorny, w tym: prognoza pogody 17.35, 18.35, 19.35, 20.35, 21.35 22.00 - 8.00 Program nocny (muzyka non stop).

Radio Wawa 107,00 FM

Wiadomości od 6.00 do 18.00 co godzinę **Serwis sportowy** co godzinę w wiadomościach **Przegląd prasy** - 7.11, 8.11 **Przegląd prasy dla kobiet** - 8.50.

9.30 Motoflash - magazyn motoryzacyjny 10.30 Rozmowy z oldbojem - spotkanie z Bohdanem Tomaszewskim 13.00 - 16.00 Trzy po trzy - wywiady, goście Radia Wawa 18.10, 18.35 Kłaps - nowości w kinach 20.05 Radioaktywna wojna na czereśnie - sobotni show Radia Wawa.

Niedziela

Radio Alfa 102,40 FM

6.00 - 20.00 Serwisy BBC

8.00 - 10.00 Czy mnie jeszcze pamiętasz? 10.00 - 11.00 Alfolandia - zapraszają Jadwiga i Maciej Maczyński 11.00 - 19.00 To tylko weekend 19.00 - 21.00 Każdy rodzi się poetą - zaprasza Ryszard Rodzik 21.00 - 6.00 Muzyka non stop.

Radio Kraków

Radio Kraków na antenie 101,6 FM; **Zakopane - Podhale** 100,0 MHz; **Nowy Sącz** 90,00

MHz; **Krynica** 102,1 MHz, **Rabka** 87,6 MHz, **Tarnów** 101 MHz

Wiadomości co godzinę od 6.00 do 24.00. Zaproszenia kulturalne: 6.30, 7.30. **Wiadomości sportowe** 8.05, 20.05. **Autoserwis**: 6.15, 6.45, 7.15, 7.45, 8.15, 8.45, 14.45, 15.15, 15.45, 16.15, 16.45, 17.15, 17.45, 18.15, 18.45, 19.15, 19.45, 20.15.

6.05 - 8.00 Pejzaże regionalne - zaprasza Jan Stepien 8.10 - 18.00 Kocham Radio 8.10 - 13.00 prow. Wojciech Cegielski 13.00 - 18.00 prow. Kinga Buryńska i Marcei Kwaśniewski, w tym: 8.20 Gimnastyka dla leniwych - Joanna Bukowska 9.15 „Książka na szóstkę” - aud. Barbary Gawryluk 9.45 Wspomnienie o Zofii Rysiównie - z Nowego Sącza Monika Zagórska 10.05 Globtroter - program Marka Tomalika i Jacka Torbicza 11.45 Z radiowej biblioteki: Jan Grzegorzczak „Adieu” - czyta Artur Żmijewski (odc. 25) 12.10 Dzieciaki - prow. Brian Scott 13.25 „Jesienna szkoła absurdu” - Joanna Bukowska, Antoni Krupa 14.05 „Wróbelek” konkurs na najwierniejszego słuchacza 15.05 „Biblioteka polskiej piosenki” - Agnieszka Barańska i Waldemar Domański 16.20 Rozmowy o modzie Jolanty Hofer i Joanny Schoen 17.15 „Azyl” - reportaż Doroty Juchnowskiej 18.05 - 20.00 Radio Muzyka Sport 20.05 - 22.00 Lista niezapomnianych przebojów - Jerzy Skarżyński 22.00 BBC 22.30 - 23.00 Zaczarowany Kraków - aud. Katarzyny Pelc 23.05 Z radiowej biblioteki: Jan Grzegorzczak „Adieu” - czyta Artur Żmijewski (odc. 25, powt.) 23.15 - 1.00 Nocny szlak - prow. Jerzy Skarżyński 1.30 „Azyl” - reportaż Doroty Juchnowskiej (powt.) 2.00 „Zaczarowa-

wany Kraków” - aud. Katarzyny Pelc (powt.).

Radio Plus 106,10 FM

Informacje: 7.55 - 19.55 (co godzinę)

8.00 - 19.00 Łagodne przeboje: aktualne wiadomości, prognoza pogody, przegląd prasy i duża dawka dobrej muzyki 19.00 - 20.00 Z życia Kościoła - najważniejsze wydarzenia z życia archidiecezji krakowskiej 20.00 - 6.00 Noc łagodnie nastrojona.

Radio Region 96,7 FM

Prognoza pogody od 8.00 - 19.00 (co godzinę) **Pop news** 9.50, 11.50 Informacje sportowe 8.50, 10.50

8.00 - 12.00 Dzień dobry Kraków - Jarek Tworek 13.00 - 17.00 Niedzielny relaks - Ania Wejman/Maciek Patrzalek.

Radio Wanda 92,50 MHz

8.00 - 12.00 Program poranny, w tym: prognoza pogody 12.35, 13.35, 14.35, 15.35 12.00 - 15.00 Program popołudniowy, w tym: prognoza pogody 12.35, 13.35, 14.35, 15.35 17.00 - 22.00 Program wieczorny, w tym: prognoza pogody 17.35, 18.35, 19.35, 20.35, 21.35 22.00 - 8.00 Program nocny (muzyka non stop).

Radio Wawa 107,00 FM

Wiadomości od 6.00 do 22.00 co godzinę **Serwis sportowy** co godzinę w wiadomościach.

11.10 Motoflash - magazyn motoryzacyjny 11.46 Przegląd tygodników polskich - powt. z piątku 20.10, 20.30, 20.45 **Sekretne dziennik moła książkowego** - audycja o nowych książkach 18.30 **Motoflash** - magazyn motoryzacyjny 22.10 **Rockowa trzynastka**.

Teatry

Sobota

TEATR im. J. SŁOWACKIEGO - DUŻA SCENA (pl. św. Duchy 1) - 19: „Kaligula”.

TEATR im. J. SŁOWACKIEGO - MINIATURA (pl. św. Duchy 1) - 19: „Merylin Mongoł”.

STARAY - DUŻA SCENA (ul. Jagiellońska 1) - 19.15: „Damy i huzary”.

STARAY - SCENA KAMERALNA (ul. Starowiślna 21) - 18: „Kalkwerk”.

STARAY - NOWA SCENA (ul. Jagiellońska 1) - 19.30: „Opera mleczana”.

BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Rewizor”.

LUDOWY (os. Teatralne 34) - 18: „Prywatna klinika”.

SCENA POD RATUSEM (Rynek Główny 1) - 17: „Sex, prochy, rock&roll”.

GROTESKA (ul. Skarbowa 1) - 19: „Koniec świata” K. I. Gałczyńskiego (Lalki dla dorosłych).

SCENA STU (al. Krasińskiego 16) - 19: „Monologi wagnera”.

TEATR KTO (ul. Gzmysiów 8) - 19: „Sprzedam dom, w którym już nie mogę mieszkać”.

PWST Scena St. Wypiańskiego (ul. Straszewskiego 22) - 12: Dni Henryka Mikołaja Góreckiego - koncert Kwartetu Śląskiego.

STYGMATOR (Ogród Botaniczny UJ, ul. Kopernika 27) - 18: Jesień w ogrodzie - poezja i muzyka w ogrodzie.

Filharmonia

Godz. 18.00 - jubileusz H.M. Góreckiego w Krakowie: orkiestra i chór Filharmonii Krakowskiej, Tomasz Bugaj - dyrygent,

Joanna Woś - sopran, Andrzej Białko - organy.

Niedziela

TEATR im. J. SŁOWACKIEGO - MINIATURA (pl. św. Duchy 1) - 19: „Merylin Mongoł”.

STARAY - SCENA KAMERALNA (ul. Starowiślna 21) - 18: „Kalkwerk”.

STARAY - NOWA SCENA (ul. Jagiellońska 1) - 19.30: „Opera mleczana”.

BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Rewizor”.

LUDOWY (os. Teatralne 34) - 18: „Prywatna klinika”.

SCENA POD RATUSEM (Rynek Główny 1) - 17: „Sex, prochy, rock&roll”.

GROTESKA (ul. Skarbowa 2) - 11: „Rudy Dził i jego pies”.

SCENA OF GROTESKA (ul. Skarbowa 1) - 19: Dno „kabaret DNO program NOWSZY”.

SCENA STU (al. Krasińskiego 16) - 19: „Szurum-burum”.

TEATR KTO (ul. Gzmysiów 8) - 19: „Sprzedam dom, w którym już nie mogę mieszkać”.

PWST Scena St. Wypiańskiego (ul. Straszewskiego 22) - 16: Koncert - Trio fortepiano- we Lerchenmusik op. 53 i pieśni.

PODGÓRSKI TEATR LALKI I AKTORA „PARAWAN” (Kino Wrzos, ul. Zamoyskiego 50) - 12: „O pięknej mieszczyce i królu Kraku”.

Filharmonia

Godz. 18.00 - „Andrzejki” w Filharmonii Krakowskiej, Zespół „Krokie” z gościnnym udziałem Grzegorza Turnaua.

Kina

Sobota

Multikino (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „Bad Boys II” - 11.15, „Gdzie jest Nemo” - 9, 10, 11.30, 12.30, 14, 15, 16.30, 17.30, 19, 20, „Good bye, Lenin!” - 10.05, 12.40, 15.15, 20.15, „Kill Bill” - 15.40, 20.45, „Małolaty u taty” - 10.30, „Matrix. Rewolucje” - 9.10, 12.20, 14.10, 15.10, 17.05, 19.45, 20.10, 20.50, „Niebezpieczny umysł” - 12.45, 15.30, 17.35, 20.20, 22.50, „Obcy - 8 pasażer Nostromo” - 12.10, 18.15, 22.15, „Pan i władca: Na krańcu świata” (premiera) - 11, 14.05, 17, 19.55, 22.45, „Pogoda na jutro” - 21.35, „Rzeka tajemnic” - 21.20, „Sindbad: Legenda siedmiu mórz” - 9.30, „Snowboarder” (premiera) - 17.50, „Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem” - 11.45, „To właśnie miłość” - 9.05, 11.55, 14.45, 17.45, 20.30, „Tożsamość” - 12.05, 18.10, „Tristan i Izolda” - 9.15, „Underworld” - 14.20, 17.15, 20.05, 22.40.

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perłkowy, rezerwacja tel.: 421-89-50): „Kill Bill” (125', 18 l.) - 15, „Snowboarder” (fr./szwaj., 12 l.) - 17, „Niebezpieczny umysł” (USA/kan./niem., 12 l.) - 19, „Nienasylenie” - 21;

APOLLO FILM: KIJÓW (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking, tel.: 422-30-93): „Gdzie jest Nemo” (USA, b.o., dubbing) - 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, „Matrix. Rewolucje” (USA, 15 l.) - 18.30, 21;

APOLLO FILM: MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A, tel.: 634-28-97): „Piraci z Karaibów” (USA, 2003) - 15, „Przemiany” (pol., 2003) - 17.30, „Inwazja barbarzyńców” (kan./fr., 15 l.) - 18.45, „Dogville” (dun./szw./norw., 15 l.) - 20.30;

ARS ANEKSTYKI (ul. św. Jana 6) (dolby stereo SR, ekran perłkowy, fotole klubowe, klimatyzacja, informacja i rezerwacja: 421-41-99): „Zmruż oczy” (pol., 12 l.) - 11.45, „Rzeka tajemnic” (USA) - 13.30, „Matrix. Rewolucje” (USA, 12 l.) - 16, „Dogville” (dun./szw./norw., 15 l.) - 18.30, „Warszawa” (pol.) - 21, „Good bye, Lenin!” (niem.) - 22.55;

ARS KINIARNIA 1 (ul. św. Jana 6) (dolby digital, klimatyzacja, nowa sala klubowa, stoliki, bar): „Good bye, Lenin!” (niem.) - 13.45, „Siostry magdalenki” (ang./irl., 18 l.) - 16, 18.15, 22.30, „Zmruż oczy” (pol., 12 l.) - 20.30;

ARS REDUTA (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perłkowy, fotole lotnicze, foteliki dziecięce Booster Buddy): „Niebezpieczny umysł” (USA/kan./niem., 12 l.) - 12.30, 14.40, „Good bye, Lenin!” (niem.) - 16.45, 18.55, „Niewidoczni” (ang., 15 l.) - 21.05, 23.05;

ARS SZTUKA (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perłkowy, klimatyzacja): „Niewidoczni” (ang., 15 l.) - 13.05, 15, 19, „Niebezpieczny umysł” (USA/kan./niem., 12 l.) - 16.55, 20.55, 23;

ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): nieczynne;

CINEMA CITY KRAKÓW PLAZA (al. Pokoju 44, dolby digital, dolby digital surround EX, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, tel.: 290-90-90, www.cinema-city.pl): „Underworld”

(premiera) - 17.15, 19.45, 22.15, „Pan i władca” (premiera) - 10.15, 13, 15.45, 18.30, 21.15, „Nigdzie w Afryce” (premiera) - 12.15, 15.15, 18, 20.45, „Gdzie jest Nemo” - 10.15, 11.15, 12.30, 13.45, 14.45, 16, 17, 18.15, 19.15 (dubbing), 18.45, 21 (napisy), „Niebezpieczny umysł” - 16.45, 19, 21.30, „Małolaty u taty” - 10, 12, „Sindbad” - 11, „Matrix. Rewolucje” - 12, 14.30, 17, 19.30, 22, „Piraci z Karaibów” - 11.30, 14.15, „Okrucieństwo nie do przyjęcia” - 13.15, 15.30, 20.30, „Rzeka tajemnic” - 14, 22.30, „Stara baśń” - 10, „To właśnie miłość” - 12.15, 15, 17.45, 20.30, „Kill Bill” - 21.30;

CINEMA CITY ZAKOPIANKA (ul. Zakopiańska 62, dolby digital, dolby SR EX, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, tel.: 295-95-95, www.cinema-city.pl): „Bad Boys 2” - 21.30, „Gdzie jest Nemo” (dubbing) - 10.15, 11.15, 12.30, 13.30, 14.45, 15.45, 17, 18, 19.15, (napisy) - 18.30, 20.45, „Good bye, Lenin” - 14, 16.30, 19, „Kill Bill 1” - 21, „Małolaty u taty” - 10, 12.15, „Matrix. Rewolucje” - 11.15, 13.45, 16.15, 18.45, 21.15, „Nienasylenie” - 12, 14.15, 20.45, „Okrucieństwo nie do przyjęcia” - 11.30, 15.45, 17.45, „Pan i władca” - 10.30, 13.15, 16, 18.45, 21.30, „Piraci z Karaibów” - 10.15, 13, „Pogoda na jutro” - 16.45, 18.45, „Rzeka tajemnic” - 15.45, 21.45, „Sindbad” - 10.15, „Snowboarder” - 13.30, 19.45, 22, „Stara baśń” - 11.45, „To właśnie miłość” - 10, 12.45, 15.30, 18.15, 21, „Underworld” - 14.30, 17.15, 19.45, 22.15;

PANASONIC IMAX (al. Pokoju 44, trójwymiarowe, tel.: 290-90-90, www.kinoimax.pl): „Mikołaj kontra Bałwanek” (3D) - 11.30, 12.30, 16, 17, „Matrix. Rewolucje” (2D) - 13.30, 19.15, 21.45, „Podwodny las” (3D) - 10.15, „Głosy z głębin” (3D) - 18;

POD BARANAMI (Rynek Główny 27) (dwie sale, dolby stereo SR, klimatyzacja, bufet): „Pornografia” (pol., 15 l.) - 11.30, 17.15, 21.30, „Good bye, Lenin!” (niem.) - 12, 20.30, „Warszawa” (pol., 15 l.) - 13.30, 19.30, „Dogville” (dun./norw./szw./fin., 18 l.) - 14.15, „Dark Water” (jap., 18 l.) - 15.30, „Niewidoczni” (ang., 2002) - 16.45, „Zmruż oczy” (pol., 15 l.) - 18.45, 22.45;

PARADOX (ul. Krowoderska 8, dolby stereo SR; tel. 430-00-25, w. 51 - seanse na zamówienie): DKF „Dybuk” (111') - 16, „Długa noc” - 18.20, „Austeria” - 19.40;

PASAŻ (Rynek Gł. 9): „10 minut później. Trąbka” (chin./hiszp./fin./hol./niem./ang., 15 l.) - 15.45, „Zurek” (pol., 15 l.) - 17.15, „Pająk” (USA, 15 l.) - 18.50, „Kill Bill” (USA, 18 l.) - 20.30;

SFINKS (os. Górali 5): „Przystanek Woodstock” (pol., 15 l.) - 17, „Piano Bar” (ang./fr., 15 l.) - 19;

TECZA (ul. Praska 52): „Spirited Away. W Krainie Bogów” (jap., 10 l.) - 15, „Equilibrium” (USA, 15 l.) - 17, „Porozmawiaj z nią” (hiszp., 15 l.) - 19;

WRZOS (ul. Zamayskiego 50): „Przyjaciele Koziołka Matołka” cz. I - wybrane filmy dla dzieci (45. lat Studia Miniatur w Warszawie) - 14, „Zabawy z bronią” (USA, 12 l.) - 15.30, „Pianista” (pol./ang./niem., 15 l.) - 17.40, „Basen” (fr./ang., 18 l.) - 20.10;

MYŚLENICE - MUZA (ul. Piłsudskiego 20) (dolby Pro Logic, parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych): „Matrix. Rewolucja” (USA, 15 l.) - 14;

SKAWINA - PIAST (ul. Węgierska 3): „Podwójny blef” - 17.30, „25. godzina” - 19.30;

Niedziela

Multikino (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „Bad Boys II” - 11.15, „Gdzie jest Nemo” - 9, 10, 11.30, 12.30, 14, 15, 16.30, 17.30, 19, 20, „Good bye, Lenin!” - 10.05, 12.40, 15.15, 20.15, „Kill Bill” - 15.40, 20.45, „Małolaty u taty” - 10.30, „Matrix. Rewolucje” - 9.10, 12.20, 14.10, 15.10, 17.05, 19.45, 20.10, 20.50, „Niebezpieczny umysł” - 12.45, 15.30, 17.35, 20.20, 22.50, „Obcy - 8 pasażer Nostromo” - 12.10, 18.15, 22.15, „Pan i władca: Na krańcu świata” (premiera) - 11, 14.05, 17, 19.55, 22.45, „Pogoda na jutro” - 21.35, „Rzeka tajemnic” - 21.20, „Sindbad: Legenda siedmiu mórz” - 9.30, „Snowboarder” (premiera) - 17.50, „Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem” - 11.45, „To właśnie miłość” - 9.05, 11.55, 14.45, 17.45, 20.30, „Tożsamość” - 12.05, 18.10, „Tristan i Izolda” - 9.15, „Underworld” - 14.20, 17.15, 20.05, 22.40.

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perłkowy, rezerwacja tel.: 421-89-50): „Kill Bill” (125', 18 l.) - 15, „Snowboarder” (fr./szwaj., 12 l.) - 17, „Niebezpieczny umysł” (USA/kan./niem., 12 l.) - 19, „Nienasylenie” - 21;

APOLLO FILM: KIJÓW (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking, tel.: 422-30-93): „Gdzie jest Nemo” (USA, b.o., dubbing) - 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, „Matrix. Rewolucje” (USA, 15 l.) - 18.30, 21;

APOLLO FILM: MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A, tel.: 634-28-97): „Piraci z Karaibów” (USA, 2003) - 15, „Przemiany” (pol., 2003) - 17.30, „Inwazja barbarzyńców” (kan./fr., 15 l.) - 18.45, „Dogville” (dun./szw./norw., 15 l.) - 20.30;

ARS ANEKSTYKI (ul. św. Jana 6) (dolby stereo SR, ekran perłkowy, fotole klubowe, klimatyzacja, informacja i rezerwacja: 421-41-99): „Zmruż oczy” (pol., 12 l.) - 11.45, „Rzeka tajemnic” (USA) - 13.30, „Matrix. Rewolucje” (USA, 12 l.) - 16, „Dogville” (dun./szw./norw., 15 l.) - 18.30, „Warszawa” (pol.) - 21;

ARS KINIARNIA 1 (ul. św. Jana 6) (dolby digital, klimatyzacja, nowa sala klubowa, stoliki, bar): „Good bye, Lenin!” (niem.) - 13.45, „Siostry magdalenki” (ang./irl., 18 l.) - 16, 18.15, „Zmruż oczy” (pol., 12 l.) - 20.30;

ARS REDUTA (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perłkowy, fotole lotnicze, foteliki dziecięce Booster Buddy): „Niebezpieczny umysł” (USA/kan./niem., 12 l.) - 12.30, 14.40, „Good bye, Lenin!” (niem.) - 16.45, 18.55, „Niewidoczni” (ang., 15 l.) - 21.05;

ARS SZTUKA (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perłkowy, klimatyzacja): „Niewidoczni” (ang., 15 l.) - 13.05, 15, 19, „Niebezpieczny umysł” (USA/kan./niem., 12 l.) - 16.55, 20.55;

ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): nieczynne;

CINEMA CITY KRAKÓW PLAZA (al. Pokoju 44, dolby digital, dolby digital surround EX, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, tel.: 290-90-90, www.cinema-city.pl): „Underworld” (premiera) - 17.15, 19.45, „Pan i władca” (premiera) - 10.15, 13, 15.45, 18.30, 21.15, „Nigdzie w Afryce” (premiera) -

12.15, 15.15, 18, 20.45, „Gdzie jest Nemo” - 10.15, 11.15, 12.30, 13.45, 14.45, 16, 17, 18.15, 19.15 (dubbing), 18.45, 21 (napisy), „Niebezpieczny umysł” - 16.45, 19, 21.30, „Małolaty u taty” - 10, 12, „Sindbad” - 11, „Matrix. Rewolucje” - 12, 14.30, 17, 19.30, „Piraci z Karaibów” - 11.30, 14.15, „Okrucieństwo nie do przyjęcia” - 13.15, 15.30, 20.30, „Rzeka tajemnic” - 14, „Stara baśń” - 10, „To właśnie miłość” - 12.15, 15, 17.45, 20.30, „Kill Bill” - 21.30;

CINEMA CITY ZAKOPIANKA (ul. Zakopiańska 62, dolby digital, dolby SR EX, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, tel.: 295-95-95, www.cinema-city.pl): „Bad Boys 2” - 21.30, „Gdzie jest Nemo” (dubbing) - 10.15, 11.15, 12.30, 13.30, 14.45, 15.45, 17, 18, 19.15, (napisy) - 18.30, 20.45, „Good bye, Lenin” - 14, 16.30, 19, „Kill Bill 1” - 21, „Małolaty u taty” - 10, 12.15, „Matrix. Rewolucje” - 11.15, 13.45, 16.15, 18.45, 21.15, „Nienasylenie” - 12, 14.15, 20.45, „Okrucieństwo nie do przyjęcia” - 11.30, 15.45, 17.45, „Pan i władca” - 10.30, 13.15, 16, 18.45, 21.30, „Piraci z Karaibów” - 10.15, 13, „Pogoda na jutro” - 16.45, 18.45, „Rzeka tajemnic” - 15.45, 21.45, „Sind-

Telefony

ZAUFANIA

OGÓLNY TELEFON ZAUFANIA: 413-71-33, poniedziałek (17 - 21), wtorek - piątek (16 - 21). **MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA:** 988 - poniedziałek - piątek (10 - 19). **TELEFON ZAUFANIA DLA NARKOMANÓW:** 430-61-46 (9 - 18). **TELEFON ZAUFANIA,** choroby weneryczne: 266-09-51, poniedziałek - piątek (9 - 17). **TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET:** 422-47-50 - poniedziałki, środy (10 - 13), czwartki (16 - 19), piątki (20 - 24). **POLSKIE TOWARZYSTWO OPIEKI NAD CHORYMI ZE STOMIĄ:** 633-33-85, 422-43-78 - codziennie po godz. 20, 431-01-77 - druga i ostatnia środa miesiąca w godz. 14 - 17. **TELEFON INFORMACYJNY INSTYTUTU ONKOLOGII:** 421-00-60 czynny w godz. 10 - 11. **OŚRODEK INFORMACJI DLA INWALIDÓW:** tel.: 422-28-11, czynny w godz. 15 - 17. **TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ CHORYCH „HOSPICIUM”** - ul. Fatimska 17, tel.: 641-46-55, 641-46-57 - czynne 10 - 14. **PUNKT KONTAKTOWY AA,** ul. Dietla 74/6, tel.: 431-22-48 (czynny całą dobę). **INFORMACJA TOKSYKOLOGICZNA,** os. Złotej Jesieni 1 (Szpital im. L. Rydygiera), tel.: 411-99-99. **TELEFON ZAUFANIA „RODZINA”** - 422-03-21 (18 - 20).

INTERWENCYJNE

OŚRODEK INTERWENECJI KRYZYSOWEJ - bezpłatna całonocna pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych - ul. Radziwiłłowska 8b: 421-92-82. **POLICJA KRYMINALNA:** Komenda Miejska Policji w Krakowie, ul. Lubicz 21 - Sekretariat KM tel. 412-89-09, 615-26-00, oficer dyżurny KM tel. 615-25-10, 615-25-11, 615-25-12, 997, Telefon Zaufania Wydziału Kryminalnego KM 615-19-97, bezpłatna infolinia 0-800-300-997, KP Proszowice - tel. 386-11-10, 386-18-00, KP Myślenice - tel. 274-37-70. **ZAN-DARMERIA WOJSKOWA:** tel. 613-40-61, czynny całą dobę. **PO-MOC OFIAROM PRZE-STEPSTW** - Ośrodek Interwencji

bad” - 10.15, „Snowboarder” - 13.30, 19.45, 22, „Stara baśń” - 11.45, „To właśnie miłość” - 10, 12.45, 15.30, 18.15, 21, „Underworld” - 14.30, 17.15, 19.45, 22.15;

PANASONIC IMAX (al. Pokoju 44, trójwymiarowe, tel.: 290-90-90, www.kinoimax.pl): „Mikołaj kontra Bałwanek” (3D) (premiera) - 11.30, 12.30, 16, 17, „Matrix. Rewolucje” (2D) - 13.30, 19.15, 21.45, „Galapagos” (3D) - 10.15, „Głosy z głębin” (3D) - 18;

POD BARANAMI (Rynek Główny 27) (dwie sale, dolby stereo SR, klimatyzacja, bufet): „Pornografia” (pol., 15 l.) - 11.30, 17.15, 21.30, „Good bye, Lenin!” (niem.) - 12, 20.30, „Warszawa” (pol., 15 l.) - 13.30, 19.30, „Dogville” (dun./norw./szw./fin., 18 l.) - 14.15, „Dark Water” (jap., 18 l.) - 15.30, „Niewidoczni” (ang., 2002) - 16.45, „Zmruż oczy” (pol., 15 l.) - 18.45;

PARADOX (ul. Krowoderska 8, dolby stereo SR; tel. 430-00-25, w. 51 - seanse na zamówienie): DKF „Gładka skóra” (117') - 16, DKF „Dybuk” (111') - 18, DKF „Osie i pół” (135') - 20;

PASAŻ (Rynek Gł. 9): „10 minut później. Trąbka” (chin./hiszp./fin./hol./niem.)

/ang., 15 l.) - 15.45, „Zurek” (pol., 15 l.) - 17.15, „Pająk” (USA, 15 l.) - 18.50, „Kill Bill” (USA, 18 l.) - 20.30;

SFINKS (os. Górali 5): „Przystanek Woodstock” (pol., 15 l.) - 17, „Piano Bar” (ang./fr., 15 l.) - 19;

TECZA (ul. Praska 52): „Spirited Away. W Krainie Bogów” (jap., 10 l.) - 15, „Equilibrium” (USA, 15 l.) - 17, „Porozmawiaj z nią” (hiszp., 15 l.) - 19;

WRZOS (ul. Zamayskiego 50): „Przyjaciele Koziołka Matołka” cz. I - wybrane filmy dla dzieci (45. lat Studia Miniatur w Warszawie) - 14, „Zabawy z bronią” (USA, 12 l.) - 15.30, „Pianista” (pol./ang./niem., 15 l.) - 17.40, „Basen” (fr./ang., 18 l.) - 20.10;

MYŚLENICE - MUZA (ul. Piłsudskiego 20) (dolby Pro Logic, parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych): „Matrix. Rewolucja” (USA, 15 l.) - 16.30, 19;

SKAWINA - PIAST (ul. Węgierska 3): „25. godzina” - 17.30, „Podwójny blef” - 19.50.

OGRÓD ZOOLOGICZNY, Las Wolski, Kraków, ul. Kasy Oszczędności m. Krakowa 134. Dojazd autobusem linii 134. Kasy czynne w godz. 9 - 15.

WOZY NIEPEŁNOSPRAWNYCH - 96-33, 96-88. **EKOLOGICZNA GRUPA INTERWENECYJNA** - ul. Czyska 17/4, 631-57-31. **ZIELONY TELEFON** - tel. 421-33-64.

AWARYJNE

STRAŻ POŻARNA - 998. **POLICJA** - 997. **GAZOWE** - 992, 430-70-36 (czynne całą dobę), 430-70-11 (czynne 15 - 7). **DŹWI-GOWE** - 411-02-22, 644-23-08. **ELEKTRYCZNE** Nowa Huta - 644-19-69. **ENERGETYCZNE** Śródmieście - 421-27-49, Krowodrza - 633-06-97, Nowa Huta - 644-12-10, Podgórze - 656-21-55, Miechów - 991 lub 38-303-40 (dyżur całonocny). **TECHNICZNE** - 648-00-84. **C.O.** - 644-38-46, 648-41-08. **WODOCIĄGOWE** - centrum - 424-23-03, Nowa Huta - 648-28-61, Podgórze - 655-53-98, informacja - 0-800-13-00-60. **CIEPLNE MPEC** - 993.

POMOC DROGOWA

CAŁODOBOWA: 421-18-21. **CAŁODOBOWA:** 262-01-69, 0501-522-550.

WYPOŻYCZALNIE SAMOCHODÓW

OSOBOWE: 638-70-26. „WIGO” - 413-07-16, 0602-634-088. **OSOBOWE,** 411-00-34. **www.wypozyczalnia.auto.pl** 0608-454-062, 292-41-09. **RUFFI:** 427-24-54.

USŁUGI POGRZEBOWE

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOMUNALNYCH spółka z o.o. - Zakłady Pogrzebowe: ul. Rakowicka 35a, tel.: 411-47-76, cm. Podgórski, ul. Wapienna 13, tel.: 656-55-11, obok cm. Prądnik Czerwony, ul. Reduty 1, tel.: 411-35-26, cm. Grębałów, tel.: 645-31-61, ul. Pięknianek 6, tel.: 632-31-77. Czynne codziennie w godz. 7 - 16, soboty i święta: ul. Rakowicka 35a w godzinach 8 - 14. **Realizujemy zaświadczenia pogrzebowe. Dyżur całonocny:** 411-45-02, 411-45-04.

INFORMATOR medyczny

Wizyty

DERMATOLOG Zofia Teodorowicz. /012/637-20-55, 0602-531-538. 20462/A

ESPERAL. 0505-930-971. 132364/A

ESPERAL. 0603-925-891. 131025/A

INTERNISTA (specjalista). /012/415-17-60. 129968/A

LARYNGOLOG. 0605-100-823. 20630/A

MASAŻ leczniczy. /012/644-44-34. 135325/A

MASAŻ leczniczy. 0600-428-576. 131363/A

MASAŻ, kręgowanie, mgr Trybulec. /012/633-15-54. 128666/A

MASAŻ, rehabilitacja. 012/414-11-97. 128507/A

MASAŻE kompleksowo. 0605-066-781. 19658/A

MASAŻE -profesjonalne. /012/654-61-03, 0504-462-960. 137700/B

MASAŻE. 0506-201-698. 19673/A

MASAŻYSTA. 0604-20-19-19. 136674/A

NEUROLOG, Maria Kania-Stoch. /012/411-70-95, 0604-308-273. 128014/A

ODTRUCIA poalkoholowe, terapia. 012/421-71-56. 74075/A

ODTRUWANIE esperal. 0601-44-71-91. 74080/A

PEDIATRA całodobowy. 012/41-55-799. 74083/A

PEDIATRA codziennie. 0601-52-00-82. 131030/A

PEDIATRA, specjaliści. 012/658-76-98, 012/656-23-73. 131129/A

PEDIATRA. 012/636-74-93. 74071/A

SPECJALISTA chirurg naczyńniowy. 012/647-59-52. 117333/A

Usługi pielęgniarstwa

A. Pielęgniarki. 0501-254-773. 120357/A

CAŁODOBOWO. 012/643-73-49. 130012/A

CAŁODZIENNE. /012/422-08-18. 127960/A

DOM opieki, 1,200 zł. 0602-75-75-12. 120036/A

PIELĘGNIARKA. /012/649-89-53, 0501-758-202. 127445/A

PIELĘGNIARKI. 012/655-88-43, 0605-557-242. 131126/A

PIELĘGNIARZ. 0503-133-025. 133977/A

Gabinety

AKUPRESURA, akupunktura, masaż. Tradycyjna Medycyna Dalekiego Wschodu (10.00-18.00, sobota 9.00-13.00), 012/413-72-56, Mogilska 121/704. 134623/A

AKUPUNKTURA „Zdrowie”, Gertrudy 28, 012/429-25-23, 429-53-99. 131027/A

ALERGIA, testy, odczulanie „Bicom-BRT”, konsultacje lekarskie, ul. Kremrowska 9. 012/634-31-26, 0501-188-149. 134623/A

BADANIE włosów. /012/266-97-40. 132365/AH

BADOWSKI dr gastrologia, Estery 6. Tel. 421-51-64. 20090/A

BEZOPERACYJNE leczenie kamicy żółciowej, nerkowej, prostaty, hemoroidów. /012/266-97-40. 132365/AJ

DERMATOLOGIZY. 012/423-40-43. 131026/A

EEG dorośli i dzieci. 012/633-03-96. 74070/A

ENDOKRYNOLOG. Kobjrzyńska. /012/264-22-22. 131365/A

FRIEDIGER dr proktologia, Estery 6. Tel. 421-51-64. 20090/B

GASTROSKOPIA, kolonoskopia, leczenie. Szewska 4/5. /012/421-25-20. 131604/A

GINEKOLOG /wszystko/ centrum Kraków. 0605-585-796. 81771/A

GINEKOLOG /wszystko/ Kraków. 0601-765-643. 81771/B

GINEKOLOG przyjmuje w ambulatorium szpitalnym, Ujastek 3. /012/685-54-00. 137214/A

GINEKOLOG, anestezjolog. 0501-963-513. 129860/A

GINEKOLOG, pełny zakres usług, codziennie, Kraków, 0606-299-919. 19525/B

GINEKOLOG, również farmakologia. Najtaniej. 0504-44-34-92. 132428/A

GINEKOLOG, USG gratis. /012/264-22-22. 131365/B

GINEKOLOG, USG. Pełny zakres. 0603-345-491. 136241/A

GINEKOLOG, zabiegi w narkozie. 0604-132-924. 132271/A

GINEKOLOG. /012/634-54-64, 0601-702-008. 24720/A

GINEKOLOG. /032/2408-606, 0605-284-431. 129771/A

GINEKOLOG. 0605-551-930. 116053/A

GINEKOLOGIA i położ., codziennie, całodobowo, dr med. M. Hetnal. /012/656-38-35, 0604-238-938. 129165/A

GINEKOLOGIA, całodobowo. 0601-436-669. 133968/C

GINEKOLOGIA, USG. 012/423-38-88. 133968/B

GINEKOLOGIA. 0601-297-606, Kraków. 129801/A

KARDIOLOG. /012/264-22-22. 133218/A

KRAKOWSKIE Towarzystwo Świadomego Macierzyństwa. Gabinety lekarskie, USG. Starowiślna 13. /012/422-78-08. Cytologia /012/422-56-32. 130656/A

LARYNGOLOG, gabinet, wizyty. 0604-771-115. 132718/A

LOGOPEDA. 012/655-61-69, www.logopeda.krakow.pl 131029/A

ŁUSZCZYCA, bielactwo. /012/266-97-40. 132365/AI

MASAŻ A. A. Antystresowy. 0506-92-73-06. 129743/A

MASAŻ antystresowy. 0502-818-700. 126680/A

MASAŻ antystresowy. 0506-799-777. 134006/A

MASAŻ leczniczy. 0501-95-85-16. 129880/A

MASAŻ malajski. /012/430-12-63. 136354/B

MASAŻ profesjonalny. 0603-932-999. 20560/A

MASAŻ relaksacyjny. /012/632-58-25. 136354/A

MASAŻ relaksacyjny. 0506-927-306, 0506-927-332. 129743/D

MASAŻ relaksacyjny. 0601-929-027. 137700/A

MASAŻ relaksacyjny. 0696-10-49-03. 137205/A

MASAŻ relaksujący. 0506-32-33-82. 127919/A

MASAŻ. 0504-173-888. 136496/A

MASAŻ. 0505-804-759. 130992/A

MASAŻ. 0693-777-663. 130498/A

MASAŻE. 0506-92-73-32. 129743/E

MASAŻE. 0605-222-938. 129430/A

NATURALNY masaż. 0506-49-83-49, 0507-50-60-72. 128051/A

OKULISTYKA. /012/266-55-46. 130220/A

ONKOLOG. 0602-270-253. 97348/A

OTYŁOŚĆ! Nadwaga! Centrum Leczenia Otyłości, ul. Garncarska 8, 012/423-02-38, 012/422-29-26. 134801/A

POLSKO -francuska klinika „Gameta”. Niepłodność męska i kobieca, pozaustrojowe zapłodnienie -IN VITRO, mikroiniekcja plemnika do jaja -ICSI. Wizyty, rejestracja codziennie 15-18. Łódź, tel. 042/645-76-00, 645-77-77. 132069/A

PSYCHIATRA Internista licencjonowany psychoterapeuta. Psycholog kliniczny (testy). Fototerapia depresji, bezsenności. 012/637-00-78, 0601-45-35-02. 130040/A

PSYCHIATRY, psycholog, logopeda Centrum Psychoterapii, Kraków, Batorego 2. 012/633-76-08. 130696/A

PSYCHOLOG codziennie. 012/413-16-30, 0501-451-527. 74065/A

PSYCHOLOG Wanda Kwiecińska. 0607-234-277. 130231/A

PSYCHOLOG, rodzina, zdrowie. /012/638-64-67, 0505-019-652. 17338/A

PSYCHOLOG. 609-19-20-40. 16663/A

PSYCHOLOGOWIE. Psychoanalitik. /012/425-76-87, 0605-428-979. 129519/A

PSYCHOTERAPIA. Badania. 012/416-17-64, 0502-022-501. 19158/A

PSYCHOTERAPIA, kryzysy. 0602-641-511. 19158/A

REUMATOLOG, laser. /012/636-68-95. 19735/A

REUMATOLOGICZNO-REHABILITACYJNY, Dr Wójcik. Gabinet. Wizyty, /012/655-24-28, 0501-343-942. 48816/A

RTG zębów. Punktowe, panoramiczne. Pl. Szczepański 3, II p., 012/421-75-11. 134894/A

SEKSUOLOGIA, depresje, uzależnienia, psychoterapia. Pro-Vita, Kraków, ul. Majora 5, /012/413-80-47. 135011/A

SKOLMED: 15 specjalności. /012/413-32-14, 411-88-03. 130757/A

UROLOG USG zabiegi. 603-374-518. 130448/A

UROLOG, Batorego 4. 012/633-52-80. 85112/A

UROLOG, USG. 012/422-45-65, 0602-799-336, Targowa 5. 18861/A

USG, gastrolog, 012/655-61-69, www.lekardoktormedycyny.krakow.pl 131032/A

USG, Szwedzka 27. 012/267-69-66. 130697/A

BÓLE KRĘGOSŁUPA

leczenie dyskopatii, lumbago oraz pochodnych, jak: bóle i zawroty głowy, ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie „duszności”, rwa kulszowa itp.

Gabinet Rehabilitacji Leczniczej
Kraków, ul. Długa 31,
tel. 633-38-12 (10-17), pn.-pt.

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY

prof. dr hab. med. Z. Dobrowolski
Kraków, ul. Wygoda 13 m. 16,
czynny wtorek i czwartek
w godz. 16.00 - 18.00.

Rejestracja tel. 430-52-96
od poniedziałku do piątku
w godz. 9.00 - 15.00.

Doktor K Medprof

ul. Szpitalna 38
naprzeciw Teatru im. J. Słowackiego, dawna Sienna 14

ULTRASONOGRAFIA GABINETY LEKARSKIE
MAMMOGRAFIA CHIRURGIA PLASTYCZNA LABORATORIUM
KONTRAKT - NARODOWY FUNDUSZ ZDROWIA

pon.-pt. 8-20, sob. 9-13 Tel. (012) 422-41-59, 422-68-24, 421-79-97

Specjalistyczne Gabinety Lekarskie POPIELA
Centrum Chirurgiczno-Diagnostyczne

Wysoki poziom leczenia zapewniamy profesorowie, lekarze, pielęgniarki Kliniki Chirurgii CM UJ, dwukrotnie uznanej w rankingach za najlepszą w Polsce

POPIELA

Gabinety specjalistyczne
chirurgii ogólnej i przewodu pokarmowego, chirurgii naczyń, chirurgii plastycznej, ortopedii, kardiologii, urologii, nefrologii dziecięcej, gastroenterologii dziecięcej

Diagnostyka rtg, usg, manometria i pH-metria przewodu pokarmowego
Zabiegi endoskopowe w znieczuleniu ogólnym
gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia, drogi żółciowe (ERCP), leczenie kurczu wpustu żołądka, usuwanie kamieni z dróg żółciowych
Chirurgia jednego dnia - operacje:
=> pęcherzyk żółciowy (metodą laparoskopową), przepukliny, żyłaki odbytu, nirzywanie moczu u kobiet (metodą TVT)
=> artroskopie stawu kolanowego, paluchy końskie
=> żyłaki kończyn dolnych
=> korekcyjne z zakresu chirurgii plastycznej

Zapewniamy całodobową opiekę lekarsko-pielęgniarską w komfortowych warunkach.
e-mail: gabinety@popiela.com

Informacja i rejestracja tel. (012)415-09-05; 420-05-60, pn.-pt. 9-20, sob. 9-14
KONTRAKT Z NARODOWYM FUNDUSZEM ZDROWIA

OSTEOMED

KRAKÓW, UL. KAZIMIERZA WIELKIEGO 57
TEL. (012) 423-40-43, 632-79-72
PON. -PT. 8⁰⁰-21⁰⁰, SOB. 9⁰⁰-14⁰⁰

WSZYSTKIE SPECJALNOŚCI
USG (dorośli i dzieci)
-BADANIA ANALITYCZNE -MASAŻ
DERMATOLOGIA LASER CO,
(usuwanie naczynek, znamion, brodawek)

OSTEOMED

KRAKÓW, UL. KAZIMIERZA WIELKIEGO 57
TEL. (012) 423-40-43, 632-79-72
PON. -PT. 8⁰⁰-21⁰⁰, SOB. 9⁰⁰-14⁰⁰

**NIEPŁODNOŚĆ, KLIMAKTERIUM
TARCZYCA, BIOPSJE**
**ENDOKRYNOLOG - GINEKOLOG
ENDOKRYNOLOG - INTERNISTA
LASER CO,
dermatologiczny i chirurgiczny**

**DOMOWE WIZYTY
LEKARZY,**
chirurg, internista,
pediatra, urolog, neurolog.

MEDICINA
Tel. 411-13-78, całą dobę

MAXI MED
wizyty domowe

- psychiatra, psycholog
- ODTRUWANIE POALKOHOLOWE
- terapia dla osób z problemami alkoholowymi
- TERAPIA MAŁŻEŃSKA
- chirurg-urazowy, ortopeda
- BÓL - LECZENIE

tel. 421-71-56 całą dobę

**Centrum Medyczne
ZABINIEC**
Kraków ul. F. Konecznego 6/19 U
pn.-pt. 8-19, sob. 9-14, tel. 416-32-00, 416-32-02

**SPIRALNA TOMOGRAFIA
KOMPUTEROWA**
LEKARZE WSZYSTKICH SPECJALIZACJI

- Odtruwanie poalkoholowe
- ESPERAL
- Gastroskopia
- Rektoskopia
- Cytologia
- Osteoporoza
- Wizyty domowe

**DOMOWE WIZYTY
LEKARZY SZPITALI
KRAKOWSKICH**

- INTERNISTA, EKG, REUMATOLOG, PEDIATRA, CHIRURG OGÓLNY, NACZYŃNIOWY ORTOPEDA, GINEKOLOG, NEUROLOG, ORTOPEDA, ENDOKRYNOLOG, DERMATOLOG, LARYNGOLOG, OKULISTA, PSYCHIATRA, PSYCHOLOG
- ZABIEGI CHIRURGICZNE
- USG W DOMU PACJENTA
- ODTRUWANIE poalkoholowe, wszywanie ESERALU
- WYMIANA CEWNIKÓW

641-91-57
643-59-42
codziennie 9-22
Zgłoszenia z całego Krakowa

Fundacja
„Pro Humana Vita”
PRZYCHODNIA ZDROWIA RODZINY
LEKARZE SPECJALIŚCI
I PSYCHOLOGI
USG Cytologia, biocenoza
pełny zakres USG
SZCZEPIONIA PRZECIW GRYPPIE
Kraków, ul. Słowacka 1 pon.-pt. 8-20 sob. 8-12
tel. 422-53-29, 422-53-49
Naturalne Planowanie Rodziny

**Specjalistyczny Gabinet
Alergologiczno - Internistyczny
Prof. dr hab. med. Ewa
Niżankowska-Mogilnicka**

31-066 Kraków,
ul. Skawińska 27/18,
III piętro (winda).
Rejestracja tel.: 0609-045-199
(od pon. do piątku od godz. 14.00)

**„LEKARZ”
657-00-77**
WIZYTY DOMOWE (codz. 8-24)
LEKARZY SZPITALI I KLINIK

- Pediatra
- Laryngolog
- Reumatolog
- Gastrolog, USG
- Urolog
- Odtwarzanie, Esperal
- Internista
- Okulista
- Neurolog
- Dermatolog
- Chirurgia

**CENTRUM
NEUROLOGII
KLINICZNEJ**
Kraków, ul. Dwernickiego 8
tel. 426 92 80

KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE NEUROLOGII I NEUROCHIRURGII
DIAGNOSTYKA: EMG, EEG, MRI, TK

PADACZKA, MIGRENA, OMDLENIA,
USZKODZENIE NERWÓW, ZAWROTY GŁOWY,
CHOROBA ALZHEIMERA, STWARDNIENIE ROZSIANE

CZERNIAK STOP
KOMPUTEROWE, NIEINWAZYJNE
BADANIE SKÓRY
CHOROBY WŁOSÓW
CIEŻKIE POSTACIE TRADZIKA
GRZYBICE
ZDROWIE
429-25-23 ul. Gertrudy 28 429-35-38

**CENTRUM
REHABILITACJI**
Komputerowa, trójwymiarowa diagnostyka w
■ bólach kręgosłupa
■ wadach postawy
■ osteoporozie
■ pełny zakres zabiegów
ZDROWIE
Kraków, ul. Gertrudy 28 429-53-99

**REZONANS
MAGNETYCZNY**
SCANMED TOMOGRAFIA
KOMPUTEROWA
CENTRUM DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ
Kraków, ul. Wrocławska 53, pon.-pt. 8⁰⁰-20⁰⁰, sob. 8⁰⁰-14⁰⁰
Rejestracja: 8⁰⁰-20⁰⁰, tel. (012) 631-91-41, po 20 - tej tel. (012) 412-36-93

**multi
SCANMED** CENTRUM MEDYCZNE
Kraków, ul. Wrocławska 53
Tel. (012) 631-54-05, 631-54-06
www.multiscanmed.pl

Okulista Gastrolog Dermatolog Kardiolog
Laryngolog Neurolog Ortopeda Ginekolog i inne

Badania Pracownicze Szczepienia ochronne
✓ Badania analityczne pełny zakres również w domu pacjenta

CAŁODOBOWE WIZYTY DOMOWE • TRANSPORT CHORYCH
Tel. 631-58-31, 631-58-32

**TESTY
GENETYCZNE**
w profilaktyce nowotworów
(rak piersi, rak jelita grubego)
tel. 631-54-05

MAŁOPOLSKIE MCK CENTRUM KRIOTERAPII
na terenie Szpitala Wojskowego, ul. Wrocławska 1-3, Kraków

KOMORA NISKOTEMPERATUROWA

Zabiegi refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia

- choroby reumatyczne
- zmiany zwyrodnieniowe stawów
- dyskopatia
- stany pourazowe
- profilaktyka osteoporozy
- niedowłady i porażenia
- odnowa biologiczna i inne

ZAKŁAD REHABILITACJI 5. WOJSKOWY SZPITAL KLINICZNY, ul. Wrocławska 1-3

laseroterapia, magnetoterapia, masaże, gimnastyka lecznicza i inne zabiegi

Konsultacje specjalistyczne: neurolog, rehabilitant.
Rejestracja: (012) 632-24-28, 630-82-85, 630-82-82.

Specjalistyczne Centrum Diagnostyczno-Zabiegowe

MEDICINA N Z O Z
Rok zał. 1989

e-mail: biuro@medicina.pl www.medicina.pl

ul. Rogozińskiego 12, tel. (012) 412-24-59, 412-12-79, 412-68-20
ul. Barska 12, tel. (012) 266-96-65, 266-50-62, 267-01-55, 269-29-45
ul. Rogozińskiego 5, tel. (012) 417-33-77, 417-35-44

„MEDICINA 2000” – Konsultacje Profesorów i Docentów
ul. Rzeźnicza 2, tel. (012) 422-41-06, 421-79-27
Wizyty domowe 24 h – tel. (012) 411-13-78, 412-12-79

MEDYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-TERAPEUTYCZNE

Kraków, Rynek Główny 34
tel. 421-70-21, 421-95-83

- PORADY SPECJALISTYCZNE także: profesorów, docentów i ordynatorów
- CENTRUM ONKOLOGICZNE (także choroby piersi)
- CENTRUM OKULISTYCZNE (także szkła kontaktowe)
- USG, ENDOSKOPIE
- ZABIEGI OPERACYJNE

OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ

CHIRURGIA: zmiany skórne, choroby sutka, żylaki
PROKTOLOGIA choroby odbytu, jelita grubego dr med. M. Trystula
LECZENIE LASEREM owrzodzeń żylakowych, żylaków odbytu, usuwanie tatuażu.

N. HUTA - os. Złota Jesień 15 B, tel. 641 59 84

KLINIKA KRAKOWSKA
sp. z o.o. z udziałem kapitału szwedzkiego

- lekarze wszystkich specjalności, diagnostyka (mammografia, RTG, USG, gastroskopia, rektoskopia, kolonoskopia i badania laboratoryjne),
- zabiegi chirurgiczne - ambulatoryjne oraz chirurgia plastyczna,
- centrum rehabilitacji,
- medycyna pracy oraz badania sportowo - lekarskie,
- szczepienia przeciw grypie.

Świadczymy usługi medyczne wg modelu szwedzkiego - **pacjent jest partnerem lekarza.**

Umowa z Narodowym Funduszem Zdrowia na porady: laryngologiczne, kardiologiczne, psychiatryczne, psychologiczne, rehabilitacyjne.

BEZPIECZEŃSTWO SZPITALNE-WARUNKI DOMOWE

Szpital Zakonu Bonifratrów
św. Jana Grandego w Krakowie, ul. Trynitarska 11

USG

JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI

SOBOTA PROMOCJA 10%
BADANIA DOROSŁYCH I DZIECI
8-20; sob.: 8-18, tel. 633-02-58
ul. DŁUGA 30

Jedynie w Małopolsce **ENDERMOLOGIE bezpieczne i skuteczne** (certyfikat FDA) usuwanie cellulitu i tkanki tłuszczowej

Najnowszy dermatoskop cena promocyjna 90 zł

MEDYCZNE CENTRUM DERMATOLOGICZNO-ESTETYCZNE

- Konsultacje i zabiegi dermatologiczne, kosmetyczne
- Dermatologia dziecięca

ZAPRASZAMY!!!
pn.-pt. godz. 10⁰⁰-20⁰⁰, sob. 10⁰⁰-15⁰⁰

CENTRUM LECZENIA TRĄDZIKU
Kraków, ul. Zwierzyniecka 29, tel. (012) 431 16 09, (012) 431 18 01

KARDIODENT

ul. Królewska 56/2, tel. 423-44-22
pon-piątek 8-20, Sobota 8-14

KARDIOLOGIZY Analityka

- EKG, EKG wysiłkowy,
- Holter serca
- Echo-Doppler u dorosłych i dzieci,
- Leczenie nadciśnienia

DERMATOLOG, NEUROLOG, ENDOKRYNOLOG, USG brzucha
MEDYCYNĄ PRACY, BADANIA KIEROWCÓW

www.kardiomed.net.pl
e-mail: kardiomed@medi.net.pl

OŚRODEK REHABILITACJI REMED KARDIOLOGICZNEJ
UMOWA Z KASĄ CHORYCH

- Rehabilitacja, bezpłatna
- po zawale serca, w chorobie wieńcowej
- po zabiegach kardiologicznych,
- w chorobie nadciśnieniowej
- porady kardiologiczne

EKG, ECHO, EKG wysiłkowe
- LECZENIE NADWAGI -
HOLTER, HOLTER ciśnieniowy
Kraów, ul. Wróblewskiego 4, tel. (012) 632-73-01

„Chirurgia Jednego Dnia”

- ♦ konsultacje specjalistyczne
- ♦ operacje chirurgii jednego dnia w pełnym zakresie, laparoscopia, artroskopia
- ♦ krótkie pobyty diagnostyczne
- ♦ szeroki pakiet badań diagnostycznych
- ♦ szczepienia przeciw grypie, żółtacze, kleszczom
- ♦ kompleksowe pakiety dla firm

KRI-MED

- CHIRURGIA ogólna, proktologiczna, naczyniowa
- LARYNGOLOGIA • DERMATOLOGIA
- KOLONOSKOPIA • GASTROSKOPIA
- ZABIEGI: nieoperacyjne leczenie żylaków kończyn dolnych
- OWRZODZENIA - leczenie

Kraków, Friedleina 8
tel. 634-44-45

AMICOR
CENTRUM KARDIOLOGICZNE

ul. Oboźna 31,
tel. 633-59-06, 633-91-73
oddz. Nowa Huta
os. Złotego Wieku 19-20
tel. 649-95-25
pn.pt. 9-19, sob. 9-13
PEŁNY ZAKRES BADAŃ

GABINET CHIRURGII LAPAROSKOPOWEJ
dr hab. n. med. Andrzej Bobrzyński

OPERACJE LAPAROSKOPOWE I INNE
GASTROSKOPIA + HELIOBAKTER
KOLONOSKOPIA W ZNIECZULENIU
USG PIERSI

WTOREK CZWARTEK tel. 012/634-40-32
15.00-17.00 Kraków, ul. Szlak 20

CHOROBY SKÓRY LASERY

„COLON-HYDRO-TERAPIA”

- łuszczyca
- różne postacie łysienia
- ciężkie postacie trądziku
- grzybice
- LASER CO₂ (CHIRURGICZNY)
- bezbolesne usuwanie zmian skórnych: brodawek, „kurzajek”, tatuaży, włókniaków, kłykcin kończystych, znamion naskórkowych, itp.

Gabinet lekarski
637-95-39, 0501-014-161

GABINET LEKARSKI LECZENIE BIOREZONANSEM
Kraów, ul. Mikołajska 9/7
tel. 422-62-56

- ♦ Alergie ♦ Bezbolesne testy
- ♦ 400 alergenów ♦ Odczulanie
- ♦ Terapia antynikotynowa
- ♦ Stany zapalne ♦ Nerwice
- ♦ Terapie przeciwbólowe
- ♦ Diagnostyka obciążeń metalami ciężkimi i grzybicami - odtruwanie.

CHIRURGIA PLASTYCZNA
prof. dr hab. med. J. Strużyńska

VIDEOCHIRURGIA
prof. dr hab. med. A. Cienciala
dr med. R. Mądry

UROLOGIA
dr med. A. Kwinta

LARYNGOLOGIA
dr A. Kozok

♦ CENTRUM TERAPII - KONARY uzależnienia, otyłość, stres

OR-TRA-MED
PORADNIA ORTOPEDYCZNA

Przyjmują:
prof. dr hab. T. NIEDZIEDZKI
dr n. med. A. SKOLARCZYK
dr n. med. J. BRUDNICKI

Rejestracja telefoniczna codziennie od godziny 12.00 – 422-93-55
Kraów, ul. Dunajewskiego 5

KRAKOWSKIE CENTRUM MEDYCZNE

Kraków, ul. Kopernika 32
tel. 430 00 00

Gabinety lekarskie wszystkie specjalności
Badanie w osteoporozie badania analityczne

Poradnia Profesorów i Docentów
Rej. 7-19, (sob. 8-14) www.kcm.pl

Specjalistyczne Gabinety Lekarskie POPIELA

CHIRURGIA PLASTYCZNA DR ARTUR ZAWISZ
specj. chir. plastycznej z POLANICY ZDROJU
SZEROKI ZAKRES OPERACJI KOREKCYJNYCH i konsultacje specjalistyczne

CHIRURGIA JEDNEGO DNIA OPERACJE artroskopowe STAWÓW KOLANOWYCH, PALUCHÓW KOŚŁAWYCH stóp
Konsultacje specjalistyczne ortopedów

OPERACJE ŻYLAKÓW KOŃCZYN DOLNYCH
Konsultacje z zakresu chirurgii naczyń

Informacja i rejestracja telefoniczna: (012) 415-09-05; 420-05-60, poniedziałek - piątek 9-20, sobota 9-14

Nowość - kredytowanie usług

Rejestracja / Informacja:
430 57 74, 430 56 56
pon-pt 9.00-20.00, sob. 9.00-15.00
www.bonifratrzy.krakow.pl

ISO 9002 • ISO 14001 • AKREDYTACJA

ANALIZY

PRACOWNIA WYKONUJE BADAŃ ANALITYCZNE, BIOCHEMICZNE, HORMONALNE, BAKTERIOLOGICZNE, SEROLOGICZNE, TESTY ALERGICZNE W SUROWICY KRWI.

KRAKÓW ul. św. KATARZYNY 5
12 / 430 - 60 - 70

Szpital Zakonu Bonifratrów
św. Jana Grandego w Krakowie
ul. Trynitarska 11

Specjalistyczne Gabinety Lekarskie

- ♦ porady lekarzy specjalistów
- ♦ zabiegi chirurgiczne ambulatoryjne i stacjonarne
- ♦ zabiegi dermatochirurgiczne
- ♦ badania wstępne i okresowe
- ♦ szczepienia ochronne

Pełna diagnostyka laboratoryjną diagnostyczne, rtg, usg, gastroscopia, rektoskopia, kolonoskopia

Rejestracja: pn.-pt. 7.30-19.30, tel. 430 55 23, 430 55 00 w. 196
www.bonifratrzy.krakow.pl

ISO 9002 • ISO 14001 • AKREDYTACJA

Aparaty Słuchowe

Kraków, ul. Urzędnicza 10
tel. (012) 632-41-74
filia: Krzeszowice, ul. Wyki 3
tel. (012) 282-64-57

Podgórska Poradnia Lekarska
K-ów Rynek Podgórski 14
tel. 656-27-51, 656-24-90
pn. - pt. 8-20, sob. 8-13

- Konsultacje wszystkich specjalistów;
- Badania laboratoryjne, hormony, bakteriologia
- EKG, ECHO SERCA, USG, kolor Doppler-pełny zakres
- EKG wys. (bieżnia), Holter
- Gastroskopia, rektoskopia, cytologia, czystość
- Testy ciążowe;
- Badania okresowe, badania kierowców;
- OKULISCI-pełny zakres badań
- Audiometr - badanie słuchu
- RENTGEN - ogólny i zębów

rabatów do 20%

RENTGEN USG

KRZYSZTOF WYROBEK
SPECJALISTA RADIOLOG
Kraów, Smoleńsk 25a
tel. 422-00-63

Pełny zakres badań dorosłych i dzieci
WYNIKI NATYCHMIAST
SPIRALNA TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA

PRO - ORTO - DENT Sp. z o.o.

PEŁNY ZAKRES USŁUG
STOMATOLOGIA • PROTETYKA • ORTODONCJA

PROMOCJE ŚWIĄTECZNE!
PORCELANA OD 320 zł

Plac E. Serkowskiego 10 ☎ (012) 656-43-02, 656-70-55
ul. Szwedzka 27 ☎ (012) 266-39-03

APARATY SŁUCHOWE

refundacja kas chorych i PFRON
• szeroki asortyment • dobór komputerowy
• raty nieoprocentowane • laryngolog
• wideoskopia - diagnostyka szumów usznych • bezpłatne badania słuchu
• wizyty domowe

Kraków, ul. Urzędnicza 10
tel. (012) 632-41-74
filia: Krzeszowice, ul. Wyki 3
tel. (012) 282-64-57

INMED APARATY SŁUCHOWE

Kraków, ul. Czapińskiego 3, tel. 631-13-80
Kraów, ul. Rusznikarska 17, tel. 634-42-23
Wieliczka, ul. Szpunara 20, tel. 278-11-83
Oświęcim, Eskulap,
ul. M. C. Skłodowskiej, tel. 842-43-42
Olkusz, Gal-Med, ul. Sławkowska 4,
tel. 754-34-64

Okulistyka

Salon Optyczny
dyplomowany optyk
dr inż. Jerzy Słomski

Gabinet Okulistyczny
dr n. med. Joanna Słomska
dr n. med. Renata Urban

Specjalność OKULARY PROGRESYWNE

- okulary do komputera
- szkła korekcyjne supercienkie
- fotochromy brązowe, szare, zielone

• komputerowe badanie wzroku i pola widzenia
• zabiegi operacyjne - laseroterapia
• laserowa korekcja wad wzroku - konsultacje
• soczewki kontaktowe kolorowe, progresywne, toryczne

421-35-21 KRAKÓW, UL. MIKOŁAJSKA 26 423-13-03
www.okulista.krakow.pl

Ostry wzrok... bez okularów

nowoczesne metody korekcji wad wzroku

- natychmiastowy powrót do aktywnego życia
- najszerszy zakres korygowanych wad

PROMOCYJNE CENY DO KOŃCA ROKU

Centrum Okulistyki
INTERMEDICA

ul. Zwierzyniecka 29
31-105 Kraków

telefony:
(012) 43 11 766
(012) 43 11 782

rejestracja: pon.-pt. 8-16
krakow@intermedica.pl
www.intermedica.pl

APARATY SŁUCHOWE

- badanie słuchu • dobór komputerowy
- wizyty domowe • sprzedaż • serwis

„FONIKA” Kraków
ul. Długa 46/1, 634-25-51
os. Na Skarpie 27, 425-70-07

Refundacje NFZ i PFRON

APARATY SŁUCHOWE

- ♦ dobór komputerowy ♦ badania
- ♦ sprzedaż ♦ naprawy ♦ akcesoria

„FONMED” s.c. KRAKÓW
ul. św. Katarzyny 4, (wejście od Augustiańskiej)
Informacja i zapisy: tel./fax 430-61-53

Zniżki z ubezpieczenia, refundacje i raty.

Centrum Okulistyki INTERMEDICA

ul. Zwierzyniecka 29
31-105 Kraków

telefony:
(012) 43 11 766
(012) 43 11 782

rejestracja: pon.-pt. 8-16
krakow@intermedica.pl
www.intermedica.pl

Stomatologia

„KAMA-DENT”. Ekspresowa protezyka, protezy (3 dni), usuwanie zębów. Prądnicza 59, /012/633-14-74. 136950/A

POGOTOWIE stomatologiczne, pełny zakres leczenia. Mogilska 121. Czynne pon-sob. 8.00-22.00, niedziela 9.00-21.00. /012/413-04-66. 121024/A

PROTEZY, ekspresowe naprawy, dostawianie zębów, os. Boh. Wrzeźnia 1A/ 3G. 012/645-93-33. 129915/A

PROTEZY, naprawy. Tanio. Urzędnicza 27, 012/634-12-42. 19212/A

„WIE-MAR-DENT” - stomatologia protezyka, własne laboratorium. Codziennie 9-19, Stachiewicza 3, Azory. /012/637-14-41. Przystępne ceny. 134323/A

WIZYTY domowe! Stomatolog. 012/636-69-98. 130089/A

Rentgen zębów

DIAGNOSTYKA, RTG zębów, zniżki dla studentów. Uwaga! komplet zdjęć dla ortodonty-promocja. Dzieci, dorośli, najniższe dawki promieniowania. Ul. św Gertrudy 16 (róg Sebastiana). /012/429-58-89, /012/421-72-24. 133554/A

PANORAMICZNY, cefalometryczny, punktowy, Gertrudy 8, 8.00-19.00, soboty 9.00-14.00. Najtaniej. 411-92-64. 127865/A

PANORAMICZNY, cefalometryczny, punktowy, Zacisze 6, /012/422-22-66. 131183/A

NAPRAWA PROTEZ

na poczekaniu
● korony, mosty z porcelany.
● **LECZENIE PROTEZY W CIĄGU 1 DNIA.**
ul. Łokietka 13, tel. 633-97-88, 8³⁰-20⁰⁰
ul. Na Błonie 3, tel. 638-69-91, 9⁰⁰-19⁰⁰

EuroDent CENTRUM DENTYSTYKI

Leczenie zachowawcze, ortodontcja, protezyka, chirurgia, implanty. RTG punktowy i panoramiczny WYBIELANIE ZĘBÓW
Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20; sob. 9-16
634-58-93; 634-24-09

STOMATOLOGIA

Kompleksowa opieka stomatologiczna
NOWOŚĆ: miękkie protezy nylonowe
☎ 269 32 76 ☎ 602 398 122
MIESZCZAŃSKA 4
(os. Podwawelskie)
pn.-pt. 14.30-20.00

DENTYSTYKA

Kielecka 7, tel. (012) 411-96-13, 411-56-04
os. Kalinowe (012) 648-11-97
● Leczenie - Rtg
● Chirurgia - Narkozy
● Protezy - Zatraski
WYBIELANIE • LAKOWANIE
PROTEZYKA - promocja 10%
Usługi w domu pacjenta • Raty, karty płatnicze
Czynne pon. - pt. 8.00 - 21.00, sob. 9.00 - 14.00
www.dentystyka.krakow.pl

PolDent Stomatologia estetyczna

Biernackiego 3 (boczna Kazimierza Wielkiego)
tel. 633 44 42, 632 94 44, czynne od 9⁰⁰ do 21⁰⁰
Niedziela i święta 9-20

NOWOŚĆ ! wierzimy powietrzem bezbolesnie
NOWOŚĆ ! w koronach porcelanowych

RATY

MA - DENT

NOWOCZESNA STOMATOLOGIA PEŁNY ZAKRES USŁUG RTG na miejscu
RYNEK DĘBNICKI 13/6 I P.
tel. (012) 269-13-35
pon. - pt. 9⁰⁰ - 19⁰⁰
Filia: ul. Nadzieja 1a (boczna Dauna)
tel. (012) 265-78-24
pon. - pt. 15⁰⁰ - 19⁰⁰

STOMATOLOGIA

Pełny zakres usług
Leczenie Chirurgia
Protezyka Ortodontcja
Narkozy
Bezpłatne znieczulenia do zabiegów
Protezy i usuwanie zębów w domu pacjenta
Rabaty dla emerytów i rencistów
Rynek Podgórski 12 (wejście od ul. Brodzińskiego 2)
pon.- pt. 9.00- 20.00, sob. 9.00- 14.00
tel/fax (012) 423-54-45, 296-20-15

SPECJALISTYCZNE LECZENIE STOMATOLOGICZNE DLA DZIECI I DOROSŁYCH ORTODONCJA
ul. Podwałe 2,
tel. 430-10-50

„ABA- Dent” protezy, naprawa. Spokojna 18, 012/294-76-46. 137722/A

ATRAKCYJNE niskie ceny! Bezbolesna stomatologia. Protezy, naprawy. Dyzur: soboty, niedziele, święta. Kazimierzowska 7, /012/647-02-01, /012/649-03-45. 130003/A

BEZBOLESNE zabiegi, protezy bezklamrowe, porcelana (zatraski korzeniowe- parantozia), RTG. Józefitów 3/10, 634-43-00. 128956/A

DOSTAWY naprawy, protezy. Poniedziałek - niedziela 10.00-18.00. Wrocławska 19, /012/632-90-24. 136868/A

EKSPRESOWA naprawa protez. 10.00-18.00, aleja Słowackiego 50, /012/633-82-50. 129496/A

GABINET Stomatologiczny ul. Pachońskiego 8. Rtg, leczenie bezwiertłowe abrazją powietrzną. Poniedziałek - piątek 8.30 - 12.00, 15.00 - 19.00; sobota 8.30 - 11.30. /012/415-57-57. 20674/A

inter DENTAL CENTRUM STOMATOLOGICZNE

Kraków ul. Karmelicka 3
tel. 421-48-00
pon.-pt. 9 - 21
sob. 9 - 14

- ORTODONCJA
- CHIRURGIA - wszelkie zabiegi, implanty
- PROTETYKA - nowoczesne metody
- STOMATOLOGIA zachowawcza
- STOMATOLOGIA dziecięca
- RADIOWIZJOGRAFIA
- BEZBOLESNE znieczulenia - system the Wand

promocyjne ceny

AGMADENT

STUDIO STOMATOLOGICZNE
PEŁNY ZAKRES USŁUG
PROTEZYKA • RENTGEN
PROTEZY NYLONOWE
LECZENIE BEZ WIERTŁA
Dobrego Pasterza 16, pn.-pt. 9-20
tel. 412-32-03 sob. 9-15

STOMATOLOGIA

PEŁNY ZAKRES USŁUG
ul. Lubelska 18
godz. 14.00 - 21.00
tel. 632-32-32

PROTEZY

naprawy
ul. Wadowicka 3 (HYDROPOL)
II piętro, pok. 211
czynne: 9 - 19, SOB. 10 - 13
tel. 269 28 70
EXPRESS

Amident

www.amident.pl
Pełny zakres usług
DUŻA PROMOCJA CENOWA
Raty - Rabaty - Super Express
Pl. Sikorskiego 9/10
czynne: 9-20 sob. 9-14
tel: 012 422-56-60

Reklamy i ogłoszenia

przyjmujemy w kasach:
ul. Wiślna 2, ul. Starowiślna 2,
tel. (012) 619-91-76,
w godzinach:
pn. - pt.: 8⁰⁰ - 18⁰⁰,
sob.: 10⁰⁰ - 14⁰⁰

GLOBUS

Pełny zakres usług stomatologicznych
specjalizacja:
LECZENIE CHOROÓB DZIAŚEŁ
WĘGIERSKA 4/1
☎ 656-30-56 ☎ 8-21 pon. - pt.
☎ 412-36-93 ☎ 8-14 sob.
www.dentysta.com.pl

Troskliwy Zakład Opieki Zdrowotnej

DENT AMERICA
DOBRO PACJENTA. NAM JEDNAK ZALEŻY!
pl. SZCZEPAŃSKI 3 | pl. SZCZEPAŃSKI 3 | WIELICZKA | pn.-pt. 9 - 20
421-89-48 | 421-75-11 | ul. Słowackiego 9 | 421-75-11 | 421-75-11 | 421-75-11 | 421-75-11
430-21-88 - I p. | ortodontcja - II p. | tel. 288 10 74 | sob. 9 - 14

DENTIMED

ul. Rakowicka 1 ☎ 430-37-07
os. Złoty Wiek 77 ☎ 649-92-10
os. Kościuszkowskie 6 ☎ 640-20-50
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA,
CHIRURGIA
KORONY, MOSTY, REKONSTRUKCJE
NOWOŚCI!
NIEŁAMLIWE PROTEZY NYLONOWE

CAŁODOBOWE CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ

- bezbolesne znieczulenia komputerowe - system „WAND”
- protezy w ciągu 1 dnia, naprawa protez
- licówki, mosty, korony porcelanowe i pełnoceramiczne
- protezy zatraskowe i teleskopowe
- korekta kształtu i koloru zęba, wybielanie, piaskowanie
- rekonstrukcja złamanych zębów
- chirurgia - zabiegi w narkozie, protezy natychmiastowe, podcinanie wędzidełek, implanty, bezbolesne borowanie
- ortodontcja: aparaty stałe i ruchome (białe, kolorowe)
- laseroterapia, mosty kompozytowe - bez oszlifowywania zębów
- usuwanie kamienia ultradźwiękami; szynowanie zębów
- RTG punktowe, panoramiczne, cefalometryczne

24 h RATY

również w niedziele i święta

NOWOŚĆ W STOMATOLOGII !!!

Borowanie bez wiertła!!! Wierzimy powietrzem!!!

→ bezbolesnie → bezstresowo
→ bez znieczulenia → bez drgań

Kraków, ul. Zacisze 6, koło dworca (przecznica z Basztowej)
tel. 422-22-66
www.nonstopdent.krakow.pl

STOMATOLOGIA CAŁODOBOWO

DENTA MED również w niedziele i święta

- ☐ LECZENIE I USUWANIE W NARKOZIE
  - ☐ CHIRURGIA, IMPLANTY
  - ☐ BEZBOLESNE BOROWANIE LASEREM, ŻELEM
  - ☐ ORTODONCJA APARATY STAŁE, RUCHOME
  - ☐ PROTEZY, MOSTY PORCELANOWE, NAPRAWA PROTEZ
- RENTGEN PANORAMICZNY CYFROWY, PUNKTOWY**
- STOMATOLOGIA DZIECIĘCA **Wizyty Domowe**

Kraków, ul. Na Zjeździe 13 (Plac Boh. Getta) obok banku BPH
tel. (012) 259-80-00

Kraków, ul. Augustiańska 13 (równoległa do ul. Krakowskiej)
tel. (012) 292-33-00, 430-60-76

STUDIO STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

dr n. med. Barbara Książkiewicz-Józwiak
tel. 633-20-38 Kraków, ul. Batorego 6/2, e-mail: info@studiose.med.pl; www.studiose.med.pl
Z okazji otwarcia nowych gabinetów w listopadzie i grudniu zniżki i promocje !!!
Nowe metody: protezy nylonowe, korony porcelanowe (galwano, cyrkon), nowe implanty...

MKKMED

MIĘKKIE PROTEZY NYLONOWE

- KORONY, MOSTY
- WYBIELANIE ZĘBÓW
- IMPLANTY, LICÓWKI
- STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA
- BEZPŁATNE KONSULTACJE

Lek. stom.
M.Kowalczyk-Kwaśny
ul. Józefińska 43
☎ 656-00-10

kowdent

dr n. med. St. Kownacki
Wszelkie usługi stomatologiczne
Nowości:
• leczenie próchnicy bez wiertła, bez stresu. HEOLOZONE • bezbolesne znieczulenia komputerowe - system „WAND” • implantologia - implant w jeden dzień system Branemark i inne • licówki, mosty i korony Procera - nowość w estetyce • wybielanie zębów najnowszymi metodami • likwidacja przebarwień w jeden dzień - technika plazmowa • mikroskopowa metoda leczenia kanałowego • leczenie próchnicy bez wiertła: żel, laser • bezbolesne usuwanie zębów nazębnych • sterowana regeneracja tkanki kostnej

ul. DIETLA 85/1, tel. 422-41-41, pon.-pt. 8-21, sob. 8-14
ul. DIETLA 75/2, tel. 429-21-84, pon.-pt. 8-21

Odnowa Biologiczna

NOWOŚĆ!!!
LASEROWE USUWANIE CELLULITU
GABINET KOSMETYKI LASEROWEJ estetica
 najnowocześniejszym systemem laserowym TRI ACTIV do walki z cellulitem i nadmiarem tkanki tłuszczowej
FOTOODMLADZANIE
 za pomocą jedynej w Europie IPL D-Light SR do bezinwazyjnego usuwania: zmarszczek, rozszerzonych naczynek (pajaczków) zmian pigmentowych (przebarwienia, pieg, plamy posłoneczne)
DEPILACJA LASEROWA
 laserem diodowym Light Sheer
KRAKÓW UL. SŁAWKOWSKA 6 TEL. 012 422 80 30

Centrum Medyczne Consensus
Zabiegi laserowe
 depilacja
 zamykanie naczyń
 usuwanie przebarwień
Dermatologia estetyczna
 zmarszczki • przebarwienia • blizny
 rozstęp • włókniaki
 wypadanie włosów • brodawki
 nadpotliwość • modelowanie ust
 Restylane • peelings medyczne
 New Fill • Botox • krio- i mezoterapia
 012 422 55 55 pl. Szczępański 3
 www.consensus.med.pl

DER MED Gabinet Kosmetyki Laserowej
 Kraków, ul. Floriańska 8
 tel. 292 74 65 www.dermed.pl
 trwała depilacja najskuteczniejszym laserem diodowym
 makijaż trwały i tatuaż biologiczny metodą NR I W EUROPIE
 fotoodmładzanie
 usuwanie zmian naczyniowych
 mikrodermabrazja
 usuwanie blizn i przebarwień potrądzikowych
 leczenie trądziku
 kosmetyka tradycyjna
**byliśmy pierwsi!
 jesteśmy najlepsi!**

SPA RIO w Krakowie
 sauna sucha, mokra, jacuzzi,
 solarium, kosmetyka, fitness
 Club SPA, masaże
CAŁY DZIEŃ „zabawy” - 20 zł
Codziennie 10.00-23.00
 Pl. Matejki 2/4,
 tel. (012) 425-62-75, 506-031-944

PRZEDŁUŻANIE WŁOSÓW
ZAGĘSZCZANIE WARKOCZYKI
Salon Fryzjerski "GAGA"
 "TOMEX" ul. Bieńczycka lok. 117
 tel. 0602-114-789

GABINET DERMATOLOGII ESTETYCZNEJ
 lek. med. Renata Hejmo dermatolog
 dermatologia estetyczna • usuwanie zmian skórnych • peelings medyczne
 • wypełnianie zmarszczek i ust
 Rejestracja od 10.00 do 18.00,
 tel. 423-26-25, 0602-60-13-94
 ul. Sławkowska 4 (oficyna, I piętro)
GABINET KOSMETYCZNY
 tel. 423-26-25.

SPECIALISTYCZNE CENTRUM CHIRURGICZNE
 Kraków, ul. Tuchowska 6b/5
 Operują Członkowie Polskiego Towarzystwa Chirurgii Plastycznej
CHIRURGIA PLASTYCZNA
PEŁNY ZAKRES - DOROŚLI I DZIECI
 REJESTRACJA:
 tel./fax 0 12/ 659 51 20; 0 507 183 118
 w godz. 11.00 - 17.00

RZUĆ PALENIE 95%
 Biorezonans ONDAMED
 Jedyne w Polsce Podłunowej
 Odchudzanie • Alergie
 Nerwice • Migreny • Kręgosłup i inne
 Przychodnia Salwator
 ul. Komorowskiego 12 pok. 622
427-17-17
 Filie: Myślenice, Krzeszowice

Akademia Zdrowia
 wg dr. Jana Kwaśniewskiego
 Jedyny w Europie
Pierwszy w Polsce PROGRAM Leczenia Nadwagi.
 Prądy selektywne, kąpiele, masaże z udziałem preparatów BIOO-ORGANO-MINERALNYCH przywrócą zdrowie i młodą sylwetkę. Ponadto konsultacje lekarzy dietetyków w leczeniu miażdżycy, nadciśnienia, osteoporozy, cukrzycy, migreny, nerwicy i wielu innych.
Informacja w godz. 11-17, ul. Makowa 1, tel. 012/655-35-51

RZUĆ PALENIE w 15 min za 30 zł
BIOREZONANS 012/632-96-98
 Warszawska 20, czynne 8.00 - 20.00
ALERGIE 270 alergenów
 • kręgosłup, rwy, RZS, stawy
 • nerwice, hemoroidy, nogi

PODARUJ SOBIE PIĘKNIJSZE CIAŁO I MŁODSZĄ TWARZ...
JEŚCIENNE PROMOCJE!!!
 BIOCYBERNETYCZNA REDUKCJA ZMARSZCZEK, TKANKI TŁUSZCZOWEJ, CELLULITU, ROZSTĘPÓW, LIFTING TWARZY, BIUSTU, POŚLADKÓW
Beautytek w Krakowie
 Gabinet Beauty-Med Konfederacka 11
 Tel. 269 44 99, 0603 401 367

ZRÓB TO U NAJLEPSZYCH!!
PRZEDŁUŻANIE WŁOSAMI NATURALNYMI
REWELACYJNA CENA JUŻ OD 600 zł
♦ KOMPUTEROWY DOBÓR FRYZUR
♦ DIETA CAMBRIDGE
 tel. (012) 41-41-333, 414-23-87

ODNOWA BIOLOGICZNA KOSMETYKA, SOLARIUM
 odchudzanie, cellulitis, ujednolicenie, trądzik, blizny, przebarwienia, naczynia, brodawki, owłosienie, przekłuwanie, makijaż trwały, krioterapia, pielęgnacja, tipsy, dieta Cambridge i inne.
SUNSTUDIO Dunajewskiego 1
 www.biologiczna.com.pl ☎ 648-95-55

GABINET MEDYCZNY ESTETYCZNEJ ART KOLAGENA
 Kraków, ul. Garncarska 8,
 012/429-12-13
 • Bezoperacyjne usuwanie zmarszczek poziomych i pionowych czoła, kurzych łapek, bruzd nosowo-wargowych, blizn potrądzikowych. • Powiększenie i modelowanie ust. • Eliminacja nadpotliwości pach i dłoni. • Rewelacyjny peeling: exoderm i weekend peel. • Wypełnianie ubytków tkanki podskórnej.
DERMATOLOG
KONSULTACJE LEKARSKIE BEZPŁATNE
 BOTOX, RESTYLANE, DERMALIVE, NEWFILL, BIO ALCAMID

RZUĆ PALENIE!
 Cena zabiegu 35 zł
GABINET BIUREZONANSU
 • OTYŁOŚĆ - terapie odchudzające
 • ALERGIE oraz 270 chorób
STRADOM 1, I p.
TEL. (012) 421 34 04

Informacje dla Reklamodawców pod nr. tel. (012) 619-91-34
ODNOWA BIOLOGICZNA
 DZIENNIK POLSKI

Światowy lider
 w przedłużaniu i zagęszczaniu włosom naturalnym
 zaprasza do nowego salonu przy ul. Kalwaryjskiej 22/2
Styl doskonały przez 10 m-cy
 Rezerwacja tel. 296-30-15
 Usługi wykonywane są indywidualnie dla każdego Klienta!

Reklamy i ogłoszenia przyjmujemy w kasach:
 ul. Wiślna 2, ul. Starowiślna 2,
 tel. (012) 619-91-76,
w godzinach:
 pn. - pt.: 8⁰⁰ - 18⁰⁰,
 sob.: 10⁰⁰ - 14⁰⁰
 DZIENNIK POLSKI

CHIRURGIA PLASTYCZNA
 lek. med. **Artur Zawisz**
 specjalista chirurgii plastycznej z Polanicy Zdroju
 tel. kom. 0608 099 939
 - korekcja zmarszczek twarzy, szyi, powiek
 - korekcja nosa, uszu i piersi
 - modelowanie sylwetki
 - korekcja blizn, itp.
 NZOZ "Centrum Chirurgii Plastycznej i Estetycznej 3B" s.c.
 tel./fax (012) 636-64-36, 636-66-00 30-052 Kraków, ul. Nowowiejska 3

RZUĆ PALENIE
NAJKUTECZNIEJSZE! terapie antynikotynowe i inne **BIUREZONANSEM** (od 25 zł) Rewelacyjne efekty!
DIAGNOZA NOWEJ GENERACJI
 Komputerowa ocena organizmu aparatem "OBERON"
 ul. Brożka (przy petli w Łagiewnikach),
 os. Złota Jesień (Hotel Felix) Informacja i rejestracja ☎ 647-43-28

DEPILACJA LASEROWA
W LISTOPADZIE SUPER PROMOCJE ZADZWOŃ
KOSMETYKA - THALGO 10-TY ZABIEG GRATIS
APARATEM SKIN MASTER PLUS: czyszczenie skóry bez wyciskania, nawilżanie, regeneracja, lifting, usuwanie przebarwień, rozstępów.
WYPEŁNIANIE ZMARSZCZEK, POWIĘKSZANIE UST MAKIJAŻ PERMANENTNY, TIPSY
Kraków, ul. Wielopole 18 b tel. (012) 423-24-48, 423-24-56

Informator Podręczny

ŚWIAT SERÓW
 ul. Krakowska 5 (pod arkadami), tel. (012) 431-29-85
 Największy w Krakowie wybór oryginalnych serów importowanych i regionalnych przysmaków polskich. Konsumpcja i degustacja na miejscu. Deski serów.
 Zapraszamy do nas!
SEROWNIA
 Franseur! producent i dystrybutor serów francuskich w Warszawie.

Michalscy CATERING
 .. nie tylko ciastka robimy najlepsze
 12 / 637 73 35
 ul. Radzikowskiego 37
 • kanapki , salatk , grill , kawa, herbata, lody itd.
 • pemy serwis gastronomiczny
 • menu wg. życzenia klienta
 • referencje

ZESTAWY KANAPKOWE
 Na każdą okazję...
 Szeroki wybór kompozycji smakowej
 Dostawa powyżej 80 zł na terenie Krakowa GRATIS
Mile wieczory w "CAFE SUKIENICE"
 Muzyka na żywo
KARAOKE - każda sobota wstęp wolny
 Rynek Główny 1/3
 tel. (012) 422-24-68, fax 423-10-99

SASIADZI WRÓCILI
 Wspaniale spędzisz czas w najbardziej romantycznej restauracji w Krakowie
 Bankiety i przyjęcia pełne przepychu i fantazji.
 Piątki taneczne zapraszamy
Na zabawę andrzejkową
 tel. 012/654-52-94
 Kraków, ul. Kordiana 19
 www.oberza.pl
Oberża SASIADÓW
 W soboty konieczna rezerwacja

Ekskluzywne kanapki
 Dostarczamy na konferencje, przyjęcia okolicznościowe, szkolenia itp.
292 20 20, 292 29 29
 Dostawa na terenie Krakowa gratis!
Andrzejki z Wiedźmą
29 LISTOPADA
 W TA WYĄTKOWĄ NOC ODKRYJEMY TAJEMNICE PRZYSZŁOŚCI
 NIEZWYKŁA KOLACJA ZACZAROWANA ATMOSFERA MAGICZNE TAŃCE
 150 zł (od osoby)
Wierzynek
TEL. (12) 424 96 00

WESELA
 Przyjęcia okolicznościowe
 Dancingi - codziennie
Zespół muzyczny WARSZAWIANKA
 Kraków ul. Dunajewskiego 4 tel. 422-67-33
 ERMITAŻ Kraków ul. Lubicz 15 tel. 430-38-45
 kom. 0602668543 - właściciel

LOT CATERING
USŁUGI GASTRONOMICZNE W PEŁNYM ZAKRESIE
 • przyjęcia okolicznościowe (weselne, rocznicowe)
 • bankiety
 • imprezy dla firm (również plenerowe)
 • organizacja i prowadzenie stołówek
tel. (12) 285 52 64

Michalscy GUKIERNIA
 - TORTY piętrowe okolicznościowe
 - CIASTA, ciastka deserowe
 12 / 637 - 73 - 35
 * PL. DOMINIKAŃSKI 1
 * SW. TOMASZA 18
 * BUDRYKA 8
 * PL. IMBRAMOWSKI 54
 * MAKRO* CARREFOUR* ZAKOPIANKA*, CZYŻNY*

Restauracja Diana
 zaprasza na **wieczorki taneczne** - wstęp wolny
przyjęcia okolicznościowe WESELA
 Gramy na żywo !!!
ul. Kazimierza Wielkiego 117, tel. 636-33-36

Informator SUFLER Młodej Pary
 Wojskowy Ośrodek Kultury zapraszają na
VI Konkurs Kapel Weselnych
 23 listopada 2003 (niedziela) godz. 15.00
 Kraków, ul. Zyblikiewicza 1
 Wstęp wolny
 www.firmyweselne.pl

SŁONECZNA PRZYSTAŃ
 Dom dla osób starszych z fachową opieką
Tel. (012) 270-01-80, 0603-225-282
 www.slonecznaprzystan.prv.pl

VILLA DECIUS RESTAURANT
WESELE, ANDRZEJKI, STUDNIÓWKA, SYLWESTER
ZAPRASZAMY
 Tel. 012/425 33 90 willadecjusza@vd-restauracja.pl
 www.vd-restauracja.pl

SPECIALISTYCZNA LECZNICA DLA ZWIERZĄT
 ul. Brodowicza 13,
tel. 411-28-67, 411-84-98
 pon.-piąt. 8⁰⁰-20⁰⁰, sob.-niedz. 8⁰⁰-14⁰⁰, 16⁰⁰-20⁰⁰
 • RTG, laboratorium weterynaryjne
 • salon fryzjerski
 • specjalistyczny sklep dla zwierząt
 Dyżur całonocowy TYLKO w nagłych wypadkach.
PROMOCYJNE CENY KARM.

LECZNICA DLA ZWIERZĄT
 lek. wet. KRZYSZTOF KLIMAS
 Kraków, ul. Szybka 29
 (obok placu targowego w Bielnicy)
 pn. pt. 12⁰⁰-19⁰⁰ sob. 9⁰⁰-11⁰⁰
 tel. 0601-47-70-50
 (012) 642-08-49
 porady, szczepienia, leczenie ozonem, zabiegi chirurgiczne.
 Możliwość zamawiania wizyt domowych

Sukces bez cudów

Andrzej Bąbaś nowym prezesem RKS Garbarnia

46-letni Andrzej Bąbaś został wybrany nowym prezesem RKS Garbarnia. Podczas wczorajszego Walnego Zgromadzenia Sprawozdawczo-Wyborczego jego kandydatura została jednogłośnie zatwierdzona przez delegatów. Wybrano także nowy, 11-osobowy zarząd i udzielono absolutorium władzom poprzedniej kadencji. Dotychczasowy sternik „brązowych” Maciej Gigoń przepadł w wyborach do zarządu.

Parę miesięcy temu spotkałem się z kolegami z zarządu Garbarni, którzy wytłumaczyli mi, czym jest ten klub, dlaczego jest taki ważny, jakie ma kłopoty i jakie są możliwości ich rozwiązania. Do kandydowania na prezesa skłoniła mnie historia Garbarni, która zasługuje na lepszą przyszłość, i nawiązanie do dawnych tradycji – mówił Bąbaś. Jest w tym klubie grupa zapaleńców. We współpracy z nimi mogę coś osiągnąć. Po czasie ostrej walki trzeba zakończyć sprawę w sądach i należy rozpocząć tworzenie sportowego sukcesu. Tylko on może przyciągnąć sponsorów. W tym celu zamierzam z nowym zarządkiem sporządzić program działania na najbliższe lata. Cudów w szybkim czasie nie da się jednak dokonać. Postęp musi być stopniowy. Początkowo celem niech będzie awans piłkarzy do trzeciej ligi. Przykładem odpowiedniego rozwoju może być Groclin Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski. Tam sportowy sukces budowano przez 10 lat – stwierdził nowy prezes, ostatnio zatrudniony w grupie kapitałowej Tele-Fonika na stanowisku dyrektora generalnego.

Kandydaturę Bąbasia zgłosił jeden z najbardziej zasłużonych „garbarzy” – Jerzy Jasiółka. Z uczestnictwa w wyborach zrezygnował dotychczasowy prezes Maciej Gigoń, który nie został także wybrany do 11-osobowego zarządu klubu. Z 16 głosami (na 47 możliwych) znalazł się on w gronie trzech kandydatów, którzy nie weszli do nowych władz. Pozostali to dotychczasowi wiceprezesi – Wiesław Wójcik i Ryszard Szałapak.

Kadencja starego zarządu, biegnąca od 1999 roku, upłynęła na uporczywej walce o przetrwanie Garbarni. Przed sądami toczyły się rozmaite postępowania, będące konsekwencją działań wcześniejszych sterników klubu. Głównym ich motywem była sprzedaż (wedle ostatnich postanowień sądowych – bezprawna) osobom „z zewnątrz” 6 ha klubowych terenów na Ludwinowie. Jak wynika z wczorajszego sprawozdania komisji rewizyjnej, ekipie Gigoniu udało się też zmniejszyć dług klubu z 1,3 mln do 160 tysięcy złotych.

Nowy skład zarządu RKS Garbarnia: Jerzy Jasiółka (47 głosów na 47 możliwych), Eugeniusz Batko (46), Jerzy Cierpiatka (46), Zbigniew Jabłoński (46), Krzysztof Kowal (46), Jacek Kaim (44), Józef Nowak (44), Bogdan Schneikart (44), Marek Siedlarz (33), Robert Planeta (32), Jacek Pęczak (31). Jakże funkcje pełnić będą poszczególne członkowie zarządu – dowieemy się w najbliższy czwartek.

(TYM, MARO)

Młodzieżowa koszykówka

Wymiana ze Słowacją

Dzisiaj w dwóch miastach na Słowacji rozpoczyna się ligowe zmagania pomiędzy zespołami z Małopolski i Słowacji. Prezesi obu związków podpisali umowę o współpracy, na mocy której zespoły juniorów i kadetów grać będą między sobą, w ziemie na Słowacji, wiosną w Krakowie.

z dnia się z zagranicznymi zespołami, a na Słowację jest najbliższej. Słowacka koszykówka jest mocna, zwłaszcza wśród dziewcząt; liczę, że nasze najlepsze zespoły skorzystają na tej wymianie – powiedział prezes Krakowskiego Okręgowego Związku Koszykówki Zdzisław Kassyk.

Najpierw na Słowację wyjechali juniorzy i juniorki. Dziew-

częta rywalizować będą w Rużomberoku, chłopcy w Dolnym Kubinie. Wśród juniorek zmierzają się ze sobą: Rużomberok, Bańska Bystrzyca, Zilina, Wisła Kraków, Górnik Wieliczka i Pałac Młodzieży Tarnów. Wśród juniorów zagrają ze sobą: Dolny Kubin, Bańska Bystrzyca, Svit, Wisła, Cracovia i Unia Tarnów.

(PAN)

W Krakowie grają hokeiści Cracovii

W najsilniejszym składzie

Promocyjne ceny biletów po 5 zł

W sobotę i w niedzielę, w obydwa dni o godzinie 19, w kolejnych meczach I-ligowych hokeiści Cracovii podejmują na lodowisku przy ul. Siedleckiego SMS II Sosnowiec.

Będzie to pierwszy mecz, w którym tytułarnym sponsorem pierwszej drużyny Cracovii został ComArch. Zapewnia to nam stabilizację finansową do końca sezonu. Liczę, że ta drużyna w play-off powalczy o ekstraklasę – mówi dyrektor sekcji hokejowej Adam Zięba.

Hokeiści Cracovii dopiero po raz drugi zagrają przed krakowską publicznością. Tym razem ich rywalem będzie młoda drużyna z Sosnowca. To niebezpieczny rywal – mówi trener Cracovii Mieczysław Nahuńko. Młodzieżowa drużyna z Sosnowca jest nieobliczalna, jeśli mają dobry dzień, potrafią splotać niespodziankę. W pierwszych meczach w Sosnowcu raz nas ograli.

Wreszcie Cracovia powinna zagrać w najsilniejszym skła-

dzie, do gry wrócili po kontuzjach Czarnecki, Urban. W bramce wystąpi Kosiński, w obronie: Malacz, Ślusarek, Kozendra, Kotuła, Dudek, Krauze, I atak: J. Drozdowicz, Pawlik, Urban, II atak: Mętel, Czarnecki, Witowski, III atak: Grzesik, Brejta, Gaska, w rezerwie: Wagroda, Bialik, W. Drozdowicz.

Cracovia serdecznie zaprasza na mecze kibiców, ustala promocyjne ceny biletów – 5 złotych. (AS)

Bez umowy, bez pensji

W I lidze piłkarek ręcznych: Pogoń 1922 Żory – Cracovia

Dzisiaj, po dwutygodniowej przerwie, rozegrane zostaną mecze 9. kolejki I ligi piłkarek ręcznych. Outsider tabeli – Cracovia zmierzy się na wyjeździe z będącą na szóstym miejscu Pogonią 1922 Żory (początek meczu o godz. 18).

Obie drużyny rozegrały po 7 spotkań. Cracovia zdobyła... 1 punkt, a jej rywal 8. Pogoń to spadkowiec z ekstraklasy, ale chyba trudno mu będzie w tym

sezonie powrócić do niej. Mimo to jest oczywiście zdecydowanym faworytem dzisiejszego meczu.

Krakowianki nie są w najlepszych nastrojach po serii porażek. Jak nie idzie, to nie idzie. Ja nie mam ani umowy o pracę, ani pensji. Nieoficjalnie wiem, że w najbliższy poniedziałek ma się odbyć spotkanie prezesów klubu z dyrektorem Zespołu Szkół Ogólnokształcących Spor-

towych dotyczące nieuregulowanych od września spraw związanych z korzystaniem przez Cracovię z nowej hali – powiedział trener krakowianek Marek Cmil.

Pozostałe pary: Łączpol Gdynia – Lysogóry Kielce, Sokół Żary – MKS Zgierz, AZS AWF Wrocław – Beskid Nowy Sącz oraz AZS Politechnika Koszalin – Stupia Słupsk. Pauzuje SMS Gliwice. (FIL)

W tym roku Klub Sportowy Borek obchodzi jubileusz 75-lecia istnienia. Jednosekcyjny obecnie klub ma bardzo bogatą historię i jeden z piękniejszych obiektów w naszym mieście. Główne uroczystości jubileuszowe odbyły się latem tego roku, dzień

Finał jubileuszu

75 lat KS Borek

odbędzie się ostatni akord obchodów. Punktualnie w samą południe na boisko wyjdzie obecna drużyna Borku oraz

zespół Borek bis, w którym wystąpią dawni gracze Borku aktualnie grający w innych klubach. Zapowiada się bardzo ciekawe widowisko, po którym nastąpi oficjalne zakończenie obchodów klubowego święta. (PAN)

Trzecia kadencja

Rozmowa z prezesem AZS Kraków prof. dr. hab. inż. JANEM KUSIŃSKIM

– Serdecznie gratuluję kolejnych 2 lat prezury.

– Dziękuję, będzie to już moja trzecia kadencja. W ciągu minionych 4 lat starałem się realizować nasz podstawowy cel, jakim jest upowszechnianie kultury fizycznej w środowisku akademickim. Udostępnialiśmy studentom wszelkie formy rekreacji ruchowej. Podejmowaliśmy wiele inicjatyw w tym zakresie.

– Z czego może Pan być najbardziej dumny?

– Cieszy systematyczny rozwój naszej organizacji, w ciągu minionych 2 lat przybyło nam blisko tysiąc członków. Obecnie AZS Kraków liczy około 4880 regularnie płaćcych składki osób. Cieszy stale powiększającą się o nowe dyscypliny i zawodników biorących w nie udział Liga Międzyuczelniana, niebawem poszerzy się ona o tak ciekawe dyscypliny, jak

siatkówka plażowa i wspinaczka.

– Problemy AZS? – Niestety, finanse, m.in. mamy kłopoty z utrzymaniem tak wspaniałej inwestycji jak tor jakakowy, wiele zmieniłoby znalezienie poważnego sponsora strategicznego.

– Plany sportowe?

– Zbliża się wspaniały jubileusz 100-lecia istnienia AZS, przygotowujemy się już do tej uroczystości.

– Czym zajmuje się Pan prócz działalności sportowej?

– Pracuję na Akademii Górniczo-Hutniczej, na Wydziale Inżynierii Materiałowej.

– Jak długo trwa Pana przygoda z AZS?

– Jestem w nim od 1964 roku, moją pasją zawsze była siatkówka, przez wiele lat byłem kapitanem drużyny AZS Kraków.

Rozmawiał: MICHAŁ GOLONKA

Futsal

W hali sportowej w Zielonkach rozegrana została przedostatnia kolejka spotkań w krakowskiej trzeciej lidze futsalu. Awans do drugiej ligi zapewniły sobie drużyny Oli Play II Izatel i Subaru, w barażach o awans zagrają Żarłaczce i Ruch. Z ligi spadło Milo.

Wyniki: Ruch – Orły 9-3, Milo – MKS Grajpek II Grajów 1-3, Mix Electronics – PP Gramy 1-2, Metropolis – Donnelly 9-8, Subaru – Żarłaczce 6-4, Volvo – Bigmar 2-1. Pauzował Oli Play II Izatel.

1. Oli Play	25	67	172-57
2. Subaru	25	65	156-69
3. Żarłaczce	25	54	103-67
4. Ruch	25	49	124-79
5. Grajpek II	25	41	85-70
6. Donnelly	25	37	109-104
7. Orły	25	35	114-121
8. PP Gramy	25	33	86-95
9. Bigmar	25	30	71-77
10. Volvo	25	28	70-103
11. Mix El.	25	26	80-113
12. Metropolis	25	18	97-156
13. Milo	25	14	74-151
Strzelcy: 58 – P. Oleksy (Orły), 47 – A. Mazela (Orły), 45 – M. Porada (Metropolis). (PAN)			

Ostatnie zawody

W Pcimiu odbyły się ostatnie w tym roku zawody w triathlonie rowerowym organizowane przez Urząd Gminy w Pcimiu i PKS Dębnicki Kraków. Patronat nad zawodami objął wójt gminy Pcim Andrzej Padlikowski. W imprezie wzięło udział ponad 60 zawodniczek i zawodników z całej Małopolski i innych województw.

Zawody przebiegały bardzo sprawnie, dopisała pogoda, a zgodnie z oczekiwaniami prym wiodli czołowi w Polsce i jedni z najlepszych na świecie kolarze Aquili Stryszów.

Wyniki, 10-latk: 1. Maciej Buksiak (SP 1 Pcim), 2. Jakub Łukaszczyk (SP 5 Nowy Targ);

12-latk: 1. Mateusz Świącicki (SP 10 Kraków), 2. Łukasz Sobczyk (Gliwice); **14-latk:** 1. Sylwester Gębala (Aquila Stryszów), 2. Rafał Goraj (Gimnazjum Jerzmanowice), 3. Grzegorz Wincenciak (SP 3 Myślenice/Dębnicki Kraków); **16-latk:** 1. Kamil Łypik (Gimnazjum Zakrzów); **seniorzy:** 1. Damian Woźniak (Dębnicki), 2. Tomasz Stocki (Dębnicki); **amatorzy, 10 lat:** 1. Kamil Flaka (Stronie), 2. Jacek Zięba (Pcim); **12 lat:** 1. Szymon Żurek (Zawoja), 2. Samuel Pajdzik (Pcim), 3. Adam Zięba (Pcim); **16 lat:** 1. Adrian Kosek (Kalwaria)... 3. Waldemar Nowak (Gimnazjum 17 Kraków). (PAN)

AZS AGH o utrzymanie

Dobiegły półmetka rozgrywki o drużynowe mistrzostwo Polski w badmintonie. W elicie od lat utrzymuje się krakowski AZS AGH, który do tej pory wygrał tylko jeden mecz i będzie musiał się bronić przed spadkiem.

Podobnie jak przed rokiem, w lidze miało występować osiem zespołów (SKB Litpol Małow Suwałki, Technik Głubczyce, Piast B Słupsk, Hubal Białystok, AZS AGH Kraków, Masovia Plock, Stal Nowa Dęba, Puszczykowo); miało, bo wiem przed startem wycofał się beniaminek – Puszczykowo. Po serii zasadniczej cztery pierwsze zespoły walczycy będą o mistrzostwo Polski, trzy ostatnie o utrzymanie.

– Przegraliśmy 3-4 z Hubalem Białystok i przez to nie awansujemy do finałowej czwórki, a była na to szansa – mówi trener AZS AGH Krzysztof Hodur. – Teraz przyjdzie nam walczyć o utrzymanie, co powinniśmy osiągnąć. Ostatni turniej odbędzie się w Krakowie i zagramy w nim między innymi ze Stalą Nowa Dęba, z którą powinniśmy sobie poradzić. Wówczas zajmiemy piąte miejsce, które zapewni nam ligowy byt.

Aktualna sytuacja w tabeli

1. SKB Suwałki	5	10	32-3
2. Technik	4	6	21-7
3. Hubal	5	6	19-16
4. Piast B	4	6	15-13
5. AZS AGH	4	2	12-16
6. Masovia	4	0	6-22
7. Stal	4	0	0-28

(PAN)

Turniej „Dziennika” i MTKKF

Przyjmowanie zgłoszeń

Małopolskie TKKF i nasza redakcja organizują kolejny halowy turniej piłkarski dla amatorskich zespołów. Odbędzie się on w dniach 6-7 grudnia w hali Bronowianki. Zgłoszenia przyjmowane są do najbliższego czwartku pod numerem telefonu 633-26-62. Chętnie drużyny muszą mieć jednakowe koszulki, a zawodnicy ważne badania lekarskie. (PAN)

Niepołomicka liga piłkarska

Czwartą kolejną spotkanie rozegrali piłkarze w niepołomickiej lidze halowej, w której rywalizują zespoły z powiatu wielickiego i Krakowa. Po złym początku odradza się Oli Play Izatel, który zaaplikował rywalowi aż 16 bramek!

Wyniki: White Cap – Coca-Cola 6-2 (3-1). Bera 2, Waśniewski 2, Adamski, Marosz – Słomiany, Kremel; **Oknoplast – Cool-Service 2-4 (1-1).** Kot, Szewczyk – Klima, Jach, Górski, Iwański; **H.M.S. – Oli Play Izatel 3-16 (1-8).** Lis, Ołowski, Sendorek – Reinold 4, Micek 4, Mikołajczyk 3, Prabinda, Stachurski, Chajdecki, Kwater,

Musiak; **D.H.L. Express – Spartakus Niepołomice 2-4 (1-2).** Bieniek 2 – Pieprzyca 2, Surdy, Kierzkowski.

1. Cool-Service	4	10	20-11
2. Oli Play	4	9	30-17
3. White Cap	4	9	19-13
4. Spartakus	4	6	17-19
5. Coca-Cola	4	4	13-17
6. D.H.L. Ex.	4	3	14-20
7. Oknoplast	4	3	15-22
8. H.M.S.	4	3	22-31
Strzelcy:	9	3	Micek (Oli-Play), 8 – Reinold (Oli Play), Lis (H.M.S.), Sendorek (H.M.S.), 6 – Lichtenstein (D.H.L.), Świegoda (White Cap), Ołowski (H.M.S.), Szewczyk (Oknoplast). (PAN)

Kalendarzyk sportowy

KOSZYKÓWKA Ekstraklasa mężczyzn: Unia-Wisła – AZS Koszalin, hala w Tarnowie (s. 17)
SIATKÓWKA **Seria B kobiet:** Wisła – Sparta Złotów (s. 17), Dalin Equus – PZPS I Sosnowiec (s. 18)
II liga kobiet: Armatura – UMKS Łańcut (s. 17)
Puchar Polski: Dalin Equus – Sparta Złotów (n. 10, mecz i rewanż po I meczu)
PIŁKA RĘCZNA **I liga mężczyzn:** MTS Chrzanów – AZS Warszawa (s. 17)

II liga kobiet: AZS AWF Kraków – Otmęt Krapkowice (s. 17.30)
HOKEJ **I liga:** Cracovia – SMS II Sosnowiec (s. 19, n. 19)
PIŁKA NOŻNA **Halowe rozgrywki trampkarzy,** hala Wawelu (s. 9-19, n. 9-19)
Mecz towarzyski: Borek – Borek bis z okazji 75-lecia klubu (s. 12)
SPORTY WALKI **Turniej muaythai,** hala Tomeksu (n. 10) (PAN)